

ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພ ຈາກການລ່ວງລະເມີດ

ເຄື່ອງມືຂອງຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ສໍາລັບໃຫ້ຄວາມຮູ້ແກ່ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດ ເຄື່ອງມືຂອງຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ສໍາລັບໃຫ້ຄວາມຮູ້ແກ່ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ISBN: 978-0-9925215-2-3

ສະຫງວນລິຂະສິດ © 2014, ອົງການສຸພະນິມິດປະຈຳ ສປປ ລາວ.

ເອກະສານສະບັບນີ້ອາດຖືກນໍາໃຊ້ ແລະ ດັດແກ້ໂດຍບໍ່ເສຍຄ່າຖ້າຫາກໄດ້ຮັບຮູ້ໂດຍເຈົ້າຂອງທີ່ເປັນແຫລ່ງ
ເອກະສານ ສາມາດດາວໂຫຼດເອກະສານສະບັບເອເລັກໂຕຣນິກໄດ້ຈາກ
<http://www.childsafetourism.org> ຫຼື <http://wvi.org/asiapacific/childsafetourism>.
ກະລຸນາສົ່ງຄໍາຖາມ ຫຼື ຄໍາເຫັນຕ່າງໆໄປທີ່ childsafetourism@wvi.org.

ຮູບພາບ: ຮູບພາບທັງໝົດແມ່ນທາງອົງການ ສຸພະນິມິດ ເປັນເຈົ້າຂອງລິຂະສິດ. ຮູບພາບໜ້າປົກໂດຍ Albert Yu. ຮູບພາບ
ຂອງເດັກທີ່ໃຊ້ໃນຄູ່ມືການສຶກສາເຫຼົ່ານີ້ ແມ່ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອ ເປັນຂໍ້ມູນປະກອບ ແລະ ຄວາມຮູ້ຂອງໂຄງການເດັກເທົ່ານັ້ນ, ຮູບພາບ
ເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ແມ່ນຮູບທີ່ແທ້ຈິງຂອງຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ອົງການ ສຸພະນິມິດ ປະຕິບັດຕາມມາດຕະຖານ ການ
ປົກປ້ອງເດັກ ໃນການຖ່າຍຮູບຂອງເດັກນ້ອຍ.

ອອກແບບໂດຍ Inis Communication ໄດ້ດັດປັບເປັນສະບັບ ພາສາລາວ, ໂດຍບໍລິສັດ EQHO Communications Lao Ltd .

ພາບປະກອບໂດຍ: ທ່ານ Jose Encinas

ໂຄງການເດັກແມ່ນ ແຜນງານລິເລີ່ມຂອງລັດຖະບານ ອິສຕຣາລີ ເພື່ອປົກປ້ອງເດັກຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ
ໃນການທ່ອງທ່ຽວ ຢູ່ ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ (2011-2014).

ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພ ຈາກການລ່ວງລະເມີດ

ເຄື່ອງມືຂອງຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ສຳລັບໃຫ້ຄວາມຮູ້ແກ່ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ບົດສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນ

ການພັດທະນາປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ ໄດ້ມີການປະກອບສ່ວນຂອງ ບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຫຼາຍຝ່າຍ, ໂດຍການນຳພາຂອງ ອາທິ ກາບົວ, ຜູ້ບໍລິຫານໂຄງການ ແລະ ອັຟຣູສ ກາເວຍນີ ຈອນຊັນ, ຜູ້ອຳນວຍການຝ່າຍວິຊາການ, ໂຄງການເດັກ - ເສົາຫຼັກປ້ອງກັນ. ປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ປະກອບດ້ວຍເອກະສານທີ່ຖືກດັດແກ້ມາຈາກພະແນກສຶກສາຂອງ ນິວເຊີາເວລ (New South Wales), ກອງເລຂາສະຫວັດດີການສຳລັບນັກສຶກສາ (1997) ການສຶກສາກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກ: ເອກະສານຫຼັກສູດເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການຮຽນຮູ້ໃນການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ, ການສຶກສາດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ພາລະສຶກສາ.

ໂຄງການເດັກ - ເສົາຫຼັກປ້ອງກັນ ຍັງຂໍສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນຕໍ່ການປະກອບສ່ວນຂອງ ໂພລິນ ໄຮທ໌ ທີ່ໄດ້ທົບທວນຄືນປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ ແລະ ໃຫ້ຄຳປຶກສາດ້ານວິຊາການ ປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບປີ 2012. ນອກຈາກນີ້, ຂໍສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນຕໍ່ ທ່ານ ສະເຫຼີມລາດ ໃຈປະເສີດ, ທ່ານ ຈັນດາ ແພງ, ທ່ານ ຈັນສະໝອນ ບົວຄຳວົງສາ ແລະ ທ່ານ ຫງວຽນ ຄານ ຮ່ອຍ, ຜູ້ປະສານງານໂຄງການເດັກ - ເສົາຫຼັກປ້ອງກັນ ປະຈຳ ໄທ, ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ ແລະ ຫວຽດນາມ ຕາມລຳດັບ, ສຳລັບການປະກອບສ່ວນ, ການທົດລອງ ແລະ ການດັດປັບປຶ້ມຄູ່ມືໃຫ້ເໝາະສົມກັບສະພາບຂອງແຕ່ລະປະເທດຕະຫຼອດໄລຍະປີ 2012 - 2014. ນອກຈາກນີ້ຂໍສະແດງຄວາມຮູ້ບຸນຄຸນສຳລັບການປະກອບສ່ວນ ແລະ ຄຳເຫັນຈາກເພື່ອນຮ່ວມງານ ລວມທັງຄຣິສຕິນ ມິໂຄລິດີ, ຊ່ຽວຊານແຜນງານປົກປ້ອງເດັກ ແລະ ທ່ານ ລິນ ດີເຄັດ, ທີ່ປຶກສາດ້ານການປົກປ້ອງເດັກ, ອົງການ ສຸພະນິມິດສາກົນ ກໍຄື ບັນດາຄູ່ຮ່ວມງານພາກສະໜາມທີ່ນຳໃຊ້ປຶ້ມຄູ່ມືເຫຼົ່ານີ້ເຂົ້າໃນການສິດສອນ. ຂໍຂອບໃຈ ເວີລິຕີ ໂຄວາ, ເຈົ້າໜ້າທີ່ດ້ານການສື່ສານ ແລະ ສື່ມວນຊົນ, ໂຄງການເດັກ - ເສົາຫຼັກປ້ອງກັນ, ສຳລັບການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການສະຫຼຸບປຶ້ມຄູ່ມືສຳລັບເວທີສົນທະນາ ທີ່ນຳມາພິມຈຳໜ່າຍໃນປີ 2014. ຍັງຂໍຂອບໃຈທຶມງານໂຄງການເດັກ - ເສົາຫຼັກປ້ອງກັນ, ອົງການສຸພະນິມິດປະຈຳລາວ (ທ່ານ ຈັນສະໝອນ ບົວຄຳວົງສາ, ທ່ານ ກົງຊາ ຢ່າງລືໄຊ ແລະ ທ່ານ ນາງ ທິບໄພວອນ ໂພທິຈັກ) ທີ່ໄດ້ນຳພາຂະບວນການພັດທະນາປຶ້ມຄູ່ມື ສະບັບພາສາລາວ.

ສາລະບານ

ຄຳນຳ	ii
ຄວາມເປັນມາ	iv
ຈຸດປະສົງຂອງປຶ້ມຄູ່ມື	v
ວິທີການນຳໃຊ້ປຶ້ມຄູ່ມື	vi
ພາກທີ 1: ການເລີ່ມຕົ້ນ	1
ໃຜສາມາດອຳນວຍຄວາມສະດວກການຝຶກອົບຮົມ?	3
ໃຜຄວນເຂົ້າຮ່ວມການຮຽນ?	4
ຜົນການຮຽນທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ມີຫຍັງແດ່?	5
ຈະເອົາການຍິນຍອມແນວໃດຈາກເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ?	6
ບົດບາດຂອງພໍ່ແມ່, ຄອບຄົວ ແລະ ຊຸມຊົນມີຫຍັງແດ່?	6
ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບການເຮັດວຽກກັບເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ	7
ປະເດັນສຳຄັນກ່ຽວກັບການຝຶກອົບຮົມການປົກປ້ອງເດັກ	8
ຂ້ອຍຕ້ອງການຫຍັງແດ່ສຳລັບດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມ?	13
ຈະປະເມີນການຮຽນຄືແນວໃດ?	15
ພາກທີ 2: ການແຕ່ງບົດສອນ	17
ການຈັດເປັນຫ້ອງຮຽນ ຫຼື ຈັດກຸ່ມສົນທະນາແບບເຄິ່ງມື້	19
ອາຍຸ 5-7 ປີ	21
ອາຍຸ 8-10 ປີ	41
ອາຍຸ 11-17 ປີ	71
ພາກທີ 3: ພາກຊ້ອນທ້າຍ	101
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1: ແບບຢ່າງໜັງສືສຳລັບການມີສ່ວນຮ່ວມແບບສະໝັກໃຈ	103
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2: ບັດເອົາກັບບ້ານ	106
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3: ເກມສ້າງຄວາມມ່ວນຊື່ນ ແລະ ສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ	115
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 4: ກິດຈະກຳຜ່ອນຄາຍ	117
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5: ໂຄງຮ່າງຮ່າງກາຍຂອງ ເດັກຍິງ ແລະ ຊາຍ	119
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 6: ຄວາມຮູ້ສຶກ ສາມາດປ່ຽນແປງໄດ້ - ກໍລະນີສຶກສາ	120
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 7: ການສຳພັດທີ່ຍອມຮັບໄດ້ ຫຼື ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ - ບັດສຳລັບກໍລະນີສຶກສາ	123
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 8: ໃບປະເມີນດ້ວຍຕົນເອງ	125
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 9: ບັດຄວາມລັບ	126
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 10: ແບບຟອມປະເມີນຜົນ	128
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 11: ເອກະສານສຳລັບການລະບຸພຶດຕິກຳທີ່ເໝາະສົມ	129
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 12: ເອກະສານກ່ຽວກັບສັນຍານເຕືອນອັນຕະລາຍສຳລັບເດັກ	131
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 13: ບັດສຳລັບການປະເມີນສະພາບການ	134
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 14: ບົດລາຍງານສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ	136

ຄຳນຳ

ເປັນເລື່ອງທີ່ບໍ່ແປກໃຈທີ່ ສປປ ລາວ ໄດ້ຮັບເລືອກເປັນ ສະຖານທີ່ໜ້າທ່ອງທ່ຽວທີ່ສຸດຂອງໂລກໃນປີ 2013. ເຕັມໄປດ້ວຍ ພູມມີປະເທດອັນບໍລິສຸດ, ຄວາມສະຫງ່າງາມທາງດ້ານມໍລະດົກ ວັດທະນາທຳ ແລະ ຄວາມອົບອຸ່ນຂອງຄົນລາວ, ສປປ ລາວ “ແມ່ນສະຫວັນຂອງການທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ວັດທະນາທຳອັນລຳຄ່າຢ່າງ ແທ້ຈິງ!”

ການທ່ອງທ່ຽວໃນ ສປປ ລາວ ໄດ້ມີການເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງ ໄວວາ ແລະ ໃນປີ 2013 ລາວໄດ້ຕ້ອນຮັບເອົານັກທ່ອງທ່ຽວຈາກຕ່າງ ປະເທດ 3,779,490 ຄົນ. ການທ່ອງທ່ຽວໄດ້ນຳເອົາກາລະໂອກາດ ອັນດີຫລາຍໆຢ່າງໃຫ້ແກ່ ສປປ ລາວ ແລະ ປະຊາຊົນລາວ, ໃນຂະນະດຽວກັນ, ພວກເຮົາກໍຍັງມີຄວາມກັງວົນຢູ່ທີ່ຍັງເຫັນການ ຊຸດຮີດເດັກຢູ່ໃນແວດລ້ອມການທ່ອງທ່ຽວ.

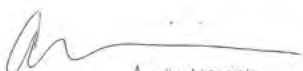
ລວມທັງເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ ສາມາດຊອກຫາວຽກເຮັດ, ຫາລາຍໄດ້ຈາກອຸດສາຫະກຳທ່ອງທ່ຽວ: ດ້ວຍການຂາຍເຄື່ອງ ທີ່ລະນຶກໃຫ້ແກ່ນັກທ່ອງທ່ຽວ, ເປັນຜູ້ນຳທ່ຽວ ຫລື ໃຫ້ບໍລິການອາຫານ, ເຄື່ອງດື່ມທີ່ຮ້ານອາຫານ ແລະ ຮ້ານຂາຍເຄື່ອງຍ່ອຍ. ໃນຂະນະທີ່ເດັກນ້ອຍຫລາຍໆຄົນທີ່ກຳລັງເຮັດວຽກຢູ່ໃນອຸດສາຫະກຳທ່ອງທ່ຽວ ຄ້າຍຄືມີຄວາມສຸກ ແລະ ຄວາມລ່າເລີງ, ເດັກເຫລົ່ານີ້ຊຳພັດມີໂອກາດໜ້ອຍທີ່ຈະໄດ້ໄປໂຮງຮຽນ ແລະ ຍັງປະເຊີນກັບຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະຖືກລ່ວງລະເມີດເພີ່ມຂຶ້ນບໍ່ວ່າທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ ແລະ ທາງເພດ. ນອກຈາກນີ້, ເດັກນ້ອຍເຫລົ່ານີ້ຍັງເປັນກຸ່ມເບົ້າຫມາຍຂອງຜູ້ທີ່ເດີນທາງເພື່ອລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກອີກ ດ້ວຍ. ຍ້ອນສາຍເຫດນີ້ ພວກເຮົາຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ກົນໄກການປົກປ້ອງເດັກ ຂອງພວກເຮົາ.

ໂດຍຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການເດັກ ຊຶ່ງແມ່ນໂຄງການໜຶ່ງຂອງລັດຖະບານອິດສະຕຣາລີ ທີ່ໄດ້ໃຫ້ ຄວາມສຳຄັນໃນການສະໜັບສະໜູນເພື່ອຕ້ານການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກໃນການເດີນທາງ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ໃນ ສປປ ລາວ, ກຳປູເຈຍ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ (ປີ 2011-2014). ຢູ່ ສປປ ລາວໂຄງການເດັກ ຊຶ່ງແມ່ນອົງການສຸພະນິມິດ ແລະ ຫ້ອງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອຕ້ານຢາເສບຕິດ ແລະ ອາດຊະຍາກຳ ໄດ້ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບພາກລັດ, ໂຄງການເດັກ ໄດ້ຍຶດຖືວິທີການເຮັດວຽກແບບຄວບຄູ່ທັງການປ້ອງກັນ ແລະ ປົກປ້ອງເດັກຈາກການຊຸດຮີດໃນການເດີນທາງ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ.

ອີງຕາມການສໍາຫລວດຂອງພວກເຮົາໄດ້ຊື້ໃຫ້ເຫັນວ່າ ມີຫລາຍໆຊຸມຊົນຢູ່ລາວ ຍັງບໍ່ທັນເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກແມ່ນຫຍັງ ແລະ ສາມາດເກີດຂຶ້ນແນວໃດ. ການເຂົ້າເຖິງການສຶກສາອົບຮົມໃຫ້ຄວາມຮູ້ທີ່ເໝາະສົມຕາມ “ໄວອາຍຸ ແລະ ສະພາບ” ແມ່ນຂັ້ນຕອນທໍາອິດເພື່ອປ້ອງກັນການລ່ວງລະເມີດ, ມັນຍັງຊ່ວຍໃຫ້ເດັກສາມາດຕອບໂຕ້ເມື່ອພວກເຂົາຕົກຢູ່ໃນສະພາບທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ, ມັນຍັງຊ່ວຍຜູ້ທີ່ເຄີຍຖືກລ່ວງລະເມີດໄດ້ຫຼຸດພົ້ນຈາກຄວາມຮູ້ສຶກຜິດ ແລະ ຄວາມອັບອາຍອີກດ້ວຍ.

ເນື່ອງຈາກສາຍເຫດນີ້ “ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດ: ເຄື່ອງມືຂອງຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກສໍາລັບໃຫ້ຄວາມຮູ້ແກ່ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ” ເປັນສິ່ງພິມທີ່ມີຄຸນຄ່າ. ແຫລ່ງຂໍ້ມູນນີ້ສະໜອງແບບແຜນວິທີສິດສອນທີ່ມ່ວນຊື່ນ ແລະ ມີປະຕິສໍາພັນ, ຍັງເປັນເຄື່ອງມືທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມໄດ້ຮັບການພັດທະນາການທາງດ້ານຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອປ້ອງກັນ ແລະ ຢຸດຕິການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ມັນຍັງຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກສາມາດດັດປັບວິທີການດໍາເນີນກິດຈະກຳໃຫ້ແທດເໝາະກັບເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ, ລວມທັງການດໍາເນີນກິດຈະກຳແບບເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ ພ້ອມທັງມີການໃຊ້ອຸປະກອນ ແລະ ເຄື່ອງເຕັກໂນໂລຊີໜ້ອຍອີກດ້ວຍ. ຄູ່ຮ່ວມງານທັງພາກລັດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມຕ່າງໆ ຢູ່ ສປປ ລາວ, ກຳປູເຈຍ, ໄທ, ແລະ ຫວຽດນາມ ໄດ້ນຳໃຊ້ເຄື່ອງມືນີ້ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂຄງການເດັກມາແລ້ວ.

ຂ້າພະເຈົ້າຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າ “ເຄື່ອງມືສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ: ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດ” ຈະຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ເດັກນ້ອຍທັງຍິງ ແລະ ຊາຍ ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກການຂູດຮີດ ແລະ ການລ່ວງລະເມີດ. ໃນຖານະເປັນຜູ້ໃຫຍ່ການປົກປ້ອງເດັກແມ່ນໜ້າທີ່ຂອງພວກເຮົາ. ໃນ ສປປ ລາວ ມີເດັກນ້ອຍປະມານ 50% ຂອງປະຊາກອນທັງໝົດ ແຕ່ພວກເຂົາແມ່ນອະນາຄົດຂອງພວກເຮົາ 100%

Amelia Merrick

ອະນິເລຍ ເອັຟ ເມີລິກ
ຜູ້ອໍານວຍການ ອົງການສຸພະນິມິດປະຈຳ ສປປ ລາວ

ຄວາມເປັນມາ

ໂຄງການເດັກແມ່ນແຜນງານລິເລີ່ມຂອງ ລັດຖະບານອົສຕຣາລີ ເພື່ອປົກປ້ອງເດັກຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດໃນການທ່ອງທ່ຽວຢູ່ ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ (2011-2014.) ໂຄງການເດັກເປັນການຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງ ອົງການສຸພະນິມິດ ແລະ ຫ້ອງການ ສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອຕ້ານຢາເສບຕິດ ແລະ ອາດຊະຍາກຳ. ແຜນງານຍຶດຖືວິທີການຄູ່ ແບບປົກປ້ອງ ແລະ ປ້ອງກັນຄວບຄູ່ກັນໄປ.

ອົງການ ສຸພະນິມິດ ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບລັດຖະບານ ແລະ ຊຸມຊົນຕ່າງໆເພື່ອປົກປ້ອງເດັກຈາກການຕົກເປັນຜູ້ເຄາະຮ້າຍຂອງການລ່ວງລະເມີດທາງເພດໃນການເດີນທາງ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ. ຜ່ານຂໍ້ມູນ, ການສຶກສາ ແລະ ການສື່ສານ, ອົງການ ສຸພະນິມິດ ແນໃສ່ໃຫ້ຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ສະມາຊິກພາຍໃນຊຸມຊົນ, ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ ແລະ ລັດຖະກອນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ສະພາບແວດລ້ອມການທ່ອງທ່ຽວທີ່ປອດໄພສຳລັບເດັກດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ.

ຜ່ານຜົນການຄົ້ນຄວ້າກ່ຽວກັບຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງຊຸມຊົນກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກນັ້ນ, ການສຶກສາອົບຮົມ ແລະ ການສື່ສານພາຍໃຕ້ໂຄງການເດັກ - ເສົາຫຼັກປ້ອງກັນ ໃຫ້ຂໍ້ມູນທີ່ແທດເໝາະກັບວັດທະນະທຳ ແລະ ຂໍ້ມູນທີ່ທັນການ ເພື່ອຖິ້ມຊ່ອງຫວ່າງດ້ານຄວາມຮູ້ ແລະ ປ່ຽນແປງຄວາມເຊື່ອ ແລະ ຫັດສະນະທີ່ຜິດ ກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ຊຶ່ງ ອາດເຮັດໃຫ້ເດັກຕົກໃນທ່າຮັບຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດຕ່າງໆ. ແມ້ແຕ່ເດັກທີ່ຍັງໜຸ່ມນ້ອຍ ແມ່ນສາມາດສິດສອນໃຫ້ເຂົາເຈົ້າຮູ້ວິທີການປົກປ້ອງຕົນເອງຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ຊຶ່ງການໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຖືກພັດທະນາຢ່າງເໝາະສົມ ແມ່ນສຳຄັນຍິ່ງ.

ຈຸດປະສົງຂອງປຶ້ມຄູ່ມື

ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດ: ເປັນປຶ້ມຄູ່ມືສໍາລັບການໃຫ້ຄວາມຮູ້ແກ່ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມທີ່ປະກອບດ້ວຍເອກະສານໃນການເຮັດໃຫ້ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 18 ປີ ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະທີ່ເໝາະສົມໃນການກຳນົດບັນຫາ, ປ້ອງກັນ ແລະ ຢຸດຕິການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ.¹ ປຶ້ມຄູ່ມືນີ້ໃຫ້ຄຳແນະນຳແກ່ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກເພື່ອປະຕິບັດຕາມແບບງ່າຍດາຍໃນການຈັດການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ ໄລຍະສັ້ນ ພາຍໃນ ໜຶ່ງ ຊົ່ວໂມງ ກັບເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ພ້ອມທັງ ການສິດສອນໃນທ້ອງຮຽນເຄິ່ງມື້. ເອກະສານນີ້ສາມາດນຳໃຊ້ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ແກ່ກິດຈະກຳແບບປະສົມປະສານໄລຍະເຄິ່ງມື້ ຫຼື ແບ່ງເປັນຫຼາຍຄາບ (ແບ່ງເປັນແຕ່ລະພາກ) ຫຼາຍວາລະ ຫຼາຍມື້ ຫຼື ອາທິດ. ມີກິດຈະກຳເພີ່ມເຕີມປະກອບໃຫ້ຖ້າຫາກມີເວລາພຽງພໍ. ວິທີການທີ່ດີທີ່ສຸດຂອງການຮຽນເປັນທ້ອງຮຽນ ຫຼື ການສົນທະນານີ້ແມ່ນສາມາດເອົາເຂົ້າໄດ້ຢູ່ໃນແຜນງານລວມ ໂດຍການສຸມໃສ່ການຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມເຕັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ແລະ ກະກຽມພວກເຂົາໃຫ້ມີຄວາມພ້ອມຕໍ່ຊີວິດປະຈຳວັນຂອງພວກເຂົາ. ເຖິງແມ່ນວ່າທີ່ມີຂອບເຂດໃນການເພີ່ມເຕີມອຸປະກອນການສິດສອນທີ່ເໝາະສົມທີ່ເປັນສິ່ງປະຈຳຕາກໍຕາມ, ຄູ່ມືນີ້ຍັງໄດ້ຖືກອອກແບບຢ່າງພຽງພໍ ແລະ ສາມາດສິດສອນໃນລັກສະນະທີ່ເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການດ້ວຍການນຳໃຊ້ອຸປະກອນ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ໜ້ອຍທີ່ສຸດ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນອ່ານປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ເປັນຢ່າງດີ ກ່ອນການສິດສອນ ແລະ ນຳໃຊ້ເພື່ອຊ່ວຍໃນການກະກຽມຕ່າງໆ. ເອກະສານຕ່າງໆແມ່ນສາມາດດັດແກ້ ແລະ ເພີ່ມຕື່ມໃຫ້ຂໍ້ມູນເໝາະສົມກັບແຕ່ລະຄົນ. ສາມາດດາວໂຫຼດເອກະສານສະບັບເອເລັກໂຕຣນິກໄດ້ຈາກ: <http://www.childsafetourism.org> ແລະ <http://wvi.org/asiapacific/childsafetourism>.

1 ການປ້ອງກັນເດັກຈາກ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເປັນໜ້າທີ່ຫຼັກຂອງຜູ້ໃຫຍ່, ທັກສະ ແລະ ຂໍ້ຄວາມສາມາດຂອງເດັກ ໃນການກຳນົດບັນຫາ, ປ້ອງກັນ ແລະ ຢຸດຕິການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ແມ່ນບໍ່ສາມາດປຽບທຽບໃຫ້ເທົ່າທຽມກັບຜູ້ໃຫຍ່ໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ ຈິ່ງຕ້ອງຄຳນຶງເຖິງຂໍ້ຈຳກັດ ໃນຄວາມອາດສາມາດຂອງເດັກ. ການສອນເດັກກ່ຽວກັບພຶດຕິກຳສູງ ແລະ ການປ້ອງກັນຕົວເປັນຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຜູ້ໃຫຍ່ໃນການປ້ອງກັນເດັກຈາກການລ່ວງລະເມີດຕ່າງໆ.

ວິທີການນໍາໃຊ້ປຶ້ມຄູ່ມື

ປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ປະກອບດ້ວຍ 3 ພາກສ່ວນໃຫຍ່:

ພາກທີ 1: ການເລີ່ມຕົ້ນ

ພາກນີ້ມີເອກະສານທີ່ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຈໍາເປັນຕ້ອງຮູ້ ແລະ ເພື່ອກະກຽມກ່ອນການຈັດການຝຶກອົບຮົມ. ພາກນີ້ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາທີ່ເປັນປະໂຫຍດກ່ຽວກັບຜູ້ທີ່ສາມາດອໍານວຍຄວາມສະດວກການຝຶກອົບຮົມ, ຜູ້ທີ່ຄວນເຂົ້າຮ່ວມ, ບົດບາດຂອງພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ, ການຂໍອະນຸຍາດຈາກຜູ້ບົກຄອງ, ການຈັດການສະຖານທີ່ ແລະ ອຸປະກອນການຝຶກອົບຮົມ, ການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຄໍາແນະນໍາພິເສດໃນການເຮັດວຽກກັບເດັກ ແລະ ການສະເໜີຫົວຂໍ້ທີ່ຂູ່ແຫຼມກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ.

ພາກທີ 2: ການແຕ່ງບົດສອນ

ພາກນີ້ປະກອບດ້ວຍບັນດາບາດກ້າວໃນການຝຶກອົບຮົມໃນທຸກດ້ານລວມທັງພາກສະເໜີ, ການອະທິບາຍ, ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ ແລະ ກິດຈະກຳຕ່າງໆ ລວມທັງການໃຫ້ຄໍາແນະນໍາສໍາລັບການຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນ. ການແຕ່ງບົດສອນໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 3 ກຸ່ມອາຍຸ: 5 - 7 ປີ, 8 - 10 ປີ ແລະ 11 - 17 ປີ. ສໍາລັບກຸ່ມທີ່ມີອາຍຸສູງນັ້ນ ແມ່ນຄວນແບ່ງກຸ່ມເດັກອອກຕ່າງຫາກໃນໄລຍະການຝຶກອົບຮົມ (ເຖິງແມ່ນວ່າຈະສາມາດນໍາໃຊ້ບົດຮຽນອັນດຽວກັນກໍຕາມ). ໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນສາມາດແບ່ງເປັນກຸ່ມນ້ອຍຕາມກຸ່ມອາຍຸ 11-13 ປີ ແລະ 14-17 ປີ. ໄດ້ມີ 'ບົດສອນ ໂດຍຫຍໍ້' ສໍາລັບກິດຈະກຳໜຶ່ງຊົ່ວໂມງຂອງແຕ່ລະກຸ່ມ ພ້ອມທັງບົດສອນທີ່ລະອຽດກ່ວາ ຊຶ່ງແບ່ງຕາມຫົວຂໍ້ສໍາຄັນສໍາລັບປະຕິບັດກິດຈະກຳເຄິ່ງມື້ ຫຼື ດົນກວ່ານັ້ນ.

ພາກທີ 3: ພາກຊ້ອນທ້າຍ

ພາກຊ້ອນທ້າຍປະກອບດ້ວຍເອກະສານອື່ນໆສໍາລັບດໍາເນີນການຝຶກອົບຮົມລວມທັງ ບັດເອົາກັບບ້ານ, ເອກະສານ, ຮ່າງເອກະສານ ແລະ ແບບຟອມການປະເມີນຜົນຕ່າງໆ. ໃນຂະນະທີ່ຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວແມ່ນໃນຮູບແບບຂີດຂຽນກໍຕາມ, ແຕ່ ຂໍ້ມູນຕ່າງໆກໍຍັງສາມາດຖ່າຍທອດໃນຮູບແບບການບອກເລົ່າ ຫຼື ວິທີອື່ນເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວໄດ້.

ພາກທີ 1 ການເລີ່ມຕົ້ນ

ການເລີ່ມຕົ້ນ

ໃຜສາມາດອໍານວຍຄວາມສະດວກການຝຶກອົບຮົມ?

ບົ່ມຄູ່ມືທີ່ມີຊື່ວ່າ ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດ ໄດ້ຍົກປະເດັນທີ່ມີຄວາມ ຫຼໍ່ແຫຼມກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ທີ່ເພາະສົມສໍາລັບເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ. ມັນຈຶ່ງມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ ຈະຕ້ອງຄັດເລືອກເອົາຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຢ່າງລະມັດລະວັງ ຄື ຜູ້ທີ່ມີຄວາມສາມາດ ແລະ ປະສົບການທີ່ເພາະສົມໃນການຖ່າຍທອດເອກະສານດັ່ງກ່າວ. ການສິດສອນໂດຍຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ທີ່ບໍ່ມີຄວາມສາມາດ ຫຼື ຍົກຕົວຢ່າງຜູ້ທີ່ມີທັດສະນະທີ່ມີການແບ່ງແຍກ ແມ່ນ ສາມາດເພີ່ມຄວາມສ່ຽງ ແລະ ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດເດັກໄດ້. ນອກຈາກນີ້, ຍ້ອນຄວາມຫຼໍ່ແຫຼມຂອງຫົວຂໍ້ຕ່າງໆ ແລະ ຄວາມຈໍາເປັນໃນການຕິດຕາມ ແລະ ຮັບປະກັນເຮັດໃຫ້ສະຫວັດດີການຂອງເດັກໄປພ້ອມກັບການດໍາເນີນ ການສົນທະນາ, ການຝຶກອົບຮົມນີ້ຄວນຖືກອໍານວຍຄວາມສະດວກໂດຍຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ **ສອງຄົນ** ເປັນຢ່າງໜ້ອຍໄປພ້ອມກັນ. ພ້ອມກັນນີ້ ແມ່ນແນະນໍາໃຫ້ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກນັ້ນເປັນເພດດຽວກັນກັບຜູ້ ເຂົ້າຮ່ວມ, ໂດຍສະເພາະເມື່ອຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຖືກແຍກເປັນກຸ່ມຕາມເພດ (ຕົວຢ່າງ: ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ຍິງເຮັດວຽກກັບເດັກຍິງ ແລະ ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຊາຍເຮັດວຽກກັບເດັກຊາຍ).

ເປັນທີ່ຄາດຄະເນວ່າຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກທີ່ດໍາເນີນການຝຶກອົບຮົມນີ້ຈະມີເງື່ອນໄຂດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ມີຄວາມຮູ້ຊໍານານກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ດີທີ່ສຸດ ແມ່ນຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຄວນມີປະສົບການໃນດ້ານການພັດທະນາ ທາງຈິດໃຈ ແລະ ສັງຄົມ ຂອງເດັກ.
- ມີປະສົບການສະເພາະໃນການສິດສອນ ແລະ ເຮັດວຽກຮ່ວມກັບເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມລວມທັງເດັກ ດ້ອຍໂອກາດ ຫຼື ເດັກທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ.
- ມີຄວາມເຂົ້າໃຈຢ່າງລະອຽດກ່ຽວກັບວິທີການ ແລະ ຂັ້ນຕອນໃນ ກໍລະນີທີ່ສົງໄສວ່າມີການລ່ວງລະເມີດ ທາງເພດເດັກ ຫຼື ການເຮັດໃຫ້ເດັກເປີດເຜີຍບອກຄວາມຈິງກ່ຽວກັບ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ.
- ມີຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອໃຫ້ເດັກເຕີບໂຕ ແລະ ພັດທະນາການດ້ວຍຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະຕ່າງໆ ເພື່ອຫຼີກເວັ້ນການລ່ວງລະເມີດ, ຕາມຄວາມເປັນໄປໄດ້.

ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຄວນມີປະຫວັດທີ່ດີ ໂດຍບໍ່ມີການກະທໍາຜິດທາງອາຍາມາກ່ອນ ແລະ/ຫຼື ມີເງື່ອນໄຂທີ່ສໍາຄັນອື່ນໆ ເພື່ອຮັບປະກັນວ່າພວກເຂົາເພາະສົມທີ່ຈະເຮັດວຽກກັບເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ.

ຍ້ອນວ່າປະເດັນການສອນແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງໂດຍກົງກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ, ມັນຈຶ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບການພົວ ພັນທາງເພດລະຫວ່າງບຸກຄົນ, ບໍ່ວ່າຈະແບບເຕັມໃຈ ຫຼື ບໍ່ເຕັມໃຈ. ຈໍາເປັນຕ້ອງມີການລະວັງ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ ເປັນພິເສດເພື່ອຮັບປະກັນວ່າ ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຈະບໍ່ມີທັດສະນະ ຫຼື ພຶດຕິກຳ ທີ່ແບ່ງແຍກບໍ່ວ່າທາງກົງ ຫຼື ທາງອ້ອມ, ລວມທັງໃນສ່ວນທີ່ກ່ຽວກັບຄວາມເຊື່ອທາງເພດ ແລະ ເອກະລັກທາງເພດຂອງຕົວເອງ. ທັດສະນະໃນການແບ່ງແຍກທີ່ອື່ງຕາມເພດ, ຄວາມເຊື່ອທາງເພດ, ຊົນເຜົ່າ ແລະ ອື່ນໆ ຈະບໍ່ສອດຄ່ອງ ກັບ ສິດທິເດັກສາກົນ ແລະ ຍັງຈະປະກອບສ່ວນ ໃຫ້ເດັກຕົກຢູ່ທ່າຮັບ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງຖືກລ່ວງລະເມີດ. ຄໍາແນະນໍາພິເສດເພື່ອດໍາເນີນການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກໄດ້ລວມໄວ້ໃນບົ່ມຄູ່ມືສະບັບນີ້.

ໃຜຄວນເຂົ້າຮ່ວມການຮຽນ?

ເອກະສານກ່ຽວກັບ ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ໄດ້ຖືກອອກແບບສຳລັບທັງເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍຕາມກຸ່ມອາຍຸ: 5 - 7 ປີ, 8 - 10 ປີ ແລະ 11 - 17 ປີ. ໃນການຖ່າຍທອດບົດສອນນັ້ນແມ່ນຄວນຈັດຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເປັນ 3 ກຸ່ມຕາມອາຍຸດັ່ງກ່າວ. ສຳລັບກຸ່ມທີ່ມີອາຍຸສູງແມ່ນ ຄວນແບ່ງກຸ່ມເດັກອອກຕ່າງໆ ໃນໄລຍະການຝຶກອົບຮົມ (ເຖິງແມ່ນວ່າຈະສາມາດນຳໃຊ້ບົດຮຽນອັນດຽວກັນກໍຕາມ). ໂດຍທົ່ວໄປແມ່ນສາມາດແບ່ງເປັນກຸ່ມນ້ອຍຕາມກຸ່ມອາຍຸ 11-13 ປີ ແລະ 14-17 ປີ. ໃນບາງກໍລະນີ ແມ່ນອາດຈະເໝາະສົມກວ່າທີ່ຈະນຳເອົາກິດຈະກຳສຳລັບກຸ່ມທີ່ອາຍຸນ້ອຍກວ່າມານຳໃຊ້ກັບກຸ່ມທີ່ອາຍຸສູງກວ່າ ຖ້າແນວຄວາມຄິດຕ່າງໆບໍ່ໄດ້ຖືກສອນກ່ອນໜ້ານີ້.

ຖ້າວ່າສິດສອນເດັກທີ່ພິການ ຫຼື ມີການເຕີບໂຕຊ້າຕ້ອງໄດ້ຄຳນຶງເຖິງ ຈັງຫວະການເຕີບໂຕຂອງເດັກແທນທີ່ຈະຈັດຕາມໄວອາຍຸ. ຄວນຈັດເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມອີງຕາມເພດຍິງຊາຍ ຖ້າເປັນໄປໄດ້.² ຄວນມີການປັບປຸງນິເສດສຳລັບເດັກພິການ ໂດຍສະເພາະ ເດັກທີ່ມີຄວາມອ່ອນແອ ຫຼື

ໃນບາງກໍລະນີ ແມ່ນອາດຈະເໝາະສົມກວ່າທີ່ຈະນຳເອົາກິດຈະກຳສຳລັບກຸ່ມທີ່ອາຍຸນ້ອຍກວ່າມານຳໃຊ້ກັບກຸ່ມທີ່ອາຍຸສູງກວ່າ ຖ້າແນວຄວາມຄິດຕ່າງໆບໍ່ໄດ້ຖືກສອນກ່ອນໜ້ານີ້.

ຖ້າວ່າສິດສອນເດັກທີ່ພິການ ຫຼື ມີການເຕີບໂຕຊ້າຕ້ອງໄດ້ຄຳນຶງເຖິງ ຈັງຫວະການເຕີບໂຕຂອງເດັກແທນທີ່ຈະຈັດຕາມໄວອາຍຸ.

2 ການສຳຫຼວດຊຶ້ມສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າຕາມປົກກະຕິແລ້ວ ເດັກຈະແຍກເປັນກຸ່ມໝູ່ເດັກຕາມເພດຍິງຊາຍ ນັບແຕ່ ອາຍຸປະມານ 6-12 ປີ; ຊຶ່ງເຫັນວ່າເດັກຊາຍມັກຫຼິ້ນກັບເດັກຊາຍ ແລະ ເດັກຍິງມັກຫຼິ້ນກັບເດັກຍິງ. ປະກົດການດັ່ງກ່າວເກີດຂຶ້ນໃນທຸກໆວັດທະນາທຳທົ່ວໂລກ. Harkness ແລະ Super (1985) ສະພາບວັດທະນາທຳຂອງການຍູ້ແຍກຕາມເພດຍິງຊາຍ ໃນກຸ່ມໝູ່ເດັກ.

ເດັກທີ່ເຄີຍຖືກລ່ວງລະເມີດໃນຮູບແບບຕ່າງໆ. ເປັນສິ່ງສໍາຄັນທີ່ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຈະພິຈາລະນາຄວາມຈໍາເປັນ ແລະ ຄວາມເປັນມາຂອງແຕ່ລະກຸ່ມຢ່າງຖີ່ຖ້ວນ ແລະ ກະກຽມບົດສອນ ແລະ ກິດຈະກຳລ່ວງໜ້າ ການຖ່າຍທອດບົດສອນ.

ຜົນການຮຽນທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ມີຫຍັງແດ່?

ເມື່ອເຖິງຕອນທ້າຍຂອງການຮຽນໃນຫ້ອງຮຽນ ຫຼື ການສົນທະນາກຸ່ມ, ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມຄວນໄດ້ຮຽນຮູ້ໃຫ້ເໝາະສົມຕາມໄວອາຍຸຂອງພວກເຂົາຄື:

- ກ່ຽວກັບການຮູ້ສຶກປອດໄພ ແລະ ສິດທິກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພຂອງພວກເຂົາ,
- ຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບການສໍາພັດທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ບໍ່ເໝາະສົມ,
- ການມີສິດທີ່ຈະປະຕິເສດບຸກຄົນໃດໜຶ່ງທີ່ມາສໍາພັດຮ່າງກ່າຍໃນລັກສະນະທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ ຫຼື ເປັນການນາບຊໍ່ຄວາມປອດໄພຂອງພວກເຂົາ,
- ຄວາມສໍາຄັນໃນການບອກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ວາງໃຈກ່ຽວກັບສະພາບການເຫຼົ່ານັ້ນ,
- ພວກເຂົາອາດຕ້ອງໄດ້ສືບຕໍ່ບອກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ຈົນກວ່າພວກເຂົາຈະຖືກເຊື່ອ, ແລະ
- ໃຫ້ຮູ້ວ່າຢູ່ໃນຊຸມຊົນຍັງມີການຊ່ວຍເຫຼືອສໍາລັບພວກເຂົາ.³

3 ຄັ້ມາຈາກພະແນກການສຶກສາ, ກອງເລຂາສະຫວັດດີການສໍາລັບນັກສຶກສາຂອງ ນິວຊາວເວວ (1997) ການສຶກສາກ່ຽວກັບການບົກປ້ອງເດັກ: ເອກະສານພັກສູດກ່ຽວກັບການສິດສອນ ແລະ ການຮຽນຮູ້ໃນການພັດທະນາບຸກຄົນ, ສຸຂະພາບ ແລະ ພາລະສຶກສາ

ຈະເອົາການຍິນຍອມແນວໃດ ຈາກເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມ? ⁴

ທຸກການເຂົ້າຮ່ວມການຮຽນໃນຫ້ອງຮຽນ ຫຼື ສົນທະນາເປັນກຸ່ມຄວນເປັນໄປແບບສະໝັກໃຈ. ການມີສ່ວນຮ່ວມແບບສະໝັກໃຈໝາຍເຖິງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນຕ້ອງໄດ້ສະແດງ "ການຍິນຍອມທີ່ຮັບຮູ້". ໃນເມື່ອຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແມ່ນເດັກທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 18 ປີ ແລະ ອີງໃສ່ຄວາມສາມາດໃນການຮັບຮູ້ທີ່ແຕກຕ່າງກັນມັນຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບຄຳຍິນຍອມຈາກພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ເບິ່ງແຍງ⁵ ເສຍກ່ອນ ແລະ ຄຳຍິນຍອມຂອງເດັກໃນການເຂົ້າຮ່ວມ. ການຮັບເອົາຄຳຍິນຍອມຈາກພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ເບິ່ງແຍງອາດເປັນສິ່ງທີ່ຫຍຸ້ງຍາກຍ້ອນພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ເບິ່ງແຍງອາດຄຳນຶງເຖິງ ອາຍຸຂອງເດັກ ແລະ ຄວາມເຊື່ອວ່າເດັກຄວນ ຫຼື ຕ້ອງຮູ້ກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດໜ້ອຍ ຫຼື ຫຼາຍຊຳໃດ.

ເອກະສານຕິດຄັດ 1 ປະກອບມີໜັງສືຕົວຢ່າງສຳລັບພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ເບິ່ງແຍງສຳລັບການອະທິບາຍໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບຈຸດປະສົງຂອງການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການຮັບເອົາຄຳຍິນຍອມ.

“ການຍິນຍອມທີ່ຮັບຮູ້” ໝາຍວ່າເດັກໄດ້ເຫັນດີຢ່າງຈະແຈ້ງທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳໃດໜຶ່ງຫຼັງຈາກໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນໃນລັກສະນະທີ່ເດັກເຂົ້າໃຈ, ກ່ຽວກັບແຕ່ລະປະເດັນດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຈຸດປະສົງ ແລະ ຄາດຄະເນຜົນປະໂຫຍດ ຫຼື ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳຂອງເດັກ,
- ຄວາມສ່ຽງທີ່ເປັນໄປໄດ້ ແລະ ຜົນຕາມມາຈາກການເຂົ້າຮ່ວມ,
- ພັນທະດ້ານເວລາ ແລະ ຄວາມຄາດຫວັງຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ, ແລະ
- ຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການປະຕິເສດບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມ ຫຼື ການຖອນຕົວອອກຈາກກິດຈະກຳໄດ້ທຸກເວລາ.

ບົດບາດຂອງພໍ່ແມ່, ຄອບຄົວ ແລະ ຊຸມຊົນມີຫຍັງແດ່?

ການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າເຖິງແມ່ນວ່າເດັກຍັງມີອາຍຸນ້ອຍກໍຕາມແຕ່ກໍຍັງສາມາດສິດສອນໃຫ້ພວກເຂົາຮູ້ຈັກປ້ອງກັນຕົວເອງຈາກການລ່ວງລະເມີດ. ຢ່າງໃດກໍຕາມສິ່ງນີ້ບໍ່ໄດ້ໝາຍຄວາມວ່າຜູ້ໃຫຍ່ຈະໝົດຄວາມຮັບຜິດຊອບຕົນຕໍ່ໃນການປົກປ້ອງ ແລະ ເບິ່ງແຍງເດັກ. ເດັກຍັງອາໄສຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຊ່ວຍເຫຼືອເດັກ ຍ້ອນເຫດຜົນນີ້ ແລະ ອີງຕາມຄວາມເປັນໄປໄດ້ ພໍ່ແມ່, ຜູ້ເບິ່ງແຍງ ແລະ ຜູ້ຕາງໜ້າຊຸມຊົນຄວນຖືກເຊື່ອເຊີນເຂົ້າມາຮ່ວມການລິເລີມເພື່ອສຶກສາກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ.⁶ ໃນລັກສະນະນີ້ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ເດັກສາມາດສົນທະນາ ແລະ ຕອບຄຳຖາມ ແລະ ຄຳເຫັນຂອງເດັກຢ່າງເໝາະສົມ, ເນັ້ນໜັກ ເນື້ອໃນ ແລະ ທັກສະທີ່ໄດ້ນຳມາສິດສອນ ແລະ ປະຕິບັດຢ່າງເໝາະສົມເພື່ອຢຸດຕິການລ່ວງລະເມີດ ແລະ ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຜູ້ເຄາະຮ້າຍໃນກໍລະນີທີ່ຄົ້ນພົບວ່າມີການລ່ວງລະເມີດ ຫຼື ມີການສົງໄສ.

4 ຄັດມາຈາກ ຂໍ້ແນະນຳຂອງອົງການສຸພະນິມິດສຳລັບການປ້ອງກັນ ແລະ ການຕອບໂຕ້ກັບຄວາມຄັ່ງຄຽດໃນທຸກກິດຈະກຳກ່ຽວກັບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເດັກ (2012)

5 ຖ້າບໍ່ສາມາດຕິດຕໍ່ຜູ້ປົກຄອງ/ຜູ້ເບິ່ງແຍງໄດ້ (ຕົວຢ່າງ: ໃນກໍລະນີທີ່ເດັກອາໄສຕາມທ້ອງຖະໜົນ), ການຕົກລົງເຫັນດີຈາກຜູ້ໃຫຍ່ອື່ນໆທີ່ຮັບຜິດຊອບເບິ່ງແຍງເດັກ ເຊັ່ນ ອາຈານ ຫຼື ຜູ້ເຮັດວຽກກ່ຽວກັບສັງຄົມສົງເຄາະ ກໍສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ໃນບາງຄັ້ງ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນຈະລົງເຄີຍ ແລະ ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ແລະ ກົດລະບຽບແຫ່ງຊາດ.

6 ປ້ອງກັນເດັກຂອງພວກເຮົາໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ: ບົ່ມຄູ່ມືສຳລັບເວທີສົນທະນາກັບ ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ ແລະ ປ້ອງກັນເດັກຂອງພວກເຮົາໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ: ສາມາດດາວໂຫຼດ ບົ່ມຄູ່ມືສຳລັບ ເວທີສົນທະນາກັບຜູ້ຕາງໜ້າຊຸມຊົນ ໄດ້ທີ່ <http://www.childsafetourism.org> ຫຼື <http://wvi.org/asiapacific/childsafetourism>.

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບການເຮັດວຽກກັບເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ

ໃນເມື່ອເຮັດວຽກກັບເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນສັດຊື່ ແລະ ເວົ້າຢ່າງຊັດເຈນກໍຄື ບໍ່ຕ້ອງໃຫ້ຄຳໝັ້ນສັນຍາໃນສິ່ງທີ່ຕົນເອງບໍ່ສາມາດເຮັດໄດ້. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກທີ່ດີຕ້ອງເປັນຄົນອົດທົນ ແລະ ມີຄວາມຄິດສ້າງສັນ. ບາງຂໍ້ແນະນຳໃນການເຮັດວຽກກັບເດັກປະກອບດ້ວຍ:⁷

ສິ່ງທີ່ຄວນເຮັດ:	ສິ່ງທີ່ບໍ່ຄວນເຮັດ:
<ul style="list-style-type: none"> • ສະເໜີຕົນເອງ • ໃຊ້ພາສາທີ່ເຂົ້າໃຈງ່າຍ • ອົດທົນ • ຮັບປະກັນວ່າທ່ານຕ້ອງມີຄວາມເປັນສ່ວນຕົວຢ່າງພຽງພໍ • ເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ອາລົມຂອງເດັກ • ຂໍອະນຸຍາດຈາກເດັກ • ຮັກສາຄຳເຫັນ ແລະ ຄຳຕອບທີ່ເປັນຄວາມລັບຂອງເດັກ • ບໍ່ຕາຍຕົວ ແລະ ມີຄວາມຄິດສ້າງສັນ, ສ້າງຄວາມມ່ວນຊື່ນສຳລັບເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ • ຟັງ ແລະ ເຄົາລົບຄວາມຄິດເຫັນຂອງເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ • ປະຕິບັດຕໍ່ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມໃຫ້ເທົ່າທຽມກັນ • ໃຊ້ຄຳສັບທີ່ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມເຂົ້າໃຈງ່າຍ • ຮູ້ວິເຄາະຕົນເອງ, ຊຶ່ງສະແດງອອກຕາມການປະພຶດຂອງທ່ານຕໍ່ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ • ສະແດງຄວາມສົນໃຈ ແລະ ນັບຖືຄຳຄິດເຫັນ, ຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະຂອງເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ • ປ່ອຍໃຫ້ພວກເຂົາເຮັດສິ່ງຕ່າງໆ ດ້ວຍຕົວເອງ, ດ້ວຍວິທີການຂອງພວກເຂົາເອງ. • ຮັບຮູ້ຄວາມຕ້ອງການທີ່ແຕກຕ່າງຂອງເດັກຍິງ, ເດັກຊາຍ, ເດັກພິການ ຫຼື ເດັກທີ່ມາຈາກຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ ແລະ ປະຕິບັດກັບພວກເຂົາໃຫ້ເທົ່າທຽມ ແລະ ເປັນທຳ. • ໃຊ້ວິທີທີ່ເຮັດໃຫ້ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມສາມາດສະແດງຄວາມຮູ້ຄວາມຄິດເຫັນ ແລະ ຄວາມສາມາດ • ສ້າງເງື່ອນໄຂ ຫຼື ແວດລ້ອມທີ່ມີລັກສະນະສ້າງສັນ ແລະ ລະມັດລະວັງ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ແນວຄິດເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມຮູ້ສຶກທ້າທາຍ. 	<ul style="list-style-type: none"> • ການປະທະກະຖາ • ການຟ້າວຟັງ • ການຕິຕຽນ ຫຼື ຕໍ່ວ່າເດັກໃນລັກສະນະທີ່ບໍ່ດີ • ການຕັດບົດ • ການຄວບຄຸມແຕ່ຜູ້ດຽວ • ການມີຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຫຼາຍຄົນມາຫຸ່ມໃສ່ແຕ່ເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມພຽງຄົນດຽວ • ການເຮັດໃຫ້ເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມເສຍໜ້າ ຫຼື ຫົວເຢາະເຍ້ຍພວກເຂົາ • ການຕີຄວາມໝາຍຄືນໃໝ່ສິ່ງທີ່ເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມໄດ້ເວົ້າໄປແລ້ວ • ເວົ້າດູຖູກເດັກ • ການຍືນ ຫຼື ນັ່ງໃນຕຳແໜ່ງທີ່ສູງກວ່າໃນຂະນະທີ່ເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມກຳລັງນັ່ງ ຫຼື ຍືນໃນຕຳແໜ່ງທີ່ຕ່ຳກວ່າ • ສະແດງຄວາມສົງໄສຕໍ່ສິ່ງທີ່ພວກເຂົາເວົ້າ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາຮູ້ສຶກວ່າຕົນກຳລັງຖືກຕິຕຽນ • ປຽບທຽບເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມບາງຄົນໃນລັກສະນະທີ່ບໍ່ດີໃສ່ກັບຜູ້ອື່ນ • ປະຕິບັດຕໍ່ເດັກຊາຍ ຫຼື ເດັກຍິງ, ເດັກທີ່ໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ ຫຼື ເດັກທີ່ມາຈາກຊົນເຜົ່າຕ່າງໆ ບໍ່ເທົ່າທຽມກັນ • ນຳໃຊ້ຮູບການ ແລະ ເຕັກນິກການສອນແບບດັ້ງເດີມໃນໂຮງຮຽນ; • ດຳເນີນວາລະການຮຽນທີ່ຍາວເກີນໄປຈົນເຮັດໃຫ້ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມອິດເມື່ອຍ ແລະ ຂາດຄວາມສົນໃຈ

7 ຄັດມາຈາກ ຂໍ້ແນະນຳຂອງອົງການສຸພະນິມິດສຳລັບການປ້ອງກັນ ແລະ ການຕອບໂຕ້ກັບຄວາມຄັ້ງຄຽດໃນທຸກກິດຈະກຳກ່ຽວກັບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເດັກ (2012)

ປະເດັນສຳຄັນກ່ຽວກັບການຝຶກອົບຮົມການປົກປ້ອງເດັກ

ເນື່ອງຈາກຄວາມຫຼໍ່ແຫຼມຂອງຫົວຂໍ້, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ້ອງຮັບປະກັນເຮັດໃຫ້ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມທີ່ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມຮູ້ສຶກປອດໄພ ແລະ ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງລະມັດລະວັງຕໍ່ປະຕິກິລິຍາຕອບຮັບຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ຕິດຕາມຢ່າງລະມັດລະວັງວ່າ ບັນດາກິດຈະກຳທີ່ພວມດຳເນີນນັ້ນມີຜົນກະທົບຕໍ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນແນວໃດ. ກ່ອນການດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ້ອງ ຮັບປະກັນເຖິງ ການບໍລິການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆ ທີ່ມີຢູ່ໃນສັງຄົມເພື່ອກຽມພ້ອມແກ້ໄຂບັນຫາໃນກໍລະນີເດັກຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງອາດເກີດອາການເຄັ່ງຄຽດ ຫລື ເປີດເຜີຍປະສົບການທີ່ຕົນເອງເຄີຍພົບພໍ້ກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດ. ບັນດາວິທີການຕໍ່ໄປນີ້ເປັນຄຳສະເໜີແນະ:⁸

ກຽມພ້ອມໃນການຕອບໂຕ້ ແລະ ຮູ້ບ່ອນທີ່ພົວພັນເພື່ອຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃນ ກໍລະນີທີ່ເດັກມີອາການເຄັ່ງຄຽດ ຫຼື ອາດເປີດເຜີຍກໍລະນີລ່ວງລະເມີດເດັກອອກມາ

ກ່ອນການດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວາມຮັບຮູ້ການບໍລິການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆ ທີ່ມີຢູ່ໃນສັງຄົມເພື່ອກຽມພ້ອມແກ້ໄຂບັນຫາໃນກໍລະນີເດັກຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງອາດເກີດອາການເຄັ່ງຄຽດ ຫຼື ເປີດເຜີຍປະສົບການທີ່ຕົນເອງເຄີຍພົບພໍ້ກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດ. ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນໃນລັກສະນະດັ່ງກ່າວຕ້ອງໄດ້ສົ່ງຕໍ່ໃຫ້ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງໃນທ້ອງຖິ່ນຢ່າງເໝາະສົມ (ລວມທັງອົງການບໍ່ສັງກັດລັດ ແລະ ເຈົ້າໜ້າທີ່ທ້ອງຖິ່ນ). ທຸກການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນຕ້ອງຖືກລາຍງານ.

ການຮັບມືກັບກໍລະນີທີ່ເດັກເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດ

ມັນເປັນໄປໄດ້ທີ່ເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມຈະເປີດເຜີຍ ຫຼື ເລີ່ມທີ່ຈະເປີດເຜີຍ ປະສົບການທີ່ເຄີຍຖືກລ່ວງລະເມີດຕໍ່ໜ້າຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອື່ນໆ. ຖ້າເຫດການດັ່ງກ່າວເກີດຂຶ້ນ, ມັນສຳຄັນທີ່ ຈະຕ້ອງປົກປ້ອງຄວາມເປັນສ່ວນຕົວຂອງເດັກ. ຍຸດທະສາດໜຶ່ງທີ່ໃຊ້ໄດ້ຄື "ການຕັດບົດໃນທາງບວກ". ທ່ານສາມາດເຮັດໄດ້ໂດຍການ:

- ຮັບຮູ້ວ່າທ່ານໄດ້ຍິນສິ່ງທີ່ເດັກເວົ້າ ແລະ ຢຸດເຊົາເດັກບໍ່ໃຫ້ສືບຕໍ່ເປີດເຜີຍຕື່ມອີກ,
- ສະແດງທ່າທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ຊື່ແຈງຢ່າງນັ້ນມນວນວ່າສິ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເດັກນັ້ນສາມາດບອກໃຫ້ທ່ານຟັງຕາມພາຍຫລັງກ່ອນທີ່ຈະກັບບ້ານ, ແລະ
- ຈັດແຈງການໂອ້ລົມກັບເດັກດັ່ງກ່າວໃຫ້ໄວເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້.

ຖ້າເດັກເລີ່ມເປີດເຜີຍກັບທ່ານເປັນການສ່ວນຕົວ:

- ຮັບຟັງເດັກຢ່າງຕັ້ງໃຈ ແລະ ປະຕິບັດຕໍ່ລາວຢ່າງຈິງຈັງ.
- ເວົ້າໃຫ້ເດັກສະບາຍໃຈຕື່ມວ່າຕົນເຮັດດີແລ້ວທີ່ໄດ້ມາບອກເລົ່າປະສົບການດັ່ງກ່າວ ແລະ ພວກເຂົາບໍ່ຄວນມາຮັບຜິດຊອບ ຫຼື ຮັບໂທດຕໍ່ເຫດການດັ່ງກ່າວ.
- ອະທິບາຍວ່າທ່ານຈຳເປັນຕ້ອງບອກເລົ່າຂໍ້ມູນນີ້ໃຫ້ກັບບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອໃຫ້ເດັກປອດໄພ (ຢ່າສັນຍາວ່າຈະຮັກສາຂໍ້ມູນໄວ້ເປັນຄວາມລັບ).
- ຢ່າເຮັດໜ້າທີ່ເປັນນັກສືບສວນ – ນອກຈາກວ່າທ່ານເປັນ ນັກສັງຄົມສົງເຄາະ ຫຼື ເຈົ້າໜ້າທີ່ຕໍາຫຼວດ, ທ່ານບໍ່ມີໜ້າທີ່ໃນການສືບສວນ.

8 ຄັດມາຈາກກົນການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນຂອງ ນິວຊາວເວວ, ຄະນະຮັບຜິດຊອບສະຫວັດດີການຂອງນັກສຶກສາ (1997) ການສຶກສາກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກ; ເອກະສານຫຼັກສູດກ່ຽວກັບການສິດສອນ ແລະ ການຮຽນຮູ້ໃນການພັດທະນາບຸກຄົນ, ສຸຂະພາບ ແລະ ພາລະສຶກສາ ແລະ ຂໍ້ແນະນຳຂອງອົງການສຸພະນິມິດສຳລັບການປ້ອງກັນ ແລະ ຕອບ ໂຕ້ກັບຄວາມເຄັ່ງຄຽດໃນທຸກກິດຈະກຳກ່ຽວກັບການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເດັກ (2012)

- ທ່ານສາມາດຖາມຄຳຖາມ - ແຕ່ທ່ານບໍ່ຄວນຖາມໃນທາງທີ່ນຳໄປສູ່ຄຳຕອບທີ່ທ່ານຢາກຟັງ (ຕົວຢ່າງ: ຄຳຖາມທີ່ສະກົດ ຫຼື ຊຸກຍູ້ໃຫ້ໄດ້ຄຳຕອບສະເພາະເຈາະຈົງ).
- ເຮັດບົດລາຍງານກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ທ່ານໄດ້ຍິນໃຫ້ໄວເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້ ພາຍຫຼັງການສົນທະນາ. ສຳຄັນແມ່ນວ່າທ່ານບໍ່ຄວນເຮັດບົດລາຍງານຕໍ່ໜ້າເດັກ. ເພື່ອຫຼີກລ້ຽງຄວາມສັບສົນ, ຄວາມກັງວົນ ຫຼື ຄວາມຮູ້ສຶກຜິດ, ເດັກບໍ່ຄວນໄດ້ຍິນບົດສົນທະນາກ່ຽວກັບການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນຂອງຕົນ.
- ຈັດການກັບຂໍ້ມູນທີ່ເປີດເຜີຍຢ່າງຈິງຈັງ, ເປັນຄວາມລັບ, ແລະ ທັນການຍ້ອນວ່າເດັກຕົກຢູ່ໃນສະຖານະມີຄວາມສ່ຽງ. ລາຍງານກໍລະນີໃຫ້ແກ່ຊ່ຽວຊານທີ່ເໝາະສົມ ເທົ່ານັ້ນ.
- ບໍ່ຄວນດູ່ມິນຄວາມສຳຄັນຂອງທ່ານເອງ - ແຕ່ໃນທາງກັບກັນກໍຄວນຫຼີກລ້ຽງທີ່ຈະຮັບຜິດຊອບແກ້ໄຂບັນຫາພຽງຜູ້ດຽວ.
- ບັນທຶກຂໍ້ມູນທີ່ກ່ຽວກັບຄວາມສ່ຽງທີ່ໄກ້ຕົວເດັກ. ຕົວຢ່າງ: ຄວາມສ່ຽງໃນບ້ານ ຫຼື ຜູ້ລ່ວງລະເມີດອາດຢູ່ໃກ້ຕົວເດັກ.
- ພິຈາລະນາວ່າເດັກຄົນອື່ນຈະມີຄວາມສ່ຽງບໍ່ ຈາກຂໍ້ມູນທີ່ໄດ້ຮັບຮູ້.
- ເປັນຄວາມຈຳເປັນທີ່ທ່ານສົ່ງຕໍ່ຂໍ້ມູນໃຫ້ແກ່ຊ່ຽວຊານຜູ້ທີ່ສາມາດຊ່ວຍແກ້ໄຂສະຖານະການໄດ້. ເປັນໄປໄດ້ທີ່ອົງການອື່ນໆ (ລວມທັງອົງການກ່ຽວກັບສຸຂະພາບ, ຕຳຫຼວດ, ການບົກຄອງບ້ານ, ອົງການກູສົນ ແລະ ອົງການຮັບໃຊ້ສັງຄົມອື່ນໆ) ອາດຈະໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພຂອງເດັກຄົນນີ້ແລ້ວ. ຂໍ້ມູນນີ້ພ້ອມກັບຂໍ້ມູນຕ່າງໆທີ່ເດັກເປີດເຜີຍອາດຈະເຍືອງທາງໄປສູ່ບັນຫາສຳຄັນກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພຂອງເດັກ. ຖ້າບໍ່ມີການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນກັບຜູ້ຊ່ຽວຊານທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ເດັກອາດຈະຕົກຢູ່ໃນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ບໍ່ປອດໄພ ແລະ ມີຜົນກະທົບຮ້າຍແຮງ.
- ເດັກ ຫຼື ຄອບຄົວຂອງລາວບໍ່ຄວນຖືກໂທດ ຫຼື ປະນາມຍ້ອນຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ຕ້ອງປະຕິບັດມາດຕະການເທົ່າທີ່ຄວນ ເພື່ອຮັກສາຄວາມເຄົາລົບນັບຖື ແລະ ການເບິ່ງແຍງເດັກ.
- ປະເດັນທີ່ຄວນຄຳນຶງແມ່ນວ່າ ຄວາມປອດໄພຂອງເດັກແມ່ນສຳຄັນທີ່ສຸດ.

ແຕ່ລະກໍລະນີຄວນຈະຖືກແກ້ໄຂຢ່າງລະມັດລະວັງຕາມລັກສະນະຂອງມັນ ໂດຍຄຳນຶງເຖິງສະພາບການໂດຍລວມ ບວກກັບຄຳແນະນຳທາງກົດໝາຍຂອງຊ່ຽວຊານ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນທາງສັງຄົມ. ຖ້າທ່ານສົງໄສວ່າເດັກຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ, ຄວາມປອດໄພຂອງເດັກຕ້ອງມາເປັນອັນດັບໜຶ່ງ ແລະ ທ່ານຄວນຈະລະມັດລະວັງບໍ່ໃຫ້ເດັກຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງຖືກທຳຮ້າຍນັ້ນຕໍ່ໄປອີກ.⁹

9 ກໍລະນີໜຶ່ງ ອາດມີເດັກຫຼາຍກວ່າໜຶ່ງຄົນຢູ່ໃນເຫດການນຳ.

ສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ປອດໄພຕໍ່ການຮຽນຮູ້ເພື່ອໃຫ້ເດັກຮູ້ສຶກວ່າມີການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ໄດ້ຮັບຄວາມເຄົາລົບນັບຖື.

ເນື້ອໃນຂອງປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ໄດ້ຖືກອອກແບບມາເປັນຢ່າງດີ ເພື່ອບໍ່ເຮັດໃຫ້ເດັກເກີດ ຄວາມກັງວົນ ຫຼື ຍ້ານກົວ. ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມຄວນຮູ້ສຶກວ່າໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຢ່າງດີ ແລະ ຮູ້ສຶກພົ້ນໃຈຜ່ານການ ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກມີບົດບາດສຳຄັນໃນການສ້າງສະພາບແວດລ້ອມ ການຮຽນທີ່ປອດໄພ ແລະ ໄວ້ວາງໃຈໄດ້. ຕອນເລີ່ມຕົ້ນວາລະການສອນ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນວາງ ກົດລະບຽບພື້ນຖານຮ່ວມກັນໃຫ້ເໝາະສົມກັບເກນອາຍຸ ແລະ ໃຊ້ພາສາທີ່ເໝາະສົມເພື່ອໃຫ້ພວກເຂົາ ຮູ້ສຶກປອດໄພໃນການເວົ້າຈາ. ຕົວຢ່າງ:

- ການນັບຖືຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ,
- ໃຫ້ໂອກາດຄົນອື່ນເວົ້າໂດຍບໍ່ມີການລົບກວນ ຫຼື ຫົວເປາະເຍີ້ຍ,
- ຂອບເຂດເວລາສຳລັບບົດຮຽນ,
- ບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າອັນນີ້ບໍ່ແມ່ນສະຖານທີ່ສຳລັບການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວ, ແລະ
- ຖ້າວ່າຜູ້ໃດຢາກເວົ້າໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກພັງແມ່ນສາມາດເວົ້າໃນເວລາຕ່າງຫາກຖ້າຫາກວ່າສິ່ງ ນັ້ນເປັນສິ່ງທີ່ກັງວົນ ຫຼື ເປັນສິ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາເສຍໃຈ ແລະ ພວກເຂົາບໍ່ຢາກເວົ້າຢູ່ຕໍ່ໜ້າຫຼາຍຄົນ.

ໃນກຸ່ມເດັກທີ່ບໍ່ຮູ້ຈັກກັນເທື່ອ, ທ່ານສາມາດດຳເນີນກິດຈະກຳ "ສ້າງຄວາມມ່ວນຊື່ນ" ແລະ ສ້າງຄວາມເຊື່ອ ພື້ນ (ອ່ານເພີ່ມ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3) ເພື່ອສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ປອດໄພ. ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມຄວນ ຈະຮູ້ສຶກວ່າໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ຫຼື ໄດ້ຮັບການເຄົາລົບນັບຖືພາຍໃນກຸ່ມ ແລະ ຄິດໃນແຕ່ງດີຕໍ່ຕົນເອງ ແລະ ກິດຈະກຳທີ່ກຳລັງດຳເນີນຢູ່.

ອຳນວຍຄວາມສະດວກກິດຈະກຳການຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດດ້ວຍຄວາມ ລະອຽດອ່ອນ

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກບໍ່ຄວນຍົກບັນຫາທີ່ພາໃຫ້ເກີດຄວາມກັງວົນ ຫຼື ຄວາມຍ້ານກົວທີ່ບໍ່ຈຳເປັນ. ກິດຈະກຳ ແລະ ຄຳແນະນຳໃນປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ ໄດ້ຖືກອອກແບບມາເປັນຢ່າງດີ ຕາມວັດຖຸປະສົງດັ່ງກ່າວ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມ ສະດວກຄວນລັງເຄີຍກັບເນື້ອໃນຂອງແຕ່ລະບົດສອນ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ເດັກເຂົ້າຮ່ວມໃນຂະນະທີ່ໃຫ້ພວກເຂົາຮັກ ສາຂໍ້ມູນທີ່ຕົນບໍ່ຢາກເປີດເຜີຍ. ມີບາງວິທີການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຍົກຕົວຢ່າງສົມມຸດ ເຊັ່ນ: “ຖ້າວ່າ...?”
- ຍົກສະຖານະການສົມມຸດ ເຊັ່ນ: “ຖ້າວ່າເຫດການນີ້ເກີດຂຶ້ນ...”
- ໃຊ້ພາສາທີ່ມີຕົ້ນ ແລະ ປາຍເຫດ ເມື່ອຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເວົ້າເຖິງຜົນຂອງການກະທຳຕ່າງໆເຊັ່ນ: “...ອາດຈະ ເກີດຂຶ້ນ” ຫຼື “...ສາມາດເກີດຂຶ້ນ”.

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນໃຊ້ກິດຈະກຳທີ່ຢູ່ໃນປຶ້ມຄູ່ມືນີ້ເນື່ອງຈາກວ່າພວກມັນໄດ້ສະແດງເຖິງບັນດາ ຄຸນລັກສະນະທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ສິ່ງທີ່ພົວພັນກັບການລ່ວງລະເມີດເດັກ.¹⁰ ໃນໄລຍະທີ່ດຳເນີນກິດຈະກຳ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນເນັ້ນຄືນການຕອບຮັບຕໍ່ສະຖານະການທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຮັບຮູ້ຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ໃນການປະຕິບັດບາງກິດຈະກຳເຫຼົ່ານັ້ນ, ໂດຍສະເພາະເວລາເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມເຮັດຕາມຂໍ້ປະຕິບັດທີ່ຕົນຮັບຜິດ ຊອບ.

10 ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນແລກປ່ຽນຄຳເຫັນກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ປຶ້ມຄູ່ມືກັບ ອົງການ ສຸພະນິມິດ ເພື່ອວ່າຈະໄດ້ນຳ ເນື້ອໃນໄປທົບທວນຄືນຕາມຄວາມ ເໝາະສົມ ຫຼື ເພີ່ມເຄື່ອງມືໃໝ່ ແລະ ທາງເລືອກໃໝ່.

ສັງເກດເດັກຢ່າງລະມັດລະວັງ ແລະ ໃຫ້ໂອກາດໃນການອະທິບາຍຫຍໍ້ຖ້າຫາກຈຳເປັນ.

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນສັງເກດຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງລະມັດລະວັງໃນໄລຍະດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມ. ການໃຊ້ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຜູ້ທີ 2 (ຫຼື ເອີ້ນວ່າຜູ້ຊ່ວຍກະຕຸ້ນ) ຄວນຖືກນຳໃຊ້ໃນການກຳນົດປະເດັນທີ່ເກີດຂຶ້ນໃໝ່. ບັນດາກິດຈະກຳທີ່ມີຢູ່ໃນຄູ່ມືໄດ້ຖືກອອກແບບເພື່ອປຸກຈິດສຳນຶກ ແລະ ໃຫ້ຄວາມຮູ້ຢູ່ໃນສະພາບແວດລ້ອມການຮຽນທີ່ປອດໄພ ແລະ ນັ້ນມນວນ ແລະ ຄວນຖືກປັບປ່ຽນໃຫ້ເຂົ້າກັບກຸ່ມອາຍຸສະເພາະເພື່ອໃຫ້ເດັກບໍ່ໄດ້ຖືກປະປ່ອຍແບບຂາດຄວາມສົນໃຈ ຫຼື ມີຄວາມເຄັ່ງຄັດ. ແຕ່ຢ່າງໃດກໍຕາມ ຖ້າຫາກວ່າກິດຈະກຳທາກເປັນການປຸກອາລົມຈິດແບບຮຸນແຮງ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນໃຫ້ໂອກາດແກ່ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມໃນການເວົ້າສະພາບໂດຍຫຍໍ້. ຈຸດປະສົງຂອງການເວົ້າໂດຍຫຍໍ້ແມ່ນເພື່ອຜ່ອນຕາຍອາລົມທີ່ຮຸນແຮງຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃດໜຶ່ງຂະນະທີ່ກຳລັງສົນທະນາ ຫຼື ຈື່ຈຳຄືນ ແລະ ການເຊື່ອມໂຍງຫົວເລື່ອງການສົນທະນາໃສ່ອະດີດ ແລະ ການເຮັດໃຫ້ເດັກກັບຄືນມາສູ່ສະພາບຂອງຕົນເອງໃນປະຈຸບັນ. ຕົວຢ່າງຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດຕັ້ງຄຳຖາມເຊັ່ນ: “ເຈົ້າຮູ້ສຶກແນວໃດຫຼັງຈາກກິດຈະກຳນັ້ນ/ການສົນທະນານັ້ນ? ຍັງມີຫຍັງອີກບໍ່ທີ່ເຈົ້າຢາກເວົ້າ?”

ໃນບາງໂອກາດ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກອາດຈະພົບກັບເດັກທີ່ມີພຶດຕິກຳທີ່ເຮັດໃຫ້ຮັບມືຍາກ (ມັກຖຽງ, ລົມກັນຕະຫຼອດ, ມີທັດສະນະຄະຕິທາງລົບ ຫຼື ມັກກວນຄົນອື່ນ). ຕ້ອງເຂົ້າໃຈວ່າເດັກອາດຈະ "ສະແດງອອກ" ເພື່ອສື່ສານຄວາມຕ້ອງການໃດໜຶ່ງ. ຢ່າພະຍາຍາມຕອບໂຕ້ຫຼາຍເກີນໄປ ແລະ ພະຍາຍາມລະບຸສາຍເຫດ ແລະ ຮູບແບບຂອງພຶດຕິກຳນັ້ນ. ໃນຂະນະທີ່ບໍ່ຄວນລະເລີຍຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຜູ້ອື່ນຍ້ອນພຶດຕິກຳຂອງເດັກຜູ້ດຽວນັ້ນເປັນສິ່ງສຳຄັນ, ມັນອາດຈະເປັນສັນຍານເຕືອນວ່າສະຖານະການຂອງເດັກນັ້ນຕ້ອງການຄວາມເອົາໃຈໃສ່ເພີ່ມເຕີມ ຫຼື ຄວາມສົນໃຈເປັນພິເສດ. ຈົ່ງຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຜູ້ທີສອງເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກຸ່ມໝົດທຸກຄົນ. ອາດຈະເປັນໄປໄດ້ທີ່ ພຶດຕິກຳທີ່ຮັບມືຍາກຂອງເດັກຄົນໜຶ່ງ ຫຼື ເດັກກຸ່ມໜຶ່ງນີ້ ເປັນສັນຍານເຕືອນວ່າເປັນ ບັນຫາລວມທີ່ພົບພໍ້ໂດຍຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໃນກຸ່ມດັ່ງກ່າວ. ໃນສະຖານະການດັ່ງກ່າວ, ອາດຈະຈຳເປັນທີ່ຕ້ອງເຮັດໃຫ້ຄວາມສະຫງົບພາຍໃນກຸ່ມກັບຄືນມາສູ່ປົກກະຕິ, ພະຍາຍາມເຂົ້າໃຈກຸ່ມ ແລະ ລະງັບຄວາມຢ້ານກົວ ຫຼື ຄວາມກັງວົນທີ່ອາດເກີດຂຶ້ນ.

ແລ້ວຈະເຮັດແນວໃດຖ້າເດັກຕ້ອງການເວົ້າກ່ຽວກັບຫົວຂໍ້ທີ່ ຫຼໍ່ແຫຼມເຊັ່ນ ຄວາມເຊື່ອເລື່ອງເພດ ຫຼື ເອກະລັກທາງເພດ ຫຼື ບັນຫາສ່ວນຕົວຂອງເຂົາເອງ?

ອາດຈະມີຄຳຖາມທີ່ຍົກຂຶ້ນກ່ຽວກັບຄວາມເຊື່ອເລື່ອງເພດ ຫຼື ມີເອກະລັກທາງເພດ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ້ອງກຽມພ້ອມຕອບຄຳຖາມຕ່າງໆຢ່າງຊັດເຈນ, ເປີດເຜີຍ ແລະ ກົງໄປກົງມາ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນຈະເນັ້ນໜັກວ່າເດັກທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະປ້ອງກັນໂຕ, ບໍ່ວ່າຕົນຈະເຊື່ອເລື່ອງເພດ ແລະ ມີເອກະລັກທາງເພດໃດກໍຕາມ, ແລະ ການປະນາມ, ການແບ່ງແຍກ ແລະ ການເກັບມິດຊິດກ່ຽວກັບ ຄວາມເຊື່ອທາງເພດຂອງຕົນ ແລະ ລັກສະນະເພດຍິງຊາຍ ຈະເຮັດໃຫ້ເດັກບາງຄົນ ຕົກໃນສະຖານະການທີ່ສ່ຽງຖ້າພວກເຂົາບໍ່ໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນພາຍໃນຊຸມຊົນຂອງຕົນ.

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນຈະຮັບປະກັນວ່າຄຳເວົ້າຂອງເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມກ່ຽວກັບອະດີດທີ່ບໍ່ດີ ຫຼື ຄຳເວົ້າທີ່ທາຍັງໄດ້ຍາກຈະຖືກແກ້ໄຂຢ່າງລະອຽດອ່ອນ ແລະ ຈະບໍ່ຖືກລະເລີຍ. ຕົວຢ່າງ, ຄຳເຫັນກ່ຽວກັບການນຸ່ງຖືຂອງເດັກຍິງບໍ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຫົວຂໍ້ການສົນທະນາ ແລະ ອາດຈະສ້າງແນວຄິດທີ່ໂອນອ່ຽງຕໍ່ເພດຍິງ - ຊາຍ ໂດຍການ "ກ່າວໂທດໃຫ້ຜູ້ເຄາະຮ້າຍ". ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກບໍ່ຄວນສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການສົນທະນາກັນໃນຫົວຂໍ້ເຫຼົ່ານີ້ ແລະ ຄວນຈະແນໃສ່ຂໍ້ຄວາມສຳຄັນທີ່ເນັ້ນໃນເອກະສານຕ່າງໆ.

ໃນທຸກໆຄັ້ງ, ເປັນສິ່ງສຳຄັນທີ່ຈະເນັ້ນກັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມວ່າເດັກບໍ່ເຄີຍຜິດຖ້າລາວຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ແລະ ພວກເຂົາບໍ່ຄວນຖືກໃສ່ຮ້າຍທີ່ໄດ້ຕົກເປັນຜູ້ເຄາະຮ້າຍຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ.

ຈົ່ງຄຳນຶງວ່າ ຫົວຂໍ້ນີ້ອາດຈະຫຍຸ້ງຍາກເປັນພິເສດສຳລັບເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມຜູ້ກຳລັງປະເຊີນກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນຈະເວົ້າແບບນັ້ນນວນກັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ບໍ່ໃຫ້ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວໃດທີ່ລະອຽດອ່ອນ ທີ່ຕົນອາດຈະເສຍໃຈພາຍຫຼັງ. ທ່ານສາມາດປະຕິບັດຕາມຍຸດທະສາດ "ການຕັດບົດໃນທາງບວກ" ດັ່ງທີ່ໄດ້ອະທິບາຍຂ້າງເທິງ.

ຖ້າເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມໄດ້ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນອັນລະອຽດອ່ອນ, ຈົ່ງຮັບປະກັນວ່າມີຄວາມເຄົາລົບຂໍ້ມູນດັ່ງກ່າວ. ຖ້າທ່ານຮູ້ສຶກວ່າເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມຄົນນັ້ນຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ, ທ່ານສາມາດແນະນຳເປັນການສ່ວນຕົວວ່າທ່ານດີໃຈທີ່ຈະລົມກ່ຽວກັບສະຖານະການນັ້ນກັບລາວພາຍຫຼັງການຝຶກອົບຮົມ. ການສົ່ງຕໍ່ເດັກໄປຫາທີ່ປຶກສາ¹¹ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນໆອາດຈະເໝາະສົມ. ຈົ່ງຄຳນຶງວ່າ ຂໍ້ມູນລະອຽດອ່ອນທີ່ຖືກເປີດເຜີຍ ອາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສະມາຊິກຄົນອື່ນພາຍໃນກຸ່ມ. ດັ່ງນັ້ນອາດຈຳເປັນຕ້ອງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອກັບເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມອື່ນໆ.

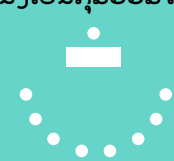
ແຕ່ລະວາລະການຮຽນຄວນສິ້ນສຸດໃນລັກສະນະທີ່ດີ

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນສະຫລຸບວາລະການສິດສອນດ້ວຍບັນຍາກາດທີ່ດີທຸກຄັ້ງ. ການສິ້ນທະນາທີ່ມີລັກສະນະທີ່ແຫຼມຄວນໃຫ້ສຳເລັດກ່ອນການສິ້ນສຸດວາລະການຮຽນ. ການສຸມໃສ່ຄືນໃໝ່ ຫຼື ການຜ່ອນຄາຍສາມາດຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ຄວາມເຄັ່ງຕຶງຫລຸດຜ່ອນລົງຊຶ່ງອາດເປັນຜົນຈາກການສິ້ນທະນາບັນດາປະເດັນທີ່ແຫຼມ. ໃນລັກສະນະດຽວກັນການຫຼິ້ນເກມແບບຫ້າວຫັນກໍ່ຈະຊ່ວຍບົດປ່ອຍພະລັງງານ, ບົດປ່ອຍຄວາມຮູ້ສຶກແບບບໍ່ສະດວກ ແລະ ຮັດແໜ້ນສາຍສຳພັນໃນທາງດີກັບທຸກຄົນໃນຫ້ອງຮຽນ. ປຶ້ມຄູ່ມືນີ້ປະກອບມີເກມແບບຫ້າວຫັນ ຫຼື "ຜ່ອນຄາຍ" ຫຼາຍຢ່າງ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 4) ແລະ ແນວຄວາມຄິດສຳລັບການບົດວາລະການຮຽນ.

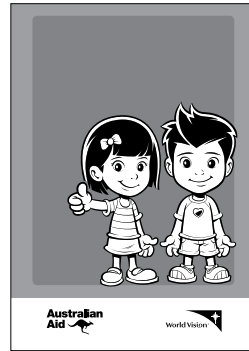
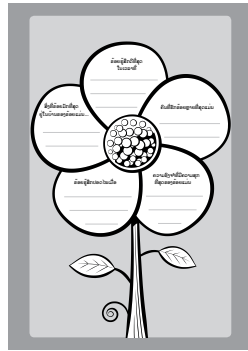
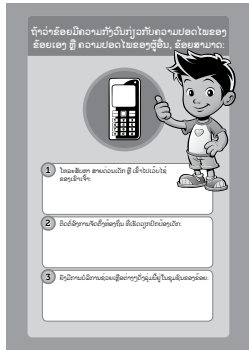
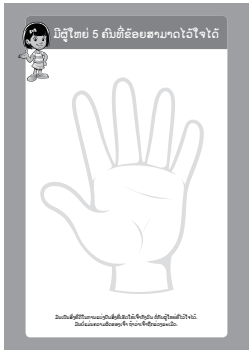
11 ອົງຕາມສະພາບການ, ເດັກສາມາດເຂົ້າຫາທີ່ປຶກສາ ແລະ ຜູ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອອື່ນໆຜ່ານສາຍດ່ວນຊ່ວຍເຫຼືອເດັກແຫ່ງຊາດ, ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຊຸມຊົນ.

ຂ້ອຍຕ້ອງການຫຍັງແດ່ສໍາລັບດໍາເນີນການຝຶກອົບຮົມ?

<p>ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ເອກະສານໃນປຶ້ມຄູ່ມືສະບັບນີ້ເໝາະສົມສໍາລັບກຸ່ມເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມປະມານ 10-15 ຄົນ. ຂະໜາດຂອງກຸ່ມທີ່ຄວບຄຸມໄດ້ແມ່ນສິ່ງທີ່ສໍາຄັນ ໂດຍອີງຕາມເນື້ອໃນຂອງເລື່ອງກ່ຽວຂ້ອງທີ່ ຫຼໍ່ແຫຼມ ແລະ ຄວາມຈໍາເປັນຂອງການຕິດຕາມ ແລະ ຮັບປະກັນສະຫວັດດີການຂອງເດັກ ແລະ ໃນຂະນະດຽວກັນກໍຕ້ອງອໍານວຍຄວາມສະດວກການສົນທະນາ. ຖ້າວ່າກຸ່ມຫາກໃຫຍ່ໄພດກໍຈະ ຫຍຸ້ງຍາກໃນການສົ່ງເກດເດັກທຸກຄົນຢ່າງລະມັດລະວັງ ແລະ ກໍມີຄວາມສ່ຽງທີ່ໄດ້ກບາງຄົນອາດ ດ້ອຍໂອກາດ ຫຼື ເຄັ່ງຄຽດ ກໍຄືຖືກປ່ອຍປະລະເລີຍ. ຍ້ອນເຫດຜົນນີ້, ຖ້າມີຄວາມຈໍາເປັນທີ່ຈະຈັດ ກຸ່ມໃຫຍ່ ແມ່ນຕ້ອງມີຜູ້ໃຫຍ່ເຂົ້າຮ່ວມນໍາ. ຫຼັກການທີ່ວ່າໄປສໍາລັບການຈັດກຸ່ມເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມທີ່ມີ 15 ຄົນແມ່ນຄວນມີຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຢ່າງໜ້ອຍ 2 ຄົນ. ການແຍກເພດຍິງຊາຍກໍເປັນສິ່ງແນະນໍາໃຫ້ເຮັດ. ວິທີທີ່ດີທີ່ສຸດ ແມ່ນຄວນໃຫ້ ຜູ້ອໍານວຍຄວາມ ສະດວກເປັນເພດດຽວກັນກັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ (ຕົວຢ່າງ: ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຜູ້ຍິງຄວນເຮັດ ວຽກກັບເດັກຍິງ ແລະ ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຜູ້ຊາຍຄວນເຮັດວຽກກັບເດັກຊາຍ).
<p>ສະຖານທີ່</p>	<ul style="list-style-type: none"> ຖ້າເປັນໄປໄດ້ໃຫ້ຈັດສະຖານທີ່ແບບເປັນວົງມົນ ຫຼື ຮູບ ໂຕ U. ການຈັດແບບນີ້ເປັນການເຊີນ ຊວນໃຫ້ມີການສົນທະນາຢ່າງຕັ້ງໜ້າ. ການນໍາໃຊ້ໂຕະ ບໍ່ສໍາຄັນ. ໃນບາງກໍລະນີ, ເດັກອາດ ຈະຕ້ອງການນັ່ງຢູ່ພື້ນ. ວິທີການຈັດສະຖານທີ່ດັ່ງກ່າວ ອາດຈະເໝາະສົມກັບການຈັດຢູ່ໃນພູ ບ້ານ. <div style="display: flex; justify-content: space-around; align-items: center;"> <div data-bbox="428 866 749 1139" style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>ການນັ່ງເປັນກຸ່ມອ້ອມໂຕະມົນ</p> <p>ເໝາະສໍາລັບການເຮັດວຽກເປັນກຸ່ມ</p> </div> <div data-bbox="792 866 1120 1139" style="border: 1px solid black; padding: 5px; text-align: center;"> <p>ຮູບ ໂຕ U</p> <p>ມັກໃຊ້ສໍາລັບ ການຝຶກອົບຮົມໂດຍກົງ ກັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ</p> </div> </div> <ul style="list-style-type: none"> ເຖິງແມ່ນວ່າໃນບາງກໍລະນີອາດຕ້ອງໄດ້ຈັດການຝຶກອົບຮົມຢູ່ຂ້າງນອກຫ້ອງແຕ່ກໍຕ້ອງເອົາໃຈ ໃສ່ໃຫ້ດີທີ່ສຸດໃນການຈັດຢູ່ໃນສະຖານທີ່ແບບເປັນສ່ວນຕົວ. ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຄວນເບິ່ງແຍງຢ່າງພິເສດສໍາລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທີ່ພິການ. ນີ້ປະກອບດ້ວຍ ການພິການທຸກປະເພດເຊັ່ນ: ພິການທາງຮ່າງກາຍ, ພິການທາງປະສາດສໍາພັດ (ຄື ການໄດ້ຍິນ ແລະ ການເບິ່ງເຫັນ), ພິການທາງສະໝອງ ແລະ ມີບັນຫາທາງຈິດ.
<p>ເວລາ</p>	<ul style="list-style-type: none"> ຂໍ້ຄວາມຫຼັກແມ່ນສາມາດຖ່າຍທອດພາຍໃນວາລະສິດສອນໜຶ່ງຊົ່ວໂມງ (ສາມາດເບິ່ງໄດ້ທີ່ " ບົດສອນ ໂດຍຫຍໍ້") ຫຼື ບົດສອນທີ່ລະອຽດກວ່າແມ່ນສາມາດແບ່ງຕາມຫົວຂໍ້ທີ່ສະມາດຖ່າຍທອດ ພາຍໃນວາລະເຄິ່ງມື້ ຫຼື ຖ່າຍທອດເປັນຫົວຂໍ້ໃນວາລະທີ່ສັ້ນກວ່າ. ຖ້າມີເວລາຫຼາຍ, ສາມາດເລືອກໃຊ້ກິດຈະກຳເພີ່ມເຕີມ ແລະ ກິດຈະກຳທາງເລືອກໄດ້. ກິດຈະກຳດັ່ງກ່າວໄດ້ພາຍໄວ້ຢ່າງຈະແຈ້ງໃນປຶ້ມຄູ່ມືການສອນ.

ອຸປະກອນ

- ເອກະສານທີ່ຈຳເປັນສຳລັບແຕ່ລະວາລະແມ່ນໄດ້ກຳນົດຊັດເຈນໃນ ບື້ມຄູ່ມື.
- ຈຸດສຳຄັນຂອງຄູ່ມືນີ້ແມ່ນໄດ້ເນັ້ນການຝຶກອົບຮົມແບບປາກເປົ່າເພື່ອໃຫ້ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມໄດ້ເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນໂດຍສະເພາະແມ່ນຜູ້ທີ່ມີພື້ນຖານຄວາມຮູ້ຕ່າງກັນ ແລະ ມີລັກສະນະແບບເປັນຮູບການ ແລະ ບໍ່ເປັນຮູບການ.
- ໃນຂະນະທີ່ເອກະສານຢູ່ໃນບື້ມຄູ່ມືມີລັກສະນະບໍ່ໃຊ້ເຕັກນິກສູງ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດນຳໃຊ້ອຸປະກອນສິ່ງປະຈຳຕາທີ່ເໝາະສົມ ຫຼື ເຄື່ອງມືການຮຽນຮູ້ກ່ອນເພີ່ມເຕີມເຂົ້າໄດ້ ໃນກໍລະນີທີ່ມີຊັບພະຍາກອນ ແລະ/ຫຼື ເຕັກໂນໂລຊີ. ມັນເປັນສິ່ງທີ່ສຳຄັນທີ່ຊັບພະຍາກອນອື່ນໆທີ່ນຳໃຊ້ມັນເໝາະສົມກັບອາຍຸຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ບໍ່ສ້າງຄວາມກັງວົນໃຈ ຫຼື ສ້າງຄວາມຢ້ານກົວໂດຍບໍ່ຈຳເປັນອອກມາ.
- ໄດ້ລວມບັດເອົາກັບບ້ານໃນ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 ຊຶ່ງສາມາດສຳເນົາ ແລະ ກະກຽມໃຫ້ກັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ. ບັດເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນໄດ້ອອກແບບມາເປັນຢ່າງດີ ແລະ ແຕ້ມເພື່ອໃຫ້ປະກອບຂໍ້ຄວາມສຳຄັນທີ່ສາມາດແລກປ່ຽນກັບບຸກຄົນທຸກເພດທຸກໄວໄດ້. ບັດເອົາກັບບ້ານຍັງສາມາດພິມໃສ່ແຜ່ນເຈ້ຍໃຫຍ່ ຫຼື ບັດທີ່ໃຊ້ໂດຍ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ເພື່ອຊ່ວຍໃນການຮຽນຮູ້.

ຈະປະເມີນການຮຽນຄືແນວໃດ?

ການປະເມີນແມ່ນອົງປະກອບທີ່ສໍາຄັນອັນໜຶ່ງໃນການກໍານົດວ່າຈຸດປະສົງຂອງການຮຽນໄດ້ຖືກບັນລຸແລ້ວ ຫຼື ບໍ່. ເນື່ອງຈາກວ່າປຶ້ມຄູ່ມືນີ້ໄດ້ຖືກອອກແບບມາເພື່ອຊ່ວຍບົກປ້ອງເດັກຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ, ດັ່ງນັ້ນຜົນໄດ້ຮັບຈະເຫັນໄດ້ແຈ້ງແມ່ນຈາກການສຶກສາທີ່ຍັງຕ້ອງໃຊ້ເວລາຕໍ່ໄປ. ຢ່າງໃດກໍຕາມ, ເຄື່ອງມືທີ່ ງ່າຍດາຍທີ່ເອົາເດັກເປັນໃຈກາງແມ່ນມີໃຫ້ເພື່ອວັດແທກປະຕິກິລິຍາຂອງເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ, ການປ່ຽນແປງ ໃນການຮຽນຮູ້ ແລະ ການປະພຶດຂອງພວກເຂົາ.¹² ກ່ອນອື່ນການກະກຽມບົດສອນຕ້ອງລວມມີການສັງເກດ ການຊຶ່ງຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຄວນນໍາໃຊ້ເພື່ອທົດສອບຜົນຂອງການຮຽນດ້ວຍການທວນຄືນ. ປະເດັນທີ 2 ແມ່ນ **ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 10** ທີ່ມີແບບຟອມການປະເມີນຜົນແບບງ່າຍດາຍຊຶ່ງສາມາດນໍາໃຊ້ເພື່ອ ສັງລວມເອົາຄໍາຄິດເຫັນ ແລະ ການປ່ຽນແປງດ້ານພຶດຕິກຳຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທັງຢູ່ໃນຮູບແບບການຂຽນ ຫຼື ການເວົ້າປາກເປົ່າ. ປະເດັນສຸດທ້າຍແມ່ນຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຄວນສັງເກດການເບິ່ງວ່າຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມໄດ້ ຕອບຄໍາຖາມຄືແນວໃດ, ພວກເຂົາໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳເປັນກຸ່ມຄືແນວໃດ, ເບິ່ງວ່າພວກເຂົາມີຄວາມສົນໃຈ ຫຼື ບໍ່ ແລະ ເບິ່ງວ່າພວກເຂົາໄດ້ຕັ້ງຄໍາຖາມແບບມີການກະຕຸ້ນຄວາມຄິດ ຫຼື ບໍ່ ແລະ ອື່ນໆ ແລະ ດັດປັບຮູບ ແບບການອໍານວຍຄວາມສະດວກຢ່າງສອດຄ່ອງໃນໄລຍະການຮຽນ ຫຼື ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ.

ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການເກັບກຳ ແລະ ບັນທຶກຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບທ່າທີ່ຕອບຮັບຂອງ ເດັກ, ການປ່ຽນແປງໃນການຮຽນຮູ້ ແລະ ພຶດຕິກຳ ແລະ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນນີ້ກັບຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ (ລວມ ທັງອົງການສຸພານິມິດ) ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການປັບປຸງຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງຂອງແຜນງານສຶກສາກ່ຽວກັບການບົກປ້ອງ ການລ່ວງລະເມີດເດັກ ໃນພາກພື້ນລຸ່ມແມ່ນໍ້າຂອງ. ຮ່າງບົດລາຍງານສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກແມ່ນຢູ່ ໃນ **ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 14**.

12 ດັ່ງທີ່ໄດ້ຂຽນໄວ້ຢູ່ໃນ: Kirkpatrick, Kirkpatrick, D. & Kirkpatrick, J. (2006), ການປະເມີນແຜນງານຝຶກອົບຮົມ - ສະບັບທີ 3, ສໍານັກພິມຈໍາທ່າຍ berrett-koehler, ສະຫະລັດອາເມລິກາ.

ພາກທີ 2: ການແຕ່ງບົດສອນ

ການແຕ່ງບົດສອນ

ການຈັດເປັນຫ້ອງຮຽນ ຫຼື ຈັດກຸ່ມສົນທະນາແບບເຄິ່ງມື້

ສໍາລັບວາລະແບບເຄິ່ງມື້ ຫຼື ດົນກວ່ານັ້ນ ແມ່ນມີຫົວຂໍ້ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້: ກະລຸນາອີງໃສ່ "ບົດສອນໂດຍຫຍໍ້" ສໍາລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະກຸ່ມອາຍຸ ສໍາລັບຫົວຂໍ້ທີ່ຄວນສະເໜີ ເມື່ອມີເວລາຈໍາກັດ (ໜຶ່ງຊົ່ວໂມງ).

	ອາຍຸ 5-7 ປີ	ອາຍຸ 8-10 ປີ	ອາຍຸ 11-17 ປີ ¹³
ສະເໜີລາຍການ	ກ່າວຕ້ອນຮັບ ກ່າວແນະນຳ ມື້ນີ້ພວກເຮົາຈະເວົ້າກ່ຽວກັບຫຍັງ? ການປົກປ້ອງເດັກ, ການລ່ວງລະເມີດເດັກ ແລະ ສິດທິເດັກ ແມ່ນຫຍັງ?	ກ່າວຕ້ອນຮັບ ກ່າວແນະນຳ ມື້ນີ້ພວກເຮົາຈະເວົ້າກ່ຽວກັບຫຍັງ? ການປົກປ້ອງເດັກ, ການລ່ວງລະເມີດເດັກ ແລະ ສິດທິເດັກ ແມ່ນຫຍັງ?	ກ່າວຕ້ອນຮັບ ກ່າວແນະນຳ ມື້ນີ້ພວກເຮົາຈະເວົ້າກ່ຽວກັບຫຍັງ? ການປົກປ້ອງເດັກ, ການລ່ວງລະເມີດເດັກ ແລະ ສິດທິເດັກ ແມ່ນຫຍັງ?
ຮັບຮູ້ການລ່ວງລະເມີດ	ຮ່າງກາຍຂອງຂ້ອຍ ປະເພດການສຳພັດ	ຮ່າງກາຍຂອງຂ້ອຍ ຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ສັນຍານເຕືອນ. ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ແມ່ນຫຍັງ? ການຊື້ຈ້າງຈອບອອຍ ແລະ ການນາບຊູ	ຄວາມຈິງກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດເດັກ ການກຳນົດ ແລະ ການຫຼີກເວັ້ນສະພາບການທີ່ບໍ່ປອດໄພ
ວິທີການປົກປ້ອງ	ປະຕິເສດ, ລົບໜີ, ລາຍງານ ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ທີ່ຊ່ວຍຂ້ອຍໄດ້ ຄວາມລັບທີ່ດີ ແລະ ບໍ່ດີ	ປະຕິເສດ, ລົບໜີ, ລາຍງານ ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ທີ່ຊ່ວຍຂ້ອຍໄດ້ ປະຕິເສດ, ລົບໜີ – ວິທີອື່ນ (ເປັນທາງເລືອກ) ຄວາມລັບ	ການຫຼີກເວັ້ນສະພາບການທີ່ບໍ່ປອດໄພ ໃນການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ແລະ ແບບເຄື່ອນທີ່ ການຫຼີກເວັ້ນ ແລະ ການຫລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ (ເປັນທາງເລືອກ) ເຄືອຂ່າຍຜູ້ຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຂ້ອຍ ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຊຸມຊົນ
ການບົດ	ແຜນການຂອງຂ້ອຍແມ່ນຫຍັງ? ການປະເມີນ ກິດຈະກຳໃນພາກບົດ	ແຜນການຂອງຂ້ອຍແມ່ນຫຍັງ? ການປະເມີນ ກິດຈະກຳໃນພາກບົດ	ແຜນການຂອງຂ້ອຍແມ່ນຫຍັງ? ການປະເມີນ ກິດຈະກຳໃນພາກບົດ

13 ຄວນແບ່ງກຸ່ມນີ້ອອກເປັນກຸ່ມນ້ອຍຕາມອາຍຸ 11-13 ປີ ແລະ ອາຍຸ 14-17 ສໍາລັບການຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້, ແຕ່ຍັງສາມາດໃຊ້ເອກະສານດຽວກັນ.

ອາຍຸ 5 - 7 ປີ

ບົດສອນໂດຍຫຍໍ້ ອາຍຸ 5 - 7 ປີ

ເວລາ: ໜຶ່ງຊົ່ວໂມງ

ໂດຍລວມ ບົດສອນໂດຍຫຍໍ້ນີ້ ກຳນົດເນື້ອໃນສຳຄັນສຳລັບການຝຶກອົບຮົມໜຶ່ງຊົ່ວໂມງ ໃນສະຖານະການທີ່ມີເວລາຈຳກັດ. ບົດສອນນີ້ ກຳນົດເນື້ອໃນສຳຄັນ ແລະ ເນັ້ນໜັກກິດຈະກຳທີ່ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນຖືເປັນບູລິມະສິດ.

- ເນື້ອໃນສຳຄັນ**
- ມີແມ່ນຮ່າງກາຍຂອງຂ້ອຍ.
 - ຖ້າມີຜູ້ໃດຈັບບາຍຂ້ອຍຈົນເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍກັງວົນ, ຢ້ານ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍເຈັບ, ຂ້ອຍມີສິດທີ່ຈະ ປະຕິເສດ, ລົບໜີ ແລະ ລາຍງານ ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈໄດ້.
 - ຂ້ອຍສາມາດໄປຫາຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ ແລະ ລາຍງານຂໍ້ກັງວົນຂອງຂ້ອຍ.

- ອຸປະກອນ**
- **ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ** (ບັດເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດພິມອອກສຳລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ ຫຼື ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດພິມອອກໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ຫຼື ບັດເພື່ອນຳໃຊ້ເປັນອຸປະກອນປະຈັກຕາ)
 - **ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5 - ໂຄງຮ່າງຮ່າງກາຍຂອງເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ** (ສາມາດສາຍບົດຮຽນນີ້ໃນຮູບແບບສະໄລ ຫຼື ສຳເນົາເປັນເຈ້ຍໃບໃຫຍ່)
 - ເຈ້ຍຂະໜາດ 1x A4 ສຳລັບເດັກແຕ່ລະຄົນ.
 - ປາກກາສີ, ສີສີ ຫຼື ສີທຽນ.

ຄຳແນະນຳ **ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ (5 ນາທີ)**

ກ່າວຕ້ອນຮັບທຸກຄົນເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນ. ສະເໜີຕົນເອງ ແລະ ລະບຽບການຮ່ວມກັນເພື່ອໃຫ້ເດັກຮູ້ສຶກປອດໄພໃນການເວົ້າຈາ. ຕົວຢ່າງ: ການນັບຖືຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ, ໃຫ້ໂອກາດຄົນອື່ນເວົ້າໂດຍບໍ່ມີການລົບກວນ ຫຼື ຫົວເຍາະເຍີ້ຍ, ຂອບເຂດເວລາສຳລັບບົດຮຽນ, ບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າອັນນີ້ບໍ່ແມ່ນສະຖານທີ່ສຳລັບການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວ ແລະ ຖ້າຜູ້ໃດຢາກເວົ້າໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກໜຶ່ງແມ່ນສາມາດເວົ້າໃນເວລາຕ່າງຫາກຖ້າຫາກວ່າສິ່ງນັ້ນເປັນສິ່ງທີ່ກັງວົນ ຫຼື ເປັນສິ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາເສຍໃຈ ແລະ ພວກເຂົາບໍ່ຢາກເວົ້າຢູ່ຕໍ່ໜ້າຫຼາຍຄົນ). ອະທິບາຍ: ມີພວກເຮົາຈະຝຶກທັດບາງວິທີການໃນການເຮັດໃຫ້ພວກເຮົາມີຄວາມປອດໄພ. ກ່ອນທີ່ພວກເຮົາຈະເລີ່ມ, ພວກເຮົາມາທຳຄວາມຮູ້ຈັກກັນເສຍກ່ອນ.

 ກິດຈະກຳ (10 ນາທີ)

ໃຫ້ເລືອກເອົາໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍກິດຈະກຳກ່ຽວກັບການສ້າງຄວາມລື່ງເຄີຍກັນຈາກເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3 - ເກມສ້າງຄວາມມ່ວນຊື່ນ ແລະ ສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ.

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ (5 ນາທີ)

ສະເໜີແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດ. ອະທິບາຍ: ບາງເທື່ອເດັກສາມາດໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫຼື ຢູ່ໃນສະຖານະການທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ. ຖ້າວ່າຜູ້ໃດ ໄດ້ຮັບຄວາມເຈັບປວດ ຫຼື ຢູ່ໃນອັນຕະລາຍ ແລະ ມັນບໍ່ໄດ້ເກີດມາຈາກອຸບັດຕິເຫດ ພວກເຮົາເອີ້ນວ່າການລ່ວງລະເມີດ. ອະທິບາຍວ່າສິ່ງທີ່ກົງກັນຂ້າມກັບການລ່ວງລະເມີດແມ່ນການດູແລ ຫລື ການປົກປ້ອງ.

ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ (10 ນາທີ)

ອີງຕາມໂຄງສ້າງຮູບຮ່າງຂອງ ເດັກຍິງ ແລະ ຊາຍ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5), ຊື່ຈຸດໃສ່ພາກສ່ວນຕ່າງໆ ຂອງຮ່າງກາຍ ແລະ ຖາມຊື່ຂອງພາກສ່ວນນັ້ນ. ບອກໃຫ້ເດັກຕອບ, ຈາກນັ້ນຂຽນຊື່ແຕ່ລະພາກສ່ວນຂອງຮ່າງກາຍໃສ່ຢ່າງຖືກຕ້ອງ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນໃຊ້ ແລະ ໝາຍຄຳສັບສຳລັບການລະບຸພາກສ່ວນທີ່ເປັນອະໄວຍະວະເພດຢ່າງຊັດເຈນ.

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນອະທິບາຍວ່າ ພາກສ່ວນຮ່າງກາຍດັ່ງກ່າວແມ່ນ “ສ່ວນຕົວ” (“ສ່ວນຕົວ” ໝາຍເຖິງ “ສຳລັບຂ້ອຍ”). ໃນຂະນະທີ່ເດັກໃຫຍ່ຂຶ້ນ, ບໍ່ຄວນໃຫ້ຜູ້ອື່ນເຫັນ ຫຼື ຈັບ ອະໄວຍະວະສ່ວນຕົວຂອງຮ່າງກາຍ, ຈົນກະທັ້ງເຂົາເຈົ້າເຈັບໄຂ້ໄດ້ປ່ວຍ, ບາດເຈັບ ຫຼື ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ເບິ່ງແຍງ.

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ (10 ນາທີ)

ອະທິບາຍວ່າຖ້າຜູ້ໃດຈັບຮ່າງກາຍຂອງພວກເຮົາ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ພວກເຮົາຮູ້ສຶກກັງວົນໃຈ ຫຼື ຍ້ານ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ບາດເຈັບ, ພວກເຮົາສາມາດປະຕິບັດອັນໃດໜຶ່ງໄດ້. ສະເໜີວິທີການ ປະຕິເສດ, ລົບໜີ, ລາຍງານ. ອະທິບາຍວ່າໃນບາງສະພາບການທີ່ພວກເຮົາຮູ້ສຶກກັງວົນ ຫລື ຍ້ານກົວ ພວກເຮົາຕ້ອງປະຕິເສດ. ພວກເຮົາອາດຈຳເປັນຕ້ອງຫລົບໜີຈາກສະພາບການດັ່ງກ່າວ. ແລະ ຖ້າພວກເຮົາສັບສົນ ຫຼື ກັງວົນກ່ຽວກັບສະຖານະການນັ້ນ, ພວກເຮົາຄວນລາຍງານ ໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ຮູ້ນຳ. ບາງເທື່ອກໍ່ຍາກທີ່ຈະປະຕິເສດ ແລະ ລົບໜີ ຈາກສະພາບການທີ່ຫຍຸ້ງຍາກໃດໜຶ່ງ ແຕ່ພວກເຮົາຄວນພະຍາຍາມລາຍງານຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງກ່ຽວກັບສະຖານະການດັ່ງກ່າວສະເໝີ.

(ອີງໃສ່ພາບປະກອບ "ປະຕິເສດ", "ຫຼົບໜີ", "ລາຍງານ" ໃນບັດນຳເອົາກັບບ້ານ, ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2)

ບໍ່! ບາງພາກສ່ວນຂອງຮ່າງກາຍຂອງຂ້ອຍແມ່ນເປັນສ່ວນຕົວ. ຖ້າວ່າມີຜູ້ໃດຈັບບາດເຈັບຂ້ອຍໃນແບບທີ່ເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍຮູ້ສຶກກັງວົນ, ຢ້ານກົວ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍເຈັບ, ຂ້ອຍມີສິດທີ່ຈະປະຕິເສດ.

ໄປ! ຖ້າວ່າຂ້ອຍຢູ່ໃນສະຖານະການທີ່ເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍກັງວົນ ຫຼື ຢ້ານກົວ, ຂ້ອຍຄວນຮູ້ມື້ຈາກສະຖານະການນັ້ນ.

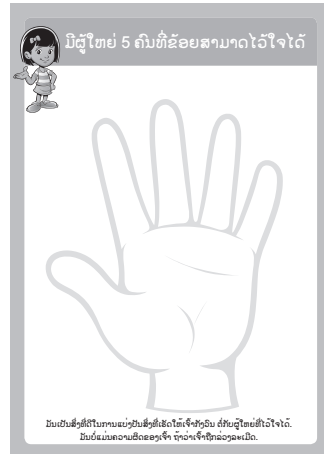
ບອກ! ຖ້າວ່າຂ້ອຍຮູ້ສຶກຢ້ານກົວ, ບໍ່ສະດວກ ຫຼື ບໍ່ຕິ້ງຈາກສະຖານະການໃດໜຶ່ງ, ຂ້ອຍຄວນໄປບອກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈກ່ຽວກັບຄວາມກັງວົນຂອງຂ້ອຍ. ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈແມ່ນມີໄວ້ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ສະໜັບສະໜູນຂ້ອຍ. ຖ້າວ່າຂ້ອຍໄປບອກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈ ແລະ ເຂົາເຈົ້າບໍ່ເຊື່ອ ຫຼື ບໍ່ຊ່ວຍຂ້ອຍ, ຂ້ອຍຄວນໄປບອກຜູ້ໃຫຍ່ຄົນອື່ນທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້.

ກິດຈະກຳ (15 ນາທີ)

1. ຖາມເດັກແຕ່ລະຄົນວ່າພວກເຂົາຈະໄປຫາໃຜເພື່ອຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຖ້າພວກເຂົາຫຼົງທາງ, ຢ້ານກົວ ຫຼື ກັງວົນ. ອີງຕາມສະພາບແວດລ້ອມຂອງເດັກ, ຖາມວ່າພວກເຂົາຈະຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃຜຢູ່ i) ໂຮງຮຽນ ii) ນອກບ້ານ/ຄອບຄົວ iii) ຕາມຖະໜົນຫົນທາງ/ຄູ່ມ້ານ?

2. ຖາມເດັກໃຫ້ເລືອກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈ 5 ຄົນ ແລະ ສ້າງຮູບພາບປະກອບ, ຕົວຢ່າງ:

- ແຕ້ມຮູບປູມເປົ້າຫ້າໜ່ວຍ. ໃນແຕ່ລະໜ່ວຍ, ໃຫ້ຂຽນຊື່ຂອງຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ເຈົ້າສາມາດລາຍງານບັນຫາໃຫ້ພວກເຂົາໄດ້.
- ຕັດເຈ້ຍເປັນຮູບກ້ານດອກໄມ້. ຕັດເຈ້ຍເປັນຮູບໃຈດອກໄມ້ ແລະ ຂຽນຊື່ເຈົ້າໃສ່. ຕັດເຈ້ຍເປັນຮູບກົບດອກໄມ້ຫ້າກົບ ແລະ ໃນແຕ່ລະກົບໃຫ້ຂຽນຊື່ຂອງຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ເຈົ້າສາມາດລາຍງານບັນຫາໃຫ້ໄດ້.
- ຂີດອ້ອມມືຂອງເຈົ້າ. ຕາມນິ້ວມື ແລະ ນິ້ວໄປ້, ໃຫ້ຂຽນຊື່ຂອງຜູ້ໃຫຍ່ທຳຄົນທີ່ເຈົ້າສາມາດລາຍງານບັນຫາໃຫ້ໄດ້. (ຖ້າໄດ້ພິມ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ ໃຫ້ກັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ, ເດັກສາມາດຂຽນໃສ່ໜ້າກ່ຽວກັບ “ຜູ້ໃຫຍ່ 5 ຄົນທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈ” ໄດ້.)

3. ໃຫ້ເດັກຕື່ມລາຍລະອຽດທີ່ເຂົາຮູ້ກ່ຽວກັບຜູ້ໃຫຍ່ແຕ່ລະຄົນໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ, ຕົວຢ່າງ: ຊື່, ສາຍສຳພັນ (ເຊັ່ນ: ໝູ່ ແລະ ເພື່ອນບ້ານ), ທີ່ຢູ່ ແລະ ເບີໂທລະສັບ.

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ (5 ນາທີ)

ກ່າວຂອບໃຈເດັກສຳລັບການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ໃຫ້ພວກເຂົາຮູ້ເບີຕິດຕໍ່ໃນຊຸມຊົນ ແລະ ການບໍລິການຊ່ວຍເຫຼືອພາຍໃນປະເທດ (ເຊັ່ນ: ສາຍໂທດ່ວນຂອງເດັກ) ຖ້າພວກເຂົາມີຄຳຖາມ ຫຼື ຄວາມກັງວົນໃຈ.

ພາກສະເໜີ

ອາຍຸ 5 - 7 ປີ

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ: 20 ນາທີ

ໂດຍລວມ

ພາກສະເໜີຄວນປະກອບມີການສ້າງບັນຍາກາດເພື່ອໃຫ້ເກີດຄວາມເຊື່ອໝັ້ນເຮັດໃຫ້ເດັກຮູ້ສຶກສະບາຍໃຈ ແລະ ມີຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ດີກ່ຽວກັບພວກເຂົາ ແລະ ບັນດາກິດຈະກຳ. ຄວນສ້າງກິດລະບຽບພື້ນຖານຮ່ວມກັນເພື່ອໃຫ້ເດັກຮູ້ສຶກປອດໄພໃນການເວົ້າຈາ. ຄວນສະເໜີແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບການບົກປ້ອງເດັກ, ການລ່ວງລະເມີດເດັກ ແລະ ສິດທິເດັກໃຫ້ເດັກຮູ້. ຄວາມຮູ້ນີ້ແມ່ນພື້ນຖານໃຫ້ເດັກມີຄວາມສາມາດໃນການປາກເວົ້າໃນເວລາທີ່ພວກເຂົາ ຮູ້ສຶກວ່າພວກເຂົາຖືກນາບຊູ່ ຫຼື ບໍ່ປອດໄພ.

ເນື້ອໃນສຳຄັນ

- ຂ້ອຍອາດຖືກເຈັບປວດ. ໃນເມື່ອການເຈັບປວດນີ້ບໍ່ໄດ້ເກີດມາຈາກອຸບັດຕິເຫດ, ເພິ່ນເອີ້ນວ່າການລ່ວງລະເມີດ.
- ການບົກປ້ອງແມ່ນການມີຄວາມປອດໄພຈາກສິ່ງອັນຕະລາຍ.
- ຂ້ອຍມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການເບິ່ງແຍງ ແລະ ມີຄວາມປອດໄພ. ຂ້ອຍສາມາດໃຫ້ການເບິ່ງແຍງແກ່ຄົນອື່ນ.

ອຸປະກອນ

- ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ (ບັດເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດພິມອອກ ສຳລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ ຫຼື ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດພິມອອກ ໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ຫຼື ບັດເພື່ອນຳໃຊ້ເປັນອຸປະກອນປະຈັກຕາ)
- ບົກ ຫຼື ສິສີ (ສາມາດເລືອກໄດ້)

ຄຳແນະນຳ

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ກ່າວຕ້ອນຮັບທຸກຄົນເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນ. ສະເໜີຕົນເອງ ແລະ ລະບຽບການຮ່ວມກັນເພື່ອໃຫ້ເດັກຮູ້ສຶກປອດໄພໃນການເວົ້າຈາ. ຕົວຢ່າງ: ການນັບຖືຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ, ໃຫ້ໂອກາດຄົນອື່ນເວົ້າໂດຍບໍ່ມີການລົບກວນ ຫຼື ຫົວເຢາະເຍີ້ຍ, ຂອບເຂດເວລາສຳລັບການຝຶກອົບຮົມ, ບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າອັນນີ້ບໍ່ແມ່ນສະຖານທີ່ສຳລັບການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວ ແລະ ຖ້າວ່າຜູ້ໃດຢາກເວົ້າໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກພັງແມ່ນສາມາດເວົ້າໃນເວລາຕ່າງຫາກຖ້າວ່າສິ່ງນັ້ນເປັນສິ່ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ເປັນສິ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາເສຍໃຈ ແລະ ພວກເຂົາບໍ່ຢາກເວົ້າຢູ່ຕໍ່ໜ້າຫຼາຍຄົນ). ອະທິບາຍ: ມື້ນີ້ພວກເຮົາຈະຝຶກຫັດບາງວິທີການໃນການເຮັດໃຫ້ພວກເຮົາມີຄວາມປອດໄພ. ກ່ອນທີ່ພວກເຮົາຈະເລີ່ມ, ພວກເຮົາມາທຳຄວາມຮູ້ຈັກກັນເສຍກ່ອນ.

ກິດຈະກຳ

ເລືອກກິດຈະກຳສ້າງຄວາມມ່ວນຊື່ນຕ່າງໆຈາກ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3 - ເກມສ້າງຄວາມມ່ວນຊື່ນ ແລະ ສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ.

ຂໍ້ແນະນຳສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ

ສະເໜີແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດ. ອະທິບາຍ: ບາງເທື່ອເດັກສາມາດໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫຼື ຢູ່ໃນສະຖານະການທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ. ຖ້າວ່າຜູ້ໃດ ໄດ້ຮັບຄວາມເຈັບປວດ ຫຼື ຢູ່ໃນອັນຕະລາຍ ແລະ ມັນບໍ່ໄດ້ເກີດມາຈາກອຸບັດຕິເຫດ ພວກເຮົາເອີ້ນວ່າການລ່ວງລະເມີດ. ອະທິບາຍວ່າສິ່ງທີ່ກົງກັນຂ້າມກັບການລ່ວງລະເມີດແມ່ນການເບິ່ງແຍງ ຫລື ການປົກປ້ອງ.

ອະທິບາຍ: ຄວາມຮັກ, ການເບິ່ງແຍງ, ອາຫານ, ຢາປົວພະຍາດ, ການສຶກສາ, ການຫຼິ້ນມ່ວນຊື່ນ ແລະ ຄວາມປອດໄພແມ່ນສິ່ງທີ່ເດັກທຸກຄົນຄວນໄດ້ຮັບ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ເອີ້ນວ່າສິດທິ. ສິດໝາຍເຖິງສິ່ງທີ່ບໍ່ຕ້ອງມີຄຳຖາມ ຫຼື ອາດມີຄຳຖາມກ່ຽວກັບສິ່ງນັ້ນ - ເດັກຄວນໄດ້ຮັບສິ່ງເຫຼົ່ານີ້.

ກິດຈະກຳ (ທາງເລືອກ)

ສະເໜີກ່ຽວກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫາປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍສິດທິເດັກ ສະບັບຂຽນເພື່ອເດັກ.¹⁴

ຂໍ້ແນະນຳສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ

ໃຫ້ເວົ້າຄືນບັນດາເນື້ອໃນທີ່ສຳຄັນ. ອະທິບາຍວ່າການຮູ້ຂໍ້ມູນທີ່ຖືກຕ້ອງແມ່ນສາມາດປົກປ້ອງພວກເຮົາ. ສິ່ງນີ້ມັນພົວພັນກັບການຮູ້ກ່ຽວກັບ “ສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວ” ແລະ ການສຳພັດຮ່າງກ່າຍທີ່ຮັບໄດ້ ແລະ ຮັບບໍ່ໄດ້. ສິ່ງນີ້ແມ່ນພວກເຮົາຈະໄດ້ໂອ້ລົມກັນໃນມື້ນີ້.

ການສັງເກດ

ເດັກຮັບຮູ້ ຫຼື ບໍ່ວ່າພວກເຂົາມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບຄວາມປອດໄພ?

14 ສົນທິສັນຍາ ສະຫາປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍສິດທິເດັກ ສະບັບຂຽນເພື່ອເດັກ ໄດ້ລວມເຂົ້າໃນບັດເອົາກັບບ້ານ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2) ຫຼື “ສິດທິທີ່ເຮົາມີ: ສະເໜີກ່ຽວກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫາປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍສິດທິເດັກ ສະບັບຂຽນເພື່ອເດັກ (ເບິ່ງໄດ້ທີ່: http://teachunicef.org/sites/default/files/sites/default/files/documents/color_it_rights_coloring_book.pdf).

ຫົວເລື່ອງ 1 - ຮ່າງກາຍຂອງຂ້ອຍ

ອາຍຸ 5 - 7 ປີ

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ: 20 ນາທີ

ໂດຍລວມ

ຫົວຂໍ້ນີ້ໃຫ້ການສິດສອນກ່ຽວກັບພາກສ່ວນຕ່າງ ຂອງຮ່າງກາຍລວມທັງອະໄວຍະວະເພດ. ສິ່ງນີ້ຊ່ວຍໃຫ້ເດັກຮູ້ທຸກພາກສ່ວນຂອງຮ່າງກາຍ ແລະ ໃຫ້ພວກເຂົາມີຄວາມຮູ້ຄຳສັບຢ່າງຄົບຖ້ວນກ່ຽວກັບການອະທິບາຍສະພາບການທີ່ອາດມີການລ່ວງລະເມີດຕໍ່ພວກເຂົາ. ຍ້ອນຄວາມຫຼໍ່ແຫຼມຂອງຫົວຂໍ້ນີ້, ເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍຄວນແຍກກັນແຕ່ລະກຸ່ມ ແລະ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນເປັນເພດດຽວກັນກັບພວກເຂົາ.

ເນື້ອໃນຫຼັກ

- ອະໄວຍະວະບາງຢ່າງຂອງຂ້ອຍເປັນສິ່ງສ່ວນຕົວ.
- ໃນເມື່ອຂອຍເຕີບໃຫຍ່ຂຶ້ນມັນເປັນສິ່ງທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້ທີ່ຄົນອື່ນຈະເຫັນ ຫຼື ຈັບບາຍພາກສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວໃນຮ່າງກາຍຂອງຂ້ອຍນອກຈາກວ່າຂ້ອຍຈະເຈັບປ່ວຍ, ຖືກບາດເຈັບ ຫຼື ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃນການເບິ່ງແຍງ.

ອຸປະກອນ

- ສໍ້ຂາວ ຫຼື ປາກກາໃຫຍ່ ແລະ ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ຫຼື ກະດານ.
- ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5 - ໂຄງຮ່າງຮ່າງກາຍຂອງເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ (ສາມາດສາຍບົດຮຽນນີ້ໃນຮູບແບບສະໄໝ ຫຼື ສຳເນົາເປັນເຈ້ຍໃບໃຫຍ່)

ຄຳແນະນຳ

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ແນະນຳຄຳວ່າ “ສ່ວນຕົວ” ແລະ “ສາທາລະນະ”. ຄຳວ່າສ່ວນຕົວໝາຍເຖິງ “ສຳລັບຂ້ອຍ” ແລະ ສາທາລະນະ ໝາຍເຖິງ “ສຳລັບພົດທຸກຄົນ”. ສົນທະນາກ່ຽວກັບຕົວຢ່າງສິ່ງທີ່ເປັນຂອງສ່ວນຕົວ (ຕົວຢ່າງ ເຄື່ອງຫຼິ້ນທີ່ເຈົ້າມັກ, ປຶ້ມຂຽນບັນທຶກຂອງເຈົ້າ, ກະໂປ່ງເຈົ້າ, ອື່ນໆ) ແລະ ສິ່ງຂອງຕ່າງໆ ທີ່ເປັນຂອງສາທາລະນະ (ຕົວຢ່າງ ລົດເມ, ໜັງສືພິມ, ອື່ນ).

ກິດຈະກຳ

ແບ່ງເດັກເປັນແຕ່ລະຄູ່ ແລະ ບອກໃຫ້ພວກເຂົາຂີດໂຄງຮ່າງ ຮ່າງກາຍຂອງພວກເຂົາດ້ວຍການໃຊ້ສໍ້ຂາວແຕ້ມໃສ່ດິນ ຫຼື ໃຊ້ປາກກາໃຫຍ່ແຕ້ມໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່. (ຖ້າວ່າເຮັດເປັນກຸ່ມໃຫຍ່, ທ່ານອາດຈະໃຫ້ເດັກເຮັດວຽກນຳກັນເປັນກຸ່ມສີ່ຄົນ ຫຼື ຫົກຄົນ ແລະ ໃຫ້ຄົນໜຶ່ງໃນກຸ່ມຂີດໃຫ້. ການແບ່ງກຸ່ມຈະຕ້ອງແບ່ງສະເພາະກຸ່ມຍິງ ແລະ ກຸ່ມຊາຍ – ຄື ເດັກຍິງ ກັບ ເດັກຊາຍ ແລະ ເດັກຊາຍ ກັບ ເດັກຊາຍ.)

ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ອີງຕາມ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5 - ໂຄງຮ່າງຮ່າງກາຍ ຂອງເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນຊີ້ຈຸດໃສ່ພາກສ່ວນຕ່າງໆ ຂອງຮ່າງກາຍ ແລະ ຖາມຊື່ຂອງພາກສ່ວນນັ້ນ. ບອກໃຫ້ເດັກຕອບ, ຈາກນັ້ນຂຽນຊື່ແຕ່ລະພາກສ່ວນຂອງຮ່າງກາຍໃສ່ຢ່າງຖືກຕ້ອງ. ໃຊ້ຄຳສັບສຳລັບການລະບຸພາກສ່ວນທີ່ເປັນອະໄວຍະວະເພດຢ່າງຊັດເຈນ - ອະໄວຍະເພດຊາຍ, ຊ່ອງຄອດ ແລະ ຮູທະວານ - ຊຶ່ງຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນກ່າວ ແລະ ຂຽນຊື່ຢ່າງເໝາະສົມ, ຖ້າຈຳເປັນ.

ຊີ້ໃສ່ພາກສ່ວນທີ່ເປັນອະໄວຍະວະເພດ, ໜ້າເອິກ ແລະ ກິນ ແລະ ຖາມວ່າ:

- ຍ້ອນຫຍັງເຈົ້າຈຶ່ງຄິດວ່າພາກສ່ວນເຫຼົ່ານີ້ເປັນສິ່ງສ່ວນຕົວຂອງຮ່າງກາຍ? (ພວກມັນແມ່ນສິ່ງທີ່ເປັນສ່ວນຕົວ ແລະ ຖືກຫຸ້ມຫໍ່ດ້ວຍເຄື່ອງນຸ່ງໃນເວລາພວກເຮົາຢູ່ກັບຄົນອື່ນ.)
- ເວລາໃດທີ່ພວກເຮົາບໍ່ຈໍາເປັນຕ້ອງປົກປິດພາກສ່ວນຮ່າງກາຍທີ່ເປັນສ່ວນຕົວຂອງພວກເຮົາ? (ໃນເມື່ອພວກເຮົາຢູ່ຄົນດຽວ ແລະ ໃນເມື່ອພວກເຮົາອາບນໍ້າ ຫຼື ກໍາລັງນຸ່ງເຄື່ອງ.)
- ໃຜສາມາດຈັບບາຍພາກສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວໃນຮ່າງກາຍຂອງເຮົາ? (ພວກເຮົາສາມາດຈັບບາຍພາກສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວໃນຮ່າງກາຍຂອງເຮົາໃນເວລາທີ່ສ່ວນຕົວຂອງພວກເຮົາ. ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງສາມາດຈັບບາຍພາກສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວຂອງເດັກອ່ອນນ້ອຍ ແລະ ເດັກທີ່ຍັງນ້ອຍໃນເວລາທີ່ພວກເຂົາເບິ່ງແຍງເດັກ. ໃນເມື່ອເດັກໃຫຍ່ຂຶ້ນພວກເຂົາສາມາດເບິ່ງແຍງຮ່າງກາຍຂອງພວກເຂົາເອງ. ຖ້າວ່າພວກເຮົາເຈັບປ່ວຍ ຫຼື ໄດ້ຮັບບາດເຈັບ ຫຼື ເປັນພິການ, ຜູ້ເບິ່ງແຍງ ຫຼື ທ່ານໝໍ ຫຼື ພະຍາບານອາດຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ຈັບບາຍສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວຂອງຮ່າງກາຍພວກເຂົາ.)

 ຂໍ້ແນະນໍາສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ

ທວນຄືນເນື້ອໃນສໍາຄັນ.

 ກິດຈະກຳ

ໃຫ້ເລືອກເອົາໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍກິດຈະກຳກ່ຽວກັບການສ້າງຄວາມລື້ງເຄີຍກັນຈາກ **ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3 - ເກມສ້າງຄວາມມ່ວນຊື່ນ ແລະ ສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ.**

ການສັງເກດ

ເດັກສາມາດລະບຸພາກສ່ວນຕ່າງໆ ຂອງຮ່າງກາຍ ຫຼື ບໍ່ເປັນສ່ວນຕົວຂອງພວກເຂົາໄດ້ບໍ່?

ຫົວຂໍ້ທີ 2 – ປະເພດການຈັບບາຍ

ອາຍຸ 5 - 7 ປີ

ເວລາຢ່າງຫນ້ອຍ: 20 ນາທີ

ໂດຍລວມ

ຫົວຂໍ້ນີ້ແນະນຳໃຫ້ຮູ້ການຈັບບາຍຫຼາຍປະເພດ ແລະ ຮູບແບບຂອງການຈັບບາຍທີ່ພາໃຫ້ພວກເຮົາມີຄວາມຮູ້ສຶກ. ມັນຍັງແນະນຳແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບການອະນຸຍາດ. ສິ່ງນີ້ຊ່ວຍໃຫ້ເດັກເຂົ້າໃຈເວລາທີ່ພວກເຂົາຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ.

ເນື້ອໃນຫຼັກ

- ນີ້ແມ່ນຮ່າງກາຍຂອງຂ້ອຍ. ຄົນອື່ນຕ້ອງໄດ້ຮັບອະນຸຍາດກ່ອນຈະຈັບບາຍ.
- ຖ້າຫາກວ່າການຈັບບາຍນັ້ນພາໃຫ້ຂ້ອຍກັງວົນ ຫຼື ຢ້ານກົວ ຫຼື ມີຄວາມເຈັບປວດ, ຂ້ອຍມີສິດທີ່ຈະປະຕິເສດ, ຫຼືບໜີ ແລະ ລາຍງານຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈ.

ອຸປະກອນ

- ໝອນ ຫຼື ເຄື່ອງຫຼິ້ນນຸ່ມໆ (ເປັນທາງລືອກ)

ຄຳແນະນຳ

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ອະທິບາຍວ່າ ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວພວກເຮົາຈະຮູ້ວ່າການຈັບບາຍໃດເປັນທີ່ຍອມຮັບໄດ້ ຫຼື ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້ ດ້ວຍສັນຍານຂອງຮ່າງກາຍພວກເຮົາໃນເວລາທີ່ພວກເຮົາຖືກຈັບບາຍ. ພວກເຮົາຍັງສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າການຈັບບາຍໃດເປັນທີ່ຍອມຮັບໄດ້ ຫຼື ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້ ດ້ວຍການເບິ່ງວ່າການຈັບບາຍນັ້ນໄດ້ເຮັດແບບໃດ. ສົນທະນາວ່າການຈັບບາຍເປັນແນວໃດແດ່, ຕົວຢ່າງ ແບບນຸ່ມນວນ, ແບບຮຸນແຮງ.

ກິດຈະກຳ (ທາງເລືອກ)

ເລືອກເອົາເດັກໜຶ່ງຄົນຕໍ່ໜຶ່ງຄັ້ງໃຫ້ອອກມາສາທິດໃຫ້ເຫັນກ່ຽວກັບການຈັບບາຍດ້ວຍການນຳໃຊ້ໝອນ ຫຼື ເຄື່ອງຫຼິ້ນ. ຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມວ່າການຈັບບາຍເຫຼົ່ານັ້ນເປັນສິ່ງທີ່ຍອມຮັບໄດ້ ຫຼື ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້ ຍ້ອນຫຍັງ?

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ອະທິບາຍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຮູ້ວ່າການຈັບບາຍທີ່ ຍອມຮັບໄດ້ ແລະ ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້ແມ່ນຂຶ້ນກັບປັດໃຈເຊັ່ນ:

- ໃຜຈັບບາຍເຈົ້າ? (ຕົວຢ່າງ: ລູງ, ປ້າ, ອ້າຍ, ເອື້ອຍ, ໝູ່, ທ່ານໝໍ, ເພື່ອນບ້ານ, ຄົນແປກໜ້າ)
- ພວກເຂົາຈັບບາຍສ່ວນໃດຂອງຮ່າງກາຍ? (ຕົວຢ່າງ: ມື, ແຂນ, ໜ້າ, ຂາ, ອະໄວຍະວະເພດ)
- ພວກເຂົາຈັບບາຍເຈົ້າເວລາໃດ ? (ຕົວຢ່າງ: ຕອນກວດສຸຂະພາບ)
- ເຈົ້າຢູ່ໃສໃນເວລາທີ່ພວກເຂົາຈັບບາຍເຈົ້າ? (ຕົວຢ່າງ ຢູ່ທີ່ງານລ້ຽງ, ຢູ່ຕໍ່ໜ້າໝູ່)/ ຄອບຄົວຂອງເຈົ້າ, ຢູ່ຄົນດຽວ)
- ພວກເຂົາຈັບບາຍເຈົ້າແນວໃດ? (ຕົວຢ່າງ ຮຸນແຮງ, ນຸ່ມນວນ)

ແນະນຳແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບ “ການອະນຸຍາດ”. ອະທິບາຍວ່າບາງເທື່ອມີບາງຄົນອາດບໍ່ຂໍອະນຸຍາດກ່ອນທີ່ຈະເຮັດສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ ເຖິງແມ່ນວ່າພວກເຂົາຄວນຂໍອະນຸຍາດກ່ອນ.

 ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ໃຫ້ສົນທະນາຄຳຖາມຕໍ່ໄປນີ້:

- ຍ້ອນຫຍັງຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນໃນການຂໍອະນຸຍາດ? (ເຈົ້າຈະບໍ່ລົບຄວາມຄິດ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຄົນອື່ນ ແລະ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເຈົ້າເຮັດສິ່ງໃດທີ່ອາດບໍ່ປອດໄພ)
- ໃຜສາມາດອະນຸຍາດໃຫ້ເຈົ້າໃຊ້ເຄື່ອງຫຼິ້ນຂອງໝູ່ເຈົ້າ? (ເພື່ອນຂອງເຈົ້າ)
- ໃຜສາມາດອະນຸຍາດໃຫ້ເຈົ້າໃຊ້ໝາກບານຂອງໂຮງຮຽນ? (ນາຍຄູ ຫຼື ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ)
- ໃຜສາມາດອະນຸຍາດໃຫ້ເຈົ້າ ແລະ ຄອບຄົວນຳໃຊ້ເດີນຫຼິ້ນຂອງຊຸມຊົນ? (ຜູ້ນຳຊຸມຊົນ)
- ໃຜສາມາດອະນຸຍາດໃຫ້ຄົນອື່ນຈັບບາຍ ຫຼື ເບິ່ງຈຸດທີ່ເປັນສ່ວນຕົວຂອງຮ່າງກາຍເຈົ້າ? (ເຈົ້າເອງ)
- ແມ່ນໃຜທີ່ເຈົ້າອາດໃຫ້ອະນຸຍາດຈັບບາຍເຈົ້າ? (ທ່ານໝໍ, ພະຍາບານ, ພໍ່ແມ່, ຜູ້ເບິ່ງແຍງ)
- ຍ້ອນເຫດຜົນໃດທີ່ເຈົ້າອາດອະນຸຍາດໃຫ້ຄົນອື່ນເບິ່ງ ຫຼື ຈັບບາຍຈຸດທີ່ເປັນສ່ວນຕົວຂອງເຈົ້າ? (ໃນເວລາເຈັບເປັນ, ຖືກບາດເຈັບ ຫລື ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອດູແລເຈົ້າ?).
- ຈະເຮັດແນວໃດຖ້າວ່າມີຄົນມາຈັບບາຍເຈົ້າໂດຍບໍ່ໄດ້ຂໍອະນຸຍາດກ່ອນ ? (ໃຊ້ວິທີປະຕິເສດ ແລະ ລາຍງານ).

 ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ທົບທວນຄືນເນື້ອໃນຕົ້ນຕໍກ່ອນທີ່ຈະສືບຕໍ່ໄປຫົວເລື່ອງຕໍ່ໄປ:

ການສັງເກດ

- ເດັກສາມາດບອກຮູບແບບຕ່າງໆ ຂອງການຈັບບາຍຂຶ້ນກັນ ແລະ ກັນ ຫຼື ບໍ່ ?
- ເດັກສາມາດບອກໄດ້ບໍ່ວ່າໃຜ ແລະ ເວລາໃດທີ່ສາມາດຈັບບາຍເຂົາໄດ້?

ຫົວເລື່ອງ 3 - ປະຕິເສດ, ລົບໜີ, ລາຍງານ

ອາຍຸ 5 - 7 ປີ

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ: 15 ນາທີ

ໂດຍລວມ

ຫົວເລື່ອງນີ້ໃຫ້ໂອກາດແກ່ເດັກຝຶກຫັດໃນການປະຕິເສດ, ລົບໜີ ແລະ ລາຍງານ. ການໃຊ້ພາສາທາງກາຍ ແລະ ການເວົ້າປະຕິເສດທີ່ເຂັ້ມແຂງອາດເປັນທັກສະທີ່ຍາກສໍາລັບເດັກໃນຊ່ວງໄລຍະນີ້. ດັ່ງນັ້ນມັນຈຶ່ງມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ຕ້ອງໃຫ້ພວກເຂົາມີຫຼາຍໂອກາດໃນການຝຶກຫັດທັກສະເພື່ອໃຫ້ພວກເຂົາມາໃຊ້ໄດ້ໃນເວລາທີ່ອາດຕົກຢູ່ໃນສະພາບບໍ່ປອດໄພ ຫຼື ການລ່ວງລະເມີດ.

ເນື້ອໃນຫລັກ:

- ຖ້າວ່າຂ້ອຍຕົກຢູ່ໃນສະພາບທີ່ກັງວົນ ຫລື ເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍຢ້ານກົວ ຂ້ອຍຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ເວົ້າປະຕິເສດຫລືລົບໜີຖ້າວ່າຂ້ອຍເຮັດໄດ້ ແລະ ໄປລາຍງານບາງຄົນກ່ຽວກັບສິ່ງນັ້ນ.

ອຸປະກອນ

- ທຸ່ນ/ເຄື່ອງຫຼິ້ນນຸ່ມໆເພື່ອສະແດງວິທີການ "ປະຕິເສດ", "ຫຼົບໜີ", "ລາຍງານ" (ເປັນທາງເລືອກ)

ຄໍາແນະນໍາ

ຂໍ້ແນະນໍາສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ

ແນະນໍາໃຫ້ຮູ້ວິທີການປະຕິເສດ, ຫລົບໜີ ແລະ ລາຍງານ. ອະທິບາຍວ່າໃນບາງສະພາບການທີ່ພວກເຮົາຮູ້ສຶກກັງວົນ ຫລື ຢ້ານກົວພວກເຮົາຕ້ອງປະຕິເສດ. ພວກເຮົາອາດຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ຫລົບໜີຈາກສະພາບການດັ່ງກ່າວ. ແລະ ຖ້າພວກເຮົາສັບສົນ ຫຼື ກັງວົນກ່ຽວກັບສະຖານະການນັ້ນ, ພວກເຮົາຄວນ ລາຍງານ ໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ຮູ້ນໍາ. ບາງເທື່ອອາດເປັນເລື່ອງຍາກຫລາຍທີ່ຈະປະຕິເສດ ແລະ ເອົາຕົວອອກຈາກສະພາບການທີ່ຫຍຸ້ງຍາກໃດໜຶ່ງ ແຕ່ວ່າພວກເຮົາຄວນພະຍາຍາມລາຍງານບາງຄົນໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບສະພາບການນັ້ນ.

ກິດຈະກຳ

ອະທິບາຍວ່າການປະຕິເສດຕ້ອງເວົ້າເຂັ້ມແຂງ, ຈະແຈ້ງ ແລະ ຕ້ອງໃຊ້ພາສາທາງຮ່າງກາຍໃນການປະຕິເສດຢ່າງຈະແຈ້ງ. ໃຫ້ຝຶກຫັດເວົ້າ “ແມ່ນ, ເຈົ້າ ຫລື ບໍ່” ຕໍ່ກັບສະພາບການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ “ຖ້າວ່າ”. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຕອບຢ່າງຈະແຈ້ງ ແລະ ເຂັ້ມແຂງເທົ່າທີ່ພວກເຂົາ

- ຈະຕອບແນວໃດຖ້າເດັກໃຫຍ່ຜູ້ໜຶ່ງເວົ້າວ່າ “ເອົາເງິນຂອງເຈົ້າມາໃຫ້ຂ້ອຍ ?”
- ຖ້າວ່າເພື່ອນຂອງເຈົ້າບອກວ່າ “ໂດດລົງ ຂົວສູງນັ້ນ ໂລດ!”
- ຖ້າວ່າແມ່ຂອງເຈົ້າຖາມເຈົ້າວ່າ “ມີອິ້ນເຈົ້າຢາກໄປເບິ່ງຮູບເງົາບໍ່?”
- ຖ້າວ່າພີ່ນ້ອງທີ່ເປັນລູກອ້າຍ ຫລື ລູກນ້ອງບອກເຈົ້າໃຫ້ເອົາມືໄປລູບຫລັງໝາໃຫຍ່ທີ່ຮ້າຍໂຕໜຶ່ງ?
- ຖ້າວ່າຂ້ອຍເອົາໝາກໄມ້ໃຫ້ເຈົ້າກິນ?

ກິດຈະກຳ (ທາງເລືອກ)

ອະທິບາຍວ່າມີຫລາຍວິທີການໃນການເວົ້າປະຕິເສດ. ຫລິ້ນເກມເພື່ອໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ຄົ້ນຄິດຫລາຍວິທີການຂຶ້ນມາໃນການປະຕິເສດ, ຕົວຢ່າງປະຕິເສດດ້ວຍນ້ຳສູງ ອ່ອນໂຍນ, ໃນນ້ຳສູງແບບແຫລມງ, ແບບມີສູງຫົວ, ບໍ່ ບໍ່ ບໍ່, ເວົ້າຄຳວ່າ ບໍ່ ໃນຂະນະທີ່ຫົວໄປພ້ອມ ຫລື ເຮັດໃຫ້ໜ່ວຍຕາເຄື່ອນຍ້າຍ, ອື່ນໆ.

ກິດຈະກຳ (ທາງເລືອກ)

ສົນທະນາ ແລະ ຝຶກຫັດການເວົ້າປະຕິເສດ “ບໍ່” ດ້ວຍການຈັບຄູ່ອີງຕາມສະພາບ ການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້. ຕ້ອງຮັບຮູ້ວ່າບາງເທື່ອມັນເປັນເລື່ອງຍາກທີ່ຈະປະຕິເສດຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ.

- ເພື່ອນບາງຄົນຕ້ອງການໃຫ້ເຈົ້າໄປຫລິ້ນຢູ່ເຮືອນຂອງພວກເຂົາ. ພໍ່ແມ່ຂອງເຈົ້າ ໄດ້ບອກເຈົ້າໃຫ້ກັບມາເຮືອນເລີຍຫຼັງເລີກຮຽນ.
- ນ້ອງຊາຍຂອງເຈົ້າຢາກໃຫ້ເຈົ້າຊ້ອນຂີ້ລົດຖີບໄປຫຼິ້ນຢູ່ເດີນໂຮງຮຽນຕອນທ້າຍ ອາທິດ, ແຕ່ວ່າຜູ້ອຳນວຍການເວົ້າວ່າເຈົ້າບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.
- ລຸງຂອງເຈົ້າຢາກໃຫ້ເຈົ້າໄປນັ່ງຕັກຂອງລາວ ແລະ ກອດລາວ. ເຈົ້າບໍ່ມັກໜວດອັນ ຫຍາບໆຂອງລາວ.
- ເອື້ອຍຂອງເຈົ້າຢາກໃຫ້ເຈົ້າເບິ່ງຮູບເງົາທີ່ເປັນຕາຢ້ານນຳ. ເຈົ້າບໍ່ຢາກເບິ່ງ.

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ທົບທວນຄືນເນື້ອໃນຫລັກ ກ່ອນຈະສືບຕໍ່ຫົວເລື່ອງຕໍ່ໄປ.

ການສັ່ງເກດ

ເດັກສາມາດອະທິບາຍເວົ້າເຖິງ (ປະຕິເສດ, ຫລົບໜີ, ລາຍງານ) ຫລື ບໍ່ຖ້າວ່າພວກ ເຮົາຮູ້ສຶກຕົກຢູ່ໃນຄວາມຮູ້ສຶກກັງວົນ ຫລື ຍ້ານກົວກຸ່ວກັບສະພາບການໃດໜຶ່ງ?

ຫົວເລື່ອງ 4 - ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ປອດໄພທີ່ສາມາດຊ່ວຍ ອາຍຸ 5 - 7 ປີ ຂ້ອຍໄດ້

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ: 25 ນາທີ

ໂດຍລວມ

ຫົວຂໍ້ນີ້ແນະນຳເດັກກ່ຽວກັບແນວຄວາມຄິດ ກ່ຽວກັບຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ປອດໄພ ທີ່ເດັກສາມາດເວົ້ານຳໄດ້ໃນເວລາທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ຫຼື ຮູ້ສຶກກັງວົນ ຫຼື ຍ້ານກົວ.

ເນື້ອໃນຫລັກ:

- ຂ້ອຍສາມາດໄປຫາຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ ແລະ ລາຍງານຂໍ້ກັງວົນຂອງຂ້ອຍ.
- ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ປອດໄພເຫລົ່ານີ້ແມ່ນຜູ້ທີ່ສາມາດຊ່ວຍຂ້ອຍໄດ້.

ອຸປະກອນ

- ເຈ້ຍເອ 4 (A4) ໜຶ່ງໃບສຳລັບເດັກແຕ່ລະຄົນ.
- ປາກກາສີ, ສໍສີ ຫຼື ສີທຽນ.
- ຊຸດເຈ້ຍສີ.
- ມິດຕັດສຳລັບເດັກຫລາຍຄົນໃຊ້ນຳກັນ.
- ເທບ ຫລື ກາວຕິດສຳລັບເດັກຫລາຍຄົນໃຊ້ນຳກັນ.

ຄຳແນະນຳ

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

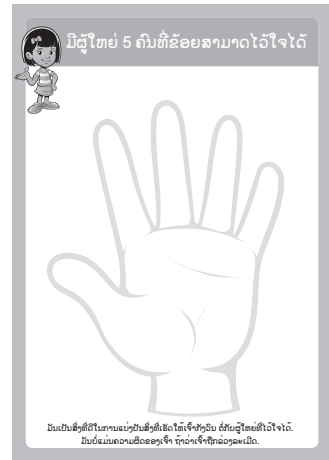
ອະທິບາຍ: ພວກເຮົາຈຳເປັນຕ້ອງຮູ້ຢ່າງແນ່ນອນວ່າພວກເຮົາສາມາດເຊື່ອຖືຜູ້ໃດ ເພື່ອວ່າພວກເຮົາຮູ້ສຶກກັງວົນ ຫລື ຍ້ານກົວ ຫລື ມີບາງສິ່ງບາງຢ່າງ ຫລື ມີບາງຄົນທີ່ລົບກວນພວກເຮົາພວກເຮົາກໍຍັງມີຫລາຍຄົນທີ່ປອດໄພທີ່ພວກເຮົາເຊື່ອຖືໄດ້ ແລະ ພວກເຮົາສາມາດເລືອກທີ່ຈະໄປເວົ້ານຳ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກບໍ່ຄວນແນະນຳຜູ້ໃຫຍ່ໃຫ້ກັບເດັກ. ແຕ່ຄວນ ເປີດໂອກາດໃຫ້ ເດັກຄິດວ່າພວກເຮົາຈະຮູ້ສຶກສະບາຍໃຈທີ່ຈະໄປພົບເມື່ອພວກເຮົາຮູ້ສຶກກັງວົນໃຈ ຫຼື ຍ້ານກົວ.

ກິດຈະກຳ

1. ຖາມເດັກແຕ່ລະຄົນວ່າພວກເຮົາຈະໄປຫາໃຜເພື່ອຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຖ້າພວກເຮົາຫຼົງທາງ, ຍ້ານກົວ ຫຼື ກັງວົນ. ອີງຕາມສະພາບແວດລ້ອມຂອງເດັກ, ຖາມວ່າພວກເຮົາຈະຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃຜຢູ່ i) ໂຮງຮຽນ ii) ນອກບ້ານ/ຄອບຄົວ iii) ຕາມຖະໜົນທົນທາງ/ຄຸ້ມບ້ານ?
2. ໃຫ້ເດັກເລືອກເອົາຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ປອດໄພ 5 ຄົນ ແລະ ສ້າງຕົວແທນທີ່ສາມາດປະຈັກຕາໄດ້, ຕົວຢ່າງ:
 - ໃຊ້ປູມເປົ້າ 5 ໜ່ວຍ. ໃນແຕ່ລະໜ່ວຍໃຫ້ຂຽນຊື່ຜູ້ໃຫຍ່ໜຶ່ງຄົນທີ່ເຈົ້າສາມາດໄປເວົ້ານຳໄດ້ໃນເວລາທີ່ມີບັນຫາ.
 - ຕັດກ້ານດອກໄມ້ເຈ້ຍໜຶ່ງອັນ. ຕັດສ່ວນໃຈກາງຂອງດອກໄມ້ ແລະ ຂຽນຊື່ຂອງເຈົ້າໃສ່. ຕັດ 5 ກີບດອກໄມ້ ແລະ ໃນແຕ່ລະກີບໃຫ້ຂຽນຊື່ຜູ້ໃຫຍ່ໜຶ່ງຄົນທີ່ເຈົ້າສາມາດເວົ້ານຳໄດ້ໃນເວລາທີ່ມີບັນຫາ.

- ໃຊ້ມືຂອງເຈົ້າ. ຢູ່ແຕ່ລະນິ້ວມື ແລະ ໂປ້ມື ໃຫ້ຂຽນຊື່ຜູ້ໃຫຍ່ໃຫ້ຄົບ 5 ຄົນ ຊຶ່ງແມ່ນຜູ້ທີ່ເຈົ້າສາມາດໄປເວົ້ານໍາໄດ້ເວລາມີບັນຫາ. (ຖ້າໄດ້ພິມເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ ໃຫ້ກັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ, ເດັກສາມາດຂຽນໃສ່ໜ້າກ່ຽວກັບ “ຜູ້ໃຫຍ່ 5 ຄົນທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈ” ໄດ້.)
- 3. ໃຫ້ເດັກຕື່ມລາຍລະອຽດທີ່ເຂົາຮູ້ກ່ຽວກັບຜູ້ໃຫຍ່ແຕ່ລະຄົນໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ, ຕົວຢ່າງ: ຊື່, ສາຍສໍາພັນ (ເຊັ່ນ: ໝູ່ ແລະ ເພື່ອນບ້ານ), ທີ່ຢູ່ ແລະ ເບີໂທລະສັບ.

💡 ກິດຈະກຳ (ທາງເລືອກ)

ໃຫ້ເດັກແນະນຳຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ບອດໄພໃຫ້ກຸ່ມຮຸ້ນຳ (ອາດຈະເປັນກຸ່ມນ້ອຍ ຫລື ກຸ່ມໃຫຍ່). ຊຸກຍູ້ໃຫ້ເດັກ ແນະນຳຢ່າງເປັນຮູບການ, ຕົວຢ່າງ “ນີ້ແມ່ນເມ. ລາວແມ່ນເພື່ອນບ້ານຂອງຂ້ອຍ. ເຮືອນຂອງຂ້ອຍ ແລະ ລາວຢູ່ຕິດກັນ. ຂ້ອຍໄດ້ເລືອກເອົາລາວມາເວົ້າ ເພາະວ່າລາວເປັນຄົນສຸພາບ ແລະ ຮັບຟັງສິ່ງທີ່ຂ້ອຍເວົ້າ.”

📄 ຂໍ້ແນະນຳສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ

ທົບທວນຄືນເນື້ອໃນສໍາຄັນກ່ອນສືບຕໍ່ຫົວເລື່ອງຕໍ່ໄປ.

ການສັງເກດ

ເດັກສາມາດລະບຸຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ສາມາດໄວ້ໃຈໄດ້ 5 ຄົນ ຫຼື ບໍ່ ຊຶ່ງແມ່ນຜູ້ທີ່ເດັກສາມາດໄປຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອນໍາໄດ້?

ຫົວເລື່ອງ 5 - ຄວາມລັບທີ່ດີ ແລະ ບໍ່ດີ

ອາຍຸ 5 - 7 ປີ

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ: 20 ນາທີ

ໂດຍລວມ

ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກບໍ່ຄ່ອຍຈະເປັນເຫດການທີ່ເກີດຂຶ້ນພຽງຄັ້ງດຽວ. ຜູ້ລ່ວງລະເມີດມັກຈະນຳໃຊ້ຄວາມລັບຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງເພື່ອທຳການລ່ວງລະເມີດ. ມັນມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຈະສຶດສອນເດັກໃຫ້ຮູ້ໃຈແຍກລະຫວ່າງຄວາມລັບ "ທີ່ດີ" ແລະ "ບໍ່ດີ" ແລະ ໃຫ້ລາຍງານກ່ຽວກັບຄວາມລັບທີ່ "ບໍ່ດີ".

ເນື້ອໃນຫລັກ:

- ຄວາມລັບບາງອັນພາໃຫ້ຂ້ອຍຮູ້ສຶກອຶດອັດ ຫຼື ລຳບາກໃຈທີ່ຈະຮັກສາໄວ້.
- ຄວາມລັບກໍຍັງເປັນຄວາມລັບຖ້າຂ້ອຍບອກໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ຮູ້ນຳ.
- ມີຄົນຫລາຍຄົນທີ່ຂ້ອຍສາມາດໄປເວົ້ານຳໄດ້ເຖິງແມ່ນວ່າຂ້ອຍຈະມີຄວາມລັບທີ່ບໍ່ດີກໍຕາມ. ບາງຄົນຈະຊ່ວຍເຫລືອຂ້ອຍ.

ອຸປະກອນ

- ເຈ້ຍ A4 (ເອົາສີໃດກໍໄດ້) ໃຫ້ເດັກແຕ່ລະຄົນ.
- ປາກກາສີ, ສໍສີ ຫຼື ສີທຽນ.

ຄຳແນະນຳ

ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ມີຄວາມລັບບາງຢ່າງທີ່ບໍ່ປອດໄພສຳລັບເດັກ. ສົນທະນາກ່ຽວກັບຄວາມລັບສາມຢ່າງທີ່ບໍ່ປອດໄພ, i) ຄວາມລັບທີ່ກ່ຽວກັບການຈັບປາຍທີ່ເຮັດໃຫ້ເຈົ້າກັງວົນ ຫຼື ຍ້ານກົວ, ii) ຄວາມລັບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກິດຈະກຳທີ່ຂັດກັບກົດຄວາມປອດໄພຂອງເຈົ້າ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງບາດເຈັບ, iii) ຄວາມລັບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂອງຂວັນທີ່ຜູ້ອື່ນເອົາໃຫ້ເຈົ້າ ຫຼື ເຮັດເພື່ອເອົາໃຈເຈົ້າ.

ໃຫ້ອ່ານຄວາມລັບບາງຢ່າງທີ່ມີຢູ່ຂ້າງລຸ່ມ ແລະ ໃຫ້ຕັ້ງຄຳຖາມສຳລັບແຕ່ລະຄວາມລັບ.

- ອັນນີ້ແມ່ນ:
 - ຄວາມລັບທີ່ດີ (ພາໃຫ້ຮູ້ສຶກດີທີ່ຈະເກັບໄວ້)? (ໃຫ້ເດັກຍິ້ມ ແລະ ເອົານ້ຳມືໄວ້ເທິງສືບ), ຫຼື
 - ຄວາມລັບທີ່ບໍ່ດີ (ກວນໃຈເຈົ້າ ແລະ ເຈົ້າຕ້ອງໄປລາຍງານຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງ)? (ໃຫ້ເດັກຍົກມືຂຶ້ນ).
- ຮູ້ສຶກດີທີ່ຈະຮັກສາຄວາມລັບນີ້ໄວ້? ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນອະທິບາຍຢ່າງຊັດເຈນວ່າ ເດັກຄວນລາຍງານຕໍ່ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ກ່ຽວກັບ ຄວາມລັບທີ່ກວນໃຈເຂົາ, ກາຍເປັນຄວາມລຳບາກໃຈ ຫຼື ພາໃຫ້ຮູ້ສຶກບໍ່ດີທີ່ຈະຮັກສາໄວ້.

ຄວາມລັບທີ່ສະເໜີໃຫ້:

- ຂອງຂວັນຂອງພໍ່ແມ່ນເສື້ອແຂນຍາວຜືນໃໝ່ ແລະ ສວຍງາມ. ບໍ່ຕ້ອງບອກພໍ່.
- ບາງຄົນໄດ້ດຶງທໍ່ນໍ້າເຮັດໃຫ້ນໍ້າຮົ່ວຢູ່ຫ້ອງນໍ້າໄຫຼເຕັມໄປໝົດ. ຫ້າມລາຍງານ.
- ຂ້ອຍໄດ້ເອົາສິ່ງເບື້ອນເປີະໄວ້ປົນກັບອາຫານທ່ຽງຂອງເດັກຊາຍນ້ອຍຄົນໜຶ່ງໃນຕອນເຊົ້າມື້ນີ້. ຫ້າມລາຍງານ.
- ເອື້ອຍຂອງຂ້ອຍນຸ່ງເຄື່ອງຄືຕົວລະຄອນເພື່ອໄປງານລ້ຽງ. ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ບອກໃຜ.
- ຫຼັງຈາກເລີກຮຽນເຈົ້າຈະຖືກຕີ. ຫ້າມບໍ່ໃຫ້ບອກໃຜ.

 ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ທວນຄືນເນື້ອໃນສຳຄັນ.

ການສັ່ງເກດ

- ເດັກສາມາດລະບຸຄວາມລັບຕ່າງໆ ທີ່ພວກເຂົາຄວນລາຍງານໃຫ້ຄົນອື່ນຮູ້ ຫຼື ບໍ່? ພວກເຂົາຮູ້ສຶກດີບໍ່ທີ່ບອກຄວາມລັບໃຫ້ກັບຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ພວກເຂົາໄວ້ໃຈໄດ້?

ຂໍ້ສະຫຼຸບ

ອາຍຸ 5 - 7 ປີ

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ: 30 ນາທີ

ໂດຍລວມ

ພາກສະຫຼຸບແມ່ນ ໂອກາດອັນໜຶ່ງເພື່ອທວນຄືນບັນດາເນື້ອໃນຫລັກ, ຄໍາຕອບ ແລະ ຄໍາຖາມທີ່ໄດ້ກອດມີ ແລະ ໃຫ້ໄດ້ກມີຄໍາເຫັນສະທ້ອນຄືນ. ສິ່ງທີ່ສໍາຄັນແມ່ນຈະຕ້ອງສິ້ນສຸດການຮຽນໃນບັນຍາກາດທີ່ດີ.

ເນື້ອໃນຫລັກ:

- ມີຫຼາຍຢ່າງທີ່ຂ້ອຍສາມາດເຮັດເພື່ອຊ່ວຍຕົວເອງໃນເວລາຂ້ອຍຮູ້ສຶກຢ້ານກົວ ຫຼື ກັງວົນ.

ອຸປະກອນ

- ງານສິນລະປະ ແລະ ອຸປະກອນຂອງນັກສໍາມະນາກອນ.
- ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 – ບັດເອົາກັບບ້ານ (ເປັນຮູບດອກໄມ້)

ຄໍາແນະນຳ

ຂໍ້ແນະນຳສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ

ເບິ່ງຄືນບັນດາອຸປະກອນທີ່ໄດ້ກໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ ແລະ ທົບທວນຄືນເນື້ອໃນຫລັກ ຈາກແຕ່ລະຫົວເລື່ອງ:

- ຂ້ອຍຈຳເປັນຕ້ອງຮູ້ວ່າບາງພາກສ່ວນຂອງຮ່າງກາຍຂ້ອຍແມ່ນສິ່ງທີ່ເປັນສ່ວນຕົວ. ໃນເມື່ອຂ້ອຍເຕີບໃຫຍ່ຂຶ້ນຈະເປັນສິ່ງທີ່ຮັບບໍ່ໄດ້ຖ້າຄົນອື່ນມາແຕະຕ້ອງພາກສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວຂອງຮ່າງກາຍຂ້ອຍນອກຈາກຂ້ອຍຈະເຈັບປ່ວຍ, ຖືກບາດເຈັບ ຫຼື ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ດູແລຂ້ອຍເທົ່ານັ້ນ.
- ນີ້ແມ່ນຮ່າງກາຍຂອງຂ້ອຍ. ຄົນອື່ນຕ້ອງໄດ້ຂໍອະນຸຍາດທີ່ຈະຈັບປາຍກ່ອນ. ຖ້າການຈັບປາຍເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍຢ້ານກົວ ຫຼື ເຈັບປວດ, ຂ້ອຍມີສິດທີ່ຈະປະຕິເສດ, ຫຼົບຫີ ແລະ ລາຍງານ.
- ຖ້າຂ້ອຍຢູ່ໃນສະພາບການທີ່ເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍກັງວົນ ແລະ ຢ້ານກົວ, ຂ້ອຍຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ "ປະຕິເສດ" ແລະ "ຫຼົບຫີ" ຖ້າເປັນໄປໄດ້ ແລ້ວ ລາຍງານຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈໄດ້ກ່ຽວກັບບັນຫາດັ່ງກ່າວ.
- ການທີ່ມີຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ປອດໄພທີ່ຂ້ອຍສາມາດເຊື່ອຖືໄດ້ແມ່ນສໍາຄັນຫລາຍ. ຂ້ອຍສາມາດໄປຫາຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈໄດ້ເພື່ອລາຍງານກ່ຽວກັບຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ບໍ່ສະບາຍໃຈ ຫຼື ຄວາມລັບທີ່ບໍ່ດີ. ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ປອດໄພຂອງຂ້ອຍແມ່ນຜູ້ທີ່ສາມາດຊ່ວຍເຫລືອ ແລະ ສະໜັບສະໜູນຂ້ອຍ.
- ຄວາມລັບບາງອັນພາໃຫ້ຂ້ອຍຮູ້ສຶກອິດອັດ ຫຼື ລຳບາກໃຈທີ່ຈະຮັກສາໄວ້. ມີຫຼາຍຄົນທີ່ຂ້ອຍສາມາດບອກໄດ້ຖ້າຂ້ອຍມີຄວາມລັບທີ່ບໍ່ດີ ຫຼື ຄວາມລັບທີ່ພາໃຫ້ຂ້ອຍຮູ້ສຶກບໍ່ດີ ຫຼື ລຳບາກໃຈທີ່ຈະຮັກສາໄວ້. ບາງຄົນຈະຊ່ວຍເຫລືອຂ້ອຍ.
- ແນວໃດກໍດີ, ຄວາມລັບກໍຍັງເປັນຄວາມລັບຖ້າຂ້ອຍລາຍງານຕໍ່ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈໄດ້.
- ມີຫຼາຍສິ່ງຫຼາຍຢ່າງທີ່ຂ້ອຍສາມາດເຮັດເພື່ອຊ່ວຍຂ້ອຍ ເຊັ່ນ ລາຍງານຕໍ່ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈໄດ້ໃນເວລາຂ້ອຍຮູ້ສຶກກັງວົນ ຫຼື ຢ້ານກົວ.

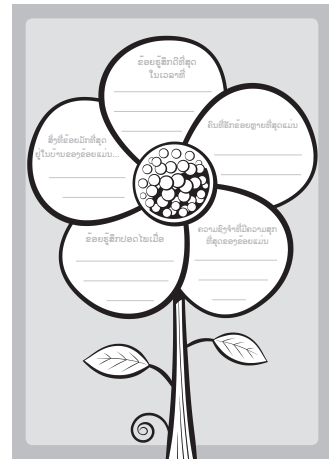
ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ໃນການປະເມີນກການຮຽນໃຫ້ຖາມເດັກດ້ວຍຄໍາຖາມດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ ແລະ ບັນທຶກເອົາຄໍາຕອບຂອງພວກເຂົາ:

- ເຈົ້າໄດ້ຮຽນຮູ້ວິທີການຕ່າງໆ ທີ່ຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ເຈົ້າປອດໄພ ຫຼື ບໍ່ ? (ໃຫ້ເດັກຍົກມືຂຶ້ນຖ້າເຂົາໄດ້ຮຽນຮູ້.)
- ສິ່ງທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດທີ່ເຈົ້າໄດ້ຮຽນເພື່ອໃຫ້ເຈົ້າປອດໄພແມ່ນຫຍັງ?
- ເຈົ້າຢາກຮຽນອັນໃດເພີ່ມ ກ່ຽວກັບວິທີການເຮັດໃຫ້ເຈົ້າປອດໄພ?
- ເຈົ້າຈະເຮັດແນວໃດຖ້າເຈົ້າຮູ້ສຶກກັງວົນ ຫຼື ຢ້ານກົວ?

ກິດຈະກຳ

ເອົາຮູບດອກໄມ້ໃນ ບັດເອົາກັບບ້ານ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2) ໃຫ້ເດັກແຕ່ລະຄົນ. ໃຫ້ເດັກໃສ່ສີ ຫຼື ປະດັບເອ້ ຫຼື ຂຽນ ປະໂຫຍກຄໍາເວົ້າໃຫ້ເຕັມປະໂຫຍກທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນບັນດາສິ່ງທີ່ດີຂອງຊີວິດພວກເຂົາ, ເຊັ່ນວ່າ: ຂ້ອຍເກັ່ງໃນການ... ; ຄົນທີ່ຮັກຂ້ອຍທີ່ສຸດແມ່ນ... ; ຂ້ອຍຮູ້ສຶກປອດໄພ... ; ຄວາມຊົງຈໍາທີ່ດີທີ່ສຸດຂອງຂ້ອຍແມ່ນ... ; ສິ່ງທີ່ຂ້ອຍມັກທີ່ສຸດຢູ່ໃນບ້ານຂອງຂ້ອຍແມ່ນ...ອີກວິທີໜຶ່ງແມ່ນ ເດັກສາມາດແຕ້ມຮູບບາງສິ່ງບາງຢ່າງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວັດທະນາທຳທີ່ດີ (ເຊັ່ນວ່າຄັນຮົ່ມ ຫຼື ມື້.)

ຂໍ້ແນະນຳສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ

ກ່າວຂອບໃຈເດັກທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ບອກໃຫ້ພວກເຂົາຮູ້ກ່ຽວກັບພາກສ່ວນທີ່ສາມາດຕິດຕໍ່ພົວພັນໄດ້ຢູ່ໃນຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ການບໍລິການຂອງສາທາລະນະ (ເປັນຕົ້ນແມ່ນເບີໂທລະສັບສາຍດ່ວນສໍາລັບຊ່ວຍເຫລືອເດັກ) ໃນກໍລະນີທີ່ພວກເຂົາມີຄໍາຖາມ ຫຼື ມີຄວາມກັງວົນ. ປິດການຝຶກອົບຮົມໂດຍການເຊີນຊວນໃຫ້ເດັກ ແລະ ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຮ່ວມຕົບມືຂອບໃຈທຸກຄົນ.

ອາຍຸ 8 – 10 ປີ

ບົດສອນໂດຍຫຍໍ້ ອາຍຸ 8 – 10 ປີ

ເວລາ: ໜຶ່ງຊົ່ວໂມງ

ໂດຍລວມ ບົດສອນໂດຍຫຍໍ້ນີ້ ກຳນົດເນື້ອໃນສຳຄັນສຳລັບການຝຶກອົບຮົມໜຶ່ງຊົ່ວໂມງ ໃນສະຖານະການທີ່ມີເວລາຈຳກັດ. ບົດສອນນີ້ ກຳນົດເນື້ອໃນສຳຄັນ ແລະ ເນັ້ນໜັກກິດຈະກຳທີ່ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນຖືເປັນບູລິມະສິດ.

- ເນື້ອໃນຫລັກ**
- ຮ່າງກາຍຂອງຂ້ອຍ, ອາລົມ ແລະ ແນວຄິດຂອງຂ້ອຍອາດຖືກລົບກວນ. ຜູ້ໃຫຍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການປົກປ້ອງເດັກຈາກສິ່ງອັນຕະລາຍ. ໃນເມື່ອຂ້ອຍເຕີບໃຫຍ່ຂຶ້ນຂ້ອຍຈະສາມາດປົກປ້ອງຂ້ອຍເອງໄດ້.
 - ມັນຈະເປັນສິ່ງທີ່ຮັບບໍ່ໄດ້ທີ່ຄົນອື່ນຈະເບິ່ງ ຫຼື ຈະສຳພັດສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວໃນຮ່າງກາຍຂອງຂ້ອຍນອກຈາກຂ້ອຍຖືກບາດເຈັບ ຫຼື ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫລືອໃນການຮັກສາຄວາມສະອາດ.
 - ຖ້າຂ້ອຍຮູ້ສຶກຖືກນາບຊູ່ ຫຼື ຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພ, ຂ້ອຍຄວນ "ປະຕິເສດ", "ຫຼົບໜີ" ຖ້າເປັນໄປໄດ້ ແລະ "ລາຍງານ" ຕໍ່ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈໄດ້ກ່ຽວກັບຄວາມຮູ້ສຶກຂ້ອຍ ແລະ ສະພາບການດັ່ງກ່າວ.
 - ຂ້ອຍສາມາດໄປຫາຜູ້ໃຫຍ່ເພື່ອຂໍການຊ່ວຍເຫຼືອ. ພວກເຂົາຊ່ວຍປົກປ້ອງຂ້ອຍຈາກອັນຕະລາຍ ຫຼື ຈາກການລ່ວງລະເມີດ.

- ອຸປະກອນ**
- ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ (ບັດເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດພິມອອກ ສຳລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ ຫຼື ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດພິມອອກ ໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ຫຼື ບັດເພື່ອນຳໃຊ້ເປັນອຸປະກອນປະຈັກຕາ)
 - ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5 - ໂຄງຮ່າງຮ່າງກາຍຂອງເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ (ສາມາດສາຍບົດຮຽນນີ້ໃນຮູບແບບສະໄລ້ ຫຼື ສຳເນົາເປັນເຈ້ຍໃບໃຫຍ່)
 - ເຈ້ຍຂະໜາດ A4 ສຳລັບເດັກແຕ່ລະຄົນ.
 - ປາກກາສີ, ສໍສີ ຫຼື ສີທຽນ.

ຄຳແນະນຳ

 ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ (5 ນາທີ)

ກ່າວຕ້ອນຮັບທຸກຄົນເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນ. ສະເໜີຕົນເອງ ແລະ ລະບຽບການຮ່ວມກັນ ເພື່ອໃຫ້ທຸກຄົນຮູ້ສຶກປອດໄພໃນການເວົ້າຈາ. ຕົວຢ່າງ: ການນັບຖືຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ, ໃຫ້ໂອກາດຄົນອື່ນເວົ້າໂດຍບໍ່ມີການລົບກວນ ຫຼື ຫົວເຢາະເຍ້ຍ, ຂອບເຂດເວລາສຳລັບບົດຮຽນ, ບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າອັນນີ້ບໍ່ແມ່ນສະຖານທີ່ສຳລັບການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວ ແລະ ຖ້າວ່າຜູ້ໃດຢາກເວົ້າໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຟັງແມ່ນສາມາດເວົ້າໃນເວລາຕ່າງຫາກຖ້າຫາກວ່າສິ່ງນັ້ນເປັນສິ່ງທີ່ກ້າວົນ ຫຼື ເປັນສິ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາເສຍໃຈ ແລະ ພວກເຂົາບໍ່ຢາກເວົ້າຢູ່ຕໍ່ໜ້າຫຼາຍຄົນ). ຕົວຢ່າງ: ມັນພວກເຮົາຈະຝຶກຫັດບາງວິທີການໃນການເຮັດໃຫ້ພວກເຮົາມີຄວາມປອດໄພ. ກ່ອນຈະເລີ່ມຕົ້ນ, ພວກເຮົາສະເໜີຕົວໃຫ້ຮູ້ຈັກກັນເສຍກ່ອນ.

 ກິດຈະກຳ (5 ນາທີ)

ໃຫ້ເລືອກເອົາໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍກິດຈະກຳກ່ຽວກັບການສ້າງຄວາມລື່ງເຄີຍກັນຈາກ **ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3 - ເກມສ້າງຄວາມມ່ວນຊື່ນ ແລະ ສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ.**

໓ ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ (5 ນາທີ)

ສະເໜີແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບ "ສິດທິເດັກ" ສິດທິແມ່ນສິ່ງທີ່ເດັກທຸກຄົນຄວນມີ ມັນບໍ່ຕ້ອງມີ "ຄຳຖາມ" ຫຼື "ອາດມີຄຳຖາມ" ກ່ຽວກັບສິ່ງນັ້ນ - ເດັກຄວນໄດ້ຮັບສິ່ງເຫຼົ່ານີ້.) ອະທິບາຍວ່າເດັກທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະມີຄວາມປອດໄພ, ສິດໃນການມີຮ່າງກາຍຂອງພວກເຂົາ, ສິດທາງດ້ານຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ໄດ້ຮັບການນັບຖື ແລະ ປະຕິບັດຕໍ່ຢ່າງເປັນທຳ.

ແນະນຳແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບ "ການປົກປ້ອງ". ອະທິບາຍ: ການປົກປ້ອງແມ່ນການເຮັດໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ຈາກສິ່ງອັນຕະລາຍ. ອະທິບາຍວ່າໃນເວລາເດັກໄດ້ຮັບອັນຕະລາຍ ຫຼື ຖືກບາດເຈັບ - ທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ອາລົມຈິດ ຫຼື ຈິດໃຈ - ແລະ ບໍ່ໄດ້ເກີດມາຈາກອຸບັດຕິເຫດ ສິ່ງນີ້ເອີ້ນວ່າການລ່ວງລະເມີດ. ສິນທະນາກ່ຽວກັບຄຳນິຍາມຂອງຄຳວ່າການລ່ວງລະເມີດ: ການກະທຳໃດໆທີ່ ພາໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍ ຫຼື ບາດເຈັບທີ່ບໍ່ເກີດມາຈາກອຸປະຕິເຫດເອີ້ນວ່າການລ່ວງລະເມີດ. ອະທິບາຍວ່າສິ່ງທີ່ກົງກັນຂ້າມກັບການລ່ວງລະເມີດແມ່ນການດູແລ ຫຼື ການປົກປ້ອງ.

໓ ກິດຈະກຳ (10 ນາທີ)

ອີງຕາມ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5 - ໂຄງຮ່າງຮ່າງກາຍຂອງເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ, ອະທິບາຍໃຫ້ເດັກຮູ້ວ່າ ບາງພາກສ່ວນຂອງຮ່າງກາຍເຮົາ ແມ່ນເປັນສິ່ງ "ສ່ວນຕົວ". ນັ້ນແມ່ນອະໄວຍະວະ "ເພດ". ພາກສ່ວນທາງເພດຂອງຮ່າງກາຍແມ່ນແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງ.

ໂດຍນຳໃຊ້ໂຄງຮ່າງຮ່າງກາຍ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມລະບຸອະໄວຍະວະເພດຂອງຮ່າງກາຍ ໂດຍການຊີ້ໃສ່ ແລະ ບອກຊື່ທີ່ຖືກຕ້ອງ. ຫມາຍບັນດາຈຸດເຫລົ່ານີ້ດ້ວຍການໃຊ້ປາກກາສີ. ຫມາຍຈຸດອື່ນໆຂອງຮ່າງກາຍທີ່ ເດັກເຫັນວ່າເປັນສິ່ງສ່ວນຕົວ (ຕົວຢ່າງ ຜົມ, ແຂນ, ຂາ) ດ້ວຍການໃຊ້ປາກກາສີຕ່າງກັນ.

໓ ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ (10 ນາທີ)

ສົນທະນາກ່ຽວກັບວ່າແມ່ນໃຜສາມາດຈັບບາຍພາກສ່ວນຮ່າງກາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບທາງເພດຂອງພວກເຮົາ? ເວລາໃດ? (ພວກເຮົາສາມາດຈັບບາຍພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບທາງເພດ ເປັນການສ່ວນຕົວຂອງພວກເຮົາເອງ. ຖ້າວ່າພວກເຮົາເປັນຕຸ່ມ, ເຈັບປວດ ຫຼື ຖືກບາດເຈັບ ຫຼື ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ເບິ່ງແຍງ, ທ່ານຫມໍ ຫຼື ພະຍາບານ ຫຼື ພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ເບິ່ງແຍງອາດຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຈັບບາຍພາກສ່ວນທາງເພດຂອງຮ່າງກາຍພວກເຮົາ.)

ອະທິບາຍວ່າການລ່ວງລະເມີດທາງເພດລວມມີ:

- ຖ້າວ່າບຸກຄົນອື່ນຈັບບາຍ ພາກສ່ວນຮ່າງກາຍ ທາງເພດຂອງຂ້ອຍ ໃນລັກສະນະທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້ ຫຼື ບອກໃຫ້ຂ້ອຍຈັບບາຍພາກສ່ວນທາງເພດຂອງພວກເຂົາ.
- ຖ້າວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເອົາຮູບ ຫຼື ວິດີໂອມາໃຫ້ຂ້ອຍເບິ່ງ ຫຼື ເວົ້າກ່ຽວກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບທາງເພດ ຂອງຮ່າງກາຍ ໃນລັກສະນະທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້.
- ຖ້າມີຄົນບັງຄັບໃຫ້ຂ້ອຍຈັບອະໄວຍະວະເພດຂອງຂ້ອຍເອງ ຫຼື ຈັບອະໄວຍະວະເພດຂອງຄົນອື່ນ.

ເນັ້ນໜັກວ່າການລ່ວງລະເມີດທາງເພດແມ່ນສິ່ງທີ່ຜິດ. ບໍ່ແມ່ນຄວາມຜິດຂອງເດັກຖ້າລາວຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ເດັກບໍ່ຄວນຖືກກ່າວໂທດ.

 ຂໍ້ແນະນຳສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ (5 ນາທີ)

ສະເໜີຍຸດທະສາດ "ປະຕິເສດ", "ຫຼົບໜີ", "ລາຍງານ"

- **ບໍ່:** ຖ້າວ່າບາງຄົນມີການກະທຳໃນລັກສະນະທີ່ລ່ວງເກີນສິດທິຂອງເຈົ້າ ທີ່ເຫັນວ່າຈະບໍ່ປອດໄພ ແລະ ບໍ່ເຄົາລົບຮ່າງກາຍຂອງເຈົ້າ ເຈົ້າສາມາດເວົ້າຄຳວ່າ "ບໍ່". "ຢຸດເຮັດສິ່ງນັ້ນ." "ເຈົ້າບໍ່ຄວນເຮັດແບບນັ້ນ." "ຂ້ອຍບໍ່ຕ້ອງການໃຫ້ເຈົ້າເຮັດແບບນັ້ນ."
- **ຫນີໄປ:** ຖ້າເຈົ້າເຮັດໄດ້ ເຈົ້າຄວນຫນີໄປຈາກສະພາບການນັ້ນ ຫຼື ຕ້ອງວາງແຜນວ່າຈະຫນີໄດ້ແນວໃດ. ເຈົ້າຄວນຫນີໄປຫາສະຖານທີ່ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ບ່ອນທີ່ເຈົ້າເຫັນວ່າປອດໄພ.
- **ລາຍງານ:** ຖ້າເຈົ້າຕົກຢູ່ໃນອັນຕະລາຍ ຫຼື ຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພເຈົ້າຄວນລາຍງານຕໍ່ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ເຈົ້າໄວ້ໃຈກ່ຽວກັບສະພາບດັ່ງກ່າວ. ການລາຍງານໄວເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ການລາຍງານງ່າຍຂຶ້ນ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງທີ່ເຮັດໃຫ້ເຈົ້າຈະບໍ່ປອດໄພ.

ອະທິບາຍວ່າບາງຄັ້ງພວກເຮົາອາດຈະ "ຮູ້ສຶກ" ວ່າບາງຢ່າງບໍ່ປອດໄພ. (ຄວາມຮູ້ສຶກແມ່ນການຕອບໂຕ້ຢູ່ພາຍໃນຮ່າງກາຍຂອງພວກເຮົາຕໍ່ຄົນ, ສະຖານທີ່, ສິ່ງທີ່ປະສົບພົບພໍ້ ຫລື ສິ່ງຕ່າງ). ຮ່າງກາຍຂອງເຮົາອາດຈະສົ່ງ "ສັນຍານ" ເຕືອນວ່າມີບາງຢ່າງບໍ່ດີ. (ສັນຍານໝາຍເຖິງ ສິ່ງອັນໃດອັນໜຶ່ງທີ່ເຕືອນເຮົາ.) ຕົວຢ່າງ, ເມື່ອທ່ານຮູ້ສຶກຮ້ອນ ຮ່າງກາຍທ່ານມີປະຕິກິລິຍາແນວໃດ? (ຂ້ອຍເຫັນເຫື່ອອອກທາງຜິວຫນັງ). ໃນເມື່ອເຮົາຮູ້ສຶກເຢັນ, ຮ່າງກາຍຂອງເຈົ້າເປັນແນວໃດ? (ຂ້ອຍເຫັນຂົນໜາວລຸກຂຶ້ນຕາມຜິວຫນັງ ແລະ ຂົນຕາມຕົນຕົວຕັ້ງຂຶ້ນ) ໃນເວລາເຈົ້າແລ່ນໄວ ຮ່າງກາຍຂອງເຈົ້າຕອບໂຕ້ຄືແນວໃດ? (ຫົວໃຈຂອງຂ້ອຍເຕັ້ນໄວ. ຂ້ອຍຫາຍໃຈແຮງ.) ພວກເຮົາຕ້ອງເຂົ້າໃຈ ແລະ ຕອບສະໜອງຕາມສັນຍານດັ່ງກ່າວ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນຕອນທີ່ພວກເຮົາຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈ ຫຼື ສັບສົນ. ພວກເຮົາຄວນ "ບອກ" ໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່/ໝູ່ທີ່ພວກເຮົາໄວ້ໃຈໄດ້ກ່ຽວກັບບັນຫານີ້.

 ຂໍ້ແນະນຳສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ (5 ນາທີ)

ສົນທະນາເນື້ອໃນກ່ຽວກັບຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ປອດໄພ. (ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ປອດໄພແມ່ນຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ພວກເຮົາໄດ້ພົບ ຫຼື ໄດ້ເວົ້າກ່າວເປັນປົກກະຕິ, ພວກເຮົາເຊື່ອຫມັ້ນ ແລະ ແມ່ນຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ພັງພວກເຮົາ ເພາະວ່າພວກເຂົາດູແລພວກເຮົາ. ພວກເຂົາຄວນພ້ອມທີ່ຈະຊ່ວຍພວກເຮົາ ແລະ ປ້ອງກັນໃຫ້ພວກເຮົາປອດໄພຈາກໄພອັນຕະລາຍ ຫຼື ການລ່ວງລະເມີດ). ຕ່າງຈາກເດັກທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້, ພວກເຮົາຈຳເປັນຕ້ອງຮູ້ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ ຍ້ອນຜູ້ໃຫຍ່ມີອຳນາດເໜືອກວ່າເດັກ. ພວກເຮົາບໍ່ຕ້ອງການໃຫ້ເດັກຜູ້ອື່ນຕົກຢູ່ໃນສະພາບການທີ່ບໍ່ປອດໄພ. ຕົວຢ່າງ ຜູ້ໃຫຍ່ ແມ່ນຜູ້ທີ່ມີຮ່າງກາຍໃຫຍ່ກວ່າ ແລະ ແຂງແຮງກວ່າ ແລະ ສາມາດຊ່ວຍເດັກໃນບາງສະພາບການໄດ້ຊຶ່ງເດັກຄົນອື່ນບໍ່ສາມາດຊ່ວຍໄດ້.

ກິດຈະກຳ (10 ນາທີ)

- ໃຫ້ເດັກແຕ່ລະຄົນຂຽນລາຍຊື່ຂອງຜູ້ໃຫຍ່ທັງໝົດທີ່ພວກເຂົາສາມາດໄປລາຍງານໄດ້ໃນກໍລະນີທີ່ພວກເຂົາມີຄວາມກັງວົນ ຫຼື ກ່ຽວກັບບາງສິ່ງບາງຢ່າງ.
- ໃຫ້ເດັກເລືອກຜູ້ໃຫຍ່ທຳຄົນທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ຈາກລາຍຊື່ຂອງເຂົາເຈົ້າ ແລະ ສ້າງສິ່ງປະຈັກຕາ, ຕົວຢ່າງ:
 - ໃຊ້ຫມາກປູມເປົ້າ 5 ຫນ່ວຍ. ໃນແຕ່ລະຫນ່ວຍໃຫ້ຂຽນຊື່ ຂອງຜູ້ໃຫຍ່ 1 ຄົນໃສ່ຊຶ່ງແມ່ນຜູ້ທີ່ເຈົ້າສາມາດໄປລາຍງານໄດ້ ໃນເມື່ອມີບັນຫາ.
 - ຕັດກ້າມດອກໄມ້ເຈ້ຍ ຕັດສັນດອກໄມ້ສ່ວນກາງ ແລະ ແຜ່ອກ ແລ້ວ ຂຽນຊື່ຂອງເຈົ້າໃສ່. ຕັດກີບດອກໄມ້ອອກທ້າກີບ ແລະ ໃນແຕ່ລະກີບໃຫ້ຂຽນຊື່ຂອງຜູ້ໃຫຍ່ແຕ່ລະຄົນໃສ່ ຊຶ່ງແມ່ນຜູ້ທີ່ເຈົ້າໄວ້ວາງໃຈໄດ້ທີ່ເຈົ້າຈະບອກບັນຫາຂອງເຈົ້າໃຫ້ຮູ້ນຳໄດ້.
 - ຂີດໂຄງຮ່າງມີຂອງເຈົ້າ. ໃນຮູບຂອງແຕ່ລະນິ້ວມື ໃຫ້ຂຽນຊື່ ຂອງຜູ້ໃຫຍ່ແຕ່ລະຄົນໃສ່ ຊຶ່ງແມ່ນຜູ້ທີ່ເຈົ້າໄວ້ວາງໃຈໄດ້ທີ່ເຈົ້າຈະບອກບັນຫາຂອງເຈົ້າໃຫ້ຮູ້ນຳໄດ້. (ຖ້າວ່າໄດ້ພິມ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ, ເດັກສາມາດຂຽນໃສ່ໜ້າ “ຜູ້ໃຫຍ່ 5 ຄົນທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈ” ໄດ້.)
- ໃຫ້ເດັກຕື່ມລາຍລະອຽດທີ່ເຂົາຮູ້ກ່ຽວກັບຜູ້ໃຫຍ່ແຕ່ລະຄົນໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍທີ່ສຸດ, ຕົວຢ່າງ: ຊື່, ສາຍສຳພັນ (ເຊັ່ນ: ໝູ່ ແລະ ເພື່ອນບ້ານ), ທີ່ຢູ່ ແລະ ເບີໂທລະສັບ.

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ (5 ນາທີ)

ກ່າວຂອບໃຈເດັກທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ບອກໃຫ້ພວກເຂົາຮູ້ກ່ຽວກັບພາກສ່ວນທີ່ສາມາດຕິດຕໍ່ພົວພັນໄດ້ຢູ່ໃນຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ການບໍລິການຂອງສາທາລະນະ (ເປັນຕົ້ນແມ່ນເບີໂທລະສັບສາຍດ່ວນສຳລັບຊ່ວຍເຫລືອເດັກ) ໃນກໍລະນີທີ່ພວກເຂົາມີຄຳຖາມ ຫລື ມີຄວາມກັງວົນ. ເດັກສາມາດຂຽນຂໍ້ມູນເຫຼົ່ານີ້ໃສ່ບັດເອົາກັບບ້ານ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2).

ມີຜູ້ໃຫຍ່ 5 ຄົນທີ່ຂ້ອຍສາມາດໄວ້ໃຈໄດ້

ນັບເປັນສິ່ງສຳຄັນໃນການແນະນຳຜູ້ທີ່ເຂົາເຈົ້າກ່ຽວໃຈ ຕໍ່ກັບຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້. ສິນຄ້າມີຄວາມສຳຄັນຕໍ່ຄວາມສຳຄັນຂອງເຈົ້າ ຖ້າວ່າເຈົ້າສືບຕໍ່ຮຽນຮ້າງເມີນ.

ຖ້າວ່າຂ້ອຍມີຄວາມກັງວົນກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພຂອງຂ້ອຍເອງ ຫຼື ຄວາມປອດໄພຂອງຜູ້ອື່ນ, ຂ້ອຍສາມາດ:

- 1 ໂອລະອັບສາ ສາຍດ່ວນເດັກ ຫຼື ເຂົ້າໄປເວບໄຊຂອງເຂົາເຈົ້າ:
- 2 ຕິດຕໍ່ອົງການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ເຮັດວຽກມີກັບອົງເດັກ:
- 3 ຍັງມີການບໍລິການຊ່ວຍເຫລືອທາງທຸກຢ່າງໃນຊຸມຊົນຂອງຂ້ອຍ:

ພາກສະເໜີ ອາຍຸ 8 – 10 ປີ

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ: 20 ນາທີ

ໂດຍລວມ ພາກສະເໜີຄວນສ້າງບັນຍາກາດໃຫ້ມີຄວາມເຊື່ອໝັ້ນຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ ໂດຍເຮັດໃຫ້ ເດັກຮູ້ສຶກສະບາຍໃຈ ແລະ ມີຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ດີຕໍ່ພວກເຂົາເອງ ແລະ ບັນດາກິດຈະກຳ. ວາງລະບຽບການຮ່ວມກັນ ເພື່ອໃຫ້ເດັກຮູ້ສຶກປອດໄພໃນການເວົ້າຈາ. ຄວນສະເໜີ ແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກ, ການລ່ວງລະເມີດເດັກ ແລະ ສິດທິເດັກ ໃຫ້ເດັກຮູ້. ນີ້ແມ່ນຄວາມຮູ້ພື້ນຖານສໍາລັບເດັກເພື່ອໃຫ້ພວກເຂົາສາມາດເວົ້າອອກມາ ໄດ້ໃນເວລາທີ່ພວກເຂົາຮູ້ສຶກຖືກນາບຊູ່ ຫລື ບໍ່ປອດໄພ.

ເນື້ອໃນຫລັກ

- ຮ່າງກາຍຂອງຂ້ອຍ, ອາລົມ ແລະ ແນວຄິດຂອງຂ້ອຍອາດຖືກລົບກວນ. ຜູ້ໃຫຍ່ມີ ຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການປົກປ້ອງເດັກຈາກສິ່ງອັນຕະລາຍ. ໃນເມື່ອຂ້ອຍເຕີບ ໃຫຍ່ຂຶ້ນຂ້ອຍຈະສາມາດປົກປ້ອງຂ້ອຍເອງໄດ້.

ອຸປະກອນ

- ເອກະສານຊ້ອນຫ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ (ບັດເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດພິມອອກ ສໍາລັບ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ ຫຼື ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກສາມາດພິມອອກ ໃສ່ເຈ້ຍ ແຜ່ນໃຫຍ່ ຫຼື ບັດເພື່ອນໍາໃຊ້ເປັນອຸປະກອນປະຈໍາກາງ.)

ຄໍາແນະນໍາ

 ຂໍ້ແນະນໍາສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ

ກ່າວຕ້ອນຮັບທຸກຄົນເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນ. ສະເໜີຕົນເອງ ແລະ ລະບຽບການຮ່ວມກັນ ເພື່ອ ໃຫ້ເດັກຮູ້ສຶກປອດໄພໃນການເວົ້າຈາ. ຕົວຢ່າງ: ການນັບຖືເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ, ໃຫ້ ໂອກາດຄົນອື່ນເວົ້າໂດຍບໍ່ລົບກວນ ຫຼື ເຢາະເຍີ້ຍ, ຂອບເຂດເວລາສໍາລັບບົດຮຽນ, ບອກໃຫ້ຮູ້ວ່າອັນນີ້ບໍ່ແມ່ນສະຖານທີ່ສໍາລັບການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວ ແລະ ຖ້າວ່າ ຜູ້ໃດຢາກເວົ້າໃຫ້ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຟັງແມ່ນສາມາດເວົ້າໃນເວລາຕ່າງຫາກ ຖ້າຫາກວ່າສິ່ງນັ້ນເປັນສິ່ງທີ່ກ້ວນ ຫຼື ເປັນສິ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາເສຍໃຈ ແລະ ພວກ ເຂົາບໍ່ຢາກເວົ້າຢູ່ຕໍ່ໜ້າຫຼາຍຄົນ). ຕົວຢ່າງ: ມີພວກເຮົາຈະຝຶກທັດບາງວິທີການ ໃນ ການເຮັດໃຫ້ພວກເຮົາມີຄວາມປອດໄພ. ກ່ອນທີ່ພວກເຮົາຈະເລີ່ມ, ພວກເຮົາມາທໍາ ຄວາມຮູ້ຈັກກັນເສຍກ່ອນ.

 ກິດຈະກໍາ

ໃຫ້ເລືອກເອົາໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍກິດຈະກໍາກ່ຽວກັບການສ້າງຄວາມລື່ງເຄີຍກັນຈາກ ເອກະສານຊ້ອນຫ້າຍ 3 - ເກມສ້າງຄວາມມ່ວນຊື່ນ ແລະ ສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ.

 ຂໍ້ແນະນໍາສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ

ຖາມເດັກວ່າພວກເຂົາຮູ້ຄໍານິຍາມຂອງ "ສິດທິເດັກ" ບໍ່. (ສິດທິແມ່ນສິ່ງທີ່ເດັກທຸກຄົນ ຄວນໄດ້ຮັບ. ມັນບໍ່ຕ້ອງມີ "ຄໍາຖາມ" ຫຼື "ອາດມີຄໍາຖາມ" ກ່ຽວກັບສິ່ງນັ້ນ - ເດັກຄວນ ໄດ້ຮັບສິ່ງເຫຼົ່ານີ້.) ອະທິບາຍວ່າເດັກທຸກຄົນມີສິດທິຈະມີຄວາມປອດໄພ, ສິດໃນການ ມີຮ່າງກາຍຂອງພວກເຂົາ, ສິດທາງດ້ານຄໍາຄິດເຫັນ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ໄດ້ຮັບການ ນັບຖື ແລະ ປະຕິບັດຕໍ່ຢ່າງເປັນທໍາ.

ກິດຈະກຳ (ທາງເລືອກ)

ສະເໜີກ່ຽວກັບສິນທິສັນຍາ ສະຫາປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍສິດທິເດັກ ສະບັບຂຽນທີ່ເປັນເພື່ອນ ເດັກ.¹⁵

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ແນະນຳແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບ “ການປົກປ້ອງ”.

ອະທິບາຍ: ການປົກປ້ອງແມ່ນການເຮັດໃຫ້ມີ ຄວາມປອດໄພເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ຈາກສິ່ງ ອັນຕະລາຍ. ອະທິບາຍຫລາຍຮູບແບບຂອງສິ່ງ ອັນຕະລາຍທີ່ເດັກອາດຈະໄດ້ຮັບ:

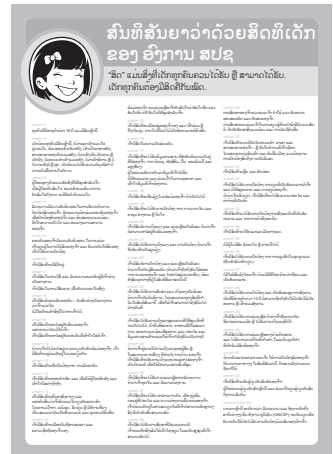
- ດ້ານຮ່າງກາຍ
 - ຮ່າງກາຍຂອງເດັກອາດໄດ້ຮັບອັນຕະລາຍ
- ດ້ານອາລົມຈິດ - ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງພວກເຂົາອາດໄດ້ຮັບອັນຕະລາຍ
- ດ້ານຈິດໃຈ - ຄວາມຄິດຂອງພວກເຂົາອາດໄດ້ຮັບອັນຕະລາຍ (ຜູ້ອຳນວຍ ຄວາມສະດວກສາມາດໃຫ້ຕົວຢ່າງຂອງໄພອັນຕະລາຍທາງດ້ານຈິດໃຈເຊັ່ນວ່າບໍ່ ສາມາດນອນຫລັບໄດ້, ຝັນຮ້າຍ ຫຼື ປວດຫົວ, ບໍ່ສາມາດຢຸດເຊົາຄວາມຄິດອັນ ເກົ່າຂຶ້ນເກີດຂຶ້ນຊ້ຳແລ້ວຊ້ຳອີກຢູ່ໃນຈິດໃຈ, ຄວາມເຊື່ອຖືໃນສິ່ງທີ່ບໍ່ດີກ່ຽວກັບຕົວ ຂອງເຈົ້າເອງ, ແລະ ອື່ນໆ).

ອະທິບາຍວ່າໃນເວລາເດັກໄດ້ຮັບອັນຕະລາຍ ຫຼື ຖືກບາດເຈັບ - ທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ອາລົມຈິດ ຫລື ຈິດໃຈ - ແລະ ບໍ່ໄດ້ເກີດມາຈາກອຸບັດຕິເຫດ ສິ່ງນີ້ເອີ້ນວ່າການລ່ວງ ລະເມີດ. ສິນທະນາກ່ຽວກັບຄຳນິຍາມຂອງຄຳວ່າການລ່ວງລະເມີດ: ການກະທຳ ໃດໆທີ່ພາໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍ ຫລື ບາດເຈັບທີ່ບໍ່ໄດ້ເກີດມາຈາກອຸປະຕິເຫດເອີ້ນວ່າ ການລ່ວງລະເມີດ. ອະທິບາຍວ່າສິ່ງທີ່ກົງກັນຂ້າມກັບການລ່ວງລະເມີດແມ່ນການ ດູແລ ຫຼື ການປົກປ້ອງ.

ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ໃຫ້ສົນທະນາຄຳຖາມດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ໃຜມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການປົກປ້ອງເດັກ? (ຕົວຢ່າງ: ພໍ່ແມ່, ພໍ່ແມ່ບຸນທຳ, ພໍ່ຕູ້ແມ່ຕູ້, ພີ່ນ້ອງ, ອາຈານ, ຜູ້ອຳນວຍການໂຮງຮຽນ, ເອື້ອຍລ້ຽງເດັກ, ຕຳໝວດ, ອື່ນໆ)
- ຜູ້ໃຫຍ່ເຫຼົ່ານີ້ຢູ່ໄກ້ເຈົ້າເພື່ອປົກປ້ອງເຈົ້າ ຢູ່ຕະຫຼອດ ບໍ່? (ຢູ່/ບໍ່ຢູ່)
- ເຈົ້າສາມາດເຮັດຫຍັງໄດ້ແດ່ເພື່ອໃຫ້ປອດໄພໃນເວລາທີ່ຜູ້ໃຫຍ່ເຫລົ່ານີ້ບໍ່ຢູ່? (ໃຊ້ຂໍ້ມູນ ແລະ ແຜນການຮັກສາຄວາມປອດໄພເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ. ຂໍ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ເຈົ້າໄວ້ໃຈໄດ້ ຖ້າເຈົ້າຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພ.)

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ທ່ານຄົນເນື້ອໃນສຳຄັນ. ອະທິບາຍວ່າການຮູ້ຂໍ້ມູນທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ແຜນການຄວາມປອດໄປແມ່ນສາມາດຊ່ວຍປົກປ້ອງພວກເຮົາໄດ້. ສິ່ງນີ້ແມ່ນພວກເຮົາຈະໄດ້ຮຽນຮູ້ຕື່ມໃນມື້ນີ້.

ການສັ່ງເກດ

- ເດັກຮັບຮູ້ ຫຼື ບໍ່ວ່າຜູ້ໃຫຍ່ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການປົກປ້ອງເດັກຈາກສິ່ງອັນຕະລາຍ?
- ເດັກສາມາດລະບຸຮູບແບບຂອງຄວາມອັນຕະລາຍທີ່ອາດຈະພົບພໍ້ບໍ່?

¹⁵ ສົນທິສັນຍາ ສະຫາປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍສິດທິເດັກ ສະບັບຂຽນທີ່ເປັນເພື່ອນເດັກ ແມ່ນໄດ້ລວມເຂົ້າໃນບັດເອົາກັບບ້ານ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2, ຫຼື “ສິດທິເຮົາມີ: ສະເໜີກ່ຽວກັບສົນທິສັນຍາ ສະຫາປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍສິດທິເດັກ ສະບັບຂຽນທີ່ເປັນເພື່ອນເດັກ (ເບິ່ງໄດ້ທີ່: http://teachunicef.org/sites/default/files/sites/default/files/documents/color_it_rights_coloring_book.pdf).

ຫົວເລື່ອງ 1 - ຮ່າງກາຍຂອງຂ້ອຍ

ອາຍຸ 8 – 10 ປີ

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ: 20 ນາທີ

ໂດຍລວມ

ຫົວເລື່ອງນີ້ສອນໃຫ້ເດັກຮູ້ກ່ຽວກັບພາກສ່ວນຕ່າງໆ ຂອງຮ່າງກາຍ, ລວມທັງອະໄວຍະວະເພດ. ສິ່ງນີ້ຊ່ວຍໃຫ້ເດັກຮູ້ທຸກພາກສ່ວນຂອງຮ່າງກາຍ ແລະ ໃຫ້ພວກເຂົາມີຄວາມຮູ້ຄຳສັບຢ່າງຄົບຖ້ວນກ່ຽວກັບການອະທິບາຍສະພາບການທີ່ອາດມີການລ່ວງລະເມີດຕໍ່ພວກເຂົາ. ຄວນແຍກເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍເປັນແຕ່ລະກຸ່ມ.

ເນື້ອໃນຫລັກ

- ຂ້ອຍຮູ້ຊື່ຢ່າງຖືກຕ້ອງຂອງພາກສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວໃນຮ່າງກາຍຂອງຂ້ອຍ.
- ມັນຈະເປັນສິ່ງທີ່ຮັບບໍ່ໄດ້ທີ່ຄົນອື່ນຈະເບິ່ງ ຫຼື ຈະສຳພັດສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວໃນຮ່າງກາຍຂອງຂ້ອຍນອກຈາກຂ້ອຍຖືກບາດເຈັບ ຫຼື ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃນການຮັກສາຄວາມສະອາດ.

ອຸປະກອນ

- ສໍ້ຂາວ ຫຼື ປາກກາໃຫຍ່ ແລະ ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່/ກະດານ.
- ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5 - ໂຄງຮ່າງຮ່າງກາຍຂອງເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ (ສາມາດສາຍບົດຮຽນນີ້ໃນຮູບແບບສະໄໝ ຫຼື ສຳເນົາເປັນເຈ້ຍໃບໃຫຍ່)

ຄຳແນະນຳ

ກິດຈະກຳ

ໃຫ້ເດັກຈັບຄູ່ຕາມເພດ ຍິງ ຫຼື ຊາຍ ແລະ ໃຫ້ເອົາສໍ້ຂາວ ຂີດຮູບໂຄງຮ່າງກາຍໃສ່ພື້ນດິນ ຫຼື ໃຊ້ປາກກາໃຫຍ່ຂີດຮູບໂຄງຮ່າງຮ່າງກາຍໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່. (ຖ້າວ່າກຸ່ມໃຫຍ່ອາດໃຫ້ເດັກເຂົ້າກຸ່ມ ສີ່ ຫຼື ຫົກຄົນ ແລະ ຂີດຮູບໂຄງຮ່າງຮ່າງກາຍຂອງເດັກຄົນດຽວເທົ່ານັ້ນ. ຕ້ອງແບ່ງກຸ່ມຕາມເພດ, ຕົວຢ່າງ: ຍິງກັບຍິງ, ຊາຍກັບຊາຍ.)

ໃຫ້ເດັກບອກພາກສ່ວນທີ່ເປັນ "ສ່ວນຕົວ" ຂອງຮ່າງກາຍດ້ວຍການໝາຍວົງມົນ ຫຼື ໝາຍຈຸດສ່ວນຕົວດັ່ງກ່າວ. ແນະນຳເດັກວ່າຄຳວ່າສ່ວນຕົວແມ່ນ "ສຳລັບຂ້ອຍ" ແລະ ສາທາລະນະໝາຍເຖິງ "ສຳລັບທຸກຄົນ". ໃຫ້ສົນທະນາເປັນກຸ່ມ.

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ອະທິບາຍໃຫ້ເດັກທຸກຄົນຮັບຮູ້ວ່າບາງພາກສ່ວນຂອງຮ່າງກາຍແມ່ນເປັນທີ່ຮັບຮູ້ຂອງທຸກຄົນວ່າມັນແມ່ນພາກສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວ. ພາກສ່ວນເຫລົ່ານີ້ແມ່ນພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງກັບທາງເພດໃນຮ່າງກາຍ. ພາກສ່ວນທາງເພດຂອງຮ່າງກາຍແມ່ນແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງຜູ້ຊາຍ ແລະ ແມ່ຍິງ.

ກິດຈະກຳ

ອີງໃສ່ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5 - ໂຄງຮ່າງຮ່າງກາຍຂອງເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ກ່ຽວກັບຊື່ຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນຮ່າງກາຍ ໂດຍການຊີ້ຈຸດໄປໃສ່ສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມບອກຊື່ເຊັ່ນອະໄວຍະວະເພດຊາຍ, ຊ່ອງຄອດ ແລະ ຮູທະວານ. ຫມາຍບັນດາຈຸດເຫລົ່ານີ້ດ້ວຍການໃຊ້ປາກກາສີ.

ຫມາຍຈຸດອື່ນໆຂອງຮ່າງກາຍທີ່ເດັກເຫັນວ່າເປັນສິ່ງສ່ວນຕົວ (ຕົວຢ່າງ ຜົມ, ແຂນ, ຂາ) ດ້ວຍການໃຊ້ປາກກາສີຕ່າງກັນ.¹⁶

 ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ສົນທະນາບັນດາຄໍາຖາມຕໍ່ໄປນີ້:

- ຍ້ອນຫຍັງຈຶ່ງສໍາຄັນທີ່ຕ້ອງຮູ້ ແລະ ໃຊ້ຄໍາສັບທີ່ຖືກຕ້ອງສໍາລັບພາກສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວຂອງຮ່າງກາຍ? (ຄົນສາມາດເຂົ້າໃຈຢ່າງຊັດເຈນສິ່ງທີ່ພວກເຮົາເວົ້າເຖິງ ແລະ ນີ້ແມ່ນຊື່ທີ່ຖືກຕ້ອງ.)
- ເວລາໃດຈຶ່ງສາມາດເວົ້າໄດ້ກ່ຽວກັບພາກສ່ວນ ຫຼື ຊື່ຂອງພາກສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວຂອງຮ່າງກາຍ? (ມັນເປັນທີ່ຍອມຮັບໄດ້ໃນທຸກເວລາຕາບໃດທີ່ໃຊ້ຊື່ທີ່ຖືກຕ້ອງ ບາງຄົນອາດຮູ້ສຶກຫນ້າອາຍພຽງເລັກຫນ້ອຍໃນເມື່ອໄດ້ຍິນຄໍາສັບເຫລົ່ານີ້. ການຫນ້າອາຍບໍ່ເກີດມາຈາກຄໍາສັບທີ່ພວກເຮົາໃຊ້ - ຄໍາສັບເຫລົ່ານີ້ແມ່ນຖືກຕ້ອງແລ້ວ).
- ຍ້ອນຫຍັງພາກສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວຂອງຮ່າງກາຍພວກເຮົາຈຶ່ງເປັນສິ່ງທີ່ເປັນສ່ວນຕົວ? (ພວກມັນແມ່ນພາກສ່ວນພິເສດໃນຮ່າງກາຍຂອງພວກເຮົາ. ມັນມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ຈະຮັກສາພາກສ່ວນເຫຼົ່ານີ້ໃຫ້ປອດໄພ ແລະ ເປັນສ່ວນຕົວຈົນກວ່າພວກເຮົາຈະເຕີບໃຫຍ່ ແລະ ໃນເມື່ອພວກເຮົາໄດ້ພົບກັບບຸກຄົນພິເສດທີ່ຈະໃຊ້ຊື່ວິດຣ໌ວມກັນ. ພວກເຮົາບໍ່ຕ້ອງໃຫ້ຄົນອື່ນຮູ້ເຫັນ ຫຼື ກ່ຽວຂ້ອງກັບພາກສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວຂອງຮ່າງກາຍຂອງພວກເຮົາຈົນກວ່າຈະເຖິງເວລາດັ່ງກ່າວນີ້.)

 ຂໍ້ແນະນໍາສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ

ທົບທວນຄືນເນື້ອໃນຫລັກ:

 ກິດຈະກຳ

ເລືອກເອົາ 1 ກິດຈະກຳຜ່ອນຄາຍຈາກ **ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3: ກິດຈະກຳຜ່ອນຄາຍ**. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຝຶກອົບຮົມມ່ວນຊື່ນ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມຕຶງຄຽດ.

ການສັ່ງເກດ

- ເດັກສາມາດບອກຊື່ຂອງອະໄວຍະວະເພດຊາຍ ແລະ ເພດຍິງໄດ້ບໍ່?
- ເດັກສາມາດລະບຸພາກສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບທາງເພດຂອງຮ່າງກາຍ ຫຼື ບໍ່?
- ເດັກສາມາດອະທິບາຍບາງສະພາບການ ຫຼື ບໍ່ໃນເມື່ອສະພາບດັ່ງກ່າວອາດມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໃຫ້ຄົນອື່ນເບິ່ງ ຫຼື ຈັບບາຍພາກສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວຂອງຮ່າງກາຍຂອງພວກເຂົາ?

16 ອີງໃສ່ ພາກທີ 1: ການເລີ່ມຕົ້ນ: ຂໍ້ແນະນໍາ ກ່ຽວກັບການຮັບຜິດຊອບພຶດຕິກຳທີ່ຫຍຸ້ງຍາກໃນກໍລະນີທີ່ເດັກເລີ່ມໃຊ້ຄໍາສັບທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ.

ຫົວເລື່ອງ 2 ຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ສັນຍານບອກເຕືອນ

ອາຍຸ 8 – 10 ປີ

ເວລາຢ່າງຫນ້ອຍ: 20 ນາທີ

ໂດຍລວມ

ຫົວເລື່ອງນີ້ຊ່ວຍເດັກໃຫ້ຮູ້ຕື່ມກ່ຽວກັບຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ສັນຍານບອກເຕືອນທາງຮ່າງກາຍຂອງພວກເຂົາ (ລວມທັງການປ່ຽນແປງ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກຫລາຍຢ່າງທີ່ບົນເປກັນ). ການຮັບຮູ້ ແລະ ການຕອບຮັບຕໍ່ຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ສັນຍານທາງຮ່າງກາຍສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ເດັກເຂົ້າໃຈວ່າ ເວລາໃດພວກເຂົາຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການປຶກາຢ້ອງ.

ເນື້ອໃນຫລັກ

- ຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ສັນຍານບອກເຕືອນທາງຮ່າງກາຍ ເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍຮູ້ ກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ປອດໄພ/ບໍ່ປອດໄພ.
- ຂ້ອຍຈຳເປັນຕ້ອງເຂົ້າໃຈ ແລະ ປະຕິບັດຕໍ່ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃນເວລາທີ່ຂ້ອຍ ຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈ ຫຼື ມີຄວາມສັບສົນ ໃນການໄປເວົ້າກັບຜູ້ໃຫຍ່/ໝູ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈໄດ້.

ອຸປະກອນ

- ປາກກາໃຫຍ່ ແລະ ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່
- ສຳເນົາເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 6: ຄວາມຮູ້ສຶກສາມາດປ່ຽນແປງ - ກໍລະນີສຶກສາສຳລັບແຕ່ລະກຸ່ມນ້ອຍ.

ຄຳແນະນຳ

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ອະທິບາຍວ່າ ສັນຍານທາງຮ່າງກາຍຫມາຍເຖິງບາງສິ່ງບາງຢ່າງທີ່ສື່ສານໃຫ້ພວກເຮົາຮູ້. ອະທິບາຍວ່າຮ່າງກາຍຂອງພວກເຮົາ ມີສັນຍານທີ່ບອກໃຫ້ພວກເຮົາຮູ້ ດ້ວຍການໃຫ້ຂໍ້ມູນສື່ສານພິເສດ.

ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ນຳໃຊ້ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ແລະ ໃຫ້ເດັກຂຽນບັນດາສັນຍານທາງຮ່າງກາຍທີ່ພວກເຂົາອາດຈະໄດ້ຮັບ. ຕົວຢ່າງ, ໃນເວລາທີ່ພວກເຮົາຮູ້ສຶກຮ້ອນ ຮ່າງກາຍຂອງພວກເຮົາຕອບໂຕ້ຄືແນວໃດ? (ຂ້ອຍເຫັນເຫື່ອອອກທາງຜິວໜັງ). ໃນເມື່ອເຮົາຮູ້ສຶກເຢັນ, ຮ່າງກາຍຂອງເຈົ້າເປັນແນວໃດ? (ຂ້ອຍເຫັນຂົນໜາວລຸກຂຶ້ນຕາມຜິວໜັງ ແລະ ຂົນຕາມຕົນຕົວຕັ້ງຂຶ້ນ) ໃນເວລາເຈົ້າແລ່ນໄວ ຮ່າງກາຍຂອງເຈົ້າຕອບໂຕ້ຄືແນວໃດ? (ຫົວໃຈຂອງຂ້ອຍເຕັ້ນໄວ. ຂ້ອຍຫາຍໃຈໄວຂຶ້ນ.)

ສົນທະນາກ່ຽວກັບບາງສັນຍານສື່ສານທີ່ເປັນໄປໄດ້ທາງຮ່າງກາຍ, ຕົວຢ່າງມີອອກເຫື່ອ: ອາດເປັນໄປໄດ້ຍ້ອນເກີດຈາກຄວາມກະວົນກະວາຍ ຫຼື ຢ້ານກົວ. ໃຫ້ລະບຸບາງສັນຍານທາງຮ່າງກາຍ ທີ່ສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າເປັນ "ສັນຍານບອກເຕືອນ" (ສັນຍານບອກເຕືອນ ໝາຍເຖິງສັນຍານທີ່ເຮັດໃຫ້ພວກເຮົາມີຄວາມຮູ້ສຶກວ່າພວກເຮົາບໍ່ມັກສັນຍານນັ້ນ).

ຂໍ້ແນະນຳສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ

ຮັບຮູ້ວ່າສັນຍານທາງຮ່າງກາຍ ບໍ່ແມ່ນສັນຍານແບບດຽວກັນ, ຕົວຢ່າງ ສັນຍານທາງຮ່າງກາຍອັນດຽວກັນສາມາດມີຫລາຍຄວາມຫມາຍ ຊຶ່ງຂຶ້ນກັບຫລາຍສະພາບການ.

ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ໃຫ້ສົນທະນາບັນດາຄຳຖາມຕໍ່ໄປນີ້:

- ຄວາມຮູ້ສຶກແມ່ນຫຍັງ? (ຄວາມຮູ້ສຶກແມ່ນການຕອບໂຕ້ຢູ່ພາຍໃນຮ່າງກາຍຂອງພວກເຮົາຕໍ່ຄົນ, ສະຖານທີ່, ສິ່ງທີ່ປະສົບພົບພໍ້ ຫລື ສິ່ງຕ່າງໆ).
- ພວກເຮົາເອີ້ນວ່າແນວໃດສໍາລັບການຕອບໂຕ້ທາງຮ່າງກາຍຕໍ່ຄວາມຮູ້ສຶກຕ່າງໆ? (ສັນຍານທາງຮ່າງກາຍ).
- ສັນຍານທາງຮ່າງກາຍຂອງພວກເຮົາບອກໃຫ້ພວກເຮົາຮູ້ຫຍັງແດ່? (ພວກມັນບອກໃຫ້ພວກເຮົາຮູ້ວ່າ ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງພວກເຮົາແມ່ນສິ່ງສໍາຄັນ ແລະ ພວກເຮົາຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຄິດກ່ຽວກັບວ່າພວກມັນຫມາຍເຖິງສິ່ງໃດ.)
- ພວກເຮົາສາມາດແນມເຫັນຄວາມຮູ້ສຶກບໍ່? (ບໍ່, ພວກມັນຢູ່ພາຍໃນ. ບາງເທື່ອພວກເຮົາສາມາດແນມເຫັນປະຕິກິລິຍາການຕອບໂຕ້ທາງຮ່າງກາຍຢູ່ພາຍນອກຕໍ່ຄວາມຮູ້ສຶກຕ່າງໆ, ຕົວຢ່າງ ຂົນໜາວລູກ ຫຼື ໜ້າແດງ)
- ຄຳວ່າພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກຫມາຍເຖິງຫຍັງ? (ພາຍໃນໝາຍເຖິງບາງສິ່ງທີ່ຢູ່ໃນຮ່າງກາຍຂອງພວກເຮົາ, ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດເຫັນໄດ້. ພາຍນອກໝາຍເຖິງບາງສິ່ງທີ່ຢູ່ນອກຮ່າງກາຍຂອງພວກເຮົາ, ຊຶ່ງພວກເຮົາສາມາດເຫັນໄດ້.)

ຂໍ້ແນະນຳສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ

ອະທິບາຍວ່າ ບາງຄັ້ງຄາວຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ສັນຍານທາງຮ່າງກາຍມີການປ່ຽນແປງ. ບາງເທື່ອການປ່ຽນແປງນີ້ສາມາດເກີດຂຶ້ນຢ່າງໄວວາ. ສິ່ງສໍາຄັນແມ່ນຕ້ອງສັງເກດຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ມີການປ່ຽນແປງ.

ກິດຈະກຳ

ຈັດເດັກເຂົ້າເປັນໝູ່ກຸ່ມນ້ອຍ ເພື່ອສົນທະນາບັນດາກໍລະນີສຶກສາທີ່ມີຢູ່ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 6. ໃຫ້ເດັກນ້ອຍບອກກ່ຽວກັບວ່າອັນໃດເປັນຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ຈາກນັ້ນໃຫ້ບອກວ່າ ຄວາມຮູ້ສຶກນັ້ນປ່ຽນແປງຄືແນວໃດ. ໃຫ້ຂຽນບັນທຶກຄວາມຮູ້ສຶກລົງໄວ້ສາກ່ອນ ແລະ ຕາມມາດ້ວຍສັນຍານທາງຮ່າງກາຍທີ່ອາດມີການປ່ຽນແປງເຊັ່ນກັນ. ຈາກນັ້ນສົນທະນາເປັນກຸ່ມໃຫຍ່.

ຂໍ້ແນະນຳສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ

ຫວນຄືນເນື້ອໃນຫລັກກ່ອນສືບຕໍ່ຫົວເລື່ອງຕໍ່ໄປ.

ການສັງເກດ

- ເດັກສາມາດຮັບຮູ້ ຫຼື ບໍ່ກ່ຽວກັບວ່າຮ່າງກາຍມີການຕອບໂຕ້ຄືແນວໃດ ແລະ ພວກເຂົາອາດມີຄວາມຮູ້ສຶກແນວໃດໃນສະພາບການທີ່ປອດໄພ ແລະ ບໍ່ປອດໄພ?
- ເດັກຮັບຮູ້ ຫຼື ບໍ່ວ່າ ຄວາມຮູ້ສຶກອາດປ່ຽນແປງໄດ້ ຫຼື ມີລັກສະນະບົນເປກັນ ໃນເມື່ອຕົກຢູ່ໃນສະພາບ ທີ່ປອດໄພ ແລະ ບໍ່ປອດໄພ?

ຫົວເລື່ອງ 3 - ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ອາຍຸ 8 – 10 ປີ ແມ່ນຫຍັງ?

ເວລາຢ່າງຫນ້ອຍ: 20 ນາທີ

ໂດຍລວມ

ຫົວເລື່ອງນີ້ໃຫ້ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ແລະ ເປັນໂອກາດສຳລັບເດັກໃຫ້ຮຽນຮູ້ ໃນການໃຈ້ແຍກລະຫວ່າງການສຳພັດທີ່ຍອມຮັບໄດ້ ແລະ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ.

ເນື້ອໃນຫລັກ:

- ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດແມ່ນສິ່ງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ.
- ບໍ່ແມ່ນຄວາມຜິດຂອງເດັກຖ້າລາວຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ເດັກບໍ່ຄວນຖືກກ່າວໂທດ.
- ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດລວມມີ:
 - ຖ້າວ່າບຸກຄົນອື່ນຈັບບາຍ ພາກສ່ວນຮ່າງກາຍ ທາງເພດຂອງຂ້ອຍ ໃນລັກສະນະທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້ ຫຼື ບອກໃຫ້ຂ້ອຍຈັບບາຍພາກສ່ວນທາງເພດຂອງພວກເຂົາ.
 - ຖ້າວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງເອົາຮູບ ຫຼື ວິດີໂອມາໃຫ້ຂ້ອຍເບິ່ງ ຫຼື ເວົ້າກ່ຽວກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບທາງເພດ ຂອງຮ່າງກາຍ ໃນລັກສະນະທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້.
 - ຖ້າມີຄົນບັງຄັບໃຫ້ຂ້ອຍຈັບອະໄວຍະວະເພດຂອງຂ້ອຍເອງ ຫຼື ຈັບອະໄວຍະວະເພດຂອງຄົນອື່ນ.

ອຸປະກອນ

- ສຳເນົາ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 7 - ການສຳພັດທີ່ຍອມຮັບໄດ້ ຫຼື ເປັນການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ - ບັດສຳລັບກໍລະນີສຶກສາສຳລັບແຕ່ລະກຸ່ມນ້ອຍ.

ຄຳແນະນຳ

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ອະທິບາຍກ່ຽວກັບຄວາມຫມາຍຂອງບັນດາພາກສ່ວນທາງເພດຂອງຮ່າງກາຍ (ພາກສ່ວນຮ່າງກາຍທີ່ເປັນສ່ວນຕົວທີ່ແຕກຕ່າງກັນລະຫວ່າງເພດຊາຍ ແລະ ເພດຍິງ ແລະ ລະບຸບົດບາດ ຫຼື ເພດລະຫວ່າງ ຍິງ ຊາຍ).

ສົນທະນາກ່ຽວກັບວ່າແມ່ນໃຜສາມາດຈັບບາຍພາກສ່ວນຮ່າງກາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບທາງເພດຂອງພວກເຮົາ? ເວລາໃດ? (ພວກເຮົາສາມາດຈັບບາຍພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບທາງເພດ ເປັນການສ່ວນຕົວຂອງພວກເຮົາເອງ. ຖ້າວ່າພວກເຮົາເປັນຕຸ່ມ, ເຈັບປວດ ຫຼື ຖືກບາດເຈັບ ຫຼື ຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ເບິ່ງແຍງ, ທ່ານຫມໍ ຫຼື ພະຍາບານ ຫຼື ພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ເບິ່ງແຍງອາດຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຈັບບາຍພາກສ່ວນທາງເພດຂອງຮ່າງກາຍພວກເຮົາ.)

ກິດຈະກຳ

ແບ່ງເດັກເປັນໝູ່ກຸ່ມນ້ອຍເພື່ອສົນທະນາກ່ຽວກັບສະພາບການຕ່າງໆ ທີ່ມີຢູ່ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 7 - ການຈັບບາຍທີ່ຍອມຮັບໄດ້ ຫຼື ເປັນການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ - ບັດສຳລັບການສຶກສາກໍລະນີ. ໃຫ້ເດັກຕັດສິນວ່າສະພາບການນັ້ນແມ່ນການຈັບບາຍທີ່ ຍອມຮັບໄດ້ ຫລື ເປັນການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ.

ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ໃຫ້ສົນທະນາບັນດາຄຳຖາມຕໍ່ໄປນີ້:

- ແມ່ນສິ່ງໃດທີ່ຊ່ວຍໃຫ້ເຈົ້າເວົ້າໄດ້ວ່າສະພາບການເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນການຈັບບາຍທີ່ຍອມຮັບໄດ້ ຫຼື ເປັນການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ?
- ເຈົ້າບໍ່ແນ່ໃຈຕໍ່ບາງສະພາບການ ຫຼື ບໍ່? ຍ້ອນຫຍັງ?
- ຖ້າວ່າເດັກຢູ່ໃນສະພາບການເຫຼົ່ານີ້ຫາກບໍ່ແນ່ໃຈກ່ຽວກັບສະພາບການໃດໜຶ່ງ ພວກເຂົາຄວນເຮັດຫຍັງ? (ສະເໜີແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບ ການປະຕິເສດ, ຫຼີບຫນີ, ລາຍງານ (NO, GO, TELL) ແລະ ໃຫ້ລາຍງານຕໍ່ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ທຸກຄັ້ງ ກ່ຽວກັບສະພາບການທີ່ສັບສົນ ຫຼື ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້. ເນັ້ນໜັກວ່າເດັກໃນສະຖານະການເຫຼົ່ານີ້ບໍ່ຄວນໄດ້ຮັບການຖືກກ່າວໂທດ. ມັນບໍ່ແມ່ນຄວາມຜິດຂອງພວກເຂົາ.) ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນຂຽນວິທີການປະຕິເສດ, ຫລີບຫນີ, ລາຍງານ (NO, GO, TELL) ໃສ່ເຈ້ຍແລ້ວໄປຕິດໃສ່ຝາ ຫລື ຂຽນໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ເພື່ອເນັ້ນໜັກ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດອີງໃສ່ບັດເອົາກັບບ້ານ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2).

ກິດຈະກຳ

ທົບທວນຄືນເນື້ອໃນຫຼັກ ແລະ ນຳໃຊ້ໜຶ່ງເກມທີ່ມີຢູ່ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 4 - ກິດຈະກຳຜ່ອນຄາຍ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມເຄັ່ງຄຽດ.

ການສັ່ງເກດ

- ເດັກສາມາດຮັບຮູ້ສະພາບການ ທີ່ເຫັນວ່າການຈັບບາຍຮ່າງກາຍເປັນສິ່ງທີ່ຍອມຮັບໄດ້ ແລະ ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້ ໄດ້ ຫຼື ບໍ່?
- ເດັກສາມາດລະບຸການປະພຶດບາງຢ່າງທີ່ເປັນການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ຫຼື ບໍ່?

ຫົວເລື່ອງ 4 - ສິນບົນ ແລະ ການນາບຊູ

ອາຍຸ 8 – 10 ປີ

ເວລາຢ່າງຫນ້ອຍ: 20 ນາທີ

ໂດຍລວມ

ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ຈະບໍ່ຄ່ອຍ "ເກີດຂຶ້ນແລ້ວຈົບ ພຽງຄັ້ງດຽວ" ແຕ່ມັກຈະເກີດຂຶ້ນ ຕໍ່ເນື່ອງ ເປັນເວລາຫຼາຍເດືອນ ແລະ ສ່ວນຫຼາຍເປັນປົງ. ຜູ້ລ່ວງລະເມີດເດັກມັກຈະນຳໃຊ້ສິນບົນ ແລະ ການນາບຊູ ເພື່ອການເຂົ້າເຖິງຕົວເດັກ ແລະ ເພື່ອສືບຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດ. ການສຶດສອນເດັກໃຫ້ຮູ້ໃນການຈຳແນກລະຫວ່າງການໃຫ້ຂອງຂວັນທີ່ແທ້ຈິງ ແລະ ການໃຫ້ສິນບົນ ແມ່ນສາມາດຊ່ວຍໃຫ້ເດັກເຂົ້າໃຈວ່າເວລາໃດພວກເຂົາມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ.

ເນື້ອໃນຫລັກ:

- ຂ້ອຍຮູ້ເວລາໃດຂ້ອຍໄດ້ຮັບຂອງຂວັນທີ່ແທ້ຈິງ.
- ຂ້ອຍຈຳເປັນຕ້ອງເຂົ້າໃຈວ່າ ເວລາໃດ ຂອງຂວັນຈະຖືກນຳໃຊ້ເປັນສິນບົນ. ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງອາດນຳໃຊ້ສິນບົນ ຫຼື ການນາບຊູ ແລະ ມີຄວາມຄາດຫວັງໃຫ້ຂ້ອຍເຮັດສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງຊຶ່ງເປັນທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້.
- ຂ້ອຍຄວນຈະລາຍງານຢູ່ສະເໝີຖ້າວ່າຂ້ອຍຖືກໃຫ້ສິນບົນ ຫຼື ຖືກນາບຊູ

ອຸປະກອນ

- ປາກກາໃຫຍ່ ແລະ ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່.

ຄຳແນະນຳ

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

- ອະທິບາຍຄຳສັບທີ່ວ່າ ການນາບຊູ (ການນາບຊູແມ່ນຄຳສັບ ຫລື ການກະທຳ ຊຶ່ງມີຄວາມຫມາຍວ່າເປັນການໃຊ້ກຳລັງຕໍ່ບຸກຄົນອື່ນໃຫ້ເຮັດ ຫລື ບໍ່ໃຫ້ເຮັດສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ. ການນາບຊູ ມັກຈະມີການສະເໜີໄວ້ວ່າ ສິ່ງອັນຕະລາຍໃດໜຶ່ງອາດຈະເກີດຂຶ້ນຖ້າຫາກວ່າບຸກຄົນນັ້ນບໍ່ປະຕິບັດຕາມ.)
- ອະທິບາຍຄຳສັບທີ່ວ່າ ການໃຫ້ສິນບົນ (ສິນບົນແມ່ນສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ, ເປັນຕົ້ນແມ່ນເງິນ ຫຼື ຂອງຂວັນ ທີ່ເອົາໃຫ້ບາງຄົນ ເພື່ອສ້າງຄວາມກົດດັນຕໍ່ພວກເຂົາໃຫ້ປະຕິບັດສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງສະເພາະເຈາະຈົງເພື່ອເປັນການຕອບແທນ).
- ອະທິບາຍຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງສິນບົນ ແລະ ລາງວັນ. ສິນບົນແມ່ນໃຫ້ເພື່ອພະຍາຍາມ ໃຫ້ເຈົ້າ ປະຕິບັດສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ. ລາງວັນແມ່ນສິ່ງຂອງທີ່ໃຫ້ເມື່ອເຈົ້າໄດ້ເຮັດບາງສິ່ງບາງຢ່າງ ທີ່ສົມຄວນທີ່ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ ຫຼື ການຈົດຈຳຄຸນງາມຄວາມດີ.
- ເຈົ້າຄວນລາຍງານໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈຮັບຮູ້ ຖ້າມີຄົນສະເໜີໃຫ້ຂອງຂວັນ ຫຼື ເງິນເພື່ອເຮັດບາງສິ່ງບາງຢ່າງທີ່ເຈົ້າຄິດວ່າຍອມຮັບບໍ່ໄດ້.

ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ໃຫ້ສົນທະນາບັນດາຄຳຖາມຕໍ່ໄປນີ້ຢູ່ໃນກຸ່ມ :

- ຂອງຂວັນແມ່ນຫຍັງ? (ເຄື່ອງຫຼິ້ນ, ການສ້າງຄວາມດີ, ການໃຫ້ກຽດ, ການເດີນທາງໄປພັກຜ່ອນແບບພິເສດ.)

- ຍ້ອນຫຍັງຈຶ່ງມີການໃຫ້ຂອງຂວັນ? (ມັນແມ່ນໂອກາດພິເສດອັນໜຶ່ງ ເຊັ່ນ ວັນເກີດ, ໃນການກ່າວຂອບໃຈ, ໃນການກ່າວອຳລາ, ໃນການຕ້ອນຮັບ, ໃນກໍລະນີທີ່ບາງຄົນມີການເຈັບປ່ວຍ.)
- ຄົນອື່ນຄາດຫວັງໃຫ້ເຈົ້າເຮັດສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ ຫຼື ບໍ່ ສຳລັບພວກເຂົາ ໃນເມື່ອພວກເຂົາເອົາຂອງຂວັນໃຫ້ເຈົ້າ? ຖ້າເປັນແບບນັ້ນສິ່ງທີ່ຄາດຫວັງນັ້ນແມ່ນຫຍັງ? (ຄົນອື່ນ ອາດຄາດຫວັງການຕອບຮັບທີ່ສຸພາບ ແລະ ເປັນໄປໃນທາງທີ່ດີ.) ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດອະທິບາຍວ່າ ສ່ວນຫລາຍມັນແມ່ນການສະແດງຄວາມສຸພາບເພື່ອສະແດງຄວາມຂອບໃຈໃນເມື່ອເຈົ້າຮັບຂອງຂວັນອັນໃດອັນໜຶ່ງ.
- ບາງເທື່ອເດັກໄດ້ຖືກຄາດຫວັງໃຫ້ກ່າວຂອບໃຈຕໍ່ເຈົ້າໃນລັກສະນະທີ່ພວກເຂົາຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈ. ບາງລັກສະນະທີ່ບໍ່ສະບາຍໃຈນັ້ນມີຫຍັງແດ່? (ການຈູບປາກ ຫຼື ການກອດຢ່າງໃກ້ຊິດ).
- ເຈົ້າຄວນເຮັດຫຍັງຖ້າຫາກວ່າມີການຄາດຫວັງແບບນີ້ ແຕ່ວ່າເຈົ້າພັດຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈ ຫຼື ບໍ່ປອດໄພ? ("ປະຕິເສດ", "ຫຼົບຫນີ" ແລະ "ລາຍງານ" ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ກ່ຽວກັບບັນຫານີ້. ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະມີຄວາມປອດໄພ ແລະ ຮ່າງກາຍ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງເຈົ້າ ເປັນສິ່ງທີ່ຕ້ອງໄດ້ຮັບການນັບຖື).
- ມັນເປັນສິ່ງທີ່ຍອມຮັບໄດ້ ຫຼື ບໍ່ ຫຼື ມີຄວາມຍຸດຕິທຳ ຫຼື ບໍ່ ທີ່ວ່າໃນເມື່ອເຈົ້າໄດ້ຮັບຂອງຂວັນອັນໃດອັນໜຶ່ງທີ່ພາໃຫ້ເຈົ້າຄາດຫວັງວ່າ ຈະຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ຂອງຂວັນ ຫຼື ເຮັດຄວາມດີເພື່ອເປັນການຕອບແທນຄືນ? (ຂອງຂວັນທີ່ແທ້ຈິງແມ່ນຂອງຂວັນ ທີ່ເອົາໃຫ້ແບບບໍ່ຄິດຄຸນຄ່າ ໂດຍບໍ່ມີເງື່ອນໄຂ ຫຼື ບໍ່ມີຄວາມມັງຫວັງຕອບແທນຄືນ. ມັນເປັນສິ່ງທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້ ຫຼື ບໍ່ຍຸຕິທຳ ຖ້າວ່າບາງຄົນຮຽກຮ້ອງ ໃຫ້ເດັກຄົນໜຶ່ງ ເອົາຂອງຂວັນ ຫຼື ເຮັດດີນຳເພື່ອ ເປັນການຕອບແທນ. ມັນເປັນສິ່ງທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້ ຫຼື ບໍ່ຍຸຕິທຳ ຖ້າວ່າບາງຄົນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ເຈົ້າເຮັດສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງທີ່ເຈົ້າຮູ້ວ່າ "ເປັນທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້".) ຖ້າວ່າ ມີຄວາມກ່ຽວຂ້ອງ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກອາດນຳພາສົນທະນາ ແລະ ຮັບຮູ້ບາງຮີດຄອງປະເພນີຂອງທ້ອງຖິ່ນ ໃນການຕອບແທນຄືນການໃຫ້ຂອງຂວັນ, ແຕ່ວ່າຕ້ອງເວົ້າໃຫ້ແຈ້ງວ່າ ມີບາງສະພາບການທີ່ວ່າເວລາໃດ ມັນຈະເປັນສິ່ງທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້ ທີ່ຈະໃຫ້ ຫລື ຈະຮັບຂອງຂວັນໃດໜຶ່ງ.
- ຖ້າວ່າບາງຄົນໃຫ້ຄຳສັນຍາວ່າພວກເຂົາ ຈະເອົາຂອງຂວັນໃຫ້ເຈົ້າ, ແຕ່ວ່າເຈົ້າຈະຕ້ອງເຮັດບາງສິ່ງບາງຢ່າງສຳລັບພວກເຂົາເປັນການຕອບແທນຄືນ, ສິ່ງນີ້ແມ່ນຂອງຂວັນທີ່ແທ້ຈິງ ຫຼື ບໍ່? (ບໍ່. ມັນບໍ່ແມ່ນຂອງຂວັນເພາະວ່າ ຂອງຂວັນ ແມ່ນສິ່ງທີ່ເອົາໃຫ້ ໂດຍບໍ່ຄິດຄຸນຄ່າ. ມັນບໍ່ຄວນມີເງື່ອນໄຂ ຫຼື ຄວາມຄາດຫວັງ ກ່ອນທີ່ເຈົ້າຈະສາມາດຮັບເອົາຂອງຂວັນໃດໜຶ່ງ.)

 ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ສົນທະນາສະພາບການດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຈະມີຫຍັງເກີດຂຶ້ນ "ຖ້າວ່າ" :

- ຈະມີຫຍັງເກີດຂຶ້ນຖ້າວ່າບາງຄົນເອົາຂອງຂວັນໃຫ້ເຈົ້າ ແລະ ຄາດຫວັງຈາກເຈົ້າ ໃຫ້ເປັນເພື່ອນຂອງລາວ ຖ້າວ່າເຈົ້າຮັບເອົາຂອງຂວັນນັ້ນ? ເຮັດແນວນັ້ນມັນຍຸດຕິທຳບໍ່?
- ຈະມີຫຍັງເກີດຂຶ້ນຖ້າວ່າບາງຄົນເອົາຂອງຂວັນໃຫ້ເຈົ້າ ແລະ ຮ້ອງຂໍໃຫ້ເຈົ້າເຮັດບາງສິ່ງບາງຢ່າງ ຊຶ່ງເປັນທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້ ຫຼື ບໍ່ປອດໄພ? ເຈົ້າຄວນເຮັດໃນສິ່ງທີ່ໄດ້ຖືກຮ້ອງຂໍ ຫຼື ບໍ່?
- ຈະມີຫຍັງເກີດຂຶ້ນຖ້າວ່າບາງຄົນເອົາຂອງຂວັນໃຫ້ເຈົ້າ ແລະ ຮ້ອງຂໍໃຫ້ເຈົ້າເດີນທາງທ່ອງທ່ຽວກັບເຂົາເພື່ອເປັນການຕອບແທນ? ເຈົ້າຈະຮັບເອົາຂອງຂວັນ ແລະ ອອກໄປນຳລາວບໍ່?
- ເຈົ້າສາມາດປະຕິເສດໄດ້ບໍ່? (ໄດ້. ປະຕິເສດໄດ້. ມັນເປັນທີ່ຍອມຮັບໄດ້ທີ່ຈະຕ້ອງປະຕິເສດ. ໃນເມື່ອເຈົ້າຮັບຂອງຂວັນໃດໜຶ່ງ ເຈົ້າຖືກຄາດຫວັງວ່າ ຕ້ອງເຮັດໃນສິ່ງທີ່ພໍ່ແມ່ຂອງເຈົ້າໄດ້ສັ່ງສອນເຈົ້າ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການກ່າວຂອບໃຈ ຫຼື ສະແດງທ່າທີແບບດີໃຈ. ຖ້າວ່າເຈົ້າໄດ້ຖືກຄາດຫວັງວ່າໃຫ້ເຮັດສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງຕື່ມອີກ ກໍ່ພາຍຄວາມວ່າ ຂອງຂວັນນັ້ນອາດກາຍເປັນສິນບົນ. ມັນເປັນທີ່ຍອມຮັບໄດ້ທີ່ຈະຕ້ອງປະຕິເສດຂອງຂວັນດັ່ງກ່າວ.)

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ທົບທວນຄືນເນື້ອໃນຫຼັກກ່ອນສືບຕໍ່ທົວເລື່ອງຕໍ່ໄປ.

ການສັງເກດ

- ເດັກຮູ້ຈັກບໍ່ວ່າມັນມີຄວາມແຕກຕ່າງລະຫວ່າງຂອງຂວັນ ແລະ ສິນບິນ ?

ຫົວເລື່ອງ 5 - ປະຕິເສດ, ລົບໜີ, ລາຍງານ ອາຍຸ 8 – 10 ປີ

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ: 20 ນາທີ

ໂດຍລວມ

ຫົວເລື່ອງນີ້ເປັນການໃຫ້ໂອກາດແກ່ເດັກໃນການຝຶກຫັດ ວິທີການປະຕິເສດ, ຫລົບໜີ ແລະ ລາຍງານ. ວິທີການປະຕິເສດ, ຫລົບໜີ, ລາຍງານ ເປັນເລື່ອງທີ່ບໍ່ງ່າຍທີ່ຈະປະຕິບັດໃນຕົວຈິງ ໂດຍສະເພາະ ໃນເວລາທີ່ເດັກຕົກຢູ່ໃນສະພາບທີ່ອາດຈະຖືກລ່ວງລະເມີດ ຫຼື ກໍາລັງຖືກ ລ່ວງລະເມີດແລ້ວ. ສິ່ງສໍາຄັນວິທີການນີ້ຕ້ອງມີການຝຶກຫັດຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ຫຼື ມີການຢໍາຄືນ ເພື່ອໃຫ້ກາຍເປັນການຕອບໂຕ້ແບບ "ອັດຕະໂນມັດ" ໃນເວລາທີ່ຕົກຢູ່ໃນສະພາບເຄັ່ງຄັງ ຫຼື ບໍ່ປອດໄພ.

ເນື້ອໃນຫລັກ

- ຖ້າຂ້ອຍຮູ້ສຶກຖືກນາບຊູ່ ຫຼື ຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພ, ຂ້ອຍຄວນ "ປະຕິເສດ", "ຫລົບໜີ" ຖ້າເປັນໄປໄດ້ ແລະ "ລາຍງານ" ຕໍ່ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈໄດ້ກ່ຽວກັບຄວາມຮູ້ສຶກຂ້ອຍ ແລະ ສະພາບການດັ່ງກ່າວ.

ອຸປະກອນ

- ປາກກາໃຫຍ່ ແລະ ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່.
- ອຸປະກອນສໍາລັບການເຮັດແຜ່ນໂປສເຕີ, ຕົວຢ່າງ ບັດ, ນໍ້າສີ (ເປັນທາງເລືອກ).
- ເອກະສານຊ້ອນຫ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ.

ຄໍາແນະນໍາ

ຂໍ້ແນະນໍາສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ

ສົນທະນາກ່ຽວກັບບຸນທະສາດ "ປະຕິເສດ", "ຫລົບໜີ", "ລາຍງານ". (ອີງໃສ່ພາບຂອບທີ່ປາຍຍຸດ ທະສາດ "ປະຕິເສດ", "ຫລົບໜີ", "ລາຍງານ" ໃນ ເອກະສານຊ້ອນຫ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ.)

- ບໍ່: ຖ້າວ່າບາງຄົນມີການກະທໍາໃນລັກສະນະທີ່ລ່ວງເກີນສິດທິຂອງເຈົ້າ ທີ່ເຫັນວ່າຈະບໍ່ປອດໄພ ແລະ ບໍ່ເຄົາລົບຮ່າງກາຍຂອງເຈົ້າ ສາມາດເວົ້າຄໍາວ່າ " ບໍ່." "ຢຸດເຮັດສິ່ງນັ້ນ." "ເຈົ້າບໍ່ຄວນເຮັດແບບນັ້ນ." "ຂ້ອຍບໍ່ຕ້ອງການໃຫ້ເຈົ້າເຮັດແບບນັ້ນ."
- ໜີໄປ: ຖ້າເຈົ້າເຮັດໄດ້ ເຈົ້າຄວນໜີໄປຈາກສະພາບການນັ້ນ ຫຼື ຕ້ອງວາງແຜນວ່າຈະໜີໄດ້ແນວໃດ. ເຈົ້າຄວນໜີໄປຫາສະຖານທີ່ ຫຼື ບຸກຄົນອື່ນ ບ່ອນທີ່ເຈົ້າເຫັນວ່າປອດໄພ.
- ລາຍງານ: ຖ້າເຈົ້າຕົກຢູ່ໃນອັນຕະລາຍ ຫຼື ຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພເຈົ້າຄວນລາຍງານຕໍ່ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ເຈົ້າໄວ້ໃຈກ່ຽວກັບສະພາບດັ່ງກ່າວ.

ບໍ່! ບາງພາກສ່ວນຂອງຮ່າງກາຍຂອງຂ້ອຍແມ່ນເປັນສ່ວນຕົວ. ຖ້າວ່າມີຜູ້ໃດຈັບມາຍ້ອຍໃນແບບທີ່ເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍຮູ້ສຶກກັງວົນ, ຢ້ານກົວ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍເຈັບ, ຂ້ອຍມີສິດທີ່ຈະປະຕິເສດ.

ໄປ! ຖ້າວ່າຂ້ອຍຢູ່ໃນສະຖານະການທີ່ເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍກັງວົນ ຫຼື ຢ້ານກົວ, ຂ້ອຍຄວນຫລົບໜີຈາກສະຖານະການນັ້ນ.

ປອກ! ຖ້າວ່າຂ້ອຍຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພ, ບໍ່ສະດວກ ຫຼື ບໍ່ມີໃຈກ່ຽວກັບສະຖານະການໃດສິ່ງ, ຂ້ອຍຄວນປາກົດຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈກ່ຽວກັບຄວາມກັງວົນຂອງຂ້ອຍ. ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈແມ່ນມີວິໄນເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ສະໜັບສະໜູນຂ້ອຍ. ຖ້າວ່າຂ້ອຍໄປບອກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈ ແລະ ເຂົາເຈົ້າບໍ່ເຊື່ອ ຫຼື ບໍ່ຊ່ວຍຂ້ອຍ ຂ້ອຍຄວນປາກົດຜູ້ໃຫຍ່ຄົນອື່ນທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້.

ການລາຍງານໄວເທົ່າທີ່ເປັນໄປໄດ້ ຈະຊ່ວຍໃຫ້ການລາຍງານງ່າຍຂຶ້ນ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງທີ່ເຈົ້າຈະບໍ່ປອດໄພ.

ກິດຈະກຳ

ຝຶກຫັດເປັນກຸ່ມດ້ວຍການເວົ້າຢໍາຄືນ ຫຼື ເວົ້າເປັນຈັງຫວະກ່ຽວກັບວິທີການດັ່ງກ່າວນີ້ ເປັນຫລາຍເທື່ອ ເພື່ອຈື່ຈຳ. ເດັກສາມາດຝຶກຫັດດ້ວຍການໃຊ້ໂປມີ, ນິວຊີ້ ແລະ ນິ້ວກາງເປັນການກະຕຸ້ນແຕ່ລະຄໍາເວົ້າ.

 ກິດຈະກຳ

ໃຫ້ເດັກຈັບຄູ່ກັນ ແລະ ຜັດປ່ຽນການສະແດງບົດບາດສົມມຸດຢ່າງຫມັ້ນໃຈ ຫຼື ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຈະແຈ້ງດ້ວຍການໃຊ້ຄຳວ່າ NO, GO ຕໍ່ກັບສະພາບການທີ່ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກເປັນຜູ້ອຳນວຍໃຫ້ຟັງ. ໃຫ້ເດັກແຕ່ລະຄົນ ຕອບຄືນ ແລະ ຈາກນັ້ນໃຫ້ຫຼືບຫນີໄປ (GO) ຈາກຄູ່ຂອງຕົນ ດ້ວຍຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຫມັ້ນໃຈ. ພາຍຫຼັງທີ່ເດັກຄົນໜຶ່ງໄດ້ຫຼິ້ນບົດບາດສົມມຸດດ້ວຍການຕອບແລ້ວ ໃຫ້ເດັກຄົນອື່ນມີ ຄຳເຫັນກ່ຽວກັບວ່າ ການຕອບນັ້ນເປັນແນວໃດ ແລະ ມີນ້ຳສຽງແນວໃດ ແລະ ການ ສະແດງທາງທີ່ ແລະ ຄຳເວົ້າອັນໃດທີ່ເຮັດໄດ້ດີ. ການສະແດງຄຳເຫັນຕ້ອງເປັນແບບ ສະເພາະເຈາະຈົງ. ຕົວຢ່າງ "ເຈົ້າຍິນຂຶ້ນ ຊື່ຕົງ ແລະ ສະແດງທ່າທີ່ເຂັ້ມແຂງແທ້ໆ", "ເຈົ້າເວົ້າຊ້າໄພດ." "ນ້ຳສຽງຂອງເຈົ້າເຂັ້ມແຂງດີຫຼາຍ" ແລະ ອື່ນໆ ແທນທີ່ຈະເວົ້າ ວ່າ "ດີແລ້ວ" ຫຼື "ເຮັດໄດ້ດີ".

ບາງຕົວຢ່າງຂອງສະຖານະການ:

- ແມ່ລ້ຽງເດັກຂອງເຈົ້າຢາກໃຫ້ເຈົ້າໄປນຳລາວ ແລະ ໄປຫຼິ້ນຢູ່ສວນສາທາລະນະ. ເວລານັ້ນໃກ້ຈະມີດແລ້ວ ແລະ ເຈົ້າຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພ ກ່ຽວກັບການເຂົ້າໄປໃນ ສວນສາທາລະນະແຫ່ງນັ້ນ.
- ບາງຄົນຕ້ອງການໃຫ້ເຈົ້າຮັກສາຄວາມລັບຊຶ່ງເຈົ້າຮູ້ສຶກວ່າບໍ່ສະບາຍໃຈກ່ຽວກັບ ຄວາມລັບນັ້ນ.
- ເພື່ອນຂອງເຈົ້າກຳລັງຜັກດັນໃຫ້ເຈົ້າໄປລັກເອົາເກມ 1 ອັນຈາກຮ້ານວິດີໂອ ແຫ່ງໜຶ່ງ.
- ເພື່ອນດີຂອງເຈົ້າຕ້ອງການກ່າຍວຽກບ້ານນຳເຈົ້າ ແລະ ເຈົ້າຄິດວ່າ ການເຮັດ ແບບນີ້ມັນບໍ່ຍຸຕິທຳ.
- ລູກຂອງເຈົ້າຊັກຊວນໃຫ້ເຈົ້າອອກໄປຂ້າງນອກ ແລະ ໄປຫຼິ້ນນຳລູກຂອງເພິ່ນ. ລູກຂອງເພິ່ນມັກຈະເຢາະເຍີ້ຍເຈົ້າ ແລະ ປະຕິບັດແບບຫຍາບຄາຍ ຕໍ່ເຈົ້າເລື້ອຍໆ ໃນເວລາເຈົ້າຢູ່ຄົນດຽວ.
- ເພື່ອນບ້ານຂອງເຈົ້າຢາກເອົາເຈົ້າໄປຂີ່ລົດຈັກຊ້ອນນຳລາວ. ລາວມັກຈະຂັບລົດ ໄວຫລາຍ ແລະ ເຈົ້າຮູ້ສຶກຢ້ານວ່າລາວອາດຈະເກີດອຸບັດຕິເຫດ.

 ກິດຈະກຳ (ທາງເລືອກ)

ໃຫ້ເດັກສ້າງແຜນໂປສເຕີ ສຳລັບແຕ່ລະວິທີ ປະຕິເສດ, ຫຼືບຫນີ, ລາຍງານ (NO, GO, TELL).

 ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ທົບທວນຄືນເນື້ອໃນຫລັກ ກ່ອນຈະສືບຕໍ່ຫົວເລື່ອງຕໍ່ໄປ.

ການສັ່ງເກດ

- ເດັກສາມາດຮັບຮູ້ການປະພຶດ ຫຼື ສະພາບການຕ່າງໆທີ່ອາດເປັນການນາບຊູ່ ຫຼື ບໍ່?
- ເດັກສາມາດລະບຸວິທີການສຳລັບຄວາມປອດໄພ (NO, GO, TELL) ທີ່ພວກເຂົາ ສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ ຫຼື ບໍ່?

ຫົວເລື່ອງ 6 - ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ປອດໄພທີ່ສາມາດ ອາຍຸ 8 – 10 ປີ ຊ່ວຍຂ້ອຍໄດ້

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ: 20 ນາທີ

ໂດຍລວມ ຫົວຂໍ້ນີ້ແນະນຳແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ປອດໄພ ແລະ ເຊື່ອຖືໄດ້ ທີ່ເດັກສາມາດເວົ້ານຳໄດ້ໃນເວລາທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ຫຼື ຮູ້ສຶກວ່າບໍ່ປອດໄພ.

- ເນື້ອໃນຫຼັກ**
- ຂ້ອຍຮູ້ຈັກຜູ້ໃຫຍ່ຫຼາຍຄົນ ທີ່ຂ້ອຍໄປຫາພວກເຂົາເລື້ອຍໆ ແລະ ເຊື່ອໝັ້ນພວກເຂົາໄດ້.
 - ຂ້ອຍສາມາດໄປຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຄົນເຫລົ່ານີ້ໄດ້. ພວກເຂົາສາມາດຊ່ວຍປົກປ້ອງຂ້ອຍຈາກອັນຕະລາຍ ຫຼື ຈາກການລ່ວງລະເມີດ.
 - ຜູ້ໃຫຍ່ເຫຼົ່ານີ້ອາດມີການປ່ຽນແປງ ຕາມການເວລາ.

- ອຸປະກອນ**
- ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ
 - ເຈ້ຍຂະໜາດ A4 ສຳລັບເດັກແຕ່ລະຄົນ.
 - ປາກກາ ຫຼື ສີ່ສີ.
 - ຊຸດເຈ້ຍສີ .
 - ມິດຕັດ ສຳລັບເດັກຫລາຍຄົນໃຊ້ນຳກັນ.
 - ເທັບຕິດ ຫຼື ກາວ ສຳລັບເດັກໃຊ້ນຳກັນ.

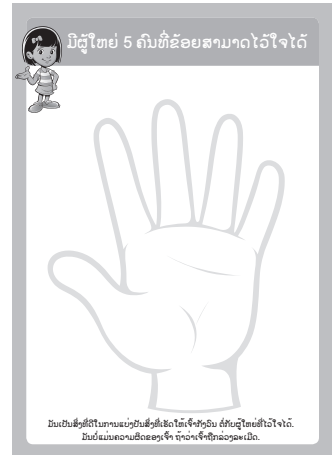
ຄຳແນະນຳ **ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ**

ສົນທະນາເນື້ອໃນກ່ຽວກັບຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ປອດໄພ. (ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ປອດໄພແມ່ນຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ພວກເຮົາໄດ້ພົບ ຫຼື ໄດ້ເວົ້ານຳຢ່າງເປັນປົກກະຕິ, ພວກເຮົາເຊື່ອໝັ້ນ ແລະ ແມ່ນຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ພັງພວກເຮົາ ເພາະວ່າພວກເຂົາດູແລພວກເຮົາ. ພວກເຂົາຄວນພ້ອມທີ່ຈະຊ່ວຍພວກເຮົາ ແລະ ປ້ອງກັນໃຫ້ພວກເຮົາປອດໄພຈາກໄພອັນຕະລາຍ ຫຼື ການລ່ວງລະເມີດ.) ຕ່າງຈາກເດັກທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້, ພວກເຮົາຈຳເປັນຕ້ອງຮູ້ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ ຍ້ອນຜູ້ໃຫຍ່ມີອຳນາດເໜືອກວ່າເດັກ. ພວກເຮົາບໍ່ຕ້ອງການໃຫ້ເດັກຜູ້ອື່ນຕົກຢູ່ໃນສະພາບການທີ່ບໍ່ປອດໄພ. ຕົວຢ່າງ ຜູ້ໃຫຍ່ ແມ່ນຜູ້ທີ່ມີຮ່າງກາຍໃຫຍ່ກວ່າ ແລະ ແຂງແຮງກວ່າ ແລະ ສາມາດຊ່ວຍເດັກໃນບາງສະພາບການໄດ້ຊຶ່ງເດັກຄົນອື່ນບໍ່ສາມາດຊ່ວຍໄດ້.

- **ກິດຈະກຳ**
1. ໃຫ້ເດັກແຕ່ລະຄົນຂຽນລາຍຊື່ຂອງຜູ້ໃຫຍ່ທັງໝົດທີ່ພວກເຂົາສາມາດໄປລາຍງານໄດ້ໃນກໍລະນີທີ່ພວກເຂົາມີຄວາມກັງວົນ ຫຼື ກ່ຽວກັບບາງສິ່ງບາງຢ່າງ.
 2. ໃຫ້ເດັກໃຊ້ເຄື່ອງໝາຍ ທີກ ໃສ່ຊື່ຂອງຜູ້ໃຫຍ່ ຜູ້ທີ່ເຂົາກັບເງື່ອນໄຂດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:
 - ຜູ້ໃຫຍ່ຜູ້ໃດຢູ່ໃນລາຍຊື່ ແມ່ນຜູ້ທີ່ຮັບພັງໄດ້ດີ? (ຫມາຍທິກ)
 - ຖ້າວ່າເຈົ້າບອກຜູ້ໃຫຍ່ຢູ່ໃນບັນຊີລາຍຊື່ ກ່ຽວກັບວ່າເຈົ້າມີບັນຫາໃດໜຶ່ງ, ເຈົ້າຄິດວ່າພວກເຂົາຈະເຊື່ອເຈົ້າບໍ່? (ໝາຍທິກ)

- ເຈົ້າຮູ້ສຶກວ່າພວກເຂົາຈະຊ່ວຍເຈົ້າບໍ່ຖ້າເຈົ້າຕ້ອງການ ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ? (ຫມາຍທິກ)
 - ການຕິດຕໍ່ກັບພວກເຂົາມັນງ່າຍ ຫຼື ບໍ່? (ຫມາຍທິກ)
3. ໃຫ້ເດັກເລືອກເອົາຜູ້ໃຫຍ່ 5 ຄົນ ທີ່ພວກເຂົາໄດ້ພາຍທິກໃສ່ຫຼາຍກວ່າໝູ່ ແລະ ສ້າງເປັນຕົວແທນທີ່ສາມາດປະຈັກຕາໄດ້, ຕົວຢ່າງ.

- ໃຊ້ຫມາກປຸມເປົ້າ 5 ຫນ່ວຍ. ໃນແຕ່ລະຫນ່ວຍໃຫ້ຂຽນຊື່ຂອງຜູ້ໃຫຍ່ 1 ຄົນໃສ່ ຊຶ່ງແມ່ນຜູ້ທີ່ເຈົ້າສາມາດໄປລາຍງານໄດ້ ໃນເມື່ອມີບັນຫາ.
- ຕັດກ້ານດອກໄມ້ ຕັດສິ້ນດອກໄມ້ສ່ວນກາງ ແລະ ແຜ່ອກ ແລ້ວຂຽນຊື່ຂອງເຈົ້າໃສ່. ຕັດກີບດອກໄມ້ອອກທ້າກີບ ແລະ ໃນແຕ່ລະກີບໃຫ້ຂຽນຊື່ຂອງຜູ້ໃຫຍ່ແຕ່ລະຄົນໃສ່ຊຶ່ງແມ່ນຜູ້ທີ່ເຈົ້າໄວ້ວາງໃຈທີ່ຈະບອກບັນຫາຂອງເຈົ້າໃຫ້ຮູ້ນຳໄດ້.
- ຂີດໂຄງຮ່າງມືຂອງເຈົ້າ. ໃນຮູບຂອງແຕ່ລະມືມີໃຫ້ຂຽນຊື່ຂອງຜູ້ໃຫຍ່ແຕ່ລະຄົນໃສ່ ຊຶ່ງແມ່ນຜູ້ທີ່ເຈົ້າໄວ້ວາງໃຈໄດ້ທີ່ເຈົ້າຈະບອກບັນຫາຂອງເຈົ້າໃຫ້ຮູ້ນຳໄດ້.

(ຖ້າໄດ້ພິມ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ ໃຫ້ກັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ, ເດັກສາມາດຂຽນໃສ່ໜ້າກ່ຽວກັບ "ຜູ້ໃຫຍ່ 5 ຄົນທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈ" ໄດ້.)

4. ໃຫ້ເດັກຂຽນລາຍລະອຽດຂອງຜູ້ໃຫຍ່ແຕ່ລະຄົນ ທີ່ເດັກເຫັນວ່າປອດໄພ, ຕົວຢ່າງ ຊື່, ສາຍພົວພັນ (ເຊັ່ນ ໝູ່, ຄົນຂ້າງເຮືອນ), ທີ່ຢູ່ ແລະ ເປີໂທ.

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກເຕືອນໃຫ້ເດັກຮູ້ວ່າຍ້ອນມີການປ່ຽນແປງໃນສາຍສຳພັນ ດັ່ງນັ້ນຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ປອດໄພຂອງພວກເຮົາ ກໍມີການປ່ຽນແປງເຊັ່ນກັນ. ບາງເທື່ອອາດມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງເອົາຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງອອກຈາກລາຍຊື່ຂອງເຈົ້າ ແລະ ເອົາຜູ້ໃຫມ່ຕື່ມປ່ຽນແທນ (ຕົວຢ່າງ ຄົນຜູ້ທີ່ຍົກຍ້າຍອອກໄປ, ຄົນທີ່ອາດຈະບໍ່ໄດ້ຮັບຟັງພວກເຮົາອີກ ຫຼື ບໍ່ເຊື່ອພວກເຮົາໃນເວລາທີ່ພວກເຮົາພະຍາຍາມຈະບອກສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ ຫຼື ອາດຈະປະປ່ອຍພວກເຮົາໃນລັກສະນະໃດໜຶ່ງກໍເປັນໄດ້. ບາງຄົນອາດມີວຽກງານ. ຖ້າວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງທີ່ມີຢູ່ໃນບັນຊີລາຍຊື່ຫາກປະຕິບັດຕໍ່ພວກເຮົາໃນທາງທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້ ຫຼື ບໍ່ເຄົາລົບສິດທິຂອງພວກເຮົາ, ຖ້າຈະເອົາບຸກຄົນລັກສະນະນັ້ນໄວ້ຢູ່ໃນບັນຊີລາຍຊື່ຂອງພວກເຮົາ ກໍຄົງຈະບໍ່ປອດໄພສຳລັບພວກເຮົາ).

ກິດຈະກຳ (ທາງເລືອກ)

ບອກໃຫ້ເດັກຮູ້ວ່າບາງເທື່ອມັນກໍເປັນການຍາກທີ່ຈະເຂົ້າຫາຜູ້ໃຫຍ່ (ເຖິງແມ່ນວ່າ ຈະແມ່ນບຸກຄົນທີ່ຢູ່ໃນບັນຊີຂອງພວກເຮົາກໍຕາມ) ທີ່ຈະບອກໃຫ້ຮູ້ບັນຫາໃດໜຶ່ງ ຫຼື ປະສົບການໃດໜຶ່ງທີ່ເຮົາພົບພໍ້ ທີ່ບໍ່ປອດໄພ ຫຼື ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້. ໃຫ້ແບ່ງເປັນກຸ່ມນ້ອຍ ແລະ ບອກໃຫ້ເດັກຂຽນວິທີການຕ່າງໆທີ່ເປັນໄປໄດ້ໃນການເຂົ້າຫາຜູ້ໃຫຍ່ ເພື່ອລາຍງານໃຫ້ຮູ້ບັນຫາຂອງເຮົາ. ໃຫ້ເດັກຂຽນລົງໃນສິ່ງທີ່ອາດເປັນໄປໄດ້, ຕົວຢ່າງ "ລູງ, ຫຼານຂໍຖາມອັນໃດອັນໜຶ່ງໄດ້ບໍ່?" "ແມ່, ລູກຄິດວ່າລູກກຳລັງມີບັນຫາ...", "ປ້າ, ປ້າຊ່ວຍຫຼານໄດ້ບໍ່? ຫຼານມີຄວາມສັບສົນກ່ຽວກັບ...".

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ທົບທວນຄືນເນື້ອໃນຫລັກກ່ອນສືບຕໍ່ຫົວເລື່ອງຕໍ່ໄປ.

ການສັ່ງເກດ

- ເດັກສາມາດກຳນົດເອົາຜູ້ໃຫຍ່ 5 ຄົນທີ່ເໝາະສົມທີ່ພວກເຂົາສາມາດຂໍຄຳແນະນຳ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອນຳໄດ້ ຫຼື ບໍ່?

ຫົວເລື່ອງ 7 - ວິທີການປະຕິເສດ, ຫຼືບໜີ - ອາຍຸ 8 – 10 ປີ ແລະ ວິທີການອື່ນໆ (ເປັນທາງເລືອກ)

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ: 20 ນາທີ

ໂດຍລວມ

ຫົວຂໍ້ນີ້ແມ່ນຫົວຂໍ້ທາງເລືອກ ຖ້າວ່າມີເວລາພຽງພໍ (ຕົວຢ່າງ, ຖ້າມີການຝຶກອົບຮົມຫຼາຍມື້ ແລະ ຫຼາຍອາທິດ). ມັນເປັນການຂະຫຍາຍຈາກຫຼາຍຫົວຂໍ້ກ່ອນໜ້ານີ້ ແລະ ບອກຫຼາຍວິທີການຕື່ມອີກ ໃຫ້ແກ່ເດັກ ເພື່ອຮັກສາຄວາມປອດໄພ.

ເນື້ອໃນຫຼັກ:

- ການເວົ້າຄຳວ່າ ບໍ່ ທີ່ຈະປະຕິເສດ ອາດເປັນເລື່ອງທີ່ຍາກ. ຂ້ອຍສາມາດໃຊ້ວິທີການອື່ນ ເພື່ອຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍປອດໄພ.

ອຸປະກອນ

- ສຳເນົາເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 8 - ໃບປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງສຳລັບເດັກແຕ່ລະຄົນ

ຄຳແນະນຳ

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ອະທິບາຍ: ບາງເທື່ອບຸກຄົນໃດໜຶ່ງອາດມີການກະທຳໃນລັກສະນະທີ່ບໍ່ເຄົາລົບສິດທິຂອງເດັກ. ສິ່ງນີ້ເປັນເລື່ອງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ. ເດັກສາມາດສະແດງຄວາມໝັ້ນໃຈ ແລະ ເວົ້າປະຕິເສດ ຫຼື ເອົາຕົວຫຼືບໜີຈາກສະພາບການໃນກໍລະນີທີ່ສິດທິຂອງພວກເຂົາຖືກລ່ວງລະເມີດ. ແຕ່ຢ່າງໃດກໍຕາມບາງເທື່ອມັນກໍເປັນເລື່ອງຍາກທີ່ຈະປະຕິເສດ ແລະ ຫຼືບໜີ.

ກິດຈະກຳ

ຢາຍໃບປະເມີນຜົນດ້ວຍຕົນເອງໃຫ້ເດັກແຕ່ລະຄົນ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 8). ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນອ່ານແຕ່ລະຄຳຖາມ ແລະ ໃຫ້ເດັກຕອບຄຳຖາມດ້ວຍການໃສ່ສີທາງເລືອກຕອບທີ່ພວກເຂົາເຫັນວ່າພວກເຂົາມີຄວາມໝັ້ນໃຈທີ່ຈະປະຕິເສດດ້ວຍຄຳວ່າ ບໍ່ ຢ່າງໜຶ່ງ ແລະ ຫຼືບໜີໄປຈາກສະຖານະການທີ່ບໍ່ປອດໄພໃດໜຶ່ງ. ບອກໃຫ້ເດັກຂຽນລົງໃນສິ່ງທີ່ພວກເຂົາເຫັນວ່າມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກທີ່ຈະປະຕິເສດຢ່າງໜຶ່ງ (ຕົວຢ່າງ ການເຮັດໃຫ້ຄົນອື່ນເກີດຄວາມໃຈຮ້າຍຕໍ່ເຈົ້າ; ການສະແດງຕົນທີ່ເປັນແບບບໍ່ສຸພາບ ຫຼື ບໍ່ເຄົາລົບຄົນອື່ນ; ການມີບັນຫາກັບພໍ່ແມ່ ຍ້ອນຕົນເອງມີການປະພຶດໃນລັກສະນະນີ້).

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ຮັບຮູ້ວ່າມັນອາດເປັນເລື່ອງຍາກຫຼາຍທີ່ຈະປະຕິເສດ ໂດຍສະເພາະໃນກໍລະນີຖ້າວ່າບຸກຄົນອື່ນນັ້ນແມ່ນຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ເຈົ້າເອງ ຫຼື ຄອບຄົວຂອງເຈົ້າມີສາຍສຳພັນໃກ້ຊິດກັບຜູ້ກ່ຽວ.

ບາງເທື່ອໃນສະຖານະການໃດໜຶ່ງທີ່ເຈົ້າບໍ່ປອດໄພ ຫຼື ຮູ້ສຶກກະວົນກະວາຍ ເຈົ້າອາດຈະບໍ່ສາມາດປະຕິເສດໄດ້ຢ່າງໜຶ່ງ. ເຈົ້າຈະຕ້ອງຕັດສິນໃຈເອົາເອງກ່ຽວກັບວ່າອັນໃດຈະເປັນວິທີການທີ່ດີທີ່ສຸດ. ຕົວຢ່າງ:

ຖ້າຫາກເຈົ້າປະຕິເສດບໍ່ໄດ້ຢ່າງໝັ້ນໃຈ, ວິທີການອື່ນທີ່ດີກໍຄືຈະຕ້ອງຂໍໂທດ ແລະ ສືບຕໍ່ເວົ້າຂໍໂທດໄປເລື້ອຍໆ ເພື່ອໃຫ້ໂອກາດແກ່ຕົນເອງ ໃນການເອົາຕົວຫຼືບໜີອອກ (ຕົວຢ່າງ "ຂ້ອຍຕ້ອງກັບບ້ານດຽວນີ້ແລ້ວ"). ສິ່ງສຳຄັນຕ້ອງສະແດງທ່າທີແບບໝັ້ນໃຈ ເຖິງແມ່ນວ່າເຈົ້າຈະຮູ້ສຶກກັງວົນ ຫຼື ຍ້ານກົວກໍຕາມ. ບໍ່ຕ້ອງໂທດຕົວເອງຖ້າພົບກັບສະຖານະການນັ້ນ. ເຈົ້າບໍ່ມີສ່ວນຮັບຜິດຊອບຕໍ່ກັບກະທຳທີ່ຄົນອື່ນເຮັດໃຫ້ເຈົ້າ ບາດເຈັບ ຫຼື ຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພ.

ການສັງເກດ

- ເດັກສາມາດກຳນົດຮູ້ຈັກ ວ່າສະຖານະການໃດທີ່ເຫັນວ່າບໍ່ປອດໄພ ຖ້າຕົນປະຕິເສດວ່າ "ບໍ່" ໄດ້ ຫຼື ບໍ່?
 - ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດຊອກຫາວິທີການຕ່າງໆໄດ້ ຫຼື ບໍ່ ເພື່ອສາມາດປົກປ້ອງພວກເຂົາຈາກສິ່ງອັນຕະລາຍ?
-

ຫົວຂໍ້ 8 - ຄວາມລັບ

ອາຍຸ 8 – 10 ປີ

ເວລາຢ່າງຫນ້ອຍ: 20 ນາທີ

ໂດຍລວມ

ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ຈະບໍ່ຄ່ອຍ "ເກີດຂຶ້ນແລ້ວຈົບ ພຽງຄັ້ງດຽວ" ແຕ່ມັກຈະເກີດຂຶ້ນ ຕໍ່ເນື່ອງ ເປັນເວລາຫຼາຍເດືອນ ແລະ ສ່ວນຫຼາຍເປັນປົງ. ຜູ້ລ່ວງລະເມີດມັກຈະນຳໃຊ້ຄວາມລັບຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງເພື່ອທຳການລ່ວງລະເມີດ. ຫົວເລື່ອງນີ້ສອນໃຫ້ເດັກຮູ້ໄຈ້ແຍກລະຫວ່າງຄວາມລັບທີ່ "ດີ" ແລະ ຄວາມລັບທີ່ "ບໍ່ດີ" ແລະ ໃຫ້ລາຍງານສະເໝີ ກ່ຽວກັບຄວາມລັບທີ່ "ບໍ່ດີ".

ເນື້ອໃນຫລັກ:

- ຖ້າຂ້ອຍມີຄວາມລັບທີ່ພາໃຫ້ເກີດຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ບໍ່ດີ ຫຼືບໍ່ປອດໄພ, ຂ້ອຍຄວນໄປບອກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ໃຫ້ຮູ້ນຳ.
- ຄວາມລັບກໍຍັງຄົງເປັນຄວາມລັບຢູ່ ຖ້າຂ້ອຍບອກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈໄດ້.

ອຸປະກອນ

- ບົກເພີດ/ ສໍຂາວ ແລະ ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ຫຼື ກະດານ.
- ສຳເນົາເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 9- ບັດຄວາມລັບສຳລັບກິດຈະກຳກຸ່ມນ້ອຍ

ຄຳແນະນຳ

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ໃຫ້ເດັກອະທິບາຍວ່າຄວາມລັບທີ່ດີແມ່ນຫຍັງ. ລະດົມແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບຄວາມລັບທີ່ດີ (ຕົວຢ່າງ ການສ້າງຄວາມແປກປະຫຼາດໃຈຂອງງານລ້ຽງ ຫຼື ຂອງຂວັນ, ຂ່າວພິເສດ, ແຂກມາຢ້ຽມຢາມທີ່ຕື່ນເຕັ້ນ, ເຂົ້າໜົມເຄັກ ຫຼື ຊໍ່ດອກໄມ້ບໍ່ໄດ້ຄາດຫວັງ).

ອະທິບາຍໃຫ້ຮູ້ວ່າບາງເທື່ອການຮັກສາຄວາມລັບກໍສາມາດພາໃຫ້ເກີດຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ບໍ່ດີ ຫລື ບໍ່ປອດໄພ. ມີຄວາມລັບບາງຢ່າງທີ່ບໍ່ປອດໄພສຳລັບເດັກ. ສົນທະນາກ່ຽວກັບຄວາມລັບສາມຢ່າງທີ່ບໍ່ປອດໄພ, i) ຄວາມລັບທີ່ກ່ຽວກັບການຈັບປາຍທີ່ເຮັດໃຫ້ເຈົ້າກ້າວົນ ຫຼື ຍ້ານກົວ, ii) ຄວາມລັບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບກິດຈະກຳທີ່ຂັດກັບກົດຄວາມປອດໄພຂອງເຈົ້າ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງບາດເຈັບ, iii) ຄວາມລັບທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂອງຂວັນທີ່ຜູ້ອື່ນເອົາໃຫ້ເຈົ້າ ຫຼື ເຮັດເພື່ອເອົາໃຈເຈົ້າ. ເດັກຕ້ອງບອກຄວາມລັບເຫຼົ່ານີ້ໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ ຮູ້ນຳ.

ອະທິບາຍວ່າຄວາມຮູ້ສຶກ, ສັນຍານບອກເຕືອນທາງຮ່າງກາຍ ແລະ ສັນຍານບອກເຕືອນນອກຮ່າງກາຍ ສາມາດຊ່ວຍເຈົ້າໃຫ້ຮັບຮູ້ຄວາມລັບໃດໜຶ່ງທີ່ຄວນ/ບໍ່ຄວນເກັບໄວ້.

ກິດຈະກຳ

ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຄິດກ່ຽວກັບສັນຍານຕ່າງໆທີ່ອາດຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຂົາກຳນົດຮູ້ຈັກວ່າຄວາມລັບໃດທີ່ຕົນຄວນບອກຜູ້ໃດໜຶ່ງ. ຮີບໂຮມຄວາມຄິດດັ່ງກ່າວແຍກເປັນກຸ່ມຕາມແຕ່ລະລາຍການລວມ, ຕົວຢ່າງ

ເຈົ້າສາມາດຮັບຮູ້ຄວາມລັບໃດໜຶ່ງທີ່ບໍ່ຄວນເກັບໄວ້ຖ້າວ່າ:

- ເຈົ້າຮູ້ສຶກສັບສົນ ຫຼື ຄວາມຮູ້ສຶກກ່ຽວກັບຄວາມລັບດັ່ງກ່າວປ່ຽນແປງໄປເລື້ອຍໆ

- ເຈົ້າຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈ, ກັງວົນ, ຮູ້ສຶກຜິດ, ຍ້ານ ຫຼື ຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພ ເມື່ອຄິດເຖິງມັນ
- ເຈົ້າຕ້ອງຮັກສາຄວາມລັບໃດໜຶ່ງໄວ້ຕະຫຼອດໄປ
- ຮ່າງກາຍຂອງເຈົ້າສົ່ງສັນຍານເຕືອນເຊັ່ນວ່າ ຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍ, ມີອາການສັ່ນ, ຫົວໃຈເຕັ້ນໄວ, ກະເພາະປັ້ນປ່ວນ ແລະ ອື່ນໆ.
- ເຈົ້າແມ່ນພຽງຄົນດຽວທີ່ຮູ້ຄວາມລັບນີ້.
- ຄວາມລັບນີ້ລົບກວນແນວຄິດຂອງເຈົ້າ ແລະ ມັນຝັງຢູ່ໃນຈິດໃຈຂອງເຈົ້າແບບບໍ່ສິ້ນສຸດ.
- ເຈົ້າຢາກບອກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ໃຫ້ຮູ້ນຳກ່ຽວກັບເລື່ອງນີ້ ແຕ່ວ່າມັນບອກຍາກ
- ບາງຄົນເອົາຄຳສິນບົນໃຫ້ເຈົ້າ ຫຼື ນາບຊູ່ເຈົ້າໃຫ້ຮັກສາມັນໄວ້.
- ເຈົ້າຕ້ອງໄດ້ເວົ້າຂີ້ຕົວະ ເພື່ອຮັກສາຄວາມລັບໄວ້.
- ມັນແມ່ນຄວາມລັບບາງຢ່າງທີ່ບໍ່ປອດໄພ.
- ມັນແມ່ນບາງສິ່ງບາງຢ່າງທີ່ບໍ່ດີ.
- ມັນແມ່ນຄວາມລັບກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດ.

 ກິດຈະກຳ (ທາງເລືອກ)

ແບ່ງເດັກອອກເປັນກຸ່ມລະ 4 ຄົນ. ໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມຮັບເອົາບັດຄວາມລັບ ໜຶ່ງຊຸດ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 9). ໃຫ້ເດັກຜັດປ່ຽນກັນອ່ານບັດເທື່ອລະໃບ ແລະ ຈັດລຽງບັດແລ້ວກອງກັນ ບັດໃດເປັນບັດທີ່ "ຄວນເກັບໄວ້" ຫຼື "ບໍ່ຄວນເກັບໄວ້". ຈາກນັ້ນ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຂຽນຄຳຕອບທີ່ຖືກຕ້ອງໃສ່ກະດານ ຫຼື ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ເພື່ອໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມກວດເບິ່ງຄຳຕອບຂອງພວກເຂົາ. (ບັດທີ່ຄວນເກັບໄວ້ມີ - 1, 2, 4, 5, 6; ບັດທີ່ບໍ່ຄວນເກັບໄວ້ມີ - 3, 7, 8). ໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມສົນທະນາວ່າຄວາມລັບແຕ່ລະອັນເຮັດໃຫ້ຕົນຮູ້ສຶກແນວໃດ ແລະ ພວກເຂົາຄວນ ບອກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ໃຫ້ຮູ້ນຳ ຫຼື ບໍ່. ແຕ່ລະກຸ່ມລາຍງານລວມ ແລະ ສົນທະນາລວມທົ່ວກຸ່ມໃຫຍ່.

- ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນແນະນຳບັນດາຈຸດຕໍ່ໄປນີ້ໃນໄລຍະການສົນທະນາ:
- ບັດ 1: ໃນບໍ່ດົນ ທຸກຄົນກໍຈະຮູ້ຈັກກ່ຽວກັບເດັກທີ່ຈະເກີດໃຫມ່. ພວກເຂົາອາດຈະດີໃຈ ແລະ ຕື່ນເຕັ້ນໃນເມື່ອພວກເຂົາຮູ້.
 - ບັດ 2: ຄົນຫລາຍຄົນຮູ້ວ່າຈະມີງານລ້ຽງ. ຄູອາດຈະຕື່ນເຕັ້ນ ແລະ ດີໃຈ ເມື່ອໄດ້ຮູ້ເລື່ອງນີ້.
 - ບັດ 3: ອັນນີ້ແມ່ນການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ເຈົ້າຖືກບອກວ່າບໍ່ໃຫ້ບອກໃຜຄວາມລັບນີ້ຈະລົບກວນເຈົ້າ ຫຼື ພາໃຫ້ເຈົ້າຮູ້ສຶກລຳບາກໃຈທີ່ຈະເກັບມັນໄວ້ ແລະ ເຈົ້າຄວນບອກໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ຮູ້ນຳ. ມັນຍັງຈະເປັນຄວາມລັບຖ້າເຈົ້າບອກໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ຮູ້ນຳ.

- ບັດ 4: ແມ່ຍິງຢູ່ຂ້າງບ້ານທີ່ລົມກັບຕົນໄມ້ ຈະບໍ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ໃດເສຍໃຈ ຫຼື ບໍ່ລົບກວນຄົນອື່ນ. ທຸກຄົນໃນຄອບຄົວເຈົ້າກໍຮູ້ເລື່ອງນີ້. ເພື່ອນຂອງເຈົ້າອາດຄິດວ່າສິ່ງນີ້ເປັນເລື່ອງທີ່ຜິດປົກກະຕິໜ້ອຍໜຶ່ງແຕ່ວ່າພວກເຂົາຈະບໍ່ເສຍໃຈຖ້າວ່າພວກເຂົາຮູ້ກ່ຽວກັບພຶດຕິກຳທີ່ລາວມັກລົມກັບຕົນໄມ້.
- ບັດ 5: ເພື່ອນຂອງເຈົ້າທີ່ບໍ່ສະບາຍຈະໄດ້ຮັບບັດອວຍພອນໃນໄວງນີ້ ແລະ ຈະຕື່ນເຕັ້ນ ແລະ ດີໃຈ.
- ບັດ 6: ເຄື່ອງດື່ມທີ່ມັກທີ່ສຸດຂອງພໍ່ເຖົ້າຂອງເຈົ້າຈະບໍ່ເປັນຜົນຮ້າຍຕໍ່ຜູ້ໃດ ຫຼື ຈະບໍ່ເຮັດໃຫ້ຜູ້ໃດບໍ່ດີໃຈ. ທຸກຄົນໃນຄອບຄົວເຈົ້າກໍຮູ້ເລື່ອງນີ້. ຄົນອື່ນອາດຄິດວ່າມັນແມ່ນເລື່ອງຕະລົກ, ແຕ່ວ່າພວກເຂົາຈະບໍ່ໃຈຮ້າຍ ຫຼື ເສຍໃຈຖ້າວ່າພວກເຂົາຮູ້ເລື່ອງດັ່ງກ່າວ.
- ບັດ 7: ອັນນີ້ແມ່ນການລ່ວງລະເມີດທາງຮ່າງກາຍ. ເຈົ້າໄດ້ຖືກນາຍຂູ່ບໍ່ໃຫ້ເວົ້າຕໍ່ຄົນອື່ນໜຶ່ງ. ຄວາມລັບນີ້ຈະລົບກວນເຈົ້າ ຫຼື ເຈົ້າຈະຮູ້ສຶກລຳບາກໃຈທີ່ເກັບມັນໄວ້. ເຈົ້າຄວນບອກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ກ່ຽວກັບເລື່ອງນີ້ເພື່ອຢຸດເຊົາການລ່ວງລະເມີດດັ່ງກ່າວ.
- ບັດ 8: ອັນນີ້ແມ່ນການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ເຈົ້າ ແລະ ເພື່ອນຂອງເຈົ້າໄດ້ຖືກນາຍຂູ່ບໍ່ໃຫ້ບອກຄົນອື່ນກ່ຽວກັບຄູສອນກິລາ/ຄູຝຶກຂອງເຈົ້າ. ເຖິງແມ່ນວ່າຈະມີເດັກຫລາຍຄົນພາກັນຮັກສາຄວາມລັບນີ້ໄວ້ກໍຕາມ ແຕ່ມັນກໍຍັງເປັນເລື່ອງທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ. ການເກັບເປັນຄວາມລັບພາໃຫ້ເຈົ້າລຳບາກໃຈ. ຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງຄວນເອົາເລື່ອງນີ້ບອກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ໃຫ້ຮູ້ນຳ.

 ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ທົບທວນຄືນເນື້ອໃນຫລັກ ກ່ອນຈະສືບຕໍ່ຫົວເລື່ອງຕໍ່ໄປ.

ການສັ່ງເກດ

- ເດັກສາມາດກຳນົດຮູ້ຈັກຄວາມລັບທີ່ພວກເຂົາຄວນບອກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ໃຫ້ຮູ້ນຳ ຫຼື ບໍ່ ?

ຂໍ້ສະຫຼຸບ ອາຍຸ 8 – 10 ປີ

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ: 20 ນາທີ

ໂດຍລວມ ພາກສະຫຼຸບແມ່ນ ໂອກາດອັນໜຶ່ງເພື່ອທວນຄືນບັນດາເນື້ອໃນຫລັກ, ຄຳຕອບ ແລະ ຄຳຖາມທີ່ໄດ້ກອດມີ ແລະ ບອກໃຫ້ເດັກສະແດງຄວາມເຫັນ. ມັນສຳຄັນທີ່ຕ້ອງສົນສຸດການສອນດ້ວຍບັນຍາກາດທີ່ດີ.

ເນື້ອໃນຫລັກ:

- ຂ້ອຍສາມາດນຳໃຊ້ຫລາຍຍຸດທະສາດຊ່ວຍປົກປ້ອງຂ້ອຍເອງຖ້າຂ້ອຍຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພ ຫຼື ຖືກອັນຕະລາຍ ຫຼື ຖືກລ່ວງລະເມີດ.

ອຸປະກອນ

- ສຳເນົາຈາກເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 10- ແບບຟອມປະເມີນຜົນສຳລັບເດັກແຕ່ລະຄົນ

ຄຳແນະນຳ **ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ**
ເບິ່ງເອກະສານທີ່ເດັກໄດ້ສ້າງຂຶ້ນ. ສົນທະນາກ່ຽວກັບບາງກິດຈະກຳທີ່ພົ້ນເດັ່ນ ຫຼື ທີ່ຈຳເປັນໄດ້ດີ. ຊຽງໃຫ້ເດັກແລກປ່ຽນບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ ຊຶ່ງພວກເຂົາເຫັນວ່າ ມີຄຸນຄ່າ ຫຼື ຈື່ໄດ້ຫຼາຍ ທີ່ສຸດຈາກການຮຽນ.

ທວນຄືນຍຸດທະສາດ ປະຕິເສດ, ລົບໜີ, ລາຍງານ ເພື່ອປົກປ້ອງຕົນເອງ ແລະ ປະຕິບັດຄຽງຄູ່ກັບຍຸດທະສາດອື່ນໆເຊັ່ນ:

- ຮູ້ຈັກຊື່ທີ່ຖືກຕ້ອງຂອງພາກສ່ວນຕ່າງໆໃນຮ່າງກາຍ ລວມທັງອະໄວຍະວະສືບພັນ.
- ຮັບຮູ້ ແລະ ຕອບໂຕ້ກັບຄວາມຮູ້ສຶກພາຍໃນ ແລະ ສັນຍານກ່າວເຕືອນຂອງຮ່າງກາຍ.
- ຮັບຮູ້ ແລະ ຕອບໂຕ້ກັບສັນຍານກ່າວເຕືອນຈາກພາຍນອກຂອງຮ່າງກາຍ.
- ມີຄວາມຫມັ້ນໃຈ (ຫຼື ການກະທຳດ້ວຍຄວາມຫມັ້ນໃຈ) ໃນສະຖານະການທີ່ບໍ່ປອດໄພ.
- ຊຽນລາຍຊື່ຜູ້ໃຫຍ່ 5 ທ່ານ ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈ ແລະ ໄປຫາໄດ້ຖ້າຂ້ອຍຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ/ຫຼື ຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພ.

 ກິດຈະກຳ
ໃຫ້ເດັກຊຽນໃສ່ແບບຟອມປະເມີນຜົນໜຶ່ງໃບ (ເອກະສານທ້າຍ 10). ຖ້າວ່າເວລາສິ້ນ ຫຼື ຖ້າຫາກວ່າເໝາະສົມສຳລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນສົນທະນາເປັນກຸ່ມກ່ຽວກັບບັນດາຄຳຖາມປະເມີນຜົນ ແລະ ບັນທຶກເອົາຄຳຕອບ.

 ກິດຈະກຳ
ເອົາຮູບດອກໄມ້ໃນ ບັດເອົາກັບບ້ານ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2) ໃຫ້ເດັກແຕ່ລະຄົນ. ໃຫ້ເດັກໃສ່ສີ ຫຼື ປະດັບເອ້ ຫຼື ຊຽນ ປະໂຫຍກຄຳເວົ້າໃຫ້ເຕັມປະໂຫຍກທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນບັນດາສິ່ງທີ່ດີຂອງຊີວິດພວກເຂົາ, ເຊັ່ນວ່າ ຂ້ອຍເກັ່ງໃນການ... ; ຄົນທີ່ຮັກຂ້ອຍທີ່ສຸດແມ່ນ... ; ຂ້ອຍຮູ້ສຶກປອດໄພ... ; ຄວາມຊົງຈຳທີ່ດີທີ່ສຸດຂອງຂ້ອຍແມ່ນ... ;

ສິ່ງທີ່ຂ້ອຍມັກທີ່ສຸດໃນບ້ານຂອງຂ້ອຍແມ່ນ... ອີກວິທີໜຶ່ງແມ່ນ ເດັກສາມາດແຕ້ມຮູບ ບາງສິ່ງບາງຢ່າງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບວັດທະນາທຳທີ່ດີ (ເຊັ່ນວ່າ ຄັນຮົ່ມ ຫຼື ມື້.)

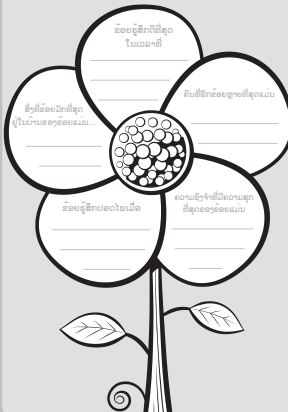
 ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ກ່າວຂອບໃຈເດັກທີ່ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ບອກໃຫ້ພວກເຂົາຮູ້ກ່ຽວກັບພາກສ່ວນທີ່ ສາມາດຕິດຕໍ່ພົວພັນໄດ້ຢູ່ໃນຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ການບໍລິການຂອງສາທາລະນະ (ເປັນຕົ້ນແມ່ນເບີໂທລະສັບສາຍດ່ວນສຳລັບຊ່ວຍເຫຼືອເດັກ) ໃນກໍລະນີທີ່ພວກເຂົາ ມີຄຳຖາມ ຫຼື ມີຄວາມກ້າງວົນ. ເດັກສາມາດຂຽນຂໍ້ມູນເຫຼົ່ານີ້ໃສ່ບັດເອົາກັບບ້ານ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2).

ຖ້າວ່າຂ້ອຍມີຄວາມກ້າງວົນກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພຂອງ ຂ້ອຍເອງ ຫຼື ຄວາມປອດໄພຂອງຜູ້ອື່ນ, ຂ້ອຍສາມາດ:

- 1 ໄວລະສັນຍາ ສາຍດ່ວນເດັກ ຫຼື ເຂົ້າໄປເວັບໄຊ ຂອງເຂົາເຈົ້າ.
- 2 ຕິດຕໍ່ອົງການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ເປັນລູກມີກຳລັງເດັກ.
- 3 ຍັງມີການບໍລິການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆກໍລະນີຢູ່ໃນຊຸມຊົນຂອງຂ້ອຍ.

ຂ້ອຍຮູ້ສຶກດີທີ່ສຸດ ໃນເວລາທີ່

ຂ້ອຍຮູ້ສຶກບໍ່ດີທີ່ສຸດ ໃນເວລາທີ່

ສິ່ງທີ່ຂ້ອຍມັກທີ່ສຸດ ໃນບ້ານຂອງຂ້ອຍແມ່ນ...

ສິ່ງທີ່ຂ້ອຍບໍ່ມັກທີ່ສຸດ ໃນບ້ານຂອງຂ້ອຍແມ່ນ...

ຂ້ອຍຮູ້ສຶກປອດໄພເມື່ອ

ຄວາມຊື່ງຈຳພິດຄວາມສາກ ທີ່ສຸດຂອງຂ້ອຍແມ່ນ

ອາຍຸ 11 – 17 ປີ

ບົດສອນໂດຍຫຍໍ້ ອາຍຸ 11 – 17 ປີ*

ເວລາ: ໜຶ່ງຊົ່ວໂມງ

ໂດຍລວມ ບົດສອນໂດຍຫຍໍ້ນີ້ ກໍານົດເນື້ອໃນສໍາຄັນສໍາລັບການຝຶກອົບຮົມໜຶ່ງຊົ່ວໂມງ ໃນສະຖານະການທີ່ມີເວລາຈໍາກັດ. ບົດສອນນີ້ ກໍານົດເນື້ອໃນສໍາຄັນ ແລະ ເນັ້ນໜັກກິດຈະກຳທີ່ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຄວນຖືເປັນບູລິມະສິດ.

- ເນື້ອໃນຫລັກ:**
- ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກການລ່ວງລະເມີດ ແລະ ມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຄວາມປອດໄພ.
 - ການລ່ວງລະເມີດເດັກແມ່ນສິ່ງທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້. ເດັກ (ຫຼື ໄວໜຸ່ມ) ບໍ່ເຄີຍຜິດຖ້າລາວຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມບໍ່ຄວນຖືກກ່າວໂທດ.
 - ການລະເມີດທາງເພດເດັກແມ່ນລວມທັງການຈັບບາຍ ຫຼື ບໍ່ມີການສໍາພັດໃດເລີຍກໍໄດ້. ທັງເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ ສາມາດເປັນກຸ່ມເປົ້າໝາຍຂອງຜູ້ລະເມີດທາງເພດເດັກ. ບໍ່ມີ "ຜູ້ລ່ວງລະເມີດ" ຕາຍຕົວ. ຜູ້ລ່ວງລະເມີດສາມາດເປັນໃຜກໍໄດ້.
 - ຂ້ອຍຮັບຮູ້ຄວາມຮູ້ສຶກ, ຄວາມຄິດ, ປະຕິກິລິຍາທາງຮ່າງກາຍ ແລະ ບັນດາສັນຍານບອກເຕືອນຂອງຂ້ອຍ ເພື່ອປະເມີນວ່າເຫດການໃດໜຶ່ງ ມີຄວາມປອດໄພສໍາລັບຂ້ອຍ ຫຼື ບໍ່.
 - ເຄືອຄ່າຍສະໜັບສະໜູນຂອງຂ້ອຍແມ່ນກຸ່ມຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍຮູ້ຈັກ, ຜູ້ທີ່ຂ້ອຍເຫັນເປັນປະຈຳ ແລະ ເປັນຜູ້ທີ່ຂ້ອຍເຊື່ອໃຈ. ຂ້ອຍສາມາດໄປຫາຄົນເຫຼົ່ານີ້ເພື່ອຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອ. ພວກເຂົາຊ່ວຍປົກປ້ອງຂ້ອຍຈາກອັນຕະລາຍ ຫຼື ການລ່ວງລະເມີດ.
 - ໃນຊຸມຊົນມີການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ພຽງພໍສໍາລັບຂ້ອຍ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດໃນທຸກຮູບແບບ.

- ອຸປະກອນ**
- **ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ** (ບັດເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດພິມອອກ ສໍາລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ ຫຼື ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກສາມາດພິມອອກ ໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ຫຼື ບັດເພື່ອນໍາໃຊ້ເປັນອຸປະກອນປະຈຳຄົນ)
 - ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ແລະ ປາກກາໃຫຍ່.
 - ສໍາເນົາຈາກເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 12 - ເອກະສານກ່ຽວກັບສັນຍານບອກເຕືອນສໍາລັບເດັກ.

ຄໍາແນະນໍາ **ຂໍ້ແນະນໍາສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ (5 ນາທີ)**

ກ່າວຕ້ອນຮັບທຸກຄົນເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນ. ສະເໜີຕົນເອງ ແລະ ລະບຽບການຮ່ວມກັນ ເພື່ອໃຫ້ເດັກຮູ້ສຶກປອດໄພໃນການເວົ້າຈາ. ຕົວຢ່າງ: ການນັບຖືເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ, ປ່ອຍໃຫ້ຄົນອື່ນເວົ້າໂດຍບໍ່ລົບກວນ ຫຼື ເຢາະເຍີ້ຍ, ການສອນຈະໃຊ້ເວລາດົນປານໃດ, ພວກເຂົາສາມາດລົມກັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກເປັນການສ່ວນຕົວ ໃນກໍລະນີທີ່ພວກເຂົາມີຄວາມກັງວົນ ຫຼື ເສຍໃຈກັບເລື່ອງໃດໜຶ່ງ (ລວມທັງເລື່ອງໃດກໍໄດ້ ທີ່ໄດ້ກ່າວໃນການສອນ).

* ການຈັດກຸ່ມຄວນແບ່ງຕາມອາຍຸ 11 – 13 ແລະ 14 – 17 ປີ ສໍາລັບການຈັດການຝຶກອົບຮົມ, ແຕ່ວ່າ ເອກະສານທີ່ໃຊ້ແມ່ນແບບດຽວກັນ..

ອະທິບາຍ: ມື້ນີ້ພວກເຮົາຈະມາສົນທະນາກ່ຽວກັບວິທີປະຕິບັດ ທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ເຮົາ ແລະ ຜູ້ຮຽນເຮົາມີຄວາມປອດໄພ. ກ່ອນທີ່ພວກເຮົາຈະເລີ່ມ, ພວກເຮົາມາທຳຄວາມ ຮູ້ຈັກກັນເສຍກ່ອນ.

 ກິດຈະກຳ (5 ນາທີ)

ໃຫ້ເລືອກເອົາໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍກິດຈະກຳກ່ຽວກັບການສ້າງຄວາມລັງເຄີຍກັນຈາກ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3 - ເກມສ້າງຄວາມມ່ວນຊື່ນ ແລະ ສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ.

 ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ (15 ນາທີ)

ຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມວ່າພວກເຂົາຮູ້ຈັກຄຳນິຍາມ ກ່ຽວກັບຄຳວ່າ ສິດທິ ຫຼື ບໍ່. (ສິດທິແມ່ນສິ່ງທີ່ ເດັກທຸກຄົນຄວນໄດ້ຮັບ. ມັນບໍ່ຕ້ອງມີ "ຄຳຖາມ" ຫຼື "ອາດມີຄຳຖາມ" ກ່ຽວກັບສິ່ງນັ້ນ - ເດັກຄວນ ໄດ້ຮັບສິ່ງເຫຼົ່ານີ້.) ອະທິບາຍວ່າເດັກທຸກຄົນມີ ສິດທີ່ຈະມີຄວາມປອດໄພ, ສິດໃນການມີ ຮ່າງກາຍຂອງພວກເຂົາ, ສິດທາງດ້ານ ຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ໄດ້ຮັບການນັບຖື ແລະ ປະຕິບັດຕໍ່ຢ່າງເປັນທຳ. ຖາມແຕ່ລະກຸ່ມວ່າ ພວກເຂົາສາມາດບອກຊື່ເອກະສານສາກົນ ທີ່ກຳ ນົດນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບສິດທິເດັກ (ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍສິດທິເດັກ) ໄດ້ບໍ່.

ໃຫ້ອີງໃສ່ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດທິເດັກ ສະບັບຂຽນສຳລັບເດັກ ໃນເອກະສານຊ້ອນ ທ້າຍ 2- ບັດເອົາກັບບ້ານ.

ອະທິບາຍວ່າມື້ນີ້ພວກເຮົາຈະສຸມໃສ່ການປົກປ້ອງເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມຈາກການ ລ່ວງລະເມີດ. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກຳນົດຄຳນິຍາມຂອງຄຳວ່າການລ່ວງລະເມີດ (ການ ກະທຳທີ່ພາໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍ ຫຼື ເກີດບາດເຈັບ ຊຶ່ງບໍ່ແມ່ນເກີດຈາກອຸບັດຕິເຫດ ເພິ່ນເອີ້ນວ່າການລ່ວງລະເມີດ). ຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມວ່າ ຍ້ອນຫຍັງການລ່ວງລະເມີດຈຶ່ງ ເປັນສິ່ງຍອມຮັບບໍ່ໄດ້ (ມັນສ້າງຄວາມເຈັບປວດໃຫ້ແກ່ຄົນ. ມັນບໍ່ເປັນການເຄົາລົບ ສິດທິຂອງບຸກຄົນໃນດ້ານຄວາມປອດໄພ ແລະ ການເຄົາລົບ. ມັນບໍ່ຍຸຕິທຳ. ມັນເຮັດ ໃຫ້ຊຸມຊົນບໍ່ປອດໄພເພາະວ່າຄົນຮູ້ສຶກຖືກນາບຊູ່).

ເອົາຄຳນິຍາມໃຫ້ເບິ່ງກ່ຽວກັບຫຼາຍຮູບແບບຂອງການລ່ວງລະເມີດ ໂດຍຂຽນໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ຫຼື ໃຊ້ສະໄລຜ່ານໜ້າຈໍ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຍັງສາມາດອີງໃສ່ພາບອະທິບາຍກ່ຽວກັບ “ການລ່ວງລະເມີດເດັກແມ່ນຫຍັງ?” ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ.

ການລ່ວງລະເມີດທາງດ້ານຮ່າງກາຍ

ການລ່ວງລະເມີດທາງຮ່າງກາຍ ເກີດຂຶ້ນໃນເມື່ອບຸກຄົນໃດໜຶ່ງມີຈຸດປະສົງທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍ ຫຼື ນາບຊູ່ທີ່ຈະທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍເດັກຄົນໃດຄົນໜຶ່ງ. ບາງຕົວຢ່າງແມ່ນ: ການຕີ, ການຊີກຕ້ອຍ, ການຈັບສັນ, ເຕະ, ເອົາໄຟລົນ, ການຍູ້, ການອັດປາກ ຫຼື ຮັດຄໍ, ການຈັບຍົກປິ່ນຫົວລົງ, ໃຫ້ຢາເບື້ອ ຫຼື ການຈຳກັດການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງເດັກ.

ການລ່ວງລະເມີດທາງດ້ານຈິດໃຈ

ການລ່ວງລະເມີດທາງດ້ານຈິດໃຈແມ່ນການກະທຳທີ່ເຮັດໃຫ້ມີຜົນຕໍ່ຄວາມຮູ້ສຶກທາງອາລົມຈິດຢ່າງໜັກໜ່ວງແລະເຮັດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. ການລ່ວງລະເມີດທາງຈິດໃຈເປັນຜົນຮ້າຍຕໍ່ຄວາມຮູ້ສຶກເປັນຕົນເອງຂອງເດັກ. ບາງຕົວຢ່າງລວມມີ: ການເອີ້ນຊື່ແບບບໍ່ສຸພາບ, ການນາບຊູ່, ການເຢາະເຍີ້ຍ, ການກໍ່ກວນໃຫ້ໃຈຮ້າຍ ຫຼື ການເອົາເດັກແຍກຢູ່ຕ່າງຫາກ. ທຸກຮູບການຂອງການລ່ວງລະເມີດເດັກລ້ວນແຕ່ມີຜົນກະທົບທາງຈິດໃຈ.

ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ

ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເກີດຂຶ້ນໃນເວລາທີ່ບາງຄົນເອົາເດັກເຂົ້າຫຍຸ້ງກ່ຽວກັບພຶດຕິກຳທາງເພດ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ອຳນາດເໝືອເດັກ ຫຼື ນຳໃຊ້ໂອກາດຂໍ້ໄດ້ປຽບຈາກການໄວ້ວາງໃຈຂອງເດັກ. ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກລວມມີການປະພຶດທາງເພດທີ່ບໍ່ສົມຍອມໃນທຸກຮູບແບບ. ນີ້ລວມມີການສຳພັດ ຫຼື ບໍ່ມີການສຳພັດເລີຍ. ບາງຕົວຢ່າງລວມມີ: ການຈັບບາຍລັກສະນະທາງເພດ; ສ້າງພາບພົດ/ຮູບພາບ/ວິດີໂອ ທີ່ມີລັກສະນະລ່ວງລະເມີດກ່ຽວກັບເດັກ, ບັງຄັບເດັກໃຫ້ເບິ່ງ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມພຶດຕິກຳທາງເພດ ຫຼື ບັງຄັບເດັກໃຫ້ມີເພດສຳພັນ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມພຶດຕິກຳທາງເພດກັບເດັກ ຫຼື ຜູ້ໃຫຍ່ຄົນອື່ນ. ໂດຍທົ່ວໄປການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ມັກຈະເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍພຶດຕິກຳຂະໜາດນ້ອຍເປັນຕົ້ນແມ່ນການ ໂອ້ລົມວາຈາກກ່ຽວກັບທາງເພດແບບບໍ່ເໝາະສົມຈົນກາຍເປັນການລ່ວງລະເມີດດ້ວຍການສຳພັດທາງກາຍ.

ການປ່ອຍປະລະເລີຍ

ການປ່ອຍປະລະເລີຍ ແມ່ນຄວາມຫຼົ້ມເຫຼວທີ່ຮ້າຍແຮງໃນການສະໜອງບັດໃຈສໍາຄັນຕ່າງໆໃຫ້ແກ່ການເບິ່ງແຍງເດັກ. ບາງຕົວຢ່າງລວມມີ: ການປົກປ້ອງເດັກຈາກສິ່ງອັນຕະລາຍ ຫຼື ບໍ່ໃຫ້ການປົນປົງທາງການແພດ ຫຼື ບໍ່ສະໜອງສິ່ງຕ້ອງການທີ່ເປັນພື້ນຖານສໍາລັບການເຕີບໂຕ ແລະ ການພັດທະນາເດັກເຊັ່ນ ອາຫານ, ທີ່ພັກອາໄສ ຫຼື ການເບິ່ງແຍງທາງຈິດໃຈ.

ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ (10 ນາທີ)

ໃຫ້ສົນທະນາບັນດາຄຳຖາມດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຢູ່ໃນກຸ່ມ:

- ໃຜທໍາລາຍ/ລ່ວງລະເມີດ ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ? ຍ້ອນຫຍັງ?
- ຄົນເຫຼົ່ານີ້ເປັນຄົນແນວໃດ ? (ຈຸດປະສົງຂອງຄຳຖາມນີ້ກໍເພື່ອລົບລ້າງແນວຄວາມຄິດຂອງໄວໜຸ່ມ ທີ່ອາດຄິດວ່າຜູ້ລ່ວງລະເມີດແມ່ນບຸກຄົນທີ່ມີລັກສະນະຕາຍຕົວ ແລະ ຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຮັບຮູ້ວ່າ ໃນຄວາມເປັນຈິງແລ້ວຜູ້ລ່ວງລະເມີດອາດແມ່ນບຸກຄົນໃດກໍໄດ້. ຜູ້ລ່ວງລະເມີດອາດຈະແມ່ນຄົນຂ້າງບ້ານ, ພີ່ນ້ອງ, ຊາວຄ້າຂາຍຢູ່ຕະຫຼາດ, ຄູອາຈານ, ຜູ້ເບິ່ງແຍງຕະຫຼອດເຖິງຜູ້ນໍາສາດສະໜາ. ຜູ້ລ່ວງລະເມີດເປັນໄດ້ທັງຊາຍ ແລະ ຍິງ. ຖ້າຫາກມີສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ ຫຼື ມີທາງອ່າງ ກໍສາມາດເອົາມານໍາໃຊ້ໄດ້ ຊຶ່ງຈະເປັນການດີເພື່ອຊ່ວຍແບ່ງປັນຂໍ້ມູນໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບສະພາບການໃນລະດັບຊາດ.)
- ຄົນເຫຼົ່ານີ້ ອາຍຸຈັກປີ? (ຈຸດປະສົງຂອງຄຳຖາມນີ້ກໍເພື່ອຕິດຕາມເບິ່ງແນວຄວາມຄິດຕາຍຕົວທີ່ພົວພັນກັບຜູ້ລ່ວງລະເມີດແມ່ນໃຜ. ສິ່ງທີ່ສໍາຄັນແມ່ນມັນຍັງໃຫ້ຄວາມຮູ້ ວ່າເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມອື່ນໆ ສາມາດກາຍເປັນຜູ້ລ່ວງລະເມີດໄດ້ຄືແນວໃດ.)
- ໃຜແດ່ທີ່ຕ້ອງການໃຫ້ມີການປົກປ້ອງຈາກການລ່ວງລະເມີດ ? (ຖ້າມີບຸກຄົນໃດບຸກຄົນໜຶ່ງທີ່ຕົກເປັນເປົ້າໝາຍຂອງການລ່ວງລະເມີດ, ສະແດງວ່າຫມົດທຸກຄົນກໍມີຄວາມຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ.)
- ໃຜທີ່ຄິດວ່າພວກເຂົາສົມຄວນຖືກລ່ວງລະເມີດ? (ເດັກພິການ ຫຼື ເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍທີ່ຖືກເວົ້າໃຫ້ວ່າຕົນບໍ່ມີຄ່າ ຫຼື ຖືກລ່ວງລະເມີດທາງຈິດໃຈ ຫຼື ຖືກເວົ້າໃຫ້ວ່າພວກເຂົາເປັນຄົນ "ບໍ່ດີ" ຫຼື ຍ້ອນວ່າພວກເຂົາອາດຈະເຄີຍຖືກລ່ວງລະເມີດມາກ່ອນ.)
- ໃຜອາດມີແນວຄິດຕໍ່ຕ້ານທີ່ວ່າ ພວກເຂົາອາດບໍ່ຕ້ອງການ ການປົກປ້ອງຈາກການລ່ວງລະເມີດ ? (ຜູ້ຊາຍ ແລະ ເດັກຊາຍ, ໄວໜຸ່ມ, ບຸກຄົນທີ່ມີອໍານາດ, ບຸກຄົນທີ່ມີພາບພົດແບບ "ແຂງກະດ້າງ", ບຸກຄົນຜູ້ທີ່ເຊື່ອວ່າ ພວກເຂົາມີຄວາມສາມາດທີ່ຈະຈັດການກັບທຸກສິ່ງໄດ້ດ້ວຍພວກເຂົາເອງ.)
- ຍ້ອນຫຍັງພວກເຂົາຈຶ່ງຕໍ່ຕ້ານ? (ຜູ້ຊາຍອາດໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກຄວາມກົດດັນທາງສັງຄົມໃຫ້ມີ "ຄວາມເອກະລາດ", ເປັນ "ຄົນແຂງກະດ້າງ", "ບໍ່ສະແດງຄວາມອ່ອນແອ" ແລະ "ມີຄວາມສາມາດຮັບມືກັບທຸກບັນຫາ". ບຸກຄົນທີ່ມີອໍານາດອາດຄິດວ່າ ພວກເຂົາຄວນຢູ່ໃນຖານະການຄວບຄຸມທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງ ແລະ ມີຄົນນັບຖື. ບຸກຄົນໃດ ທີ່ຖືຕົນເອງວ່າເປັນຄົນ "ແຂງກະດ້າງ", "ເຂັ້ມແຂງ", "ບໍ່ມີສິ່ງໃດແຕ່ຕ້ອງຂ້ອຍໄດ້" ມັກຈະເປັນຄົນລັງເລທີ່ຈະຮັບຮູ້ວ່າ ຕົນອາດມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະຖືກລ່ວງລະເມີດ ແລະ ອາດຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ. ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມັກສ້າງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ອາດຍອມຕໍ່ການຖືກລ່ວງລະເມີດ ຫຼື ຫຼີກເວັ້ນບໍ່ສະແຫວງຫາການຊ່ວຍເຫຼືອ.)

- ສິ່ງນີ້ອາດມີຜົນກະທົບຫຍັງ? (ພວກເຂົາອາດມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະຖືກລ່ວງລະເມີດ ຫຼາຍກວ່າ ຖ້າວ່າພວກເຂົາບໍ່ຕື່ນຕົວຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດ. ມັນຄົງເປັນການຍາກທີ່ຈະຊອກຫາການຊ່ວຍເຫຼືອຍ້ອນຄວາມກົດດັນ ຫຼື ຄວາມຄາດຫວັງຈາກຊຸມຊົນ/ສັງຄົມຂອງພວກເຂົາ. ມັນຄົງເປັນການຍາກທີ່ຈະຊອກຫາການຊ່ວຍເຫຼືອ ຫຼື ແກ້ໄຂບັນຫາ ເພາະວ່າ ພວກເຂົາບໍ່ໄດ້ພັດທະນາຫຼາຍວິທີການໃນການໂອ້ລົມກ່ຽວກັບບັນຫາ.)

 ກິດຈະກຳ (10 ນາທີ)

ອະທິບາຍວ່າ ການຕອບໂຕ້ທາງຮ່າງກາຍ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກແມ່ນຕົວຊີ້ວັດທີ່ດີ ຂອງສະພາບການທີ່ບໍ່ປອດໄພ. ໃຫ້ຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ : ແຈກຢາຍສຳເນົາເອກະສານກ່ຽວກັບສັນຍານບອກເຕືອນ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ12) ໃຫ້ແກ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ ແລະ ອ່ານດັງໆ ເຫດການຕ່າງໆໃຫ້ຄົນອື່ນຟັງ. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຊອກຫາຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ໄວໜຸ່ມແຕ່ຄົນອາດຈະມີໃນແຕ່ລະເລື່ອງ ແລະ ບັນທຶກເອົາຄຳຕອບລົງໃສ່ເອກະສານ. ໃຫ້ສົນທະນາເປັນກຸ່ມ ໂດຍເນັ້ນເຖິງບັນດາປະຕິກິລິຍາຕອບໂຕ້ທາງຮ່າງກາຍ. ຈົ່ງເນັ້ນໜັກວ່າຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນຕ້ອງຮຽນອ່ານຈາກພຶດຕິກຳຂອງຕົນເອງ ແລະ ພັດທະນາຍຸດທະສາດຂອງຕົນເອງ ເພື່ອປະເມີນວ່າພວກເຂົາມີຄວາມປອດໄພ ຫຼື ບໍ່.

 ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ (5 ນາທີ)

ອະທິບາຍແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບ "ເຄືອຂ່າຍຜູ້ຊ່ວຍເຫຼືອ". ເຄືອຂ່າຍການຊ່ວຍເຫຼືອແມ່ນກຸ່ມຄົນໃດໜຶ່ງທີ່ໄວໜຸ່ມສາມາດໄປພົບເພື່ອຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໄດ້. ສ່ວນຫລາຍໄວໜຸ່ມຈະອາໄສໝູ່ເພື່ອນຂອງຕົນເອງໃນການສ້າງມິດຕະພາບ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ. ເຖິງແມ່ນວ່າກຸ່ມໝູ່ເພື່ອນແມ່ນເຄືອຂ່າຍຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ສຳຄັນ, ການສ້າງເຄືອຂ່າຍດັ່ງກ່າວກັບຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ເຈົ້າໄວ້ໃຈໄດ້ກໍສຳຄັນເຊັ່ນກັນ. ມັນມີຄວາມສຳຄັນທີ່ເຈົ້າຕ້ອງສ້າງເຄືອຂ່າຍຂອງຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ຊຶ່ງແມ່ນຜູ້ທີ່ເຈົ້າສາມາດໂອ້ລົມນຳ, ເຊື່ອໝັ້ນ ແລະ ແມ່ນຜູ້ທີ່ຊ່ວຍເຈົ້າໄດ້ຖ້າຫາກເຈົ້າຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພ. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຄິດ ແລະ ຂຽນຊື່ຜູ້ທີ່ສາມາດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອພວກເຂົາໄດ້ 5 ຄົນ. (ຖ້າໄດ້ພິມ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ ໃຫ້ກັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ, ເດັກສາມາດຂຽນໃສ່ໜ້າກ່ຽວກັບ "ຜູ້ໃຫຍ່ 5 ຄົນທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈ" ໄດ້.)

 ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ (5 ນາທີ)

ຖ້າມີເວລາພຽງພໍ, ຈົ່ງເຊີນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະກອບ
ຄຳເຫັນໃສ່ແຜ່ນພາບຂອງກຸ່ມ ກ່ຽວກັບ
ປະເພດການ ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ມີຢູ່ໃນຊຸມຊົນ
ໃຫ້ແກ່ບຸກຄົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຫຼື ຜູ້ທີ່ປະສົບກັບການ
ລ່ວງລະເມີດປະເພດໃດໜຶ່ງ. ບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ກໍບອກ
ພວກເຂົາໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບຊ່ອງທາງຕິດຕໍ່ພາຍໃນ
ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ທຸກການບໍລິການລະດັບ
ຊາດ (ເຊັ່ນ ເລກໂທລະສັບ ສູນຊ່ວຍເຫຼືອເດັກ)
ໃນກໍລະນີທີ່ພວກເຂົາມີຄຳຖາມ ຫຼື ມີຄວາມ
ກັງວົນໃຈ. (ຖ້າບັດເອົາກັບບ້ານ ໃນ
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 ຖືກພິມອອກມາ
ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ຍຄົນແລ້ວ, ເດັກສາມາດຂຽນ
ຂໍ້ມູນໃສ່ ໃນບັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງດັ່ງກ່າວ.) ກ່າວຂອບ
ໃຈເດັກສຳລັບການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພວກເຂົາ.

ຖ້າວ່າຂ້ອຍມີຄວາມກັງວົນກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພຂອງ
ຂ້ອຍເອງ ຫຼື ຄວາມປອດໄພຂອງຜູ້ອື່ນ, ຂ້ອຍສາມາດ:

- 1 ໂທລະສັບສູນ ສາຍດ່ວນເດັກ ຫຼື ເຂົ້າໄປເວບໄຊ
ຂອງເຂົາເຈົ້າ:
- 2 ຕິດຕໍ່ອົງການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ເຮັດວຽກກັບບ້ານເດີມ:
- 3 ຍັງມີການບໍລິການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆທີ່ຊຸມຊົນມີຢູ່ໃນເມັດຊຸບຂອງຂ້ອຍ:

ພາກສະເໜີ ອາຍຸ 11 - 17 ປີ*

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ : 15 ນາທີ

ໂດຍລວມ ພາກສະເໜີຄວນເປັນການສ້າງບັນຍາກາດທີ່ມີຄວາມເຊື່ອຫມັ້ນ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ໄວໜຸ່ມ ຮູ້ສຶກສະບາຍໃຈ ແລະ ມີຄວາມຮູ້ສຶກດີກ່ຽວກັບພວກເຂົາ ແລະ ກິດຈະກຳ. ຕ້ອງມີ ການກຳນົດກົດລະບຽບພື້ນຖານ ເພື່ອໃຫ້ໄວໜຸ່ມຮູ້ສຶກປອດໄພ ທີ່ຈະສົນທະນາຕາມ ສະບາຍ. ຄວນສະເໜີໃຫ້ໄວໜຸ່ມຮູ້ຈັກການປົກປ້ອງເດັກ, ການລ່ວງລະເມີດເດັກ ແລະ ສິດທິເດັກ.

- ເນື້ອໃນຫລັກ**
- ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ, ທາງຮ່າງກາຍ ແລະ ທາງຈິດໃຈ ຕະຫຼອດຮອດການ ປ່ອຍປະລະເລີຍ ສາມາດທຳລາຍການ ເຕີບໂຕ ແລະ ການພັດທະນາຂອງເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ກໍຄືກະທົບໃນທາງລົບ ຕໍ່ອະນາຄົດຂອງພວກເຂົາ.
 - ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກການລ່ວງລະເມີດ ແລະ ມີສິດທີ່ ຈະໄດ້ຮັບຄວາມປອດໄພ.

- ອຸປະກອນ**
- **ເອກະສານຊ້ອນຫ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ** (ບັດເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດພິມອອກ ສຳລັບ ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ ຫຼື ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດພິມອອກ ໃສ່ເຈ້ຍ ແຜ່ນໃຫຍ່ ຫຼື ບັດເພື່ອນຳໃຊ້ເປັນອຸປະກອນປະຈັກຕາ.)

ຄຳແນະນຳ **ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ**

ກ່າວຕ້ອນຮັບທຸກຄົນເຂົ້າສູ່ບົດຮຽນ. ສະເໜີຕົນເອງ ແລະ ລະບຽບການຮ່ວມກັນ ເພື່ອ ໃຫ້ເດັກຮູ້ສຶກປອດໄພໃນການເວົ້າຈາ. ຕົວຢ່າງ: ການນັບຖືເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນ, ປ່ອຍ ໃຫ້ຄົນອື່ນເວົ້າໂດຍບໍ່ລົບກວນ ຫຼື ເຢາະເຍີ້ຍ, ການສອນຈະໃຊ້ເວລາດົນປານໃດ, ພວກເຂົາສາມາດລົມກັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກເປັນການສ່ວນຕົວ ໃນກໍລະນີ ທີ່ພວກເຂົາມີຄວາມກັງວົນ ຫຼື ເສຍໃຈກັບເລື່ອງໃດໜຶ່ງ (ລວມທັງເລື່ອງໃດກໍໄດ້ ທີ່ ໄດ້ກ່າວໃນການສອນ.) *ອະທິບາຍ: ມື້ນີ້ພວກເຮົາຈະມາສົນທະນາກ່ຽວກັບວິທີປະຕິ ບັດ ທີ່ຈະເຮັດໃຫ້ເຮົາ ແລະ ພູ່ຂອງເຮົາມີຄວາມປອດໄພ. ກ່ອນທີ່ພວກເຮົາຈະເລີ່ມ, ພວກເຮົາມາທຳຄວາມຮູ້ຈັກກັນເສຍກ່ອນ.*

 ກິດຈະກຳ

ໃຫ້ເລືອກເອົາໜຶ່ງ ຫຼື ຫຼາຍກິດຈະກຳກ່ຽວກັບການສ້າງຄວາມລັງເຄີຍກັນຈາກ **ເອກະສານຊ້ອນຫ້າຍ 3 - ເກມສ້າງຄວາມມ່ວນຊື່ນ ແລະ ສ້າງຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ.**

 ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມວ່າພວກເຂົາຮູ້ຈັກຄຳນິຍາມກ່ຽວກັບຄຳວ່າ ສິດທິ ຫຼື ບໍ່. (*ສິດທິແມ່ນ ສິ່ງທີ່ເດັກທຸກຄົນຄວນໄດ້ຮັບ. ມັນບໍ່ຕ້ອງມີ "ຄຳຖາມ" ຫຼື "ອາດມີຄຳຖາມ" ກ່ຽວກັບ ສິ່ງນັ້ນ - ເດັກຄວນໄດ້ຮັບສິ່ງເຫຼົ່ານີ້.*) ອະທິບາຍວ່າເດັກທຸກຄົນມີສິດທິຈະມີຄວາມ ປອດໄພ, ສິດໃນການມີຮ່າງກາຍຂອງພວກເຂົາ, ສິດທາງດ້ານຄຳຄິດເຫັນ ແລະ

* ການຈັດກຸ່ມໃຫ້ອີງໃສ່ອາຍຸ 11 - 13 ແລະ 14 - 17 ປີສຳລັບການຝຶກອົບຮົມ, ແຕ່ວ່າເອກະສານແມ່ນໃຊ້ອັນດຽວກັນ.

ຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ໄດ້ຮັບການນັບຖື ແລະ ປະຕິບັດຕໍ່ຢ່າງເປັນທຳ. ຖາມແຕ່ລະກຸ່ມວ່າ ພວກເຂົາສາມາດບອກຊື່ເອກະສານສາກົນ ທີ່ກຳນົດນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບສິດທິເດັກ (ສົນທິສັນຍາ ສະຫະປະຊາຊາດ ວ່າດ້ວຍສິດທິເດັກ) ໄດ້ບໍ່. ຖ້າຫາກວ່າໃນກຸ່ມ ມີເດັກ ອາຍຸສູງກວ່າ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກອາດຍົກຂຶ້ນວ່າ ເຖິງແມ່ນວ່າພວກເຂົາຈະ ບໍ່ແມ່ນ "ເດັກ" ກໍຕາມ, ແຕ່ກໍຖືວ່າພວກເຂົາເປັນບຸກຄົນໜຶ່ງທີ່ຢູ່ໃນໄລຍະຂ້າມຜ່ານ ຈາກການເປັນເດັກ ມາເປັນຜູ້ໃຫຍ່. ນີ້ແມ່ນເຫດຜົນວ່າຄຳສັບທີ່ໃຊ້ໃນກົດໝາຍຕ່າງໆ ຍັງໃຊ້ຄຳວ່າ "ເດັກ" ເຖິງແມ່ນວ່າໃນຄວາມເປັນຈິງແລ້ວ ເດັກຈະບໍ່ກາຍເປັນ "ຜູ້ໃຫຍ່" ທັນທີ ຖ້າເບິ່ງຈາກທັດສະນະດ້ານຊີວະສາດ ແລະ ຈິດຕະວິທະຍາ.

ກິດຈະກຳ (ທາງເລືອກ)

ສະເໜີ ກ່ຽວກັບ ສົນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດທິເດັກ ສະບັບຊຽນສຳລັບເດັກໃນເອກະສານທ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ.

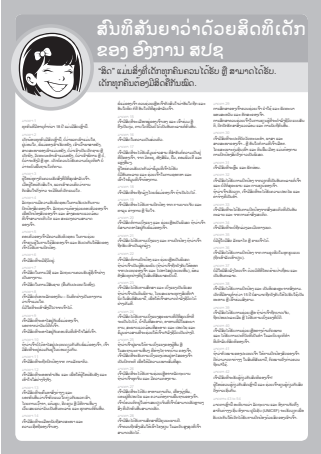
ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ອະທິບາຍວ່າມື້ນີ້ພວກເຮົາຈະສຸມໃສ່ການ ບົກປ້ອງເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມຈາກການລ່ວງ ລະເມີດ. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກຳນົດຄຳນິຍາມຂອງ ຄຳວ່າການລ່ວງລະເມີດ. (ການກະທຳທີ່ພາໃຫ້ ເກີດອັນຕະລາຍ ຫຼື ເກີດບາດເຈັບ ຊຶ່ງບໍ່ແມ່ນ ເກີດຈາກອຸບັດຕິເຫດເພິ່ນເອີ້ນວ່າການລ່ວງລະ ເມີດ).

ຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມວ່າ ຍ້ອນຫຍັງການລ່ວງລະເມີດຈຶ່ງເປັນສິ່ງຍອມຮັບບໍ່ໄດ້ (ມັນສ້າງ ຄວາມເຈັບປວດໃຫ້ແກ່ຄົນ. ມັນບໍ່ເປັນການເຄົາລົບສິດທິຂອງບຸກຄົນໃນດ້ານຄວາມ ປອດໄພ ແລະ ການເຄົາລົບ. ມັນບໍ່ຍຸຕິທຳ. ມັນເຮັດໃຫ້ຊຸມຊົນບໍ່ປອດໄພເພາະວ່າຄົນ ຮູ້ສຶກຖືກນາບຊູ່.)

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ທົບທວນຄືນເນື້ອໃນຫລັກ ແລະ ອະທິບາຍວ່າ ມື້ນີ້ພວກເຮົາຈະສົນທະນາກ່ຽວກັບ ບາງວິທີການບົກປ້ອງທີ່ໄວໜຸ່ມສາມາດເຫັນດີຮັບຮອງເອົາເພື່ອເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາ ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດ.

ການສັ່ງເກດ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດອະທິບາຍເນື້ອໃນຂອງການລ່ວງລະເມີດ ຫຼື ບໍ່? ✓

ຫົວເລື່ອງ 1: ຄວາມຈິງກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດເດັກ ອາຍຸ 11 – 17 ປີ

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ: 30 ນາທີ

ໂດຍລວມ

ຫົວເລື່ອງນີ້ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ຈະແຈ້ງ ສຳລັບໄວໜຸ່ມກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດເດັກ ແລະ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ໂດຍສະເພາະ. ມັນຊ່ວຍໄວໜຸ່ມໃຫ້ເຂົ້າໃຈວ່າ ບໍ່ມີ "ຜູ້ລ່ວງລະເມີດ" ແບບຕາຍຕົວ. ຫົວເລື່ອງນີ້ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການກະກຽມຢ່າງລະມັດລະວັງ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ຄວາມຫລໍ່ແຫລມກ່ຽວກັບຜົນກະທົບ.

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຈະຕ້ອງຮັບຮູ້ວ່າການຝຶກຫັດແບບນີ້ອາດມີຜົນກະທົບຕໍ່ເດັກ ບາງຄົນ ຜູ້ທີ່ເຄີຍໄດ້ຕົກເປັນຜູ້ເຄາະຮ້າຍຂອງການລ່ວງລະເມີດມາກ່ອນ. ພວກເຂົາອາດບໍ່ເຄີຍໄດ້ບອກໃຫ້ຄົນອື່ນຮູ້ມາກ່ອນ ແລະ ອາດເກີດມີຄວາມເຄັ່ງຄຽດ ຫຼື ໂສກເສົ້າເສຍໃຈຈາກການຄິດຄືນຫຼັງປະສົບການດັ່ງກ່າວ. ດັ່ງນັ້ນຈຶ່ງມີຄວາມສຳຄັນ ທີ່ຈະຕ້ອງມີລະບົບການຊ່ວຍເຫຼືອສຳລັບເດັກ ທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບມາກ່ອນ. ຕາມທີ່ກຳນົດ ໃນບົດສອນພາກທີ 1: ການເລີ່ມຕົ້ນ, ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ້ອງໄດ້ກະກຽມ ແລະ ຮູ້ວິທີການຕອບໂຕ້ ຕໍ່ການເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນ - ຕົວຢ່າງ ຈະເຮັດແນວໃດຖ້າຫາກເດັກຄົນໜຶ່ງໄດ້ບອກຄວາມຈິງວ່າ ໃນບັດຈຸບັນພວກເຂົາກຳລັງຖືກອັນຕະລາຍ ແລະ ຈະເຮັດແນວໃດເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ເດັກມີຄວາມປອດໄພ.

ເນື້ອໃນຫລັກ

- ການລ່ວງລະເມີດເດັກແມ່ນສິ່ງທີ່ຍອມຮັບບໍ່ໄດ້.
- ເດັກ (ຫຼື ໄວໜຸ່ມ) ບໍ່ເຄີຍຜິດຖ້າລາວຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມບໍ່ຄວນຖືກກ່າວໂທດ.
- ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກປະກອບດ້ວຍການລ່ວງລະເມີດແບບມີການສຳພັດ ແລະ ບໍ່ມີການສຳພັດທາງຮ່າງກາຍ.
- ຫັງເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍ ສາມາດເປັນກຸ່ມເປົ້າໝາຍຂອງຜູ້ລະເມີດທາງເພດເດັກ.
- ບໍ່ມີ "ຜູ້ລ່ວງລະເມີດ" ຕາຍຕົວ. ຜູ້ລ່ວງລະເມີດສາມາດເປັນໃຜກໍໄດ້.

ອຸປະກອນ

- ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ
- ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ແລະ ປາກກາໃຫຍ່
- ສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ ຫຼື ຂໍ້ມູນ ແນວໂນ້ມ ກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ (ຖ້າມີ)

ຄຳແນະນຳ

 ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມວ່າ ໂດຍທົ່ວໄປຄົນສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ຫລື ທຳຮ້າຍເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມຄືແນວໃດ? (ຄຳຕອບອາດຈະເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍການທຳຮ້າຍທາງຮ່າງກາຍ ແລະ ທາງວາຈາ, ຕົວຢ່າງການຮຽກຊີ້ ທີ່ບໍ່ສຸພາບ, ການຕົບຕີ ແລະ ອາດເປັນໄປໄດ້ທີ່ຈະບໍ່ໃຫ້ການເບິ່ງແຍງ ຫຼື ບັງຄັບໃຫ້ເຮັດວຽກສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ້ອງໄດ້ຕັ້ງຄຳຖາມຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເພື່ອກະຕຸ້ນໃຫ້ມີການສົນທະນາ ເພື່ອໃຫ້ມີບາງຄົນເວົ້າອອກມາກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ.)

* ການຈັດກຸ່ມອາຍຸຄວນແບ່ງເປັນກຸ່ມ 11-13 ແລະ 14-17 ປີ ສຳລັບການຈັດຝຶກອົບຮົມ, ແຕ່ວ່າເອກະສານແມ່ນໃຊ້ອັນດຽວກັນ.

ເອົາຄຳນິຍາມໃຫ້ເບິ່ງກ່ຽວກັບຫຼາຍຮູບແບບຂອງການລ່ວງລະເມີດ ໂດຍຂຽນໃສ່ ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ຫຼື ໃຊ້ສະໄລຜ່ານໜ້າຈໍ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຍັງສາມາດອີງ ໃສ່ພາບອະທິບາຍກ່ຽວກັບ “ການລ່ວງລະເມີດເດັກແມ່ນຫຍັງ?” ໃນເອກະສານ ຊ້ອນຫ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ.

ການລ່ວງລະເມີດທາງດ້ານຮ່າງກາຍ

ການລ່ວງລະເມີດທາງຮ່າງກາຍ ເກີດຂຶ້ນໃນເມື່ອບຸກຄົນໃດໜຶ່ງມີຈຸດປະສົງທຳຮ້າຍ ຮ່າງກາຍ ຫຼື ນາບຂູ່ທີ່ຈະທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍເດັກຄົນໃດຄົນໜຶ່ງ. ບາງຕົວຢ່າງແມ່ນ: ການຕີ, ການຂົກຕ່ອຍ, ການຈັບສັ່ນ, ເຕະ, ເອົາໄຟລົນ, ການຍູ້, ການອັດປາກ ຫຼື ຮັດຄໍ, ການຈັບຍົກປິ່ນຫົວລົງ, ໃຫ້ຢາເປື້ອ ຫຼື ການຈຳກັດການເຄື່ອນຍ້າຍຂອງເດັກ.

ການລ່ວງລະເມີດທາງດ້ານຈິດໃຈ

ການລ່ວງລະເມີດທາງດ້ານຈິດໃຈແມ່ນການກະທຳທີ່ເຮັດໃຫ້ມີຜົນຕໍ່ຄວາມຮູ້ສຶກ ທາງອາລົມຈິດຢ່າງໜັກໜ່ວງແລະເຮັດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. ການລ່ວງລະເມີດທາງຈິດໃຈ ເປັນຜົນຮ້າຍຕໍ່ຄວາມຮູ້ສຶກເປັນຕົ້ນເອງຂອງເດັກ. ບາງຕົວຢ່າງລວມມີ: ການເອີ້ນຊື່ ແບບບໍ່ສຸພາບ, ການນາບຂູ່, ການເຍາະເຍີ້ຍ, ການກໍ່ກວນໃຫ້ໃຈຮ້າຍ ຫຼື ການເອົາ ເດັກແຍກຢູ່ຕ່າງຫາກ. ທຸກຮູບການຂອງການລ່ວງລະເມີດເດັກລ້ວນແຕ່ມີຜົນກະທົບ ທາງຈິດໃຈ.

ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ

ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເກີດຂຶ້ນໃນເວລາທີ່ບາງຄົນເອົາເດັກເຂົ້າຫຍຸ້ງກ່ຽວກັບ ພຶດຕິກຳທາງເພດ ດ້ວຍການນຳໃຊ້ອຳນາດເໜືອເດັກ ຫຼື ນຳໃຊ້ໂອກາດຂໍ້ໄດ້ປຽບ ຈາກການໄວ້ວາງໃຈຂອງເດັກ. ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກລວມມີການປະພຶດ ທາງເພດທີ່ບໍ່ສົມຍອມໃນທຸກຮູບແບບ. ນີ້ລວມມີການສຳພັດ ຫຼື ບໍ່ມີການສຳພັດເລີຍ. ບາງຕົວຢ່າງລວມມີ: ການຈັບບາຍລັກສະນະທາງເພດ; ສ້າງພາບພົດ /ຮູບພາບ/ ວິດີໂອ ທີ່ມີລັກສະນະລ່ວງລະເມີດກ່ຽວກັບເດັກ, ບັງຄັບເດັກໃຫ້ເບິ່ງ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມ ພຶດຕິກຳທາງເພດ ຫຼື ບັງຄັບເດັກໃຫ້ມີເພດສຳພັນ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມພຶດຕິກຳທາງເພດ ກັບເດັກ ຫຼື ຜູ້ໃຫຍ່ຄົນອື່ນ. ໂດຍທົ່ວໄປການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ ມັກຈະເລີ່ມຕົ້ນ ດ້ວຍພຶດຕິກຳຂະໜາດນ້ອຍ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການໂອ້ລົມວາຈາກກ່ຽວກັບທາງເພດແບບບໍ່ ເໝາະສົມຈົນກາຍເປັນການ ລ່ວງລະເມີດດ້ວຍການສຳພັດທາງກາຍ.

ການປ່ອຍປະລະເລີຍ

ການປ່ອຍປະລະເລີຍ ແມ່ນຄວາມຫຼົ້ມເຫຼວທີ່ຮ້າຍແຮງໃນການສະໜອງບັດໃຈສຳຄັນ ໃຫ້ແກ່ການເບິ່ງແຍງ. ບາງຕົວຢ່າງລວມມີ: ການປົກປ້ອງເດັກຈາກສິ່ງອັນຕະລາຍ ຫຼື ບໍ່ໃຫ້ການປິ່ນປົວທາງການແພດ ຫຼື ບໍ່ສະໜອງສິ່ງຕ້ອງການທີ່ເປັນພື້ນຖານສຳລັບ ການເຕີບໂຕ ແລະ ການພັດທະນາເດັກເຊັ່ນ ອາຫານ, ທີ່ພັກອາໄສ ຫຼື ການເບິ່ງແຍງ ທາງຈິດໃຈ.

 ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ໃຫ້ສົນທະນາບັນດາຄຳຖາມດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຢູ່ໃນກຸ່ມ:

- ໃຜທຳລາຍ/ລ່ວງລະເມີດ ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ? ຍ້ອນຫຍັງ?
- ຄົນເຫຼົ່ານີ້ເປັນຄົນແນວໃດ? (ຈຸດປະສົງຂອງຄຳຖາມນີ້ກໍເພື່ອລົບລ້າງແນວຄວາມຄິດຂອງໄວໜຸ່ມ ທີ່ອາດຄິດວ່າຜູ້ລ່ວງລະເມີດແມ່ນບຸກຄົນທີ່ມີລັກສະນະຕາຍຕົວ ແລະ ຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຮັບຮູ້ວ່າ ໃນຄວາມເປັນຈິງແລ້ວຜູ້ລ່ວງລະເມີດອາດແມ່ນບຸກຄົນໃດກໍໄດ້. ຜູ້ລ່ວງລະເມີດອາດຈະແມ່ນຄົນຂ້າງບ້ານ, ພີ່ນ້ອງ, ຊາວຄ້າຂາຍຢູ່ຕະຫຼາດ, ຄູອາຈານ, ຜູ້ເບິ່ງແຍງຕະຫຼອດເຖິງຜູ້ນຳສາດສະຫນາ. ຜູ້ລ່ວງລະເມີດເປັນໄດ້ທັງຊາຍ ແລະ ຍິງ. ຖ້າຫາກມີສະຖິຕິແຫ່ງຊາດ ຫຼື ມີທາງອ່ຽງ ກໍສາມາດເອົາມານຳໃຊ້ໄດ້ ຊຶ່ງຈະເປັນການດີເພື່ອຊ່ວຍແບ່ງປັນຂໍ້ມູນໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບສະພາບການ ໃນລະດັບຊາດ. ອາດຊ່ວຍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເຂົ້າໃຈຕື່ມ ຖ້າອະທິບາຍວ່າບາງຄັ້ງ ຜູ້ລ່ວງລະເມີດບໍ່ໄດ້ເຄື່ອນໄຫວພຽງຜູ້ດຽວ. ພວກເຂົາອາດຈະນຳໃຊ້ໝູ່ ຫຼື ຕົວແທນ ໃນການຕິດຕໍ່ກັບເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມ.)
- ຄົນເຫຼົ່ານີ້ ອາຍຸຈັກປີ? (ຈຸດປະສົງຂອງຄຳຖາມນີ້ກໍເພື່ອຕິດຕາມເບິ່ງແນວຄວາມຄິດຕາຍຕົວທີ່ພົວພັນກັບຜູ້ລ່ວງລະເມີດແມ່ນໃຜ. ສິ່ງທີ່ສຳຄັນແມ່ນມັນຍັງໃຫ້ຄວາມຮູ້ ວ່າເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມອື່ນໆ ສາມາດກາຍເປັນຜູ້ລ່ວງລະເມີດໄດ້ຄືແນວໃດ.)
- ໃຜແດ່ທີ່ຕ້ອງການໃຫ້ມີການປົກປ້ອງຈາກການລ່ວງລະເມີດ? (ຖ້າມີບຸກຄົນໃດບຸກຄົນໜຶ່ງ ທີ່ຕົກເປັນເປົ້າໝາຍຂອງການລ່ວງລະເມີດ, ສະແດງວ່າຫມົດທຸກຄົນກໍມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ.)
- ໃຜທີ່ຄິດວ່າພວກເຂົາສົມຄວນຖືກລ່ວງລະເມີດ? (ເດັກພິການ ຫຼື ເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍທີ່ຖືກເວົ້າໃຫ້ວ່າຕົນບໍ່ມີຄ່າ ຫຼື ຖືກລ່ວງລະເມີດທາງຈິດໃຈ ຫຼື ຖືກເວົ້າໃຫ້ວ່າພວກເຂົາເປັນຄົນ "ບໍ່ດີ" ຫຼື ຍ້ອນວ່າພວກເຂົາອາດຈະເຄີຍຖືກລ່ວງລະເມີດມາກ່ອນ).
- ໃຜອາດມີແນວຄິດຕໍ່ຕ້ານທີ່ວ່າ ພວກເຂົາອາດບໍ່ຕ້ອງການ ການປົກປ້ອງຈາກການລ່ວງລະເມີດ ? (ຜູ້ຊາຍ ແລະ ເດັກຊາຍ, ໄວໜຸ່ມ, ບຸກຄົນທີ່ມີອຳນາດ, ບຸກຄົນທີ່ມີພາບພົດແບບ "ແຂງກະດ້າງ", ບຸກຄົນຜູ້ທີ່ເຊື່ອວ່າ ພວກເຂົາມີຄວາມສາມາດທີ່ຈະຈັດການກັບທຸກສິ່ງໄດ້ດ້ວຍຕົວຂອງພວກເຂົາເອງ.)
- ຍ້ອນຫຍັງພວກເຂົາຈຶ່ງຕໍ່ຕ້ານ ? (ຜູ້ຊາຍອາດໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກຄວາມກົດດັນທາງສັງຄົມໃຫ້ມີ "ຄວາມເອກະລາດ", ເປັນ "ຄົນແຂງກະດ້າງ", "ບໍ່ສະແດງຄວາມອ່ອນແອ" ແລະ "ມີຄວາມສາມາດຮັບມືກັບທຸກບັນຫາ". ໄວໜຸ່ມອາດຕ້ອງການພິສູດວ່າ "ພວກເຂົາສາມາດເຮັດໄດ້ຫຼາຍຢ່າງ". ບຸກຄົນທີ່ມີອຳນາດອາດຄິດວ່າພວກເຂົາຄວນຢູ່ໃນຖານະການຄວບຄຸມທຸກສິ່ງທຸກຢ່າງ ແລະ ມີຄົນນັບຖື. ບຸກຄົນໃດ ທີ່ຖືຕົນເອງວ່າເປັນຄົນ "ແຂງກະດ້າງ", "ເຂັ້ມແຂງ", "ບໍ່ມີສິ່ງໃດແຕ່ຕ້ອງຂ້ອຍໄດ້" ມັກຈະເປັນຄົນລັງເລທີ່ຈະຮັບຮູ້ວ່າ ຕົນອາດມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະຖືກລ່ວງລະເມີດ ແລະ ອາດຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ. ບຸກຄົນທີ່ບໍ່ມັກສ້າງຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ອາດຍອມຕໍ່ການຖືກລ່ວງລະເມີດ ຫຼື ຫຼີກເວັ້ນບໍ່ສະແຫວງຫາການຊ່ວຍເຫຼືອ.),

- ສິ່ງນີ້ອາດມີຜົນກະທົບຫຍັງ? (ພວກເຂົາອາດມີຄວາມສ່ຽງທີ່ຈະຖືກລ່ວງລະເມີດ ຫຼາຍກວ່າ ຖ້າວ່າພວກເຂົາບໍ່ຕົ້ນຕົວຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດ. ມັນຄົງເປັນການຍາກທີ່ຈະຊອກຫາການຊ່ວຍເຫຼືອຍ້ອນຄວາມກົດດັນ ຫຼື ຄວາມຄາດຫວັງຈາກຊຸມຊົນ/ສັງຄົມຂອງພວກເຂົາ. ມັນຄົງເປັນການຍາກທີ່ຈະຊອກຫາການຊ່ວຍເຫຼືອ ຫຼື ແກ້ໄຂບັນຫາ ເພາະວ່າ ພວກເຂົາບໍ່ໄດ້ພັດທະນາຫຼາຍວິທີການໃນການໂອ້ລົມກ່ຽວກັບບັນຫາ.)

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ທົບທວນຄືນເນື້ອໃນຫລັກກ່ອນສືບຕໍ່ຫົວເລື່ອງຕໍ່ໄປ.

ການສັ່ງເກດ

- ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດເຂົ້າໃຈໄດ້ບໍ່ວ່າ ຄົນທຸກປະເພດສາມາດກະທຳການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ (ບໍ່ມີຜູ້ລ່ວງລະເມີດທີ່ມີລັກສະນະ "ຕາຍຕົວ")?
- ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດເຂົ້າໃຈໄດ້ບໍ່ວ່າ ທັງເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍສາມາດມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ?

ຫົວເລື່ອງ 2: ການກຳນົດ ແລະ ການຫຼີກເວັ້ນສະພາບການທີ່ບໍ່ປອດໄພ ອາຍຸ 11 – 17 ປີ*

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ: 60 ນາທີ

ໂດຍລວມ ຫົວຂໍ້ນີ້ພາໃຫ້ໄວໜຸ່ມເຊື່ອໝັ້ນຕໍ່ການຕັດສິນໃຈຂອງຕົນເອງ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີຢູ່ພາຍໃນຕົວຂອງພວກເຂົາເພື່ອສ້າງຍຸດທະສາດການປົກປ້ອງຕົນເອງຢ່າງ ເຂັ້ມແຂງ ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນປັດຈຸບັນ ແລະ ອະນາຄົດ.

ເນື້ອໃນຫລັກ

- ຂ້ອຍຮັບຮູ້ຄວາມຮູ້ສຶກ, ຄວາມຄິດ, ປະຕິກິລິຍາທາງຮ່າງກາຍ ແລະ ບັນດາສັນຍານບອກເຕືອນຂອງຂ້ອຍ ເພື່ອປະເມີນວ່າເຫດການໃດໜຶ່ງ ມີຄວາມປອດໄພສໍາລັບຂ້ອຍ ຫຼື ບໍ່.

ອຸປະກອນ

- ສໍາເນົາເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ11 - ເອກະສານສໍາລັບການກຳນົດພຶດຕິກຳທີ່ບໍ່ເໝາະສົມສໍາລັບແຈກຢາຍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ.
- ສໍາເນົາເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ12 - ເອກະສານກ່ຽວກັບສັນຍານບອກເຕືອນສໍາລັບເດັກ ເພື່ອແຈກຢາຍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ.
- ປາກກາໃຫຍ່ ແລະ ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່. (ເປັນທາງເລືອກ)
- ກ້ອງຖ່າຍວິດີໂອ (ເປັນທາງເລືອກ)
- ເຄື່ອງອັດສຽງ (ເປັນທາງເລືອກ)
- ສໍາເນົາເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ13 - ບັດສໍາລັບການປະເມີນສະພາບການ (ເປັນທາງເລືອກ) ສໍາລັບແຕ່ລະກຸ່ມນ້ອຍ.

ຄໍາແນະນໍາ

ກິດຈະກຳ

ແຈກຢາຍສໍາເນົາເອກະສານກ່ຽວກັບ ການກຳນົດທາພຶດຕິກຳ ທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 11) ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ ແລະ ອ່ານກ່ຽວກັບສະພາບການໃຫ້ທຸກຄົນຟັງ. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສົນທະນາແຕ່ລະຄໍາຖາມດ້ວຍການຈັບຄູ່ກັນ ແລະ ຈາກນັ້ນໃຫ້ລາຍງານໃຫ້ທຸກຄົນຟັງ. ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ຄວນເນັ້ນໜັກໃສ່:

- ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມມີສິດທີ່ຈະມີຄວາມປອດໄພ
- ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມຄວນເຊື່ອໝັ້ນຄວາມຮູ້ສຶກຂອງພວກເຂົາ ແລະ ສິ່ງທີ່ພວກເຂົາຮູ້ ກ່ຽວກັບການປະພຶດທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ບໍ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຕັດສິນວ່າສະພາບການໃດໜຶ່ງ ເປັນສະພາບການທີ່ນາບຊູ່ຕໍ່ຄວາມປອດໄພຂອງພວກເຂົາ ຫຼື ບໍ່.

* ການຈັດກຸ່ມອາຍຸຄວນແບ່ງເປັນກຸ່ມ 11-13 ແລະ 14 – 17 ປີ ສໍາລັບການຈັດຝຶກອົບຮົມ, ແຕ່ວ່າເອກະສານແມ່ນໃຊ້ອັນດຽວກັນ.

 ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ອະທິບາຍວ່າ ການຕອບໂຕ້ທາງຮ່າຍ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກແມ່ນຕົວຊີ້ວັດທີ່ດີ ຂອງສະພາບການທີ່ບໍ່ປອດໄພ. ໃຫ້ຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ:

- ຮ່າງກາຍຂອງເຈົ້າຕອບໂຕ້ຄົນແນວໃດ ໃນເມື່ອເຈົ້າຕົກຢູ່ໃນສະພາບການທີ່ເຫັນວ່າບໍ່ປອດໄພ (ຕົວຢ່າງເຈົ້າຫຍັບເຂົ້າໄກ້ແຄມໜ້າຜາສູງ, ຍ່າງຄົນດຽວຢູ່ໃນເຂດທີ່ປ່ຽວ ແລະ ອື່ນໆ)? (ຫົວໃຈເຕັ້ນໄວ, ຝາມືອອກເທື່ອ, ກະເພາະປັ້ນປ່ວນ, ຮູ້ສຶກວ່າຕົນເອງເຄື່ອນໄຫວບໍ່ໄດ້, ເສຍການຄວບຄຸມຕໍາແໜ່ງຕ່າງໆຂອງຮ່າງກາຍ, ອື່ນໆ.)
- ມີຄວາມຮູ້ສຶກຫຍັງແດ່ທີ່ບໍ່ສະດວກທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຕົກຢູ່ໃນສະພາບການບໍ່ປອດໄພ? (ກະວົນກະວາຍ, ຍ້ານກົວ, ໃຈຮ້າຍ, ອ່ອນແອ, ເສຍຂວັນ)
- ເວລາໃດການຮັບຟັງຄວາມຮູ້ສຶກຂອງເຈົ້າຈະເປັນປະໂຫຍດ? (ຕົວຢ່າງ ໃນເມື່ອເຈົ້າ ຮູ້ສຶກວ່າສະພາບການໃດໜຶ່ງທີ່ສະບາຍໃຈໄດ້ກາຍເປັນສະພາບການທີ່ບໍ່ສະບາຍໃຈ; ໃນເມື່ອເຈົ້າມີປະຕິກິລິຍາຕອບຮັບທີ່ມີລັກສະນະຕອບໂຕ້ໃນສິ່ງທີ່ບາງຄົນກຳລັງສະເໜີບອກໃຫ້ເຈົ້າເຮັດສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງ)
- ເຈົ້າຄິດວ່າຄົນທຸກຄົນຈະມີຄວາມຮູ້ສຶກເປັນການເຕືອນພວກເຂົາວ່າພວກເຂົາອາດຕົກຢູ່ໃນສະພາບທີ່ບໍ່ປອດໄພ? (ບາງຄົນອາດສາມາດຮັບຮູ້ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງພວກເຂົາ ໃນສິ່ງທີ່ພວກເຂົາກຳລັງປະເຊີນຢູ່ ຫຼື ອາດບໍ່ຮັບຮູ້ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງພວກເຂົາ ທີ່ເປັນສັນຍານເຕືອນກ່ຽວກັບ ສະພາບການທີ່ບໍ່ປອດໄພໃດໜຶ່ງ.)
- ຖ້າວ່າບຸກຄົນໃດໜຶ່ງມີຄວາມຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈ ພວກເຂົາສາມາດບອກໄດ້ແນວໃດ ວ່າພວກເຂົາບໍ່ປອດໄພ? (ພວກເຂົາສາມາດກຳນົດວ່າການປະພຶດໃດໜຶ່ງມັນເໝາະສົມ ຫຼື ບໍ່ເໝາະສົມ. ມັນປອດໄພ ຫຼື ບໍ່? ມັນຜິດກົດໝາຍ ຫຼື ບໍ່? ສິດທິຂອງບາງຄົນກຳລັງຖືກລະເມີດ ຫຼື ບໍ່? ເຈົ້າເປັນຕົວເອງ ຫຼື ບໍ່? ເຈົ້າສາມາດໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອໄດ້ບໍ່ ຖ້າເຈົ້າຕ້ອງການ?)

ຫມາຍເຫດ : ຢູ່ໃນການສົນທະນານີ້ ແລະ ກິດຈະກຳຕໍ່ໄປ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນຮັບປະກັນຄຳຕອບເປັນທີ່ຍອມຮັບໄດ້ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ຄຳຄິດເຫັນຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ເປັນສິ່ງທີ່ຖືກຕ້ອງ.

 ກິດຈະກຳ

ແຈກຢາຍເອກະສານກ່ຽວກັບສັນຍານການບອກເຕືອນສຳລັບເດັກ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 12) ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ ແລະ ອ່ານແຕ່ລະສະພາບການໃຫ້ທຸກຄົນຟັງ. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຊອກຫາຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ໄວພຸ່ມແຕ່ຄົນອາດຈະມີໃນແຕ່ລະເລື່ອງ ແລະ ບັນທຶກເອົາຄຳຕອບລົງໃສ່ເອກະສານ. ໃຫ້ສົນທະນາເປັນກຸ່ມ ໂດຍເນັ້ນເຖິງບັນດາປະຕິກິລິຍາຕອບໂຕ້ທາງຮ່າງກາຍ. ຈົ່ງເນັ້ນໜັກວ່າຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນຕ້ອງຮຽນອ່ານຈາກພຶດຕິກຳຂອງຕົນເອງ ແລະ ພັດທະນາຍຸດທະສາດຂອງຕົນເອງ ເພື່ອປະເມີນວ່າພວກເຂົາມີຄວາມປອດໄພ ຫຼື ບໍ່.

 ກິດຈະກຳ (ທາງເລືອກ)

ດຳເນີນເປັນຄູ່ ຫຼື ເປັນຫຼາຍກຸ່ມ ໂດຍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມພັດທະນາສີ່ໂຄສະນາຂຶ້ນມາເພື່ອ ຊ່ວຍໃຫ້ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມຄົນອື່ນຮັບຮູ້ ສະພາບການທີ່ບໍ່ປອດໄພ. ໃນເບື້ອງຕົ້ນຜູ້ ເຂົ້າຮ່ວມມີຄວາມຈຳເປັນ ຕ້ອງໄດ້ຕັດສິນສິ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ພວກເຂົາຈະໃຊ້ສີ່ໂຄ, ຕົວຢ່າງວິທະຍຸ, ໜັງສືພິມ, ໂປສເຕີ, ວິດີໂອ, ອື່ນໆ.
- ເນື້ອໃນທີ່ພວກເຂົາຈະສື່ສານ.
- ອຸປະກອນທີ່ພວກເຂົາຕ້ອງການ, ຕົວຢ່າງ ກ້ອງວິດີໂອ, ກ້ອງຖ່າຍຮູບ, ນັກສະແດງ, ຄອມພິວເຕີ, ສື່ລະບາຍ ແລະ ອື່ນໆ ເປັນຕົ້ນ.
- ແຜນປະຕິບັດສຳລັບການຜະລິດສີ່ໂຄສະນາ.

ກິດຈະກຳນີ້ອາດໃຊ້ເວລາຫລາຍຄັ້ງໂດຍຂຶ້ນກັບການເລືອກເອົາປະເພດສີ່ໂຄສະນາ. ໃນເມື່ອແຕ່ລະກຸ່ມໄດ້ສຳເລັດແລ້ວພວກເຂົາສາມາດນຳສະເໜີສີ່ໂຄສະນາຕໍ່ຫມົດ ທຸກຄົນ.

 ກິດຈະກຳ (ທາງເລືອກ)

ແບ່ງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເປັນຫລາຍກຸ່ມນ້ອຍ. ແຈກຢາຍບັດຊຸດໜຶ່ງທີ່ ກ່ຽວກັບການປະເມີນ ສະພາບການ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 13) ໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມ. ໃຫ້ພວກເຂົາສົນທະນາ ແຕ່ລະສະພາບການ ແລະ ກຳນົດວ່າພວກເຂົາຕ້ອງການຂໍ້ມູນອື່ນໜຶ່ງອີກເພື່ອກຳ ນົດວ່າສະພາບການໃດໜຶ່ງມີຄວາມສ່ຽງສູງ ຫຼື ຕ່ຳ. ບອກໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມເລືອກເອົາ ໜຶ່ງບັດມາອ່ານລາຍງານໃຫ້ທຸກຄົນຮູ້ນຳ.

ໃຫ້ສົນທະນາບັນດາຄຳຖາມດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຢູ່ໃນກຸ່ມ:

- ແມ່ນບັດໃຈໃດທີ່ພວກເຮົາຮັບຮູ້ວ່າສະພາບການໃດໜຶ່ງມີຄວາມສ່ຽງສູງ ຫຼື ຕ່ຳ? (ບັດໃຈພາຍນອກເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ເຈົ້າຢູ່ຄົນດຽວ ຫຼື ບໍ່? ມີຄົນຊ່ວຍເຫຼືອ ບໍ່? ເຈົ້າສາມາດເອົາຕົວຫລົບໜີໄດ້ງ່າຍ ຫຼື ບໍ່? ມີຫລາຍປະເດັນຂອງສະພາບ ການທີ່ສາມາດປ່ຽນແປງຢ່າງໄວວາ ຫຼື ບໍ່, ຕົວຢ່າງ ເຫລື້າ, ຢາເສບຕິດ, ອາວຸດ, ຄວາມບໍ່ຫມັ້ນຄົງທາງຈິດໃຈ?)
- ຍ້ອນຫຍັງຄວາມຮູ້ສຶກ, ປະຕິກິລິຍາທາງຮ່າງກາຍ, ສັນຍານບອກເຕືອນ ແລະ ຄວາມຄິດ ຈຶ່ງສຳຄັນໃນເມື່ອປະເມີນສະພາບການໃດໜຶ່ງວ່າມີຄວາມສ່ຽງສູງ ຫຼື ຕ່ຳ? (ສິ່ງທັງໝົດເຫຼົ່ານີ້ແມ່ນແຫຼ່ງຂອງຂໍ້ມູນພາຍໃນ ແລະ ພາຍນອກ ກ່ຽວ ກັບສະພາບການໃດໜຶ່ງ).
- ຍ້ອນຫຍັງແຕ່ລະຄົນ ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງພັດທະນາຍຸດທະສາດຂອງ ຕົນເອງ ເພື່ອປະເມີນຄວາມສ່ຽງ? (ໃນຫລາຍກໍລະນີ ການຕັດສິນໃຈທີ່ເຂັ້ມງວດ ກ່ຽວກັບຄວາມບໍ່ສະດວກ ຫຼື ຄວາມປອດໄພ ມີຄວາມຈຳເປັນຈະຕ້ອງໄດ້ເຮັດ ເປັນແຕ່ລະກໍລະນີໄປ. ພວກເຮົາຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ຄວາມ ປອດໄພຂອງຕົນເອງ. ພວກເຮົາສາມາດຮຽນຮູ້ຈາກການຕັດສິນໃຈຕ່າງໆໃນ ອະດີດ. ສະພາບການທີ່ບໍ່ປອດໄພມັກຈະເປັນສິ່ງທີ່ສະລັບສັບຊ້ອນ ແລະ ບໍ່ອາດ ມີທາງອອກທີ່ງ່າຍດາຍ.)

ການສັ່ງເກດ

- ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດຮັບຮູ້ຜົນປະໂຫຍດຂອງຄວາມຮູ້ສຶກ ຫຼື ບໍ່ ເພື່ອກຳນົດ ສະພາບການ ທີ່ບໍ່ປອດໄພ ຫຼື ເປັນການນາບຊໍ່?

ຫົວເລື່ອງ 3 : ການຫຼີກເວັ້ນສະພາບ ອາຍຸ 11 – 17 ປີ* ການທີ່ບໍ່ປອດໄພ ໃນການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລ ຊີການສື່ສານ ແລະ ແບບເຄື່ອນທີ່

ເວລາຢ່າງຫນ້ອຍ: 20 ນາທີ

ໂດຍລວມ

ຫົວຂໍ້ນີ້ນຳສະເໜີໂດຍຫຍໍ້ກ່ຽວກັບປະເດັນຄວາມປອດໄພ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ແລະ ແບບເຄື່ອນທີ່ໄດ້ ແລະ ນຳສະເໜີຍຸດທະສາດປົກປ້ອງ ເພື່ອຫຼີກລ້ຽງຄວາມສ່ຽງໃນການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ແລະ ແບບເຄື່ອນທີ່ໄດ້.

ເນື້ອໃນຫລັກ

- ຂ້ອຍຮັບຮູ້ຄວາມສ່ຽງ ຂອງການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ແລະ ແບບເຄື່ອນທີ່ ແລະ ສາມາດປົກປ້ອງຕົນເອງໂດຍນຳໃຊ້ ຍຸດທະສາດທີ່ງ່າຍດາຍ.

ອຸປະກອນ

- ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ແລະ ປາກກາໃຫຍ່.

ຄຳແນະນຳ

ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ໃຫ້ສົນທະນາບັນດາຄຳຖາມດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຢູ່ໃນກຸ່ມ:

- ແມ່ນໃຜມີໂທລະສັບມືຖື?
- ໃຜໃຊ້ໂທລະສັບມືຖື?
- ໃຜໃຊ້ໂທລະສັບເພື່ອສົ່ງຂໍ້ຄວາມ?
- ໃຜໃຊ້ໂທລະສັບເພື່ອສົ່ງຮູບ ແລະ ວິດີໂອ?
- ໃຜໃຊ້ໂປແກມອື່ນໆໃນໂທລະສັບ? ໂປແກມໃດ?
- ໃຜໃຊ້ອິນເຕີເນັດ?
- ພວກເຈົ້າເຂົ້າຫາອິນເຕີເນັດແນວໃດ? (ໂດຍຜ່ານທາງໂທລະສັບມືຖື, ຄອມພິວເຕີຂອງຄອບຄົວ, ຄອມພິວເຕີສ່ວນຕົວ, ໄອເພັດ (iPad), ຄອມພິວເຕີຂອງໂຮງຮຽນ, ຮ້ານອິນເຕີເນັດ, ຄອມພິວເຕີຂອງຫ້ອງສະໝຸດ ແລະ ອື່ນໆ?)
- ເຈົ້າເຮັດຫຍັງແດ່ຜ່ານທາງອອນໄລນ? (ລົມນຳໝູ່, ເຮັດວຽກບ້ານ, ສົ່ງອີເມວ, ເພື່ອຄວາມມ່ວນຊື່ນ, ຂຽນບົດຄວາມ, ກຸ່ມສົນທະນາ, ຫຼິ້ນເກມ, ຫຼິ້ນເຟສບຸກ ແລະ ອື່ນໆ, ຊື້/ຂາຍເຄື່ອງ, ຊອກຫາທິດທາງ ແລະ ອື່ນໆ)
- ຂໍ້ດີຂອງເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ແລະ ແບບເຄື່ອນທີ່ມີຫຍັງແດ່ (ຕົວຢ່າງໂທລະສັບມືຖື, ອິນເຕີເນັດ, ອື່ນໆ)? (ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນໄດ້ໄວ, ພົບກັບໝູ່ເພື່ອນໃໝ່ຈາກທົ່ວໂລກ, ມ່ວນຊື່ນ, ຮຽນຮູ້ສິ່ງໃໝ່ໆ, ລາຄາຖືກ ຫຼື ບໍ່ເສຍຄ່າ, ອື່ນໆ)

*ການຈັດກຸ່ມອາຍຸຄວນແບ່ງເປັນກຸ່ມ 11-13 ແລະ 14-17 ປີ ສຳລັບການຈັດຝຶກອົບຮົມ, ແຕ່ວ່າເອກະສານແມ່ນໃຊ້ອັນດຽວກັນ..

- ຂໍ້ເສຍຂອງເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ແລະ ແບບເຄື່ອນທີ່ມີຫຍັງແດ່? ມັນເປັນອັນຕະລາຍ ຫຼື ບໍ່? ແນວໃດ? (ຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວ ແລະ ຮູບພາບຂອງເຈົ້າອາດຈະຖືກເຜີຍແຜ່ໄປສູ່ບຸກຄົນທີ່ເຈົ້າບໍ່ຢາກຈະໃຫ້ເຂົາຮູ້, ຄົນອື່ນ ອາດຈະຫຼອກລວງເຈົ້າ. ຕົວຢ່າງ ຫຼອກລວງໂດຍການທຳທຳເປັນ ຄົນອື່ນທີ່ບໍ່ແມ່ນຕົວຕົນທີ່ແທ້ຈິງຂອງເຂົາ, ມີຄົນອາດຈະຖືເອົາເຈົ້າເປັນເປົ້າໝາຍ ທາງອອນໄລນ ແລະ ທຳຮ້າຍໃຫ້ເຈົ້າເຈັບປວດ, ນາບຊູ່, ໃຊ້ຂໍ້ ຄວາມທີ່ມີລັກສະນະລ່ວງລະເມີດ, ເຈົ້າອາດຈະເຫັນ ຫຼື ໄດ້ອ່ານສິ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ເຈົ້າຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈ, ມີຄົນອາດບອກໃຫ້ເຈົ້າເຮັດໃນສິ່ງທີ່ເຈົ້າບໍ່ມັກ, ອື່ນໆ)
- ເຈົ້າຄວນຮູ້ ແລະ ເຮັດຫຍັງແດ່ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຕົນເອງມີຄວາມປອດໄພ ເວລານຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ແລະ ແບບເຄື່ອນທີ່? ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນເນັ້ນວ່າເດັກຄວນຮັກສາຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວຂອງຕົນ ແລະ ໃຫ້ເຄັດລັບແກ່ເດັກ ກ່ຽວກັບວິທີການນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ແລະ ແບບເຄື່ອນທີ່. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດອະທິບາຍຂໍ້ທ້າມເຮັດ ເວລາໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ແລະ ຂໍ້ທີ່ຄວນເຮັດເປັນປະຈຳລວມທັງ:

ບໍ່ຄວນເຮັດ	ເຮັດເປັນປະຈຳ
<ul style="list-style-type: none"> • ມີຂໍ້ມູນທີ່ສາມາດເປີດເຜີຍ ແລະ ເຂົ້າຫາໄດ້ • ບອກຂໍ້ມູນສ່ວນຕົວ (ອາຍຸ, ເບີໂທລະສັບ, ຂໍ້ມູນບັດປະຈຳຕົວ ແລະ ອື່ນໆ) ແລະ ທີ່ຕັ້ງ (ບ້ານ, ທີ່ຢູ່, ໂຮງຮຽນ, ອື່ນໆ) • ຕອບຂໍ້ຄວາມໃດໜຶ່ງທີ່ມີລັກສະນະເຈັບປວດ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ເຈົ້າຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈ ຫຼື ບໍ່ປອດໄພ. • ໄປພົບກັບຄົນທີ່ເຈົ້າພົບທາງ ອອນໄລນ ຕາມລຳພັງ ຫຼື ໂດຍບໍ່ມີຜູ້ໃຫຍ່ໄປນຳ. • ເປີດເຜີຍຮູບພາບ ຫຼື ວິດີໂອຂອງຕົນເອງ ຕໍ່ສາທາລະນະ. 	<ul style="list-style-type: none"> • ຕັ້ງລະບົບຄວາມເປັນສ່ວນຕົວສູງ ໃນສື່ສັງຄົມ ອອນໄລນ ແລະ ໃນໂປຼແກມໂທລະສັບມືຖື. • ບອກໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ຮູ້ນຳ ຖ້າຫາກເຈົ້າຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ແລະ ແບບເຄື່ອນທີ່. • ກັນບຸກຄົນທີ່ເຈົ້າບໍ່ຢາກລົມນຳ ຜ່ານທາງເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ແລະ ແບບເຄື່ອນທີ່. • ຮັກສາຂໍ້ຄວາມທີ່ມີລັກສະນະເຈັບປວດໄວ້ເປັນຫຼັກຖານໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ເບິ່ງເພື່ອໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ນຳ ເອົາໄປແຈ້ງຕໍ່ເຈົ້າໜ້າທີ່ (ຖ້າຕ້ອງການ)

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ເຕືອນຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມວ່າພວກເຂົາສາມາດປະຕິບັດຕົວແບບງ່າຍດາຍ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຕົນເອງ ປອດໄພເວລານຳໃຊ້ ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ແລະ ແບບເຄື່ອນທີ່ໄດ້ ພວກເຂົາຄວນຄວບຄຸມຕົນເອງຕະຫຼອດ ແລະ ຄວນບອກໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ຮູ້ນຳ ຖ້າພວກເຂົາຮູ້ສຶກວ່າ ກຳລັງຖືກນາບຊູ່ ຫຼື ບໍ່ສະບາຍໃຈ.

ການສັ່ງເກດ

- ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດກຳນົດວິທີການຫຼີກເວັ້ນສະພາບການທີ່ບໍ່ປອດໄພ ເວລານຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີການສື່ສານ ແລະ ແບບເຄື່ອນທີ່ ໄດ້ບໍ່?

ຫົວເລື່ອງ 4 : ການຫຼີກເວັ້ນ ແລະ ການຫຼຸດ ອາຍຸ 11 – 17 ປີ* ຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ (ເປັນທາງເລືອກ)

ເວລາຢ່າງຫນ້ອຍ: 40 ນາທີ

ໂດຍລວມ

ຫົວຂໍ້ນີ້ແມ່ນຫົວຂໍ້ທາງເລືອກ ຖ້າວ່າມີເວລາພຽງພໍ (ຕົວຢ່າງ, ຖ້າມີການຝຶກອົບຮົມຫຼາຍມື້ ແລະ ຫຼາຍອາທິດ). ມັນເປັນໂອກາດໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຝຶກຊ່ອມການລະບຸສະຖານະການທີ່ບໍ່ປອດໄພ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ (ລວມທັງຜ່ານຍຸດທະສາດປົກປ້ອງ ໂດຍການຮັກສາໄລຍະຫ່າງ ແລະ ຄວາມໝັ້ນໃຈ).

ເນື້ອໃນຫລັກ

- ຂ້ອຍເຊື່ອຕົນເອງ, ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຂ້ອຍ ແລະ ການຕັດສິນໃຈຂອງຂ້ອຍ.
- ຂ້ອຍສາມາດຄວບຄຸມສະພາບການໃດຫນຶ່ງດ້ວຍການເອົາຕົວຫນີອອກຫ່າງ.
- ຂ້ອຍສາມາດມີຄວາມໝັ້ນໃຈ ແລະ ເວົ້າສິ່ງທີ່ຂ້ອຍຕ້ອງການ, ສະແດງຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ຄົ້ນຄິດໃນຂະນະທີ່ເຄົາລົບສິດທິຂອງຄົນອື່ນ.

ອຸປະກອນ

- ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ແລະ ປາກໃຫຍ່.

ຄໍາແນະນຳ

ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ອະທິບາຍ: ການສື່ສານແມ່ນສຳຄັນຫຼາຍໃນການສ້າງ ແລະ ຮັກສາສາຍສຳພັນ. ມັນຍັງມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຈະສື່ສານໃຫ້ຮູ້ແນວຄວາມຄິດ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງພວກເຮົາເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຮົາປອດໄພ. ໃນເມື່ອພວກເຮົາຮູ້ສຶກສະດວກໃຈ ແລະ ຮູ້ສຶກປອດໄພກັບຄົນອື່ນ ພວກເຮົາອາດຈະກຳນົດໄລຍະຫ່າງສັ້ນ ພໍປະມານລະຫວ່າງພວກເຮົາ ແລະ ຄົນອື່ນ. ແຕ່ໃນເວລາອື່ນຖ້າຫາກວ່າພວກເຮົາຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈ ພວກເຮົາອາດຈະເຮັດໃຫ້ໄລຍະຫ່າງລະຫວ່າງພວກເຮົາ ແລະ ຄົນອື່ນຫ່າງໄກອອກ. ໃນບັນດາສະຖານະການທີ່ພວກເຮົາຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈ ແລະ ບໍ່ປອດໄພພວກເຮົາມັກຈະເຮັດໃຫ້ໄລຍະຫ່າງຂອງພວກເຮົາກັບຄົນອື່ນໄກອອກ ໂດຍສະເພາະແມ່ນຜູ້ທີ່ເຮັດໃຫ້ເຮົາມີຄວາມຮູ້ສຶກໃນລັກສະນະນີ້. “ການກຳນົດໄລຍະຫ່າງ” ແມ່ນຍຸດທະສາດຄວາມປອດໄພສ່ວນຕົວ ທີ່ນຳໃຊ້ໄດ້ດີ. ບາງຄັ້ງຄາວພວກເຮົາອາດຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເຮັດໄລຍະຫ່າງດ້ວຍເຈດຕະນາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ພວກເຮົາມີຄວາມປອດໄພ.

ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ໃຫ້ສົນທະນາບັນດາຄຳຖາມຕໍ່ໄປນີ້ ສຳລັບແຕ່ລະເລື່ອງ :

- ຍ້ອນຫຍັງບຸກຄົນໃດຫນຶ່ງຈຶ່ງຮູ້ສຶກປອດໄພ ຫຼື ບໍ່ປອດໄພ ?
- ລາວມີຄວາມຮູ້ສຶກແນວໃດ?

* ການຈັດກຸ່ມອາຍຸຄວນແບ່ງເປັນກຸ່ມ 11 -13 ປີ ແລະ 14 – 17 ປີ ສຳລັບການຈັດຝຶກອົບຮົມ, ແຕ່ວ່າເອກະສານແມ່ນໃຊ້ອັນດຽວກັນ.

- ລາວສາມາດເຮັດແນວໃດ ແລະ ເວົ້າແນວໃດ ເພື່ອຕິຕົວອອກຫ່າງຈາກເຫດການທີ່ບໍ່ປອດໄພ? (ການຕິຕົວອອກຫ່າງ ໃນບາງກໍລະນີກໍຮຽກຮ້ອງໃຫ້ບຸກຄົນນັ້ນໜີອອກຈາກສະພາບການທີ່ບໍ່ປອດໄພດັ່ງກ່າວ ແຕ່ບາງຄັ້ງມັນກໍເປັນໄປໄດ້ຍາກ. ຖ້າບຸກຄົນນັ້ນ ຫາກບໍ່ສາມາດອອກຈາກສະຖານະການດັ່ງກ່າວໄດ້, ລາວຄວນຈະວາງແຜນວ່າ ເມື່ອຕິຕົວອອກຈາກບ່ອນນັ້ນໄດ້ ລາວຈະເຮັດແນວໃດຕໍ່ໄປ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ວາງແຜນວ່າຈະຫຼີບໜີ ໄປໃສ ແລະ ໄປລາຍງານໃຫ້ໃຜຮູ້).

ເລື່ອງທີ 1: ເພື່ອນທີ່ດີຂອງໄວໜຸ່ມຄົນໜຶ່ງເວົ້າອວດໂມ້ກ່ຽວກັບເລື່ອງເພດສຳພັນ. ໄວໜຸ່ມຮູ້ສຶກກົດດັນ ແລະ ບໍ່ສະບາຍໃຈ.

ເລື່ອງທີ 2: ໄວໜຸ່ມຄົນໜຶ່ງສັງເກດເຫັນວ່າສາຍພົວພັນກັບຜູ້ໃຫຍ່ຄົນໜຶ່ງທີ່ຮັກແພງຢູ່ໃນຄອບຄົວກຳລັງມີການປ່ຽນແປງ. ຜູ້ໃຫຍ່ດັ່ງກ່າວກຳລັງບອກໃຫ້ຊາຍໜຸ່ມດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ເຮັດສິ່ງນັ້ນສິ່ງນີ້ໃຫ້ແກ່ລາວ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການບິບນວດ. ໝູ່ທີ່ເປັນຜູ້ໃຫຍ່ກວ່າ ບັງຄັບໃຫ້ໄວໜຸ່ມສັນຍາວ່າຈະບໍ່ບອກໃຜ.

 ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ອະທິບາຍ: ດັ່ງທີ່ໄດ້ສົນທະນາກັນແລ້ວ ມັນມີຄວາມສຳຄັນຫຼາຍທີ່ຈະຕ້ອງສື່ສານກ່ຽວກັບຄຳຄິດເຫັນ ແລະ ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງພວກເຮົາເພື່ອເຮັດໃຫ້ພວກເຮົາປອດໄພ. ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງມີຄວາມໝັ້ນໃຈໃນສະຖານະການທີ່ຫຍຸ້ງຍາກຕ່າງໆ.

ຖ້າວ່າເໝາະສົມ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນເວົ້າເຖິງປະເດັນທາງດ້ານວັດທະນາທຳທີ່ພາໃຫ້ມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກສຳລັບເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມທີ່ຈະປະຕິບັດຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງພວກເຂົາເອງ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມວ່າ ແມ່ນສິ່ງໃດທີ່ຊຸມຊົນຄາດຫວັງຈາກພວກເຂົາ ແລະ ຍ້ອນຫຍັງ. ການສົນທະນາສາມາດພິຈາລະນາເຖິງເວລາຕ່າງໆ ທີ່ເໝາະສົມວ່າເວລາໃດທີ່ຈະມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຈະເຮັດແນວໃດໃຫ້ໄດ້ດີໃນການປະຕິບັດສິ່ງໃດໜຶ່ງ.

 ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ຖາມຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມວ່າພວກເຂົາສາມາດສາທິດໃຫ້ເຫັນຄວາມໝັ້ນໃຈຄືແນວໃດ. ຂຽນຄຳຕອບຕ່າງໆລົງໃນເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ (ຕົວຢ່າງ: ຢຸດນຶ່ງຢູ່, ເວົ້າສິ່ງທີ່ຂ້ອຍຕ້ອງການ ຢ່າງຈະແຈ້ງລວມທັງຄຳວ່າ “ບໍ່”, ເວົ້າໃນສິ່ງທີ່ຂ້ອຍຮູ້ສຶກ ແລະ ອະທິບາຍວ່າຍ້ອນຫຍັງ, ລົ້ມຄືນເນື້ອຄວາມ, ຫຼີກເວັ້ນການກ່າວຂໍ້ອ້າງ, ຮັບຟັງສິ່ງທີ່ຄົນອື່ນເວົ້າ).

 ກິດຈະກຳ

ອ່ານບົດເລື່ອງໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ຖາມ _____ ແມ່ຍິງກໍສາມາດເວົ້າຫຍັງໄດ້ ແລະ ເຮັດຫຍັງໄດ້ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນໃຈ:

_____ (ແມ່ຍິງກຳ) ມັກຈະອອກໄປຫາເພື່ອນຂອງລາວຢູ່ທີ່ເຮືອນຂອງ _____ (ແມ່ຍິງຂໍ). ຈາກນັ້ນ, _____ ພໍ່ຂອງ (ແມ່ຍິງຂໍ) ໄດ້ເລີ່ມຕິຕຽນກ່ຽວກັບຮ່າງກາຍຂອງລາວ ແລະ ຮູບການນຸ່ງເຄື່ອງຂອງແມ່ຍິງ ຂໍ. ລາວຍັງມັກເວົ້າເຢາະເຢີຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບເລື່ອງເພດ ໂດຍມີຈຸດເປົ້າໝາຍເລັ່ງໃສ່ນາງກໍ. _____ (ນາງກໍ) ຮູ້ສຶກວ່າບໍ່ມີຄວາມສາມາດທີ່ຈະເວົ້າສິ່ງໃດຕໍ່ _____ (ນາງຂໍ) ກ່ຽວກັບພໍ່ຂອງລາວ. ນາງກໍ ມີແຕ່ພະຍາຍາມເອົາຕົວຫລົບໜີຈາກພໍ່ຂອງນາງຂໍ ແລະ ດຽວນີ້ໄດ້ຕັດສິນໃຈວ່າລາວຈະບໍ່ໄປຫຍັງກ່ຽວອີກແລ້ວ.

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນແນະນຳບັນດາຈຸດຕໍ່ໄປນີ້ໃນໄລຍະການສົນທະນາ:

- ໄວໝູ່ທີ່ມີຢູ່ໃນເລື່ອງນີ້ສາມາດປົກປ້ອງລາວເອງໄດ້ດ້ວຍການໄວ້ວາງໃຈຕໍ່ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງລາວ, ຄວາມຄິດ ແລະ ສັນຍານກ່າວເຕືອນ, ເວົ້າກັບຕົນເອງ, ກັບເພື່ອນ, ກັບຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ເຊື່ອໃຈ ແລະ ຄວບຄຸມສະພາບການດ້ວຍການນຳໃຊ້ຍຸດທະສາດທີ່ປົກປ້ອງ.
- ບາງເທື່ອມັນຍາກຫລາຍທີ່ຈະສະແດງຄວາມໝັ້ນໃຈກັບຜູ້ທີ່ມີອາຍຸສູງກວ່າ ຫຼື ໃຫຍ່ກວ່າ. ທຸກຄົນລ້ວນແຕ່ມີສິດທີ່ຈະຄັດຄ້ານການດູໝັ່ນ ຫຼື ພິດຕິກຳແບບລ່ວງລະເມີດ.

 ກິດຈະກຳ

ຈັດຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເປັນຄູ່ ແລະ ໃຫ້ພວກເຂົາຝຶກຫັດການປະພຶດແບບມີຄວາມໝັ້ນໃຈ ເພື່ອແກ້ໄຂສະພາບການຢູ່ໃນບັນດາເລື່ອງເຫລົ່ານີ້. ແຕ່ລະຄູ່ໃຫ້ພັດປຸງນກັນສະແດງຄວາມໝັ້ນໃຈພ້ອມທັງຖອດຖອນ ແລະ ຮຽນຮູ້ໄປພ້ອມກັນ;

ເລື່ອງທີ 1: _____ (ເພດຍິງ) ໄປຫ້ອງນຳໃນເວລາພັກຜ່ອນ. ໃນຂະນະທີ່ລາວກຳລັງໃຊ້ຫ້ອງນຳຢູ່ນັ້ນມີເດັກຍິງຈຳນວນໜຶ່ງໄດ້ໄປຊ່ອງເບິ່ງລາວຜ່ານທາງປະຕູ. ສິ່ງນີ້ເກີດຂຶ້ນຫລາຍຄັ້ງມາແລ້ວ.

ເລື່ອງທີ 2: ເພື່ອນຂອງເຈົ້າໜຶ່ງຄົນໄດ້ບອກເຈົ້າວ່າພວກເຂົາໄດ້ພົບຊາຍຄົນໜຶ່ງຢູ່ແຄມຖະໜົນຊຶ່ງຊາຍຄົນນັ້ນເປັນຄົນໃຈດີ ແລະ ເອົາເງິນໃຫ້ລາວ 10 ໂດລາ. ມື້ຕໍ່ມາຊາຍຄົນນັ້ນໄດ້ມາບ່ອນເກົ່າ ແລະ ໄດ້ໂອ້ລົມກັບເພື່ອນຂອງເຈົ້າ ແລະ ບອກໃຫ້ລາວໄປຫລິ້ນກັບຊາຍຄົນນັ້ນ. ເພື່ອນຂອງເຈົ້າຄິດວ່າຜູ້ຊາຍຄົນນັ້ນຈະເອົາເງິນໃຫ້ຕື່ມອີກແຕ່ວ່າຊາຍຄົນນັ້ນໄດ້ມີເພດສຳພັນກັບລາວ ແລະ ນາບຊູ່ເພື່ອນຂອງເຈົ້າວ່າຖ້າວ່າໄປບອກຄົນອື່ນເລື່ອງນັ້ນຊາຍຄົນນັ້ນກໍ່ຈະທຳຮ້າຍເພື່ອນຂອງເຈົ້າ.

 ກິດຈະກຳ (ທາງເລືອກ)

ໃຫ້ເລືອກເອົາເລື່ອງໜຶ່ງຈາກຂ້າງເທິງ. ອະທິບາຍວ່າເຈົ້າຈະເປັນຜູ້ໃຫ້ປະໂຫຍກທີ່ບໍ່ທັນສົມບູນແບບໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນຕື່ມຄຳເວົ້າໃສ່ແຕ່ລະປະໂຫຍກເຫລົ່ານັ້ນໃຫ້ສົມບູນ.

ຖ້າວ່າຂ້ອຍຈະຊ່ວຍບຸກຄົນໃນບົດເລື່ອງນັ້ນໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນໃຈ ຂ້ອຍຈະຊ່ວຍລາວ:

- ໃຫ້ກະທຳດ້ວຍການ _____
- ລາຍງານ ແລະ ເອົາເລື່ອງດັ່ງກ່າວໄປເວົ້າກັບ _____
- ວາງແຜນສຳລັບອະນາຄົດດ້ວຍການ _____

ແລະ ຈາກນັ້ນຂ້ອຍຈະຊົມເຊີຍບຸກຄົນດັ່ງກ່າວທີ່ມີຄວາມໝັ້ນໃຈ!

ການສັ່ງເກດ

ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດເລືອກ ແລະ ນຳໃຊ້ຍຸດທະສາດຕ່າງໆ ໄດ້ ຫຼື ບໍ່ເພື່ອປົກປ້ອງພວກເຂົາເອງໃນເວລາຢູ່ໃນສະພາບການທີ່ບໍ່ປອດໄພ?

ຫົວເລື່ອງ 5: ເຄືອຂ່າຍຜູ້ຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຂ້ອຍ ອາຍຸ 11 - 17 ປີ

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ: 30 ນາທີ

ໂດຍລວມ ຫົວເລື່ອງນີ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບເຄືອຂ່າຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວໜຸ່ມສາມາດໄປຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໄດ້ ຫລືໃນເວລາທີ່ຮູ້ສຶກວ່າບໍ່ປອດໄພ.

- ເນື້ອໃນຫຼັກ**
- ເຄືອຂ່າຍຂອງຂ້ອຍແມ່ນຜູ້ໃຫຍ່ຫລາຍຄົນທີ່ຂ້ອຍຮູ້, ທີ່ໄດ້ໄປພົບເປັນປະຈຳ ແລະ ເຊື່ອຖື.
 - ຂ້ອຍສາມາດໄປຫາຄົນເຫລົ່ານີ້ເພື່ອຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ. ພວກເຂົາຊ່ວຍບົກປ້ອງຂ້ອຍຈາກອັນຕະລາຍ ຫຼື ການລ່ວງລະເມີດ.
 - ສະມາຊິກຂອງເຄືອຂ່າຍຂອງຂ້ອຍອາດປ່ຽນແປງ (ຕາມການເວລາ.)

- ອຸປະກອນ**
- ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ
 - ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ແລະ ປາກກາໃຫຍ່
 - ເຈ້ຍ ແລະ ປາກກາສໍາລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ
 - ອຸປະກອນສໍາລັບການເຮັດແຜ່ນໂປສເຕີ, ຕົວຢ່າງ ບັດ, ນໍ້າສີ (ເປັນທາງເລືອກ)

ຄໍາແນະນໍາ **ຂໍ້ແນະນໍາສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ**

ອະທິບາຍແນວຄວາມຄິດກ່ຽວກັບ "ເຄືອຂ່າຍຜູ້ຊ່ວຍເຫຼືອ". ເຄືອຂ່າຍການຊ່ວຍເຫລືອແມ່ນກຸ່ມຄົນໃດໜຶ່ງທີ່ໄວໜຸ່ມສາມາດໄປພົບເພື່ອຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫລືອໄດ້. ສ່ວນຫລາຍໄວໜຸ່ມຈະອາໄສໝູ່ເພື່ອນຂອງຕົນເອງໃນການສ້າງມິດຕະພາບ ແລະ ການຊ່ວຍເຫລືອຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ. ເຖິງແມ່ນວ່າກຸ່ມໝູ່ເພື່ອນແມ່ນເຄືອຂ່າຍຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ສໍາຄັນ, ການສ້າງເຄືອຂ່າຍດັ່ງກ່າວກັບຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ເຈົ້າໄວ້ໃຈໄດ້ກໍສໍາຄັນເຊັ່ນກັນ. ມັນມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ເຈົ້າຕ້ອງສ້າງເຄືອຂ່າຍຂອງຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ຊຶ່ງແມ່ນຜູ້ທີ່ເຈົ້າສາມາດໂອ້ລົມນໍາ, ເຊື່ອໝັ້ນ ແລະ ແມ່ນຜູ້ທີ່ຊ່ວຍເຈົ້າໄດ້ຖ້າຫາກເຈົ້າຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພ.

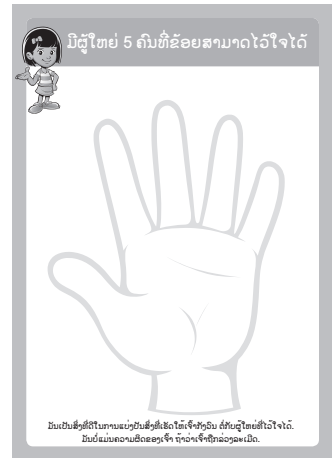
- **ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ**
- ໃຫ້ສົນທະນາບັນດາຄໍາຖາມດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຢູ່ໃນກຸ່ມ:
- ເຄືອຂ່າຍຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ "ດີ" ຄວນມີຄຸນສົມບັດແນວໃດແດ່? (ສາມາດເຂົ້າເຖິງໄດ້ງ່າຍ, ໄວ້ວາງໃຈ, ເປັນຜູ້ຮັບຟັງທີ່ດີ, ຕອບຮັບ ແລະ ມີເວລາທີ່ຈະເອົາໃຈໃສ່ແຕ່ລະບຸກຄົນ.)
 - ຍ້ອນຫຍັງພວກເຮົາຈຶ່ງຈໍາເປັນຕ້ອງກໍານົດຫາເຄືອຂ່າຍທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ມາຈາກຫລາຍດ້ານຂອງຊີວິດຂອງພວກເຮົາ? (ມັນຈະເປັນການຍາກທີ່ຈະເວົ້າເຖິງບາງປະເດັນກັບບາງກຸ່ມຄົນສະເພາະ.)

* ການຈັດກຸ່ມອາຍຸຄວນແບ່ງເປັນກຸ່ມ 11 -13 ແລະ 14 – 17 ປີ ສໍາລັບການຈັດຝຶກອົບຮົມ, ແຕ່ວ່າເອກະສານແມ່ນໃຊ້ອັນດຽວກັນ.

- ຍ້ອນຫຍັງຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງເອົາຜູ້ໃຫຍ່ເຂົ້າຮ່ວມ ? (ມີຫຼາຍສະພາບການທີ່ຜູ້ໃຫຍ່ຕ້ອງໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອເຮັດໃຫ້ສະພາບການໃດໜຶ່ງມີການປ່ຽນແປງ. ພວກເຮົາບໍ່ຢາກເຮັດໃຫ້ໄວໜຸ່ມຄົນອື່ນໆຕົກຢູ່ໃນສະພາບການບໍ່ປອດໄພ. ຍ້ອນວ່າຜູ້ໃຫຍ່ມີອຳນາດຫຼາຍກວ່າ, ສ່ວນຫຼາຍພວກເຂົາຈະສາມາດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອໄດ້ດີກວ່າທີ່ເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມອື່ນໆຈະຊ່ວຍໄດ້.)
- ຈະເຮັດແນວໃດຖ້າໄວໜຸ່ມອີກຄົນມາຫາເຈົ້າເພື່ອຂໍຄຳປຶກສາ? (ຈະເປັນການດີຖ້າເຈົ້າຊ່ວຍພາລາວໄປປຶກສານຳຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້.)

ກິດຈະກຳ

ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຄິດເຖິງຄົນ 5 ຄົນ ແລະ ຂຽນລາຍຊື່ລົງຊຶ່ງແມ່ນຜູ້ທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອພວກເຂົາໄດ້. ໃຫ້ຂຽນຊື່ແຕ່ລະຄົນລົງ ແລະ ໃຫ້ບອກເຫດຜົນວ່າເປັນຫຍັງຈຶ່ງເລືອກເອົາພວກເຂົາ. (ຖ້າໄດ້ພິມ ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານ ໃຫ້ກັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ, ເດັກສາມາດຂຽນໃສ່ໜ້າກຸ່ວກັບ “ຜູ້ໃຫຍ່ 5 ຄົນທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈ” ໄດ້.)

ກິດຈະກຳ

ອະທິບາຍວ່າມັນມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຈະຕ້ອງຖາມບຸກຄົນທີ່ເຮົາໄດ້ກຳນົດເອົາເພື່ອຮູ້ວ່າພວກເຂົາມີຄວາມເຕັມໃຈທີ່ຈະໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອໃນເຄືອຂ່າຍຂອງເຈົ້າ ຫຼື ບໍ່. ຢູ່ໃນກຸ່ມໃຫຍ່ໃຫ້ລະດົມສະໝອງສຳລັບຮູບແບບການຂຽນຈົດໝາຍອັນໜຶ່ງທີ່ຂຽນເຖິງບຸກຄົນທີ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອໃນເຄືອຂ່າຍໄດ້. ຕົວຢ່າງ:

ທ່ານ _____ ທີ່ນັບຖື

ຢູ່ທີ່ [ໂຮງຮຽນ / ສະໂມສອນເດັກ] ພວກເຮົາໄດ້ໂອລົມກັນວ່າທຸກຄົນມີສິດທີ່ຈະຮູ້ສຶກປອດໄພ ແລະ ຕ້ອງມີຄວາມປອດໄພ.

ຂ້ອຍກຳລັງສ້າງຕັ້ງ “ກຸ່ມເຄືອຂ່າຍໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ” ຊຶ່ງແມ່ນກຸ່ມທີ່ຂ້ອຍສາມາດໄວ້ວາງໃຈ ແລະ ໂອລົມນຳຖ້າຫາກຂ້ອຍມີຄວາມກັງວົນກຸ່ວກັບຄວາມປອດໄພຂອງຂ້ອຍ.

ເຄືອຂ່າຍໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແມ່ນບຸກຄົນທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈທີ່ຈະເປັນຜູ້ຮັບຟັງທີ່ດີ ແລະ ໃຫ້ຄຳປຶກສາທີ່ມີເຫດຜົນ.

ຂ້າພະເຈົ້າຢາກຂໍໃຫ້ທ່ານເຂົ້າເປັນຜູ້ໜຶ່ງໃນເຄືອຂ່າຍການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຂ້າພະເຈົ້າ.

ຖ້າທ່ານມີຄວາມພ້ອມທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມໃນເຄືອຂ່າຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຂ້າພະເຈົ້າກະລຸນາແຈ້ງໃຫ້ຂ້າພະເຈົ້າຊາບ ແລະ ບອກໃຫ້ພວກຂ້າພະເຈົ້າຮູ້ກຸ່ວກັບຮູບແບບທີ່ສະດວກສຳລັບຂ້າພະເຈົ້າໃນການຕິດຕໍ່ພົວພັນກັບທ່ານ.

ຂໍຂອບໃຈຫຼາຍໆ.

ລາຍເຊັນ: _____

 ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ໃຫ້ສົນທະນາບັນດາຄໍາຖາມດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ຢູ່ໃນກຸ່ມ:

- ຍ້ອນຫຍັງຈິ່ງມີຄວາມສໍາຄັນທີ່ຕ້ອງທົບທວນຄືນເຄືອຂ່າຍໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງພວກເຮົາຢ່າງເປັນບຶກກະຕິ? (ຍ້ອນວ່າສາຍພົວພັນມີການປ່ຽນແປງ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມກໍ່ປ່ຽນແປງເຊັ່ນດຽວກັນ, ຕົວຢ່າງ ບ່ອນທີ່ພວກເຮົາດໍາລົງຊີວິດຢູ່, ໂຮງຮຽນ, ອື່ນໆ. ພວກເຮົາຍັງຮູ້ຈາກປະສົບການກ່ຽວກັບວ່າໃຜຈະປະຕິບັດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ເຊື່ອໝັ້ນພວກເຮົາ)
- ເຄືອຂ່າຍໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງເຈົ້າສາມາດໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອເຈົ້າຄືແນວໃດ? (ຮັບຟັງ, ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ, ໃຫ້ຄໍາແນະນໍາ.)
- ເຈົ້າສາມາດເຮັດຫຍັງໄດ້ແດ່ເພື່ອຮັກສາການຕິດຕໍ່ພົວພັນກັບເຄືອຂ່າຍ? (ມີການສື່ສານຢ່າງເປັນບຶກກະຕິ, ແລກປ່ຽນປະສົບການ ໃນສິ່ງທີ່ດີ ແລະ ບໍ່ດີ, ນັບຖືບຸກຄົນທີ່ຢູ່ໃນເຄືອຂ່າຍ.)
- ເຈົ້າຈະເຮັດແນວໃດຖ້າວ່າເຄືອຂ່າຍໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງເຈົ້ານັ້ນບໍ່ເຊື່ອໝັ້ນເຈົ້າ ຫຼື ບໍ່ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອ? (ການ ໂອ້ລົມໃຫ້ຮູ້ບັນຫາແມ່ນສໍາຄັນຫລາຍ. ຖ້າວ່າເຈົ້າບໍ່ໄດ້ຮັບການເຊື່ອຖື ຫຼື ບໍ່ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ, ເຈົ້າຕ້ອງໄດ້ເວົ້າກັບບຸກຄົນອື່ນຢູ່ພາຍໃນເຄືອຂ່າຍ ດຽວກັນຈົນກວ່າເຈົ້າຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ.)
- ຍ້ອນຫຍັງຈິ່ງສໍາຄັນທີ່ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ໃນການບອກໃຫ້ຄົນໃນເຄືອຂ່າຍຮູ້? (ການບອກໃຫ້ຄົນຮູ້ນັ້ນເປັນການຊຸກຍູ້ບຸກຄົນທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍຂອງການລ່ວງລະເມີດໃຫ້ມາຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເຈົ້າຄວບຄຸມຂໍ້ກ້າວິນທີ່ກໍາລັງເກີດຂຶ້ນກັບພວກເຂົາ. ນອກນັ້ນ, ມັນຍັງສໍາຄັນຫຼາຍທີ່ຈະຕ້ອງເຂົ້າໃຈວ່າ ບໍ່ວ່າຜູ້ໃຫຍ່ກໍຕາມແມ່ນອາດບໍ່ເຂົ້າໃຈເຫດການບາງຢ່າງໄດ້ໃນທັນທີ ແລະ ອາດຈະຕ້ອງໃຊ້ເວລາໃນການເຂົ້າໃຈ.)

 ກິດຈະກຳ (ທາງເລືອກ)

ຈັດເປັນເປັນກຸ່ມນ້ອຍ ແລະ ບອກໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຂຽນແຜ່ນໂປດສະເຕີ້, ຄໍາຂວັນ ຫຼື ຄໍາໂຄສະນາເພື່ອ:

- ຊຸກຍູ້ໃຫ້ໄວໜຸ່ມໃຫ້ພັດທະນາເຄືອຂ່າຍການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ມີຄຸນນະພາບສໍາລັບພວກເຂົາເອງ;
- ເພື່ອໃຫ້ມີຜູ້ຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ດີຖ້າວ່າບາງຄົນໄດ້ຮ້ອງຂໍເຈົ້າໃຫ້ເຂົ້ານໍາເຄືອຂ່າຍການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງພວກເຂົາ.

ໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມນ້ອຍຂຽນຍຸດທະສາດຂອງພວກເຂົາໃນການສົ່ງເສີມວຽກງານການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງພວກເຂົາຢູ່ໃນຊຸມຊົນ ແລະ ຈາກນັ້ນໃຫ້ລາຍງານຕໍ່ກຸ່ມໃຫຍ່.

 ຂໍ້ແນະນໍາສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ

ເນັ້ນໜັກໃສ່ວ່າມີຫລາຍເຫດຜົນທີ່ຈະບອກບາງຄົນໃຫ້ຮູ້ກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດ:

- ເພື່ອຊ່ວຍຢຸດເຊົາການລ່ວງລະເມີດ
- ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມເປັນໄປໄດ້ທີ່ບຸກຄົນອື່ນຈະເປັນເປົ້າຂອງການຖືກລ່ວງລະເມີດ.

- ເພື່ອຄົ້ນຄິດຫາຫລາຍທາງເລືອກ ຫຼື ຍຸດທະສາດທີ່ອາດເໝາະສົມຢູ່ໃນສະພາບການນີ້.
- ເພື່ອວ່າເຈົ້າຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການຈັດການສະພາບການ.

ການສັ່ງເກດ

- ເດັກສາມາດລະບຸຜູ້ໃຫຍ່ 5 ຄົນທີ່ເໝາະສົມຊຶ່ງພວກເຂົາສາມາດໄປຂໍຄໍາແນະນໍາ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ໄດ້ ຫຼື ບໍ່?
-

ຫົວເລື່ອງ 6: ການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຊຸມຊົນ ອາຍຸ 11 - 17 ປີ*

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ: 20 ນາທີ

ໂດຍລວມ ຫົວຂໍ້ນີ້ສະໜອງຂໍ້ມູນໃຫ້ແກ່ໄວໜຸ່ມກ່ຽວກັບ ຈຸດທີ່ພວກເຂົາສາມາດໄປຂໍຄຳປຶກສາ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອໃນຊຸມຊົນຂອງພວກເຂົາ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ພວກເຂົາປອດໄພຈາກ ການລ່ວງລະເມີດທຸກຮູບແບບ ລວມທັງການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ.

ເນື້ອໃນຫຼັກ:

- ຂ້ອຍສາມາດໄປຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອຢູ່ໃນຊຸມຊົນຂອງຂ້ອຍ ເພື່ອຮັກສາໃຫ້ຂ້ອຍ ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດໃນທຸກຮູບແບບ ໂດຍສະເພາະການລ່ວງລະເມີດ ທາງເພດ.

ອຸປະກອນ

- ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ແລະ ປາກກາໃຫຍ່

ຄຳແນະນຳ **ກິດຈະກຳ**

ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປະກອບສ່ວນຂຽນຂໍ້ມູນໃສ່ແຜນວາດ ຫຼື ແຜນຄວາມສຳນຶກຂຶ້ນກ່ຽວ ຂອງກັບການຊ່ວຍເຫຼືອປະເພດຕ່າງໆ ທີ່ມີຢູ່ໃນຊຸມຊົນສຳລັບຜູ້ທີ່ມີບັນຫາຄວາມ ກັງວົນ ຫຼື ເຄີຍໄດ້ຖືກພົບພໍ້ການລ່ວງລະເມີດໃນລັກສະນະໃດໜຶ່ງມາກ່ອນ.

*ຕົວຢ່າງ:

*ການຈັດກຸ່ມໃຫ້ອີງໃສ່ອາຍຸ 11 - 13 ແລະ 14 - 17 ປີສຳລັບການຝຶກອົບຮົມ, ແຕ່ວ່າເອກະສານແມ່ນໃຊ້ອັນດຽວກັນ.

ການສົນທະນາເປັນກຸ່ມ

ຢູ່ໃນກຸ່ມສົນທະນາບັນດາຖາມຕໍ່ໄປນີ້ສໍາລັບການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ສາມາດລະບຸໄດ້:

- ມີການຊ່ວຍເຫຼືອປະເພດໃດແດ່ ?
- ການຊ່ວຍເຫຼືອນັ້ນມີໃຫ້ສໍາລັບໃຜ?
- ຄົນສາມາດເຂົ້າເຖິງການຊ່ວຍເຫຼືອນັ້ນແນວໃດ?
- ການຊ່ວຍເຫຼືອມີຫຍັງແດ່ ແລະ ມີຂໍ້ຈຳກັດໃດໃນການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອອັນໃດແດ່?

ຂໍ້ແນະນຳສໍາລັບຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ

ໃຫ້ຂໍ້ມູນຕໍ່ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ກ່ຽວກັບ ບ່ອນຕິດຕໍ່ພາຍໃນ ຊຸມຊົນຂອງພວກເຂົາ ແລະ ການບໍລິການແຫ່ງຊາດໃດໜຶ່ງ (ເຊັ່ນສາຍໂທດ່ວນສໍາລັບເດັກ) ໃນກໍລະນີທີ່ພວກເຂົາມີຄຳຖາມ ຫຼື ຂໍ້ກັງວົນ. (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2 - ບັດເອົາກັບບ້ານແມ່ນ ໄດ້ພິມອອກໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນແລ້ວ, ເດັກສາມາດຂຽນ ຂໍ້ມູນລົງໃສ່ບັດດັ່ງກ່າວ.)

ຖ້າວ່າຂ້ອຍມີຄວາມກັງວົນກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພຂອງຂ້ອຍເອງ ຫຼື ຄວາມປອດໄພຂອງຜູ້ອື່ນ, ຂ້ອຍສາມາດ:

- 1 ໂທລະສັບສາຍດ່ວນເປັນ ຫຼື ເຂົ້າໄປເວັບໄຊຂອງເຂົາເຈົ້າ:
- 2 ຕິດຕໍ່ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ສອບຖາມ ທີ່ມີຄວາມປອດໄພສູງ:
- 3 ຍົກມາໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆທີ່ຈຸນນິຍົມໃນຊຸມຊົນຂອງຂ້ອຍ:

ການສັ່ງເກດ

- ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມສາມາດລະບຸການບໍລິການໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ເໝາະສົມຢູ່ໃນຊຸມຊົນ ຫຼື ບໍ່?

ຂໍ້ສະຫຼຸບ ອາຍຸ 11 - 17 ປີ

ເວລາຢ່າງໜ້ອຍ: 20 ນາທີ

ໂດຍລວມ ພາກສະຫຼຸບນີ້ເປັນ ໂອກາດສຳລັບການທວນຄືນເນື້ອໃນຫຼັກ, ຄຳຕອບ ແລະ ຄຳຖາມ/ ຂໍ້ຂ້ອງໃຈທີ່ໄວໜຸ່ມອາດມີ ແລະ ຍິ່ງສາມາດຖາມໄວໜຸ່ມສຳລັບຄຳເຫັນກ່ຽວກັບການ ຝຶກອົບຮົມ. ສິ່ງທີ່ສຳຄັນແມ່ນຈະຕ້ອງຈົບບົດຮຽນດ້ວຍບັນຍາກາດທີ່ດີ.

ເນື້ອໃນຫລັກ

- ຂ້ອຍສາມາດນຳໃຊ້ຫລາຍຍຸດທະສາດຊ່ວຍປົກປ້ອງຂ້ອຍເອງຖ້າຂ້ອຍຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພ ຫຼື ຖືກອັນຕະລາຍ ຫຼື ຖືກລ່ວງລະເມີດ.

ອຸປະກອນ

- ສຳເນົາເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 10 - ແບບຟອມປະເມີນຜົນ ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ

ຄຳແນະນຳ

 ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ເນັ້ນໜັກຄວາມສຳຄັນຄືນຂອງບັນດາຈຸດສຳຄັນຕໍ່ໄປນີ້:

- ບຸກຄົນໃດທີ່ລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກ ຫຼື ໄວໜຸ່ມຕ້ອງມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕໍ່ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດທີ່ພາໃຫ້ເກີດມີຄວາມເສຍຫາຍ. ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມບໍ່ຄວນຖືກກ່າວໂທດ.
- ສັນຍານເຕືອນໃຫ້ຮູ້ແຕ່ຫົວທີ (ເປັນຕົ້ນແມ່ນເທື່ອມືອອກ ແລະ ກະເພາະອາຫານບັນປ່ວນ) ແມ່ນສັນຍານເຕືອນໄພທາງຮ່າງກາຍທີ່ບອກໃຫ້ພວກເຮົາຮູ້ວ່າພວກເຮົາຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພ. ພວກເຮົາຄວນເຊື່ອສັນຍານເຫລົ່ານີ້.
- ໃຜກໍເປັນຜູ້ລ່ວງລະເມີດໄດ້. ຜູ້ລ່ວງລະເມີດອາດແມ່ນບຸກຄົນທີ່ເຈົ້າຮູ້ຈັກ ແລະ ໄວ້ເນື້ອເຊື່ອໃຈ.
- ມັນເປັນການຍາກທີ່ຈະປະຕິເສດດ້ວຍຄຳວ່າ “ບໍ່” - ແຕ່ວ່າມັນກໍ່ບໍ່ຊ້າເກີນໄປທີ່ຈະລາຍງານ.
- ການລາຍງານບໍ່ແມ່ນເລື່ອງງ່າຍແຕ່ວ່າມັນສຳຄັນທີ່ຈະຕ້ອງໂອ້ລົມກັບບາງຄົນທີ່ເຈົ້າສະບາຍໃຈ.
- ເຄືອຂ່າຍການຊ່ວຍເຫລືອຂອງເຈົ້າສາມາດຊ່ວຍເຈົ້າໄດ້ຖ້າຫາກເຈົ້າຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພ.
- ຄວບຄຸມສະຖານະການດ້ວຍການພັດທະນາແຜນການຂອງເຈົ້າເອງເພື່ອປະຕິບັດ.

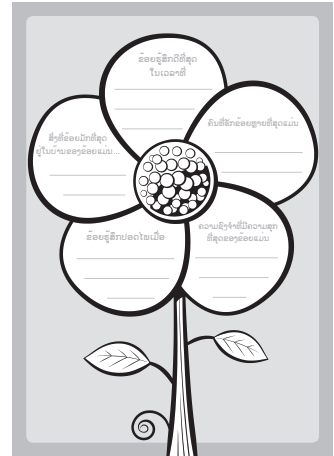
 ກິດຈະກຳ

ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຂຽນຂໍ້ມູນໃສ່ແບບຟອມປະເມີນຜົນ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 10). ຖ້າວ່າເວລາສັ້ນ ຫລື ຖ້າຫາກວ່າເໝາະສົມສຳລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນສົນທະນາເປັນກຸ່ມກ່ຽວກັບບັນດາຄຳຖາມປະເມີນຜົນ ແລະ ບັນທຶກເອົາຄຳຕອບ.

*ການຈັດກຸ່ມໃຫ້ເື່ອງໃສ່ອາຍຸ 11 - 13 ແລະ 14 - 17 ປີສຳລັບການຝຶກອົບຮົມ, ແຕ່ວ່າເອກະສານແມ່ນໃຊ້ອັນດຽວກັນ.

💡 ກິດຈະກຳ

ເອົາຮູບດອກໄມ້ໃນ ບັດເອົາກັບບ້ານ (ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2) ໃຫ້ເດັກແຕ່ລະຄົນ. ໃຫ້ເດັກໃສ່ສີ ຫຼື ປະດັບເອ້ ຫຼື ຂຽນ ປະໂຫຍກ ຄຳເວົ້າໃຫ້ເຕັມປະໂຫຍກທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນ ບັນດາສິ່ງທີ່ດີຂອງຊີວິດພວກເຂົາ, ເຊັ່ນວ່າ ຂ້ອຍເກັ່ງໃນການ... ; ຄົນທີ່ຮັກຂ້ອຍທີ່ສຸດ ແມ່ນ... ; ຂ້ອຍຮູ້ສຶກປອດໄພ... ; ຄວາມຊົງຈໍາທີ່ ດີທີ່ສຸດຂອງຂ້ອຍແມ່ນ... ; ສິ່ງທີ່ຂ້ອຍມັກທີ່ສຸດ ຢູ່ໃນບ້ານຂອງຂ້ອຍແມ່ນ... ອີກວິທີໜຶ່ງແມ່ນ ເດັກສາມາດແຕ້ມຮູບບາງສິ່ງບາງຢ່າງທີ່ກ່ຽວ ຂ້ອງກັບວັດທະນາທຳທີ່ດີ (ເຊັ່ນວ່າ ຄັນຮົ່ມ ຫຼື ມີ).

📝 ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ກ່າວຂອບໃຈເດັກສຳລັບການເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ແຈ້ງໃຫ້ພວກເຂົາຊາບອີກຄັ້ງ ກ່ຽວກັບ ບ່ອນຕິດຕໍ່ໃນຊຸມຊົນ ແລະ ການບໍລິການລະດັບຊາດຕ່າງໆ (ເຊັ່ນ ສາຍໂທດ່ວນຂອງ ເດັກ) ໃນກໍລະນີພວກເຂົາມີຄຳຖາມ ຫຼື ມີຄວາມກັງວົນໃຈ.

ພາກທີ 3: ພາກຊ້ອນທ້າຍ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1: ຕົວຢ່າງຂອງຈົດໝາຍສໍາລັບການເຂົ້າຮ່ວມ ແບບສະໝັກໃຈ

ຄໍາແນະນຳ: ສໍາລັບການເຂົ້າຮ່ວມຂອງເດັກ (ບຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 18 ປີ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ຮັບຄໍາເຫັນດີຍິນຍອມຈາກພໍ່ແມ່/ຜູ້ເບິ່ງແຍງ ແລະ ເດັກເອງສໍາລັບການເຂົ້າຮ່ວມຂອງເດັກ. ໂດຍປົກກະຕິແລ້ວ, ການຍິນຍອມປະກອບດ້ວຍຂໍ້ຕົກລົງທີ່ມີລາຍເຊັນທີ່ຈະເຂົ້າຮ່ວມ, ນອກຈາກວ່າມັນຈະບໍ່ເໝາະສົມທາງດ້ານວັດທະນາທຳ, ບໍ່ປອດໄພ ຫຼື ເປັນໄປບໍ່ໄດ້ໃນກໍລະນີທີ່ລະດັບຄວາມຮູ້ໜັງສືຂອງ ພໍ່ແມ່/ຜູ້ເບິ່ງແຍງຕໍ່າ.

ຖ້າຫາກວ່າບໍ່ສາມາດໃຫ້ຄໍາຍິນຍອມດ້ວຍການລົງລາຍເຊັນກໍ່ຕ້ອງມີການຍິນຍອມທາງປາກເປົ່າ. ໃນກໍລະນີນີ້, ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ຫຼື ຜູ້ປະສານງານໂຄງການຕ້ອງເຊັນແບບຟອມນີ້ ເພື່ອຢັ້ງຢືນວ່າ ຕົນເອງໄດ້ແຈ້ງໃຫ້ເດັກຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກຊາບແລ້ວ ແລະ ທັງເດັກ ແລະ ພໍ່ແມ່ ຫຼື ຜູ້ເບິ່ງແຍງເຂົ້າໃຈດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ຜົນປະໂຫຍດ ແລະ ຈຸດປະສົງທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ ຫຼື ຜົນໄດ້ຮັບຂອງການມີສ່ວນຮ່ວມໃນກິດຈະກຳຂອງເດັກ
- ຄວາມສ່ຽງ ແລະ ສິ່ງທີ່ຕາມມາທີ່ອາດເປັນໄປໄດ້ອັນເນື່ອງມາຈາກການເຂົ້າຮ່ວມ
- ພັນທະດ້ານເວລາ ແລະ ຄວາມຄາດຫວັງຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ,
- ຄວາມເປັນໄປໄດ້ໃນການປະຕິເສດບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມ ຫຼື ການຖອນຕົວອອກຈາກກິດຈະກຳໄດ້ທຸກເວລາ.

ຮ່າງຈົດໝາຍຕໍ່ໄປນີ້ແມ່ນສາມາດດັດແກ້ເພື່ອແຈ້ງໃຫ້ໃຫ້ພໍ່ແມ່/ຜູ້ເບິ່ງແຍງຊາບ ເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຫຼື ພາສາປາກເວົ້າ .

ຮຽນພໍ່ແມ່/ຜູ້ເບິ່ງແຍງເດັກ,

ລູກຂອງທ່ານໄດ້ຖືກເຊີນໃຫ້ເຂົ້າຮ່ວມການຝຶກອົບຮົມກ່ຽວກັບ “ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດ”. “ການຝຶກອົບຮົມຈະຈັດຂຶ້ນໃນວັນທີທີ່.....ນັບແຕ່ເວລາ... ກິດຈະກຳນີ້ເປັນສ່ວນໜຶ່ງຂອງ [ອະທິບາຍກ່ຽວກັບແຜນງານການຝຶກອົບຮົມທີ່ກວມເອົາກິດຈະກຳນີ້, ຕົວຢ່າງການຝຶກອົບຮົມທັກສະຊີວິດ, ສະໄມສອນເດັກ, ວັນເດັກ, ອື່ນໆ] ເພື່ອຊ່ວຍປົກປ້ອງເດັກໃນດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ກຽດສັກສີຕະຫຼອດເຖິງການປົກປ້ອງຊຸມຊົນ, ຄອບຄົວ ແລະ ຄຸນຄ່າທາງວັດທະນາທຳຂອງພວກເຮົາ, ການຝຶກອົບຮົມນີ້ຈະໄດ້ຊ່ວຍປົກປ້ອງລູກຂອງທ່ານຈາກການລ່ວງລະເມີດໂດຍມີການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຢ່າງລະມັດລະວັງກ່ຽວກັບວິທີການເຮັດໃຫ້ເດັກມີຄວາມປອດໄພ.

ການຝຶກອົບຮົມຈະກວມເອົາເນື້ອໃນຫຍັງແດ່?

ການຝຶກອົບຮົມຈະກວມເອົາ i) ວິທີການທີ່ເດັກສາມາດຮັບຮູ້ສະພາບການທີ່ບໍ່ປອດໄພ ແລະ ii) ໃຫ້ໂອກາດແກ່ເດັກໃນການຝຶກຫັດຍຸດທະສາດຕ່າງໆ ທີ່ພວກເຂົາສາມາດນຳໃຊ້ໄດ້ໃນກໍລະນີທີ່ພວກເຂົາມີຄວາມກັງວົນ ຫຼື ຍ້ານກົວກ່ຽວກັບສະພາບການໃດໜຶ່ງ. ຈຸດປະສົງຂອງການຝຶກອົບຮົມແມ່ນເພື່ອສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ເໝາະສົມກັບອາຍຸຂອງເດັກເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ເດັກພັດທະນາວິທີການ ໃນການປົກປ້ອງພວກເຂົາເອງ ແລະ ຊ່ວຍໃຫ້ພວກເຂົາມີຄວາມນັບຖືຕໍ່ຕົວເອງ. ການຝຶກອົບຮົມບໍ່ກ່ຽວກັບເພດສຶກສາ.

ເດັກຈະໄດ້ຮຽນຮູ້ຢ່າງເໝາະສົມຕາມໄວອາຍຸ ແລະ ໄລຍະເຕີບໂຕ:

- ກ່ຽວກັບຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ປອດໄພ ແລະ ສິດທິຂອງພວກເຂົາທີ່ຈະໄດ້ຮັບຄວາມປອດໄພ
- ການຮຽນຮູ້ກ່ຽວກັບການສຳພັດທາງກາຍທີ່ເໝາະສົມ ແລະ ບໍ່ເໝາະສົມ
- ກ່ຽວກັບການທີ່ເດັກມີສິດທີ່ຈະປະຕິເສດຕໍ່ບຸກຄົນໃດໜຶ່ງຜູ້ທີ່ມາແຕະເນື້ອຕ້ອງຕົວທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ ຫລື ນາບຊູ່ຄວາມປອດໄພຂອງເດັກ
- ໃຫ້ຮູ້ວ່າມີຄວາມສຳຄັນທີ່ຈະຕ້ອງລາຍງານໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈກ່ຽວກັບສະພາບການເຫຼົ່ານັ້ນ
- ເພື່ອໃຫ້ຮູ້ວ່າພວກເຂົາອາດຕ້ອງໄດ້ສືບຕໍ່ລາຍງານໃຫ້ຄົນອື່ນຮູ້ຈົນກວ່າຄົນອື່ນຈະເຊື່ອກ່ຽວກັບສະພາບການທີ່ເດັກລາຍງານ, ແລະ
- ເພື່ອໃຫ້ເດັກຮູ້ວ່າຢູ່ໃນຊຸມຊົນມີການຊ່ວຍເຫລືອເດັກໄດ້.

ຍ້ອນຫຍັງການຝຶກອົບຮົມຈຶ່ງເໝາະສົມ? (ພາກນີ້ສາມາດເປັນທາງເລືອກສຳລັບຄູ / ໂຮງຮຽນທີ່ຈະຮູ້ນຳຖ້າຈຳເປັນ)

ຄືດັ່ງທີ່ທ່ານອາດຮູ້ແລ້ວວ່າ:

- ການລ່ວງລະເມີດອາດເປັນໄປແບບພຽງຄັ້ງດຽວ ຫລື ເປັນເຫດການທີ່ຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ສືບຕໍ່ຕະຫຼອດໄລຍະຊີວິດໄວໜຸ່ມ.
- ກໍລະນີຮ້າຍແຮງກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກສ່ວນຫຼາຍທີ່ພວກເຮົາໄດ້ເຫັນຢູ່ໃນສື່ຂ່າວ ຫຼື ອ່ານໃນໜັງສືພິມ ແມ່ນກ່ຽວຂ້ອງກັບຄົນແປກໜ້າທີ່ລ່ວງລະເມີດເດັກ. ແຕ່ວ່າການໃຊ້ຄວາມຮູນແຮງທາງເພດເດັກສ່ວນຫຼາຍແມ່ນກະທຳໂດຍບຸກຄົນທີ່ຜູ້ເຄາະຮ້າຍຮູ້ຈັກ. ມັນເກີດຂຶ້ນຢູ່ທຸກຊົນຊັ້ນເສດຖະກິດ, ທຸກຊົນຊາດຊົນເຜົ່າ ແລະ ທຸກເຊື້ອຊາດ.
- ໃນຫລາຍກໍລະນີເດັກບໍ່ເຄີຍລາຍງານໃຫ້ຜູ້ໃດຮູ້ກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ເກີດຂຶ້ນກັບພວກເຂົາ. ຍ້ອນຫຍັງ? ເພາະວ່າເດັກຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພທີ່ຈະລາຍງານ. ການໂອ້ລົມກ່ຽວກັບເພດສຳພັນເປັນເລື່ອງທີ່ບໍ່ເໝາະສົມຢູ່ໃນຫຼາຍຄອບຄົວ; ຖ້າວ່າເລື່ອງເພດບໍ່ເຄີຍຖືກນຳມາເວົ້າເລີຍ ຫຼື ພໍ່ແມ່ມີປະຕິກິລິຍາປະຕິເສດຕໍ່ການເວົ້າເຖິງເລື່ອງເພດ, ເດັກກໍຈະບໍ່ກຳລາຍງານຖ້າຕົນຖືກລ່ວງລະເມີດ. ສິ່ງທີ່ໜ້າເສຍດາຍກໍຄືວ່າ ການທີ່ບໍ່

ເປີດເຜີຍຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດຈະພາໃຫ້ເພີ່ມຄວາມໂສກເສົ້າເສຍໃຈໃຫ້ແກ່ເດັກ ແລະ ພາໃຫ້ເດັກມີຄວາມເຈັບຊ້ຳຢູ່ໃນໃຈຊຶ່ງອາດຈະຮັກສາດົນຈົນຕະຫຼອດຊີວິດ.

- ເດັກຈຳເປັນຕ້ອງຮູ້ຂໍ້ມູນທີ່ດີກ່ຽວກັບເລື່ອງເພດ, ສາຍພົວພັນທາງເພດ, ການຈະເລີນພັນ ແລະ ການຄວບຄຸມການເກີດ, ພະຍາດຕິດຕໍ່ທາງເພດສຳພັນ, ແລະ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ການປົກປິດຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບເລື່ອງການມີເພດ ແລະ ຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງການລ່ວງລະເມີດທາງເພດຈະພາໃຫ້ເດັກທຸກຄົນມີຄວາມສ່ຽງ. ການສຳຫຼວດຂອງສາກົນໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ໃນເມື່ອເດັກໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຢ່າງຖືກຕ້ອງ ແລະ ຊັດເຈນກ່ຽວກັບເລື່ອງເພດ, ເດັກມີຄວາມສ່ຽງໜ້ອຍລົງທີ່ຢາກຈະທົດລອງ ແລະ ມີເພດສຳພັນຫຼາຍຂຶ້ນ.
- ມີພຽງແຕ່ການເປີດເຜີຍດ້ວຍການສົນທະນາກ່ຽວກັບເລື່ອງເພດ ແລະ ເລີ່ມຕົ້ນໂອລົມກັບເດັກຕັ້ງແຕ່ອາຍຸຍັງໜ້ອຍພວກເຮົາຈຶ່ງຈະສາມາດປົກປ້ອງເດັກຈາກການລ່ວງລະເມີດໄດ້. ໃນທີ່ສຸດໃນເມື່ອມີການເວົ້າເຖິງເລື່ອງເພດ ແລະ ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເທົ່ານັ້ນຈຶ່ງຈະສາມາດເຮັດໃຫ້ຜູ້ກະທຳຜິດທີ່ລ່ວງລະເມີດເດັກໄດ້ຖືກລົງໂທດຕາມຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພວກເຂົາ.²³

ໃນຖານະທີ່ເປັນພໍ່ແມ່, ທ່ານແມ່ນບຸກຄົນທີ່ຢູ່ໃນບົດບາດທີ່ດີທີ່ສຸດໃນການໃຫ້ຄວາມຮູ້ແກ່ລູກຂອງທ່ານກ່ຽວກັບການຮັກສາເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກສິ່ງອັນຕະລາຍ. ພວກຂ້າພະເຈົ້າຢາກໃຫ້ທ່ານຊ່ວຍຢຳໃນການປະຕິບັດຕາມເນື້ອໃນທີ່ພວກເຮົາຈະໄດ້ສົດສອນຮ່ຳຮຽນ ໃນໄລຍະການຝຶກອົບຮົມ. ຖ້າທ່ານຕ້ອງການຂໍ້ມູນເພີ່ມເຕີມກະລຸນາຕິດຕໍ່ກັບ [ຊື່ຂອງຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ/ຜູ້ປະສານງານໂຄງການ]. ກະລຸນາຂຽນຂໍ້ມູນໃສ່ແບບຟອມຂ້າງລຸ່ມນີ້ເພື່ອສະແດງເຖິງການເຫັນດີຂອງທ່ານທີ່ຈະໃຫ້ລູກຂອງທ່ານເຂົ້າຮ່ວມ.

ດ້ວຍຄວາມນັບຖື,

ຂ້າພະເຈົ້າອະນຸຍາດໃຫ້ລູກຂອງຂ້າພະເຈົ້າເຂົ້າຮ່ວມໃນການຝຶກອົບຮົມທີ່ຈະເວົ້າເຖິງ i) ວິທີການທີ່ເດັກສາມາດຮັບຮູ້ສະພາບການທີ່ປອດໄພ ແລະ ii) ການໃຫ້ໂອກາດເດັກເພື່ອຝຶກຫັດຍຸດທະສາດຕ່າງໆ ເພື່ອນຳໃຊ້ໃນກໍລະນີທີ່ພວກເຂົາມີຄວາມກັງວົນ ຫຼື ຍ້ານກົວກ່ຽວກັບສະພາບການໃດໜຶ່ງ.

ລາຍເຊັນຂອງພໍ່ແມ່/ຜູ້ເບິ່ງແຍງ: _____ ວັນທີ: _____

ຊື່ແຈ້ງ: _____

ລາຍເຊັນຂອງເດັກ (ຖ້າມີ): _____ ວັນທີ: _____

ຊື່ແຈ້ງ: _____

ທີ່ຢູ່ບ້ານ ແລະ ເບີໂທລະສັບ (ຖ້າມີ): _____

23 ຄັດມາຈາກ Wass, P "ເພດສຶກສາຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ເດັກປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດ. ຂໍ້ແນະນຳສຳລັບພໍ່ແມ່ເພື່ອສອນລູກຂອງພວກເຂົາກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພສ່ວນຕົວເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ, http://www.smith-lawfirm.com/sex_ed.html

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 2: ບັດເອົາກັບບ້ານ

ຄຳແນະນຳ: ສຳເນົາບັດເຫຼົ່ານີ້ສາມາດແຈກຢາຍໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ. ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມສາມາດນຳໃຊ້ບັດເຫຼົ່ານີ້ໃນໄລຍະການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ເອົາກັບໄປນຳ ເພື່ອເຕືອນໃຫ້ເຂົາຮູ້ ກ່ຽວກັບ ເນື້ອໃນຫຼັກທີ່ພວກເຂົາໄດ້ຮຽນມາ. ການເຮັດບັດເອົາກັບບ້ານມີຫຼາຍວິທີ. ມັນສາມາດສຳເນົາເປັນບັດໜ້າ-ຫຼັງໃນໜ້າເຈ້ຍຂະໜາດ A5 ຫຼື A6 ແລະ ເອົາເຂົ້າກັນເປັນພວງກະແຈ. ຫຼື ເຮັດເປັນບັດ 2 ໃບ ໂດຍການພິມຄົນລະເບື້ອງເທິງໜ້າເຈ້ຍຂະໜາດ A4 ແລ້ວ ຕິດໃສ່ກັນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ສາມາດເຄື່ອນທີ່ ຫຼື ຕິດຕັ້ງເພື່ອວາງສະແດງ (ເບິ່ງແຜ່ນພາບ— ຜູ້ອອກແບບໃນການສ້າງແຜ່ນພາບ ຄຳແນະນຳ). ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຍັງສາມາດພິມບັດເຫຼົ່ານີ້ອອກມາໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ຫຼື ເຈ້ຍແຂງທີ່ຈັບໄປມາໄດ້ ເພື່ອໃຊ້ເປັນອຸປະກອນປະຈັກຕາ. ການເຮັດແບບນີ້ ຈະເປັນປະໂຫຍດທີ່ສຸດເພື່ອນຳໃຊ້ ໃນເວລາດຳເນີນການຝຶກອົບຮົມ ທີ່ບໍ່ເປັນທາງການ.

ປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພ
ຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ

**Australian
Aid**

 World Vision®

ສິນທິສັນຍາວ່າດ້ວຍສິດທິເດັກ ຂອງ ອົງການ ສປຊ

“ສິດ” ແມ່ນສິ່ງທີ່ເດັກທຸກຄົນຄວນໄດ້ຮັບ ຫຼື ສາມາດໄດ້ຮັບ. ເດັກທຸກຄົນ
ຕ້ອງມີສິດຄືກັນໝົດ.

ມາດຕາ 1

ທຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 18 ປີ ແມ່ນມີສິດເຫຼົ່ານີ້.

ມາດຕາ 2

ເດັກນ້ອຍທຸກຄົນມີສິດເຫຼົ່ານີ້, ບໍ່ວ່າພວກເຂົາແມ່ນໃຜ, ຢູ່ບ່ອນໃດ, ພໍ່ແມ່ຂອງເຂົາເຈັບຫຍັງ, ເຂົາເປັນພາສາຫຍັງ, ສາດສະໜາຂອງເຂົາແມ່ນຫຍັງ, ບໍ່ວ່າເຂົາເປັນເດັກຊາຍ ຫຼື ເດັກຍິງ, ຈັດທະນະທຳເຂົາແມ່ນຫຍັງ, ບໍ່ວ່າເຂົາມີພາກພື້ນ ຫຼື ບໍ່, ບໍ່ວ່າຈະຮັກມີ ຫຼື ຫຼາກ. ເດັກບໍ່ຄວນໄດ້ຮັບຄວາມບໍ່ຍຸດຕິທຳ ບໍ່ວ່າຈະບິນພື້ນຖານໃດກໍ່ຕາມ.

ມາດຕາ 3

ຜູ້ໃຫຍ່ທຸກຄົນຄວນເຮັດສິ່ງທີ່ດີທີ່ສຸດສຳລັບເຈົ້າ. ເມື່ອຜູ້ໃຫຍ່ຕັດສິນໃຈ, ພວກເຂົາຄວນຄິດວ່າການ ຕັດສິນໃຈດັ່ງກ່າວ ຈະມີຜົນດີເດັກແນວໃດ.

ມາດຕາ 4

ລັດຖະບານມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການຮັບປະກັນການ ປົກປ້ອງສິດຂອງເຈົ້າ. ລັດຖະບານຕ້ອງຊ່ວຍຄອບຄົວ ຂອງເຈົ້າ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດຂອງເຈົ້າ ແລະ ສາກສະພາບ ແວດລ້ອມ ທີ່ເຈົ້າສາມາດເຕີບໂຕ ແລະ ສະແດງຄວາມ ສາມາດຂອງເຈົ້າ.

ມາດຕາ 5

ຄອບຄົວຂອງເຈົ້າມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການຊ່ວຍ ເຈົ້າຮຽນຮູ້ໃນການໃຊ້ສິດຂອງເຈົ້າ ແລະ ຮັບປະກັນໃຫ້ສິດ ຂອງເຈົ້າໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ.

ມາດຕາ 6

ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະມີຊີວິດຢູ່.

ມາດຕາ 7

ເຈົ້າມີສິດໃນການມີຊີ້ ແລະ ລັດຖະບານຄວນຮັບຮູ້ຊື່ເຈົ້າ ຢ່າງເປັນທາງການ. ເຈົ້າມີສິດໃນການມີສັນຊາດ (ຂຶ້ນກັບປະເທດໃດໜຶ່ງ).

ມາດຕາ 8

ເຈົ້າມີສິດຕໍ່ເອກະລັກຂອງຕົນ – ບັນທຶກຢ່າງເປັນທາງການ ວ່າເຈົ້າແມ່ນໃຜ. ບໍ່ມີໃຜຈະເອົາສິ່ງນີ້ໄປຈາກເຈົ້າໄດ້.

ມາດຕາ 9

ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະອາໄສຢູ່ກັບພໍ່ແມ່ຂອງເຈົ້າ, ນອກຈາກວ່າ ມັນບໍ່ດີຕໍ່ເຈົ້າ. ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະອາໄສຢູ່ກັບຄອບຄົວທີ່ເອົາໃຈໃສ່ຕໍ່ເຈົ້າ.

ມາດຕາ 10

ຖ້າວ່າເຈົ້າບໍ່ໄດ້ອາໄສຢູ່ປະເທດດຽວກັນກັບພໍ່ແມ່ຂອງເຈົ້າ, ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະຢູ່ຮ່ວມກັນຢູ່ໃນບ່ອນດຽວກັນ.

ມາດຕາ 11

ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະຖືກປົກປ້ອງຈາກ ການລັກພາດົວ.

ມາດຕາ 12

ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະອອກຄຳເຫັນ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ຜູ້ໃຫຍ່ຮັບຜິດຊອບ ແລະ ເອົາໃຈໃສ່ຢ່າງຈິງຈັງ.

ມາດຕາ 13

ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະຄົ້ນຫາສິ່ງຕ່າງໆ ແລະ ບອກຄົນອື່ນວ່າເຈົ້າ ຄິດແນວໃດກ່ຽວກັບພວກເຂົາ, ໂດຍການເວົ້າຈາ, ແຕ່ມຽນ, ຂີດຂຽນ ຫຼື ວິທີການອື່ນໆ ເຊັ່ນສອຍແຕ່ວ່າ ມັນເປັນອັນຕະລາຍ ແລະ ຮຸກຮານຕໍ່ຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 14

ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະເລືອກນັບຖືສາດສະໜາ ແລະ ຄວາມເຊື່ອຊື່ ຂອງເຈົ້າເອງ.

ພໍ່ແມ່ຂອງເຈົ້າ ຄວນຊ່ວຍເຫຼືອເຈົ້າຕັດສິນໃຈວ່າອັນໃດຖືກ ແລະ ອັນໃດຜິດ ກໍ່ຄື ອັນໃດດີທີ່ສຸດສຳລັບເຈົ້າ.

ມາດຕາ 15

ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະເລືອກໝູ່ຂອງເຈົ້າເອງ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມ ຫຼື ຕັ້ງເປັນກຸ່ມ, ຕາບໃດທີ່ມັນບໍ່ໄດ້ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 16

ເຈົ້າມີສິດໃນຄວາມເປັນສ່ວນຕົວ.

ມາດຕາ 17

ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ສຳຄັນຕໍ່ຄວາມ ເປັນຢູ່ທີ່ດີຂອງເຈົ້າ, ຈາກ ວິທະຍຸ, ຫ້າງສື່ພິມ, ບິມ, ຄອມພິວເຕີ້ ແລະ ແຫຼ່ງອື່ນໆ.

ຜູ້ໃຫຍ່ຄວນຮັບປະກັນວ່າຂໍ້ມູນທີ່ເຈົ້າໄດ້ຮັບ ບໍ່ມີອັນຕະລາຍ ແລະ ຊ່ວຍເຈົ້າໃນການຊອກຫາ ແລະ ເຂົ້າໃຈຂໍ້ມູນທີ່ເຈົ້າຕ້ອງການ.

ມາດຕາ 18

ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະຖືກລ້ຽງໂດຍພໍ່ແມ່ຂອງເຈົ້າ ຖ້າເປັນໄປໄດ້.

ມາດຕາ 19

ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ຈາກ ການບາດເຈັບ ແລະ ທາລຸນ ຮ່າງກາຍ ຫຼື ຈິດໃຈ.

ມາດຕາ 20

ເຈົ້າມີສິດຕໍ່ການເບິ່ງແຍງ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອເປັນພິເສດ ຖ້າວ່າເຈົ້າບໍ່ສາມາດອາໄສຢູ່ກັບພໍ່ແມ່ຂອງເຈົ້າ.

ມາດຕາ 21

ເຈົ້າມີສິດໄດ້ຮັບການເບິ່ງແຍງ ແລະ ການປົກປ້ອງ ຖ້າວ່າ ເຈົ້າຖືກຮັບເອົາເປັນລູກລຽງ.

ມາດຕາ 22

ເຈົ້າມີສິດຕໍ່ການປົກປ້ອງ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອເປັນພິເສດ ຖ້າວ່າເຈົ້າເປັນຜູ້ອິດພະຍົບ (ຖ້າວ່າເຈົ້າຖືກບັງຄັບໃຫ້ ອອກຈາກປະເທດຂອງເຈົ້າ ແລະ ໄປອາໄສຢູ່ປະເທດອື່ນ), ພ້ອມທັງສິດທຸກຢ່າງທີ່ຢູ່ໃນສິນທິສັນຍາສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 23

ເຈົ້າມີສິດໄດ້ຮັບການສຶກສາ ແລະ ເບິ່ງແຍງເປັນພິເສດ ຖ້າວ່າເຈົ້າເປັນຄົນພິການ, ໂດຍສະເພາະທຸກສິດທີ່ກຳ ນົດໃນສິນທິສັນຍານີ້, ເພື່ອໃຫ້ເຈົ້າສາມາດດຳລົງຊີວິດໄດ້ ຢ່າງເປັນທີ່.

ມາດຕາ 24

ເຈົ້າມີສິດໄດ້ຮັບການເບິ່ງແຍງສຸຂະພາບທີ່ດີທີ່ສຸດເທົ່າທີ່ ຈະເປັນໄປໄດ້, ນຳຄືມທີ່ສະອາດ, ອາຫານທີ່ມີໄພສະບາ ການ, ສະພາບແວດລ້ອມທີ່ສະອາດ ແລະ ປອດໄພ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ຈະຊ່ວຍໃຫ້ເຈົ້າດຳລົງຊີວິດເປັນຢ່າງດີ.

ມາດຕາ 25

ຖ້າວ່າເຈົ້າຢູ່ພາຍໃຕ້ການເບິ່ງແຍງຂອງຜູ້ອື່ນ ຫຼື ໃນສະຖານະການອື່ນໆ ທີ່ທາງໄກຈາກບາບ ຂອງເຈົ້າ, ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະຮັບການເບິ່ງແຍງບ່ອນຢູ່ອາໄສຂອງເຈົ້າ ເປັນປົກກະຕິ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມເໝາະສົມທີ່ສຸດ.

ມາດຕາ 26

ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກລັດຖະບານ ຖ້າວ່າເຈົ້າທຸກຈົນ ແລະ ມີຄວາມຕ້ອງການ.

ມາດຕາ 27

ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບ ອາຫານກາກນກິນ, ເຄື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ, ບ່ອນຢູ່ທີ່ປອດໄພ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການພື້ນຖານ ຂອງເຈົ້າ. ເຈົ້າບໍ່ຄວນຕົກຢູ່ໃນທ່າເສຍປຸງຈົນທີ່ເຈົ້າບໍ່ສາມາດເຮັດ ຫ້າງສິ່ງ ທີ່ເດັກຄົນອື່ນສາມາດເຮັດ.

ມາດຕາ 28

ເຈົ້າມີສິດໄດ້ຮັບການສຶກສາທີ່ມີຄຸນນະພາບດີ. ເຈົ້າຄວນຖືກສົ່ງເສີມໃຫ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນໃນລະດັບສູງສຸດທີ່ເ ຈົ້າສາມາດເຮັດໄດ້.

ມາດຕາ 29

ການສຶກສາຂອງເຈົ້າຄວນຊ່ວຍເຈົ້າ ນຳໃຊ້ ແລະ ພັດທະນາ ພອນສະຫວັນ ແລະ ຫັກສະຂອງເຈົ້າ. ການສຶກສາຄວນຊ່ວຍເຈົ້າໃນການຮຽນຮູ້ທີ່ຈະດຳລົງ ຊີວິດແບບສັນຕິ, ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການນັບຖືຄົນອື່ນ.

ມາດຕາ 30

ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະປະຕິບັດວັດທະນະທຳ, ພາສາ ແລະ ສາດສະໜາຂອງເຈົ້າ – ຫຼື ອັນໃດກໍ່ຕາມທີ່ເຈົ້າເລືອກ. ໂດຍສະເພາະກຸ່ມຊົນເຜົ່າ ແລະ ຄົນພື້ນເມືອງ ແມ່ນຕ້ອງການ ການປົກປ້ອງສິດດັ່ງກ່າວເປັນພິເສດ.

ມາດຕາ 31

ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະຫຼິ້ນ ແລະ ພັກຫວ່ານ.

ມາດຕາ 32

ເຈົ້າມີສິດໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກກຽມທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ຕໍ່ເຈົ້າ ແລະ ບໍ່ດີຕໍ່ສຸຂະພາບ ແລະ ການຮຽນຂອງເຈົ້າ. ຖ້າວ່າເຈົ້າເຮັດວຽກ, ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບຄວາມປອດໄພ ແລະ ຄ່າຈ້າງທີ່ເປັນທຳ.

ມາດຕາ 33

ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກສິ່ງເສບຕິດທີ່ ເປັນອັນຕະລາຍ ແລະ ຈາກການຄາສິໂນເສບຕິດ.

ມາດຕາ 34

ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະບໍ່ຖືກລ່ວງລະເມີດທາງເພດ.

ມາດຕາ 35

ບໍ່ມີຜູ້ໃດມີສິດ ລັກພາໄທ ຫຼື ຂາຍເຈົ້າໄດ້.

ມາດຕາ 36

ເຈົ້າມີສິດໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ຈາກ ການຂຸດຄົດໃນທຸກຮູບ ແບບ (ຖືກເອົາລັດເອົາປຸງ).

ມາດຕາ 37

ບໍ່ມີໃຜມີສິດລົງໂທດເຈົ້າ ດ້ວຍວິທີທີ່ໂຫດຮ້າຍປ່າເຖື່ອນ ແລະ ເປັນອັນຕະລາຍ.

ມາດຕາ 38

ເຈົ້າມີສິດໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ແລະ ເປັນອິດສະຫຼະຈາກ ສິ່ງຄາມ.

ເດັກທີ່ມີອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 15 ປີ ບໍ່ສາມາດຖືກບັງຄັບໃຫ້ໄປ ຮັບໄຊເປັນທະຫານ ຫຼື ເຂົ້າຮ່ວມສົງຄາມ.

ມາດຕາ 39

ເຈົ້າມີສິດໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອ ຖ້າວ່າເຈົ້າຖືກບາດເຈັບ, ຖືກປ່ອຍລະເລີຍ ຫຼື ໄດ້ຮັບການເບິ່ງແຍງທີ່ບໍ່ດີ.

ມາດຕາ 40

ເຈົ້າມີສິດໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານກົດໝາຍ ແລະ ໄດ້ຮັບການປະຕິບັດທີ່ເປັນທຳ ໃນລະດັບຍຸດຕິທຳ ທີ່ ເຄົາລົບຕໍ່ສິດທິຂອງເຈົ້າ.

ມາດຕາ 41

ຖ້າວ່າກົດໝາຍຂອງປະເທດເຈົ້າ ໃຫ້ການປົກປ້ອງສິດຂອງ ເຈົ້າດີກວ່າມາດຕາຕ່າງໆ ໃນສິນທິສັນຍານີ້, ກົດໝາຍ ດັ່ງກ່າວຄວນຖືກນຳໃຊ້.

ມາດຕາ 42

ເຈົ້າມີສິດທີ່ຈະຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບສິດທິຂອງເຈົ້າ! ຜູ້ໃຫຍ່ຄວນຮູ້ກ່ຽວກັບສິດເຫຼົ່ານີ້ ແລະ ຊ່ວຍເຈົ້າຮຽນຮູ້ ກ່ຽວກັບສິດດັ່ງກ່າວເຊັ່ນກັນ.

ມາດຕາ 43 to 54

ມາດຕາເຫຼົ່ານີ້ ອະທິບາຍວ່າ ລັດຖະບານ ແລະ ອົງການ ຈັດຕັ້ງສາກົນຕ່າງໆເຊັ່ນ ອົງການ ຢູນິເຊັບ (UNICEF) ຈະເຮັດວຽກເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ເດັກໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງ ດ້ວຍສິດຂອງເຂົາເຈົ້າ.

ການລ່ວງລະເມີດເດັກແມ່ນຫຍັງ?

1. ການລ່ວງລະເມີດທາງຈາກ

2. ຕັດຍ້ວງອອກຈາກເດັກ

3. ເອົາອຸປະກອນໄປໃຫ້ເດັກເບິ່ງ

4. ຈັບບາຍຮ່າງກາຍເດັກບ່ອນທີ່ເດັກບໍ່ເຕັມໃຈ ແລະ ບໍ່ເພາະສົມ

5. ບໍ່ຈຳນວນເດັກໃຫ້ຈັບບາຍຮ່າງກາຍຂອງຜູ້ໃຫຍ່

6. ເຮັດໃຫ້ເດັກຂາດຄວາມເໝີໃຈ

7. ລະບາຍອາໄສດ້ວຍການຕິເດັກ

8. ໃຊ້ເດັກເປັນເລື່ອງມື

9. ບ່ອນອຸປະກອນໃສ່ເດັກເຊັ່ນ: ເລື່ອງນຸ່ງຫົ່ມ, ອາຫານ

10. ໃຊ້ເນື້ອຖານເດັກແນບຂໍ້າຫາດ

11. ເປັນໃຈຮັບຜູ້ເດັກ

12. ປ່ອຍປະລະເສຍເດັກ

13. ໃຫ້ເດັກແນບຄົນຮັບໃຊ້, ບໍ່ໃຫ້ເປັນໂອ້ງຮຽນ

14. ຕັບຕີເດັກ, ລາກແກ່ເດັກຊື່ໂອ້ງຮຽນ

15. ບ່ອນອຸປະກອນເດັກເຈດຈາກເດັກບໍ່ສະບາຍ

16. ລະເມີດເດັກເປັນໂຕໄດ້ຮັບການສຶກສາ

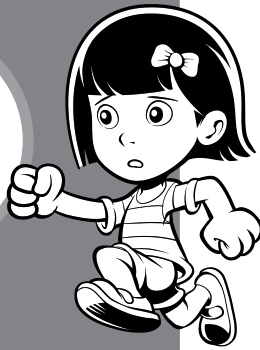
17. ປ່ອຍປະເດັກເຮັດໃຫ້ເກີດອັນຕະລາຍ

ບໍ່!

ບາງພາກສ່ວນຂອງຮ່າງກາຍຂອງຂ້ອຍແມ່ນເປັນສ່ວນຕົວ. ຖ້າວ່າມີຜູ້ໃດຈັບບາຍຂ້ອຍໃນແບບທີ່ເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍຮູ້ສຶກກັງວົນ, ຢ້ານກົວ ຫຼື ເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍເຈັບ, ຂ້ອຍມີສິດທີ່ຈະປະຕິເສດ.

ໄປ!

ຖ້າວ່າຂ້ອຍຢູ່ໃນສະຖານະການທີ່ເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍກັງວົນ ຫຼື ຢ້ານກົວ, ຂ້ອຍຄວນຫຼົບໜີຈາກສະຖານະການນັ້ນ.

ບອກ!

ຖ້າວ່າຂ້ອຍຮູ້ສຶກຢ້ານກົວ, ບໍ່ສະດວກ ຫຼື ບໍ່ດີໃຈກ່ຽວກັບສະຖານະການໃດໜຶ່ງ, ຂ້ອຍຄວນໄປບອກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈກ່ຽວກັບຄວາມກັງວົນຂອງຂ້ອຍ.

ຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈແມ່ນມີໄວ້ເພື່ອຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ສະໜັບສະໜູນຂ້ອຍ. ຖ້າວ່າຂ້ອຍໄປບອກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍໄວ້ໃຈ ແລະ ເຂົາເຈົ້າບໍ່ເຊື່ອ ຫຼື ບໍ່ຊ່ວຍຂ້ອຍ ຂ້ອຍຄວນໄປບອກຜູ້ໃຫຍ່ຄົນອື່ນທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້.

ມີຜູ້ໃຫຍ່ 5 ຄົນທີ່ຂ້ອຍສາມາດໄວ້ໃຈໄດ້

ມັນເປັນສິ່ງທີ່ດີໃນການແບ່ງປັນສິ່ງທີ່ເຮັດໃຫ້ເຈົ້າກັງວົນ ຕໍ່ກັບຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້.
ມັນບໍ່ແມ່ນຄວາມຜິດຂອງເຈົ້າ ຖ້າວ່າເຈົ້າຖືກລ່ວງລະເມີດ.

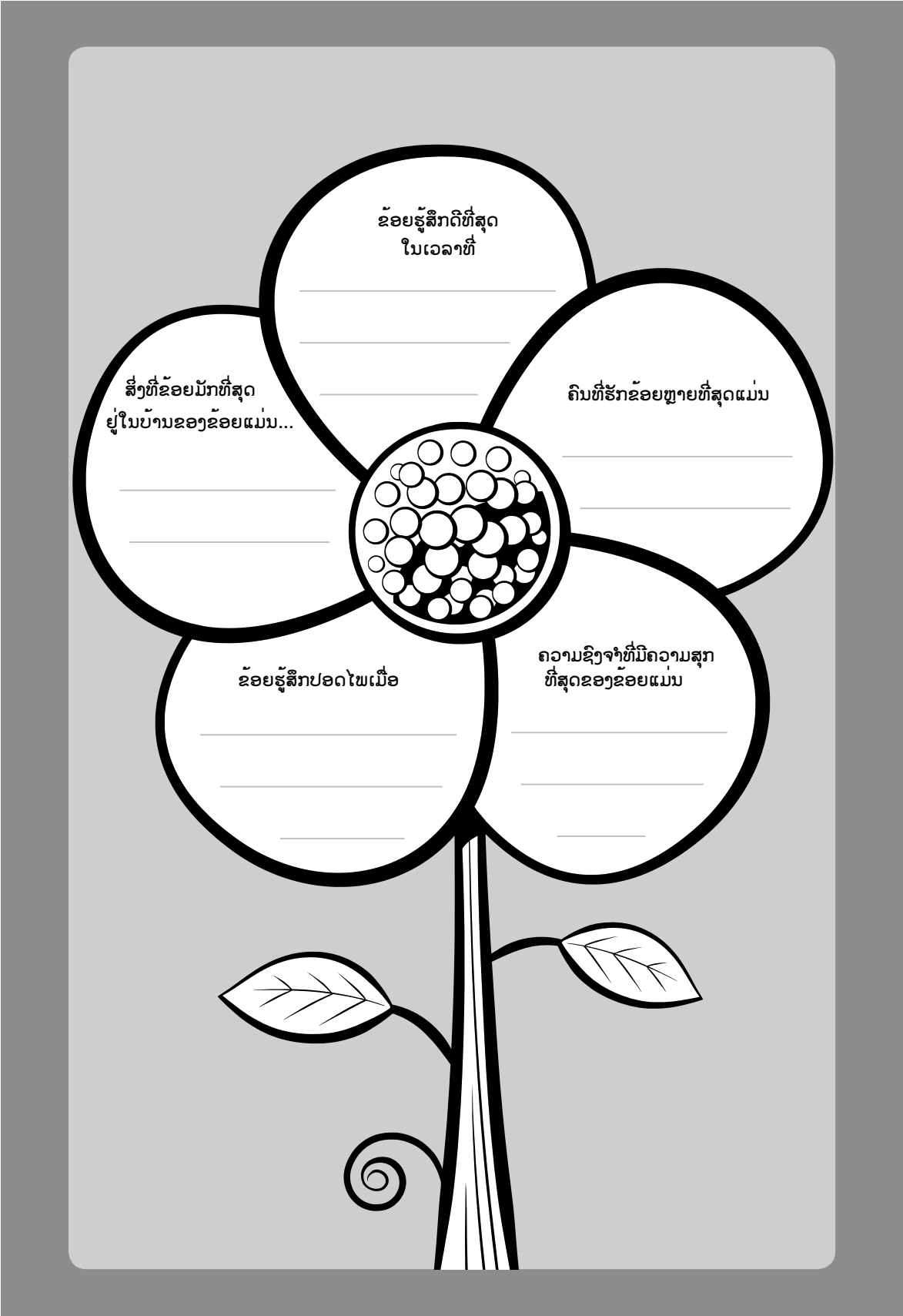
ຖ້າວ່າຂ້ອຍມີຄວາມກັງວົນກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພຂອງ
ຂ້ອຍເອງ ຫຼື ຄວາມປອດໄພຂອງຜູ້ອື່ນ, ຂ້ອຍສາມາດ:

1 ໂທລະສັບຫາ ສາຍດ່ວນເດັກ ຫຼື ເຂົ້າໄປເວັບໄຊ
ຂອງເຂົາເຈົ້າ:

2 ຕິດຕໍ່ອົງການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ເຮັດວຽກປົກປ້ອງເດັກ:

3 ຍັງມີການບໍລິການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆດັ່ງລຸ່ມນີ້ຢູ່ໃນຊຸມຊົນຂອງຂ້ອຍ:

ຂ້ອຍຮູ້ສຶກດີທີ່ສຸດ
ໃນເວລາທີ່

ສິ່ງທີ່ຂ້ອຍມັກທີ່ສຸດ
ຢູ່ໃນບ້ານຂອງຂ້ອຍແມ່ນ...

ຄົນທີ່ຮັກຂ້ອຍຫຼາຍທີ່ສຸດແມ່ນ

ຂ້ອຍຮູ້ສຶກປອດໄພເມື່ອ

ຄວາມຊົງຈໍາທີ່ມີຄວາມສຸກ
ທີ່ສຸດຂອງຂ້ອຍແມ່ນ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 3: ເກມສ້າງຄວາມລື່ງເຄີຍ ແລະ ສ້າງຄວາມໄວ້ວາງໃຈ

ຄຳແນະນຳ: ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດເລືອກເອົາເກມທີ່ເໝາະສົມຈາກຂ້າງລຸ່ມ ແລະ ດັດປັບຕາມຄວາມຈຳເປັນໃຫ້ເຂົ້າກັບຄວາມຕ້ອງການດ້ານການພັດທະນາ ຫຼື ທາງດ້ານຮ່າງກາຍຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ.

ສຳລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອາຍຸເກີນ 5 ປີ:

ການຮູ້ຈັກຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ

(ເກມນີ້ຕ້ອງໄດ້ໃຊ້ໝາກບານ)

ເດັກ (ແລະ ຜູ້ໃຫຍ່) ຍືນເປັນວົງມົນ. ຜູ້ໃຫຍ່ຜູ້ໜຶ່ງເລີ່ມຕົ້ນຫຼິ້ນເກມດ້ວຍການໂຍນໝາກບານ ຫຼື ຖົງທີ່ມີແກ່ນ ໝາກຖົ່ວ ຫຼື ສິ່ງໃດສິ່ງໜຶ່ງໃຫ້ຄົນໃດຄົນໜຶ່ງໃນວົງມົນຮັບເອົາ ແລະ ຖາມຜູ້ກຽວໃນເວລາດຽວກັນເຊັ່ນວ່າ "ຊື່ຂອງເຈົ້າແມ່ນຫຍັງ?", "ເຈົ້າມີອ້າຍເອື້ອຍນ້ອງບໍ່?", "ເຈົ້າມັກສີຫຍັງຫຼາຍທີ່ສຸດ?" ແລະ ອື່ນໆ. ຜູ້ທີ່ໄດ້ຮັບໝາກບານຕ້ອງໄດ້ຕອບຄຳຖາມ ແລະ ຈາກນັ້ນໂຍນໝາກບານຕໍ່ໃຫ້ຄົນອື່ນ ແລະ ຕັ້ງຄຳຖາມທີ່ຕົນເອງສ້າງຂຶ້ນ. ການຫລິ້ນເກມນີ້ຈະເຮັດໄດ້ດີຖ້າຫາກວ່າກະຕຸ້ນໃຫ້ດຳເນີນໄປຢ່າງໄວວາ.

ຂ້ອຍມັກ...

ຈັດຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມນັ້ງເປັນວົງ (ຜູ້ໃຫຍ່ ແລະ ເດັກນ້ອຍ). ໃຫ້ແຕ່ລະຄົນຄິດກ່ຽວກັບສິ່ງທີ່ຕົນເອງມັກເຮັດ. ເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍການໃຫ້ຜູ້ໜຶ່ງບອກໃຫ້ທຸກຄົນຮູ້. ຕົວຢ່າງ "ຂ້ອຍມັກລອຍນ້ຳ". ຄົນທີ່ຢູ່ເບື້ອງຂວາມືເວົ້າຄືນສິ່ງທີ່ຜູ້ທຳອິດໄດ້ເວົ້າ ແລະ ຈາກນັ້ນໃຫ້ຕື່ມສິ່ງທີ່ຕົນເອງມັກເຮັດ, ຕົວຢ່າງ "ທ້າວ ເຟຣດ ມັກລອຍນ້ຳ, ສ່ວນຂ້ອຍມັກຢ່າງ". ດຳເນີນແບບນີ້ລືບຕໍ່ໄປທາງເບື້ອງຂວາຈົນຮອດຜູ້ສຸດທ້າຍໃຫ້ເວົ້າຄືນສິ່ງທີ່ທຸກຄົນມັກເຮັດ. ສ່ວນຜູ້ອື່ນແມ່ນໃຫ້ຊ່ວຍກະຕຸ້ນເວົ້າຄືນກ່ຽວກັບກິດຈະກຳທີ່ຄົນອື່ນມັກເຮັດຖ້າຫາກວ່າມີຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງຫາກມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກໃນການເວົ້າຄືນ.

ການຢ່າງແບບໄວ້ວາງໃຈກັນ

ຈັດເດັກເປັນແຕ່ລະຄູ່. ໃຫ້ເດັກຄົນໜຶ່ງເອົາແພມັດຕາ ແລະ ເດັກຜູ້ທີ່ສອງບອກທາງໃນເວລາຢ່າງ. ການຢ່າງສາມາດເຮັດໄດ້ຢູ່ສະຖານທີ່ເປີດ, ຢູ່ພາຍໃນຫ້ອງຮຽນ ຫຼື ຢູ່ໃນແຖວໃດໜຶ່ງ. ໂດຍຂຶ້ນກັບອາຍຸຂອງເດັກການຢ່າງແບບນີ້ອາດໃຊ້ເວລາປະມານ 5 ນາທີ ຫລື ດົນເຖິງເຄິ່ງຊົ່ວໂມງ. ໃນເມື່ອໝົດເວລາໃຫ້ພັດປ່ຽນເດັກຜູ້ທີ່ສອງເປັນແບບດຽວກັນ. ກິດຈະກຳນີ້ຊ່ວຍໃນການພັດທະນາທັກສະໃນການສັ່ງເກດ ແລະ ການໄວ້ວາງໃຈຢູ່ພາຍໃນກຸ່ມ.

ສຳລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທີ່ມີອາຍຸເກີນກວ່າ 8 ປີ:

ຊື່ ແລະ ຄຳຄຸນນາມ

ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມນັ້ງເປັນວົງມົນ. ໃຫ້ແຕ່ລະຄົນຄິດກ່ຽວກັບຄຳຄຸນນາມທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນຄວາມຮູ້ສຶກຂອງພວກເຂົາ ຫລື ພວກເຂົາກຳລັງເປັນແນວໃດ. ຕົວຢ່າງ, "ຂ້ອຍຊື່ຈັນ ແລະ ຂ້ອຍມີຄວາມສຸກ". ຫຼື, "ຂ້ອຍຊື່ນິກ ແລະ ຂ້ອຍເມື່ອຍ". ໃນຂະນະທີ່ພວກເຂົາບອກສິ່ງນີ້ພວກເຂົາຍັງ ສາມາດສະແດງສິ່ງທີ່ຕົນໄດ້ເວົ້ານຳ. ຄົນອື່ນໆ ໃຫ້ເວົ້າລືມຄືນຊື່ຂອງຜູ້ກຽວ ແລະ ສະແດງອາການຕາມທີ່ຜູ້ກຽວໄດ້ເວົ້າເຖິງ. ຕົວຢ່າງວ່າ, "ລາວຊື່ຈັນ ແລະ ລາວມີຄວາມສຸກ". ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກອາດຈະເລີ່ມຕົ້ນດ້ວຍການສະເໜີຕົນເອງດ້ວຍວິທີນີ້.

ຕາເວັນສ່ອງແສງໃສ່....

ຈັດຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມນຸ່ງເປັນວົງມົນໃກ້ກັນ ໂດຍເອົາຄົນໜຶ່ງເຂົ້າຢູ່ເຄິ່ງກາງ (ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກອາດ ເລີ່ມຕົ້ນກ່ອນ). ບຸກຄົນທີ່ຢູ່ເຄິ່ງກາງສະເໜີຕົນເອງກ່ອນດ້ວຍການເວົ້າເຖິງຊື່ ແລະ ໜຶ່ງປະໂຫຍກທີ່ສະແດງເຖິງຕົນເອງ. ຈາກນັ້ນໃຫ້ເວົ້າດັ່ງ "ຕາເວັນສ່ອງແສງໃສ່..." ແລະ ໃຫ້ເວົ້າຊື່ ແລະ ສີ, ປະເພດເຄື່ອງນຸ່ງທີ່ບາງຄົນໃນກຸ່ມກຳລັງນຸ່ງຢູ່, ກິດຈະກຳທີ່ມັກເຮັດ ຫຼື ທັກສະ ຫຼື ພອນສະຫວັນໃດໜຶ່ງ. ຕົວຢ່າງ, "ຂ້ອຍຊື່ໄກ່, ຂ້ອຍມັກສີຟ້າ ແລະ ຕາເວັນສ່ອງແສງໃສ່ທຸກຄົນທີ່ນຸ່ງສີຟ້າ" ຫຼື 1 ຫຼື "ຕາເວັນສ່ອງແສງໃສ່ທຸກຄົນທີ່ມັກຮ້ອງເພງ". ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມທຸກຄົນຜູ້ທີ່ມີຄຸນລັກສະນະດັ່ງກ່າວຕ້ອງປ່ຽນບ່ອນຢູ່ກັບຄົນອື່ນ. ບຸກຄົນທີ່ຢູ່ເຄິ່ງກາງພະຍາຍາມແລ່ນເຂົ້າແທນບ່ອນຜູ້ທີ່ຍ້າຍອອກໄປ ໂດຍຈະມີຜູ້ໜຶ່ງຫລົງເຫລືອຢູ່ເຄິ່ງກາງບໍ່ມີບ່ອນໄປຢູ່. ຜູ້ຄົນໃໝ່ທີ່ຢູ່ເຄິ່ງກາງຮ້ອງຂຶ້ນດັ່ງ "ຕາເວັນສ່ອງແສງໃສ່..." ແລະ ບອກສີໃໝ່ ຫຼື ປະເພດເຄື່ອງນຸ່ງໃໝ່, ທັກສະ ຫຼື ພອນສະຫວັນໃໝ່.

"ສະບາຍດີ" ເປັນຫລາຍພາສາ, ພາຍໃນ 72 ວິນາທີ

ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຍື່ນຂຶ້ນ, ກະຈາຍກັນໄປທົ່ວຫ້ອງ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສອນຄຳວ່າ "ສະບາຍດີ" ເປັນຫລາຍພາສາ ຕົວຢ່າງ, "ເຮໂລ" (ອັງກິດ), "ຈຸມຽບຊູອາ" (ຂະແມ), "ສະບາຍດີ" (ລາວ), "ສະຫວັດດີຄ່າ (ແມ່ຍິງ)/ຄຣັບ (ຜູ້ຊາຍ)" (ໄທ), "ເຈົາ" (ຫວຽດ), "ຄອນນິຊີວະ" (ຍີ່ປຸ່ນ), "ໂຮລາ" (ສະເປນ), "ອາຊາລາມູອາລີກຸ່ມ" (ອາຣັບ), "ຮາໂອ" (ອາຟຣິລິກາ), "ບົງຊູ" (ຝຣັ່ງ) ແລະ ອື່ນໆ. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຝຶກຫັດເວົ້າຄືນເພື່ອໃຫ້ອອກສຽງຖືກຕ້ອງ ແລະ ຈື່ຈຳໄດ້. ອາດຂຽນຄຳເວົ້າເຫລົ່ານີ້ໄວ້ຢູ່ໃນເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ເພື່ອໃຫ້ທຸກຄົນອ່ານ ແລະ ຈື່ໄດ້. ຈາກນັ້ນໃຫ້ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກນັບຮອດສາມ (3) ແລ້ວໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເລີ່ມໄປຊອກພົບກັບຄົນທີ່ຕົນຍັງບໍ່ທັນຮູ້ຈັກ ແລະ ທັກທາຍດ້ວຍຄຳວ່າ "ສະບາຍດີ" ເປັນພາສາອື່ນລວມທັງພາສາ ແລະ ສຳນຽງຂອງຕົນເອງ ແລະ ໃຫ້ຖາມຊື່ ແລະ ໃຫ້ຮູ້ວ່າພວກເຂົາແມ່ນໃຜພາຍໃນເວລາ 72 ວິນາທີ. ຫຼັງຈາກ 72 ວິນາທີໃຫ້ນັບຮອດ ສາມ ອີກຄັ້ງໜຶ່ງແລ້ວໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມປ່ຽນຄູ່ໄປຖາມພ້ອມທັງທັກທາຍດ້ວຍຄຳວ່າ "ສະບາຍດີ" ເປັນຫລາຍພາສາ ແລະ ພາສາຂອງຕົນເອງ, ຖາມຊື່ ແລະ ຂໍ້ມູນຫຍໍ້ພາຍໃນເວລາ 72 ວິນາທີ. ລິ້ມຄືນເຮັດແບບນີ້ຮອບຕໍ່ໄປເທົ່າທີ່ເວລາຈະມີໃຫ້.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 4: ກິດຈະກຳຜ່ອນຄາຍ

ຄຳແນະນຳ: ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສາມາດເລືອກເອົາເກມທີ່ເໝາະສົມຈາກຂ້າງລຸ່ມນີ້ ແລະ ດັດແກ້ຕາມຄວາມຈຳເປັນເພື່ອໃຫ້ເໝາະສົມກັບລະດັບຂອງການພັດທະນາ ຫຼື ທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ.

ສຳລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອາຍຸເກີນກວ່າ 5 ປີ:

ການເຄື່ອນທີ່ແບບຟອງສະບູ

ໃຫ້ເດັກຈັດເປັນວົງມົນ ແລະ ທຸກຄົນວາແຂນອອກໂດຍບໍ່ໃຫ້ມີຈຸກັນກັບຄົນອື່ນ. ໃຫ້ເດັກແຕ່ລະຄົນຢູ່ທີ່ຕັ້ງຂອງຕົນເອງທີ່ເອີ້ນວ່າ “ຟອງສະບູຂອງຕົນເອງ” ໃນຂະນະທີ່ໂດດເຕັ້ນສອງຕີນ: ເອົາມືຈັບປາຍຕີນ; ເຕັ້ນຂຶ້ນລົງຄືກັນກັບແກ່ນສາລີແຕກພັ້ງ, ເຕັ້ນຂຶ້ນລົງເໝືອນຢູ່ກັບເທິງຕຽງທີ່ມີສະບັງຮົດຍືດ; ເອົາຕົວລອຍຄືກັບຂີ້ເຜີ້ອຢູ່ທ້ອງຟ້າ.

ຄົດລ້ຽວ ແລະ ແຂງກະດ້າງ

ໃຫ້ເດັກເຄື່ອນໄຫວຕາມສຽງດົນຕີ ແລະ ໃຫ້ພວກເຂົາຍຸດເຊົາໃນເມື່ອສຽງດົນຕີຢຸດ. ເພື່ອບົ່ງບອກຕົວຕົນ, ໃຫ້ສະແດງຄວາມຄິດເຫັນໃສ່ທ່າທາງຂອງເດັກແຕ່ລະຄົນ(ຕົວຢ່າງ: “ນາງ ລານ ກຳລັງເຮັດແຂນສອກຄົດ; ທ້າວ ດູ ກຳລັງເຮັດຫົວເຄົ້າຄົດລ້ຽວ”).

ການສະແດງທ່າທິ ກິລາ

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກບອກໃຫ້ເດັກແຕ່ລະຄົນອອກມາສະແດງທ່າທິການຫລິ້ນກິລາດັ່ງລຸ່ມນີ້ແຕ່ລະຄົນຢ່າງໜ້ອຍ 10 - 15 ວິນາທີ:

- ການແລ່ນ
- ການຫລິ້ນເບດສ໌ບອນ
- ເສີບລູກເຕັ້ນນິດ
- ຂີ່ສະກິລົງຄ້ອຍ
- ຕີບານສົ່ງ
- ແກ່ວງໄມ້ເວລາຕີກ່ອບ
- ແກ່ວງໄມ້ເວລາຕີກ່ອບ
- ຍິງທະນູ
- ມຸດລອຍນ້ຳໃຕ້ພື້ນ
- ຊຸດລູກບານບ້ວງ

ທ່າທ່າເໝືອນ

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກອ່ານໜຶ່ງປະໂຫຍກແລ້ວໃຫ້ເດັກທ່າທ່າຕາມແຕ່ລະປະໂຫຍກ 30 ວິນາທີ:

- ແລ່ນຢູ່ກັບທີ່ເໝືອນກັບວ່າມີໝີ່ໃຫຍ່ໂຕໜຶ່ງທີ່ເປັນຕາຢ້ານກົວກຳລັງພຸ່ງເຂົ້າມາໃສ່.
- ເຕັ້ນຢູ່ກັບທີ່ເໝືອນກັບວ່າແກ່ນສະລີຂີ້ວ່າກຳລັງແຕກ.
- ຍິ່ນມືຂຶ້ນເໝືອນກັບວ່າກຳລັງຍີ້ເອົາໝາກປູມເປົ້າທີ່ກຳລັງປົວຂຶ້ນ.

- ເດີນສວນສະໜາມຢູ່ກັບທີ່ພ້ອມທັງຕົກອງເໝືອນກັບຢູ່ໃນກອງດູລິຢາງ.
- ທາສີເໝືອນກັບວ່າເອົາພອຍທາສີມັດຕິດໃສ່ໜ້າຜາກຂອງເຈົ້າ.
- ລອຍນ້ຳຢູ່ໃນອ່າງໃຫຍ່ທີ່ເຕັມໄປດ້ວຍທາດແຫລວທີ່ເຂັ້ມຊຸ້ນ.
- ເຄື່ອນຍ້າຍຕີນຂອງເຈົ້າຢູ່ເທິງພື້ນເໝືອນກັບວ່າເຈົ້າກຳລັງແລ່ນສະເກັດນ້ຳແຂງ.
- ສັ່ນຕົນຕົວຂອງເຈົ້າເໝືອນກັບວ່າໝາຕົວໜຶ່ງທີ່ກຳລັງສັ່ນຂົນປຽກ.

ສຳລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມອາຍຸເກີນກວ່າ 8 ປີ:

ເກມຊີໝາກໄມ້

ໃຫ້ເດັກນັ່ງເປັນວົງມົນຢູ່ພື້ນເອົາຂາໄຂວ່ລັດຕະມາດ. ເອົາເດັກຄົນໜຶ່ງເຂົ້າໄປຢູ່ທາງກາງຂອງວົງມົນເຮັດໜ້າທີ່ເປັນ "ຄົນເອີ້ນ" ຢູ່ວົງມົນບໍ່ມີບ່ອນຫວ່າງສຳລັບຄົນເອີ້ນທີ່ຈະເຂົ້າໄປນັ່ງໄດ້.

ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກກຳນົດນັກຮຽນແຕ່ລະຄົນໃຫ້ເປັນໝາກໄມ້ແຕ່ລະຊະນິດເລີ່ມຈາກ "ໝາກມັດ", "ໝາກໂມ", "ໝາກກ້ວຍ" ຫຼື "ໝາກມ່ວງ" (ເອົາຕາມລຳດັບນັ້ນ). ຜູ້ທີ່ຢູ່ທາງກາງເອີ້ນຊື່ໝາກໄມ້, ຕົວຢ່າງໝາກກ້ວຍ. ທຸກຄົນທີ່ມີຊື່ໝາກກ້ວຍຈະຕ້ອງແລ່ນຍ້າຍບ່ອນແທນໃສ່ບ່ອນຫວ່າງ.

ໃນເວລາຍ້າຍບ່ອນຢູ່ ຜູ້ເອີ້ນຢູ່ທາງກາງພະຍາຍາມເຂົ້າໄປແທນບ່ອນຫວ່າງຢູ່ໃສກໍ່ໄດ້ບ່ອນຜູ້ທີ່ມີຊື່ ໝາກກ້ວຍໄດ້ຍ້າຍອອກໄປ. ບຸກຄົນໃດທີ່ຕົກຄ້າງບໍ່ມີບ່ອນເຂົ້າໄປຢູ່ຈະໄດ້ເປັນຄົນເອີ້ນແລ້ວເຂົ້າໄປຢູ່ທາງກາງ ແລະ ໃຫ້ເອີ້ນຊື່ໝາກໄມ້ຕໍ່ໄປ.

ເກມຈັບຕົວ

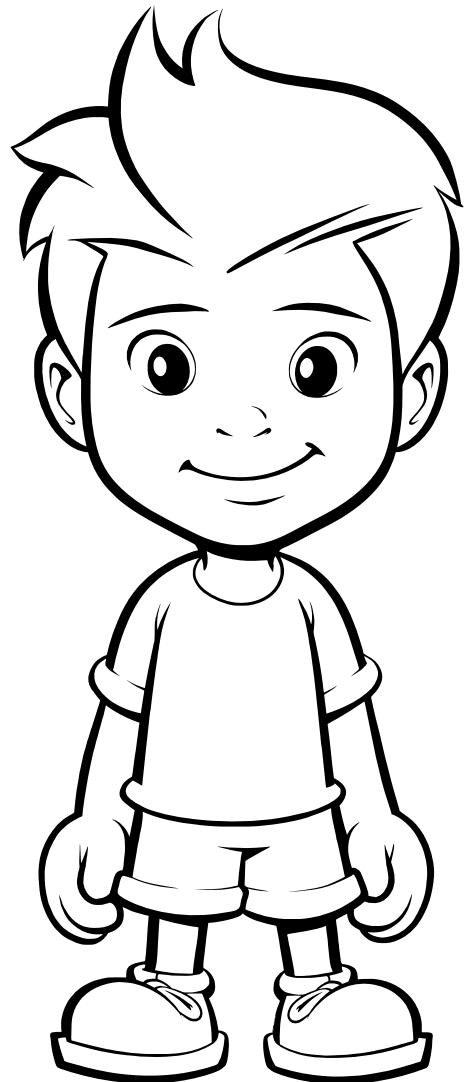
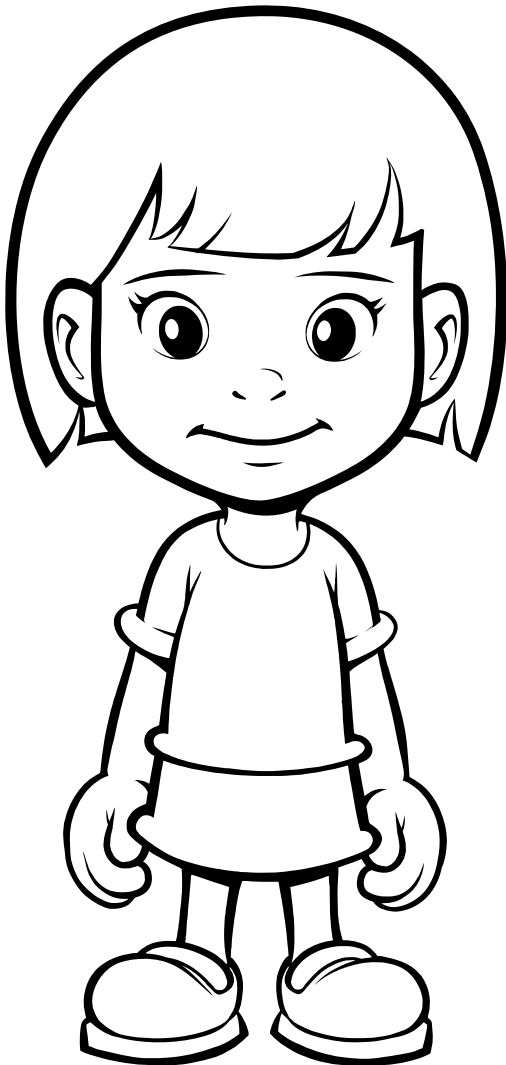
ໃຫ້ທຸກຄົນໄປຍືນຢູ່ໄລຍະຫ່າງທີ່ສະເໝີກັນ. ໃນເມື່ອຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກບອກວ່າ "ໄປ" ທຸກຄົນພະຍາຍາມແລ່ນ ເອົາມືໄປແຕະຄົນອື່ນ. ຜູ້ໃດທີ່ຖືກແຕະໃຫ້ກັບໄປຢູ່ບ່ອນນັ່ງ ແລະ ອອກຈາກເກມ. ໃນກໍລະນີສອງຄົນແຕະພ້ອມກັນແມ່ນໃຫ້ທັງສອງຄົນອອກຈາກເກມ. ສືບຕໍ່ຫລິ້ນແບບນີ້ຕໍ່ໄປຈົນກວ່າ ຈະເຫລືອໜຶ່ງຄົນເປັນຜູ້ຊະນະເກມນັ້ນ.

ຕາໜ່າງມະນຸດ

ແຍກເດັກຍິງ ແລະ ເດັກຊາຍອອກເປັນ 2 ກຸ່ມ. ໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມເອົາມືຈັບກັນ ແລະ ຍືນເປັນວົງມົນປິ່ນໜ້າເຂົ້າຫາກັນ ແລະ ຈາກນັ້ນໃຫ້ແຕ່ລະວົງມົນຢ່າງເຂົ້າຫາກັນມັ່ງໃສ່ທາງກາງຈົນກວ່າທຸກຄົນຈະຢູ່ໃກ້ກັນຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ວົງມົນນ້ອຍເຂົ້າ ແລະ ແຄບເຂົ້າ. ປ່ອຍມືອອກ. ແຕ່ລະຄົນໃຫ້ໄປຈັບມືຂອງຄົນອື່ນສອງຄົນຊຶ່ງບໍ່ແມ່ນຜູ້ທີ່ຢູ່ຕິດຕົນເອງ. ການເຮັດແນວນີ້ຈະພາໃຫ້ເກີດມິຕາໜ່າງ ແລະ ມູມທີ່ສົບສົນ. ຕໍ່ໄປໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມພະຍາຍາມແກ້ຕາໜ່າງອອກໂດຍບໍ່ໃຫ້ເອົາມືປ່ອຍອອກຈາກກັນ. ພວກເຂົາອາດຈະຍົກຕີນຂ້າມແຂນທີ່ເປັນຕາໜ່າງ, ລອດກ້ອງແຂນ, ແລະ ໃຊ້ຄວາມພະຍາຍາມ, ແຕ່ວ່າມັນເປັນກິດຈະກຳທີ່ມ່ວນຊື່ນ ແລະ ທ້າທາຍ.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 5: ໂຄງຮ່າງຮ່າງກາຍຂອງ ເດັກຍິງ ແລະ ຊາຍ

ໃຊ້ສໍາລັບບົດສອນໂດຍຫຍໍ້ ແລະ ຫົວຂໍ້ທີ 1, ເດັກອາຍຸ 5-7 ປີ ແລະ 8-10 ປີ.

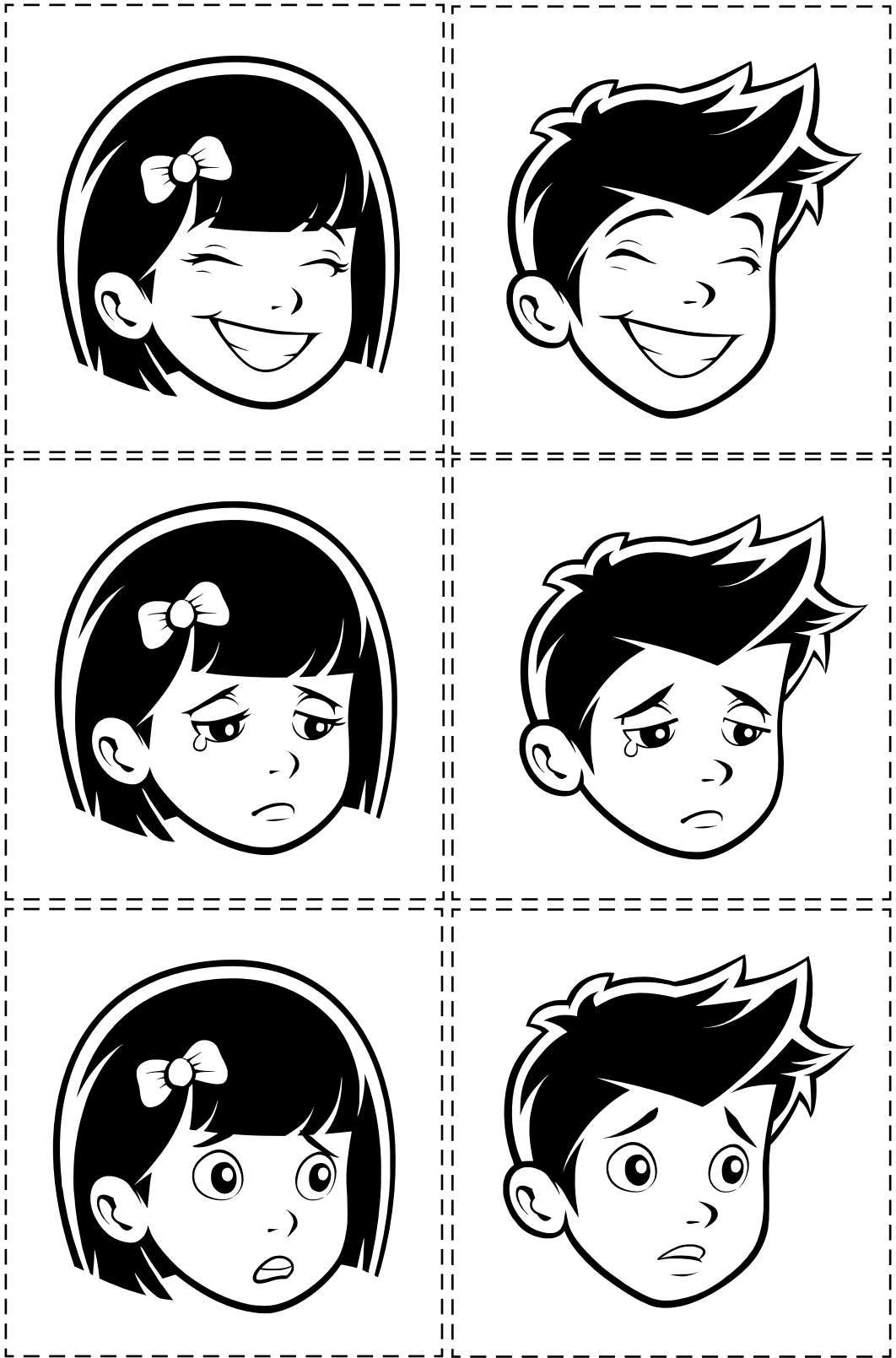

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 6: ຄວາມຮູ້ສຶກປ່ຽນແປງໄດ້ - ກໍລະນີສຶກສາ ²⁴

ໃຊ້ສຳລັບຫົວຂໍ້ທີ 2, ເດັກອາຍຸ 8-10 ປີ

ຄຳແນະນຳ: ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນທົບທວນຄືນເນື້ອໃນຂອງແຕ່ລະກໍລະນີສຶກສາເພື່ອດັດແກ້ໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບທາງວັດທະນະທຳຂອງເດັກແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນໃນແຕ່ລະປະເທດ (ຕົວຢ່າງ, ເດັກກຳພ້າ ຫລື ເດັກຂ້າງຖະໜົນ, ເດັກຈາກຕົວເມືອງ ແລະ ເດັກຈາກຊົນນະບົດ). ກະກຽມໜຶ່ງສະບັບສຳເນົາຂອງກໍລະນີສຶກສາໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມນ້ອຍ. ຈັດເດັກເຂົ້າເປັນກຸ່ມນ້ອຍຫລາຍກຸ່ມ ແລະ ໃຫ້ສົນທະນາບັນດາກໍລະນີສຶກສາ. ໃຫ້ເດັກຕອບວ່າແມ່ນຄຸນລັກສະນະອັນໃດທີ່ແມ່ນຄວາມຮູ້ສຶກທຳອິດ ແລະ ຈາກນັ້ນມັນມີການປ່ຽນແປງແນວໃດ. ໃຫ້ບັນທຶກເອົາຄວາມຮູ້ສຶກ ແລະ ສັນຍານທາງຮ່າງກາຍທີ່ໄປພ້ອມກັບຄວາມຮູ້ສຶກນັ້ນຊຶ່ງອາດມີການປ່ຽນແປງເຊັ່ນກັນ. ເດັກສາມາດນຳໃຊ້ບັດອະທິບາຍພາບທີ່ເອົາໃຫ້ນັ້ນ ເພື່ອອະທິບາຍຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຕົວຢ່າງທີ່ນຳໃຊ້ນັ້ນ. ອີກວິທີການໜຶ່ງທີ່ໄດ້ຜົນແມ່ນສຳເນົາຮູບພາບອະທິບາຍໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ແລະ ຕິດໃສ່ບ່ອນຕ່າງໆຂອງຫ້ອງ. ຈາກນັ້ນ, ເດັກກໍຈະສາມາດເຄື່ອນໄປບ່ອນຮູບພາບອະທິບາຍທີ່ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຮູ້ສຶກ (ແລະ ຍ້າຍໄປບ່ອນອື່ນໆຖ້າຕ້ອງການ) ຂອງກໍລະນີສຶກສາທີ່ຕົນໄດ້ຍິນ. ຈາກນັ້ນສົນທະນາເປັນກຸ່ມໃຫຍ່.

24 ຄັດມາຈາກກົມການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນຂອງ ນິວຊາວເວວ, ຄະນະຮັບຜິດຊອບສະຫວັດດີການຂອງນັກສຶກສາ (1997) ການສຶກສາກ່ຽວກັບການບົກບ່ອງເດັກ: ເອກະສານຫລັກສູດເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການຮຽນຮູ້ໃນການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ, ການສຶກສາດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ພາລະສຶກສາ.

ສະຖານະການ 1

ນາງ _____ ໄດ້ໄປຫລິ້ນຢູ່ສວນສາທາລະນະກັບເພື່ອນຂອງລາວ. ພວກເຂົາໄດ້ໄປເຕະບານນຳກັນ. ໃນເບື້ອງຕົ້ນທຶມຂອງນາງ _____ ມີຄະແນນຕາມຫລັງ. ໃນນາທີສຸດທ້າຍນາງ _____ ໄດ້ເຕະບານເຂົ້າໂກນ ແລະ ທຶມຂອງລາວໄດ້ຊະນະ. ມັນແມ່ນເວລາກັບບ້ານແລ້ວ. ນາງ _____ ຮູ້ສຶກດີໃຈ. ລາວສັ່ງລາເພື່ອນຂອງລາວ ແລະ ຍ່າງຜ່ານເດີນສາທາລະນະເພື່ອກັບບ້ານ. ມີໄວລຸ້ນທີ່ມີອາຍຸຫລາຍກວ່າລາວຈຳນວນ 3 ຄົນທີ່ນັ່ງຫລິ້ນຢູ່ບໍລິເວນໂອນຊາໄດ້ເປົ່າປາກ ແລະ ເຢາະເຍີ້ຍລາວ.

ສະຖານະການ 2

ທ້າວ _____ ຢູ່ເຮືອນຄົນດຽວ. ພໍ່ຂອງລາວອີກບໍ່ດົນຈະກັບມາ. ທ້າວ _____ ໄດ້ໂທລະສັບຫາແມ່ຂອງລາວທີ່ກຳລັງເຮັດວຽກຢູ່ ແລະ ບອກວ່າລາວຢູ່ເຮືອນປອດໄພດີ. ແມ່ຂອງ _____ ໄດ້ບອກລາວວ່າແມ່ຂອງລາວມີສິ່ງຕົ້ນເຕັ້ນພິເສດສຳລັບລາວໃນຕອນແລງມື້ນັ້ນ. ທ້າວ _____ ຮູ້ສຶກດີໃຈ ແລະ ໄດ້ເລີ່ມຕົ້ນເຮັດວຽກບ້ານ. ມີບາງຄົນໄດ້ມາເຄາະປະຕູສຽງດັງແຮງຢູ່ທາງໜ້າເຮືອນ. ທ້າວ _____ ໄດ້ແນມອອກໄປຂ້າງນອກ ແລະ ເຫັນຄົນຂ້າງບ້ານໜຶ່ງຄົນ. ພໍ່ແມ່ຂອງລາວໄດ້ບອກກັບລາວວ່າບໍ່ໃຫ້ເປີດປະຕູຖ້າຄົນອື່ນມາ.

ສະຖານະການ 3

ທ້າວ _____ ໄດ້ໄປພັກເຊົາຢູ່ເຮືອນຂອງລາວ. ພວກເຂົາໄດ້ຫລິ້ນນຳກັນຢ່າງມ່ວນຊື່ນ ຈົນເຖິງເວລາທີ່ໝູ່ຂອງລາວໄດ້ຕີກັນກັບລາວ ແລະ ເລີ່ມເວົ້າເຢາະເຍີ້ຍລາວ.

ສະຖານະການ 4

ແມ່ຂອງນາງ _____ ໄດ້ໄປເຂົ້າໂຮງໝໍ. ແມ່ຂອງລາວຫາກໍ່ເກີດລູກໃໝ່. ນາງ _____ ຢາກຮູ້ວ່າແມ່ຂອງລາວປອດໄພ ຫລື ບໍ່ ແລະ ລາວຈະມັກເດັກທີ່ເກີດໃໝ່ນັ້ນ ຫລື ບໍ່. ໃນເມື່ອແມ່ຂອງລາວໄດ້ເອົາລູກນ້ອຍມາເຮືອນ, ນາງ _____ ໄດ້ອູ້ມເດັກເກີດໃໝ່ ແລະ ເດັກເກີດໃໝ່ໄດ້ຍິ້ມໃສ່ລາວ..

ສະຖານະການ 5

ທ້າວ _____ ກຳລັງສົ່ງສຽງຫົວດັງໆ. ລຸງຂອງລາວກະດຶກຂ້າງຂອງລາວ. ລຸງຂອງລາວກະດຶກຂ້າງລາວບໍ່ເຊົາ ແລະ ເລີ່ມຈະພັດລາວ. ທ້າວ _____ ເລີ່ມຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈ. ລາວຢາກໃຫ້ລຸງຢຸດເຊົາກະດຶກຂ້າງ ແລະ ພັດລາວ. ລາວໄດ້ບອກໃຫ້ລຸງຂອງລາວຢຸດເຊົາແຕ່ວ່າລຸງຂອງລາວບໍ່ຫົວຊາຍັງສືບຕໍ່ເຮັດຕໍ່ໄປ.

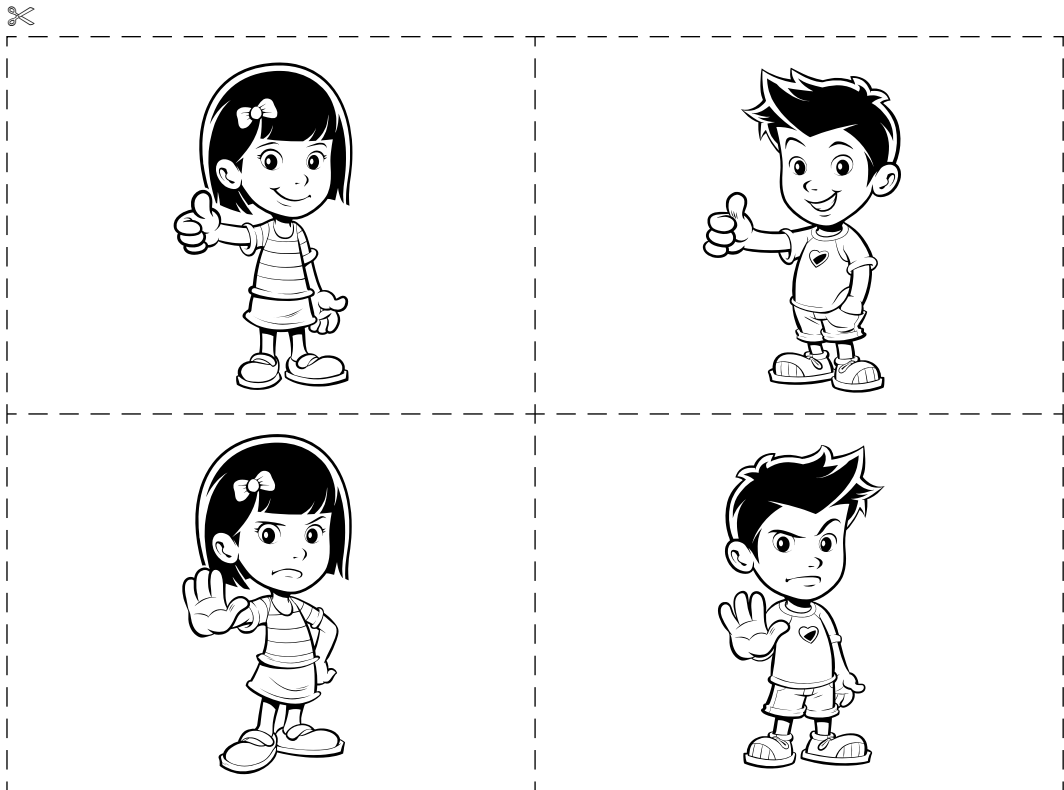
ສະຖານະການ 6

ນາງ _____ ໄດ້ເລີ່ມເຂົ້າໂຮງຮຽນໃໝ່. ລາວໄດ້ໄປພົບອຳນວຍການ ແລະ ຄູ່ໃໝ່ ແລະ ຫລັງຈາກນັ້ນໄດ້ຍ່າງເຂົ້າຫ້ອງຮຽນໃໝ່. ລາວນັ່ງຢູ່ຕັ້ງໃໝ່. ລາວໄດ້ພົບວ່າຜູ້ນັ່ງຂ້າງຂອງລາວແມ່ນເດັກຍິງຄົນໜຶ່ງທີ່ເຄີຍເຫັນກັນມາກ່ອນ. ພວກເຂົາຍິ້ມໃສ່ກັນ.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 7: ການສຳພັດທີ່ຍອມຮັບໄດ້ ຫຼື ການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ - ບັດສຳລັບກໍລະນີສຶກສາ ²⁵

ໃຊ້ສຳລັບຫົວຂໍ້ທີ3, ເດັກອາຍຸ 8-10 ປີ

ຄຳແນະນຳ: ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນທົບທວນຄືນເນື້ອໃນຂອງແຕ່ລະກໍລະນີສຶກສາເພື່ອດັດແກ້ໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບທາງວັດທະນະທຳຂອງເດັກແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນໃນແຕ່ລະປະເທດ (ຕົວຢ່າງ, ເດັກກຳພ້າ ຫຼື ເດັກຂ້າງຖະໜົນ, ເດັກຈາກຕົວເມືອງ ແລະ ເດັກຈາກຊົນນະບົດ). ກະກຽມໜຶ່ງສະບັບສຳລັບແຕ່ລະບັບເພື່ອໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມນ້ອຍ. ແບ່ງເດັກເປັນຫລາຍກຸ່ມນ້ອຍເພື່ອສົນທະນາແຕ່ລະສະພາບການ. ໃຫ້ເດັກຕັດສິນວ່າສະພາບການນັ້ນແມ່ນການຈັບບາຍທີ່ ຍອມຮັບໄດ້ ຫຼື ເປັນການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ເດັກສາມາດນຳໃຊ້ບັດອະທິບາຍພາບທີ່ເອົາໃຫ້ນັ້ນ ເພື່ອຈຳແນກກໍລະນີສຶກສາຕ່າງໆ. ອີກວິທີການໜຶ່ງທີ່ໄດ້ຜົນ ແມ່ນສຳເນົາຮູບພາບອະທິບາຍ ໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ແລະ ຕິດໃສ່ບ່ອນຕ່າງໆຂອງຫ້ອງ. ຈາກນັ້ນ, ເດັກກໍຈະສາມາດເຄື່ອນທີ່ໄປບ່ອນຮູບພາບອະທິບາຍທີ່ສອດຄ່ອງກັບກໍລະນີສຶກສາທີ່ຕົນໄດ້ຍິນ.

25 ຄັດມາຈາກກົມການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນຂອງ ນິວຊາວເວດ, ຄະນະຮັບຜິດຊອບສະຫວັດດີການຂອງນັກສຶກສາ (1997) ການສຶກສາກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກ: ເອກະສານຫລັກສູດເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການຮຽນຮູ້ໃນການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ, ການສຶກສາດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ພາລະສຶກສາ.

<p>1 ເດັກຊາຍທີ່ມີອາຍຸໃຫຍ່ກວ່າຄົນໜຶ່ງໄດ້ມາພົບກຸ່ມເດັກຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ມີທ້າວແກ້ວ ຢູ່ໃນນັ້ນ. ມື້ໜຶ່ງຫລັງຈາກເລີກຮຽນລາວໄດ້ເອົາຮູບຊຸດໜຶ່ງໃຫ້ທ້າວແກ້ວ ແລະ ພູ່ຂອງລາວເບິ່ງ. ຮູບນີ້ເປັນຮູບຄົນປະເປືອຍ.</p>	<p>2 ນາງນ້ອຍ ອາຍຸ 10 ປີ ແລະ ອາໄສຢູ່ນຳປ້າຊື່ວ່າ ສີ, ນາງນ້ອຍ ກຳລັງອາບນ້ຳຢູ່. ປ້າຂອງລາວເອົາແພມາເຊັດໂຕໃຫ້ ແລະ ເອົາຄົມທີ່ມີກິ່ນຫອມມາທານາງນ້ອຍ ທົ່ວຕົນໂຕ.ນາງນ້ອຍຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍໃຈ.</p>
<p>3 ນາງວອນ ກຳລັງນຸ່ງເຄື່ອງ. ລຸງຂອງລາວເຂົ້າມາໃນທ້ອງຂອງລາວ. ລຸງບອກໃຫ້ລາວຢຸດນຸ່ງເຄື່ອງ ແລະ ເວົ້າວ່າລາວຢາກຈັບບາຍຮ່າງກາຍຂອງນາງ.</p>	<p>4 ເດັກຊາຍ 2 ຄົນກຳລັງປິ່ນຕົນໄມ້. ຄົນໜຶ່ງຕົກຕົ້ນໄມ້ ແລະ ເຈັບໂຕ. ລາວຮ້ອງໄທ້. ເດັກຊາຍອີກຄົນໜຶ່ງລົງຈາກຕົ້ນໄມ້ມາຫາພູ່. ລາວເອົາມືກອດໜູ່ຂອງລາວ ແລະ ເວົ້າວ່າບໍ່ເປັນຫຍັງດອກ.</p>
<p>5 ພາກສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວໃນຮ່າງກາຍຂອງທ້າວຄຳ ໄດ້ຖືກບາດເຈັບຍ້ອນການເຕະບານ. ທ່ານໝໍກຳລັງກວດເບິ່ງຮ່າງກາຍຂອງທ້າວຄຳ ເພື່ອເບິ່ງວ່າລາວເຈັບໜ້ອຍຫຼາຍສ່ຳໃດ. ຄູ່ຝຶກຂອງທ້າວຄຳກໍໄປນຳກັນ.</p>	<p>6 ທ້າວແດງ (ຊາຍຜູ້ໃຫຍ່) ຊຶ່ງເປັນເພື່ອນຂອງຄອບຄົວຢາກໃຫ້ທ້າວສິງ (ເດັກຊາຍ) ແກ້ເຄື່ອງອອກເພື່ອໃຫ້ລາວຖ່າຍຮູບ. ເດັກຊາຍຮູ້ສຶກສັບສົນ. ອາກາດກໍ່ໜາວ ແລະ ບໍ່ຮູ້ວ່າຍ້ອນຫຍັງຜູ້ຊາຍຄົນນັ້ນຈຶ່ງຢາກໃຫ້ລາວແກ້ເຄື່ອງເພື່ອຖ່າຍຮູບ.</p>
<p>7 ເດັກຊາຍຊື່ທ້າວກິ ຮູ້ສຶກບໍ່ສະບາຍ ລາວນອນພັກຜ່ອນຢູ່. ພໍ່ຂອງລາວເອົານ້ຳໝາກກຶ່ງມາໃຫ້ກິນ ແລະ ອ່ານນິທານໃຫ້ຟັງ. ລາວຮູ້ສຶກວ່າໄດ້ຮັບການດູແລ ແລະ ອົບອຸ່ນ.</p>	<p>8 ໃນເວລາທີ່ນາງກິ່ງ (ເດັກຍິງ) ເຫັນແມ່ຂອງລາວຢູ່ທີ່ໜ້າປະຕູໂຮງຮຽນເວລາກັບບ້ານລາວ ແລ່ນໄປຫາແມ່ ແລະ ຈູບແມ່ຂອງລາວ. ແມ່ຂອງລາວກອດລາວ. ນາງກິ່ງ ມັກທີ່ແມ່ກອດລາວ.</p>
<p>9 ____ (ຊື່ຂອງເດັກຍິງ) ນັ່ງລີ້ຍູ້. ລາວຕ້ອງການຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອໃນການເຄື່ອນຍ້າຍອອກຈາກລີ້ຍູ້ ໄປສູ່ຕັ້ງນັ່ງຮຽນໜັງສື. ເວລາໃດທີ່ຄູຂອງລາວຊ່ວຍລາວ, ລາວມັກຈະແຕະຕ້ອງກິ່ນຂອງເດັກຍິງ.</p>	<p>10 ____ (ຊື່ຂອງເດັກຊາຍ) ລາວເປັນຄົນຫູໜວກ ແລະ ເມື່ອເຕະບານແລ້ວເກີດເຈັບຕີນ. ນາຍຄູຈັບບາຍເບິ່ງຕີນລາວ ເພື່ອກວດວ່າລາວເຈັບໜ້ອຍຫຼາຍປານໃດ.</p>

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 8: ໃບປະເມີນດ້ວຍຕົນເອງ ²⁶

ໃຊ້ສຳລັບຫົວຂໍ້ທີ 7, ເດັກອາຍຸ 8-10 ປີ

ຄຳແນະນຳ: ກະກຽມໜຶ່ງສະບັບສຳລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ.

ຖ້າວ່າຂ້ອຍຮູ້ສຶກບໍ່ປອດໄພ... (ໃຫ້ທາສິໃສ່ຮູບໃບໜ້າເປັນຄຳຕອບ)	ແມ່ນ	ເປັນໄປໄດ້	ອາດເປັນໄປໄດ້ຍາກ
ຂ້ອຍສາມາດປະຕິເສດ ບໍ່ ແລະ ຫຼົບໜີຈາກໝູ່ລຸ້ນດຽວກັນ			
ຂ້ອຍສາມາດປະຕິເສດ ບໍ່ ແລະ ຫຼົບໜີໄປຈາກໄວໜຸ່ມທີ່ອາຍຸຫຼາຍກວ່າ ຫຼື ມີອຳນາດຫຼາຍກວ່າຂ້ອຍ			
ຂ້ອຍສາມາດປະຕິເສດ ບໍ່ ແລະ ຫຼົບໜີອອກຈາກຄົນແປກໜ້າ			
ຂ້ອຍສາມາດປະຕິເສດ ບໍ່ ແລະ ຫຼົບໜີອອກຈາກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ຂ້ອຍຮູ້ຈັກ			

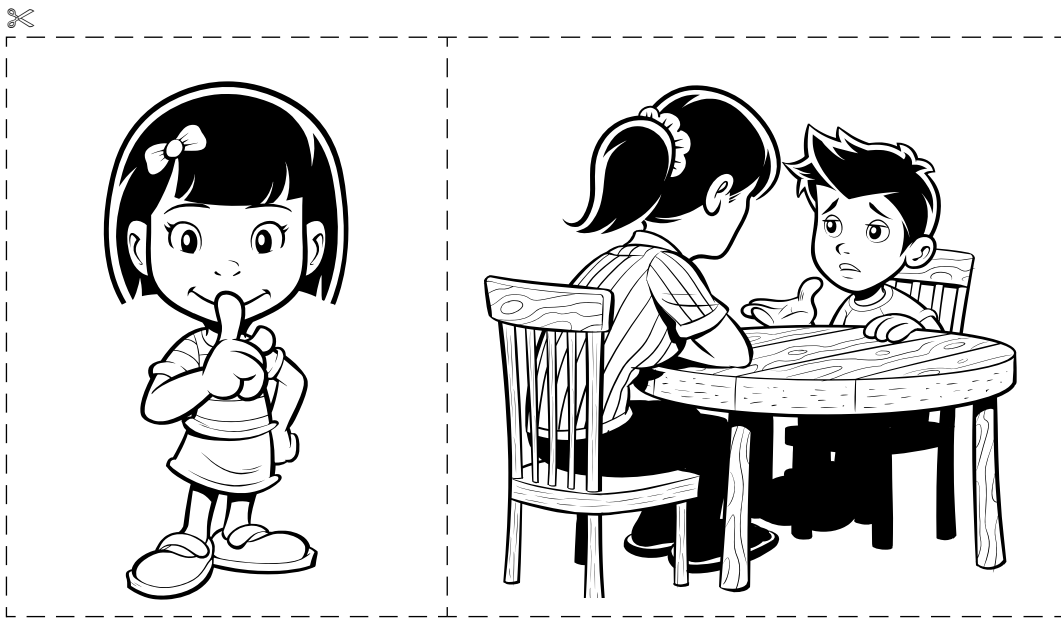
ສິ່ງທີ່ສາມາດເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍລຳບາກໃຈທີ່ຈະ ປະຕິເສດວ່າ ບໍ່ ແລະ ຫຼົບໜີຈາກບາງຄົນ ອາດຈະແມ່ນ....

²⁶ ຄົ້ນຄວ້າຈາກກົມການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນຂອງ ນິວຊາວເວວ, ຄະນະຮັບຜິດຊອບສະຫວັດດີການຂອງນັກສຶກສາ (1997) ການສຶກສາກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກ: ເອກະສານທລຳສູດເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການຮຽນຮູ້ໃນການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ, ການສຶກສາດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ພາລະສຶກສາ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 9: ບັດຄວາມລັບ²⁷

ໃຊ້ສຳລັບຫົວຂໍ້ທີ 8, ເດັກອາຍຸ 8-10 ປີ

ຄຳແນະນຳ: ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນກວດກາຄືນເນື້ອໃນຂອງກຳລະນິສິກສາ ແລະ ດັດແກ້ຕາມຄວາມຈຳເປັນເພື່ອໃຫ້ເໝາະສົມກັບວັດທະນະທຳຂອງບັນດາກຸ່ມເດັກສະເພາະ. (ຕົວຢ່າງ, ເດັກກຳພ້າຫລື ເດັກຂ້າງຖະໜົນ, ເດັກທີ່ມາຈາກຕົວເມືອງ ແລະ ເດັກຈາກຊົນນະບົດ). ກະກຽມໜຶ່ງສະບັບສຳເນົາຂອງບັດຄວາມລັບສຳລັບແຕ່ລະກຸ່ມນ້ອຍ. ແບ່ງເດັກອອກເປັນກຸ່ມລະ 4 ຄົນ. ແຕ່ລະກຸ່ມຈະໄດ້ຮັບຄວາມລັບໜຶ່ງຊຸດ. ໃຫ້ເດັກພັດປ່ຽນກັນອ່ານແຕ່ລະບັດ ແລະ ໃຫ້ຈັດລຽງບັດໃນລັກສະນະທີ່ “ຮູ້ສຶກດີທີ່ເກັບຮັກສາໄວ້” ຫຼື “ຮູ້ສຶກລຳບາກໃຈທີ່ເກັບຮັກສາໄວ້”. ເດັກສາມາດນຳໃຊ້ບັດອະທິບາຍພາບທີ່ເອົາໃຫ້ນັ້ນ ເພື່ອຈຳແນກກຳລະນິສິກສາຕ່າງໆ. ອີກວິທີການໜຶ່ງທີ່ໄດ້ຜົນ ແມ່ນສຳເນົາຮູບພາບອະທິບາຍ ໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ແລະ ຕິດໃສ່ບ່ອນຕ່າງໆຂອງຫ້ອງ. ຈາກນັ້ນ, ເດັກກໍຈະສາມາດເຄື່ອນທີ່ໄປບ່ອນຮູບພາບອະທິບາຍທີ່ສອດຄ່ອງກັບກຳລະນິສິກສາທີ່ຕົນໄດ້ຍິນ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນຂຽນຄຳຕອບທີ່ຖືກຕ້ອງໃສ່ກະດານ ຫຼື ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ເພື່ອກວດກາຄືນຄຳຕອບຂອງແຕ່ລະກຸ່ມຕາມພາຍຫຼັງ. (ຮູ້ສຶກດີທີ່ເກັບຮັກສາໄວ້ - 1, 2, 4, 5, 6; ຮູ້ສຶກລຳບາກໃຈທີ່ເກັບຮັກສາໄວ້ - 3, 7, 8). ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນອະທິບາຍວ່າ ເດັກຄວນບອກຜູ້ໃຫຍ່ທີ່ໄວ້ໃຈໄດ້ກ່ຽວກັບຄວາມລັບໃດທີ່ເຮັດໃຫ້ຕົນລຳບາກໃຈເມື່ອເກັບຮັກສາໄວ້.

27 ຄັດມາຈາກກົມການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນຂອງ ນິວຊາວເວວ, ຄະນະຮັບຜິດຊອບສະໜັບສະໜູນວັດຖຸການຂອງນັກສຶກສາ (1997) ການສຶກສາກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກ: ເອກະສານຫລັກສູດເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການຮຽນຮູ້ໃນການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ, ການສຶກສາດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ພາລະສຶກສາ.

1 ພໍ່ ແລະ ແມ່ໄດ້ຮູ້ວ່າແມ່ກຳລັງຖືພາ. ພວກເພິ່ນດີໃຈ. ພວກເຂົາຍັງບໍ່ຢາກບອກໃຜເທື່ອ. ພໍ່ ແລະ ແມ່ໄດ້ບອກເຈົ້າວ່າບໍ່ໃຫ້ບອກຄົນອື່ນຈົນກວ່າຈະເຖິງເວລາໃກ້ທີ່ຈະເກີດລູກ.

2 ຄູສອນສິນລະປະດົນຕີກຳລັງຈະອຳລາໄປ. ທຸກຄົນຄິດຮອດລາວ. ທັງໝົດຫ້ອງຮຽນກຳລັງວາງແຜນເຮັດງານລ້ຽງສົ່ງສຳລັບລາວ. ພວກເຂົາຍັງບໍ່ຢາກໃຫ້ລາວຮູ້ເທື່ອ.

3 ເຈົ້າໄດ້ໄປຢູ່ເຮືອນໝູ່ຂອງເຈົ້າ. ອ້າຍໝູ່ຂອງເຈົ້າບອກໃຫ້ເຈົ້າແກ້ເຄື່ອງໄປອາບນ້ຳຄົນດຽວກັບລາວ. ລາວບອກກັບເຈົ້າວ່າ ຫ້າມບອກໃຜຖ້າບໍ່ດັ່ງນັ້ນ ເຈົ້າຈະເດືອດຮ້ອນ.

4 ທຸກຄົນຢູ່ໃນເຮືອນຂອງເຈົ້າມັກແມ່ຍິງຂ້າງບ້ານຄົນໜຶ່ງ. ລາວສຸພາບ ແລະ ມັກຈະເອົາໝາກນາວຈາກຕົ້ນຢູ່ເຮືອນຂອງລາວມາໃຫ້ຄອບຄົວຂອງເຈົ້າ ພໍ່ ແລະ ແມ່ເວົ້າວ່າລາວເປັນຄົນຂ້ອນຂ້າງແປກໜ້ອຍໜຶ່ງເພາະວ່າລາວມັກເວົ້າກັບຕົ້ນໝາກນາວ. ແມ່ບອກກັບເຈົ້າວ່າບໍ່ໃຫ້ເອົາເລື່ອງນີ້ໄປເວົ້າກັບເພື່ອນຂອງເຈົ້າຟັງ.

5 ເພື່ອນຂອງເຈົ້າຈາກສະໂມສອນເດັກນຳກັນຜູ້ໜຶ່ງເຈັບປ່ວຍ. ພວກເຈົ້າທັງໝົດໄດ້ເຮັດບັດໃຫ້ກຳລັງໃຈ ແລະ ຫົວໜ້າຂອງສະໂມສອນໄດ້ສົ່ງບັດດັ່ງກ່າວຜ່ານທາງໄປສະນີ. ເຈົ້າບໍ່ສາມາດບອກໃຫ້ເພື່ອນຄົນໃດຮູ້ກ່ອນທີ່ລາວຈະໄດ້ຮັບບັດນັ້ນ.

6 ເຄື່ອງດື່ມທີ່ພໍ່ເຖົ້າຂອງເຈົ້າມັກທີ່ສຸດແມ່ນນ້ຳໝາກນາວປະສົມສີບົວ. ທຸກຄົນຢູ່ໃນເຮືອນຄິດວ່າອັນນີ້ແມ່ນເລື່ອງທີ່ໜ້າຢາກຫົວ. ພໍ່ເຖົ້າຂອງເຈົ້າກໍ່ຫົວກຽວກັບເລື່ອງນີ້ຄືກັນ. ຄອບຄົວຂອງເຈົ້າບອກວ່າບໍ່ໃຫ້ເອົາເລື່ອງນີ້ໄປເວົ້າກັບໝໍໃນຫ້ອງຮຽນຂອງເຈົ້າຟັງ.

7 ເວລາພໍ່ຂອງເຈົ້າໃຈຮ້າຍລາວມັກຈະເອົາໄມ້ແສ້ຕີເຈົ້າ. ແມ່ ແລະ ພໍ່ຂອງເຈົ້າບອກເຈົ້າບໍ່ໃຫ້ເອົາເລື່ອງນີ້ໄປເວົ້າໃຫ້ຄົນຟັງ.

8 ຄູສອນກິລາ/ຄູຝຶກ ມັກຈັບປ່ອນລັບຂອງຮ່າງກາຍເຈົ້າ ໃນເວລາຝຶກຊ້ອມ. ຄູຝຶກດັ່ງກ່າວເຮັດແບບນີ້ກັບເພື່ອນຂອງເຈົ້າເຊັ່ນກັນ. ຄູຝຶກຍັງໄດ້ນາບຊູ່ວ່າຈະຢຸດເຂົາການສິດສອນທີມຂອງເຈົ້າຖ້າວ່າພວກເຈົ້າເອົາເລື່ອງນີ້ໄປບອກຄົນອື່ນ.

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 10: ແບບຟອມປະເມີນຜົນ ²⁸

ໃຊ້ສຳລັບພາກສະຫຼຸບ, ເດັກອາຍຸ 8-10 ປີ, 11-17 ປີ

ຄຳແນະນຳ: ກະກຽມໜຶ່ງສະບັບສຳລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ.

ວັນທີ: _____ ອາຍຸເຈົ້າ: _____ ຊາຍ ຫຼື ຍິງ _____

(ທາສີໃສ່ຮູບໃບໜ້າຕາມຄຳຕອບ)

- 1. ຂ້ອຍມັກການຮຽນໃນມື້ນີ້
- 2. ຂ້ອຍໄດ້ຮຽນວິທີດີເພື່ອຮັກສາຂ້ອຍໃຫ້ປອດໄພ
- 3. ສິ່ງທີ່ສຳຄັນທີ່ສຸດທີ່ຂ້ອຍໄດ້ຮຽນແມ່ນ:

.....
.....

- 4. ຂ້ອຍຢາກຮຽນຕື່ມກ່ຽວກັບ:

.....
.....

- 5. ຖ້າວ່າຂ້ອຍຮູ້ສຶກກັງວົນ ຫຼື ຢ້ານກົວບາງຢ່າງ ຂ້ອຍຈະປະຕິບັດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ເພື່ອຂໍຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ:

.....
.....

- 6. ຂ້ອຍຈະແບ່ງບັນສິ່ງທີ່ຂ້ອຍຮຽນໃນມື້ນີ້ ໂດຍການ:

.....
.....

28 ຄັດມາຈາກກົມການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນຂອງ ນິວຊາວເວວ, ຄະນະຮັບຜິດຊອບສະຫວັດດີການຂອງນັກສຶກສາ (1997) ການສຶກສາກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກ: ເອກະສານຫລັກສູດເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການຮຽນຮູ້ໃນການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ, ການສຶກສາດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ພາລະສຶກສາ

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 11: ເອກະສານສໍາລັບການລະບຸພຶດຕິກຳທີ່ ເໝາະສົມ ²⁹

ໃຊ້ສໍາລັບຫົວຂໍ້ທີ 2, ເດັກອາຍຸ 11-17 ປີ

ຄຳແນະນຳ: ອຳນວຍຄວາມສະດວກຄວນທົບທວນຄືນບັນດາກໍລະນີສຶກສາ ແລະ ດັດແກ້ຕາມຄວາມ
ຈຳເປັນເພື່ອໃຫ້ເຂົ້າກັບສະພາບທາງວັດທະນະທຳຂອງແຕ່ລະກຸ່ມເດັກສະເພາະຢູ່ພາຍໃນປະເທດ
(ຕົວຢ່າງ, ເດັກກຳພ້າ ຫລື ເດັກຂ້າງຖະໜົນ, ເດັກທີ່ມາຈາກຕົວເມືອງ ແລະ ເດັກຈາກຊົນນະບົດ).
ກະກຽມຫຼັງສະບັບສໍາລັບຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ. ແຈກຢາຍເອກະສານກ່ຽວກັບ ການກຳນົດການ
ປະພຶດທີ່ບໍ່ສອດຄ່ອງ ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນແລະ ອ່ານແຕ່ລະເລື່ອງໃຫ້ທຸກຄົນຟັງ. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ
ສົນທະນາແຕ່ລະຄຳຖາມດ້ວຍການຈັບຄູ່ກັນ ແລະ ຈາກນັ້ນໃຫ້ລາຍງານໃຫ້ທຸກຄົນຟັງ.

²⁹ ຄັດມາຈາກກົມການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນຂອງ ນິວຊາວເວວ, ຄະນະຮັບຜິດຊອບສະຫວັດດີການຂອງນັກສຶກສາ (1997) ການສຶກສາກ່ຽວກັບການ
ບົກປ້ອງເດັກ: ເອກະສານຫລັກສູດເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການຮຽນຮູ້ໃນການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ, ການສຶກສາດ້ານສຸຂະພາບ
ແລະ ພາລະສຶກສາ

<p>ກໍລະນີສຶກສາ 1</p> <p>ນາງໃຈ (ເດັກຍິງ) ອາຍຸ 10 ປີ, ກຳລັງນັ່ງເບິ່ງໂທລະພາບຢູ່ເຮືອນຄົນດຽວຫລັງຈາກເລີກຮຽນ. ແມ່ຂອງລາວບໍ່ເຄີຍກັບບ້ານກ່ອນ 6 ໂມງແລງຈັກເທື່ອ.</p> <p>ຄູ່ຮ່ວມທຸລະກິດຄົນໜຶ່ງຂອງພໍ່ຊື່ວ່າທ້າວສົມຫວັງ (ຜູ້ຊາຍ) ໄດ້ມາເຮືອນຂອງລາວເວລາກ່ອນ 5 ໂມງ ແລະ ຖາມວ່າພໍ່ມາເຮືອນແລ້ວ ຫລື ບໍ່. ຊາຍຄົນນັ້ນໄດ້ນັ່ງຢູ່ຫ້ອງຮັບແຂກຢູ່ຕິດກັບນາງໃຈ (ເດັກຍິງ).</p> <p>ຊາຍຄົນນັ້ນທັງໂອ້ລົມທັງຍັບເຂົ້າໃກ້ນາງ. ຈາກນັ້ນລາວເອົາມືໄປຈັບຂາຂອງນາງ. ສິ່ງນີ້ພາໃຫ້ນາງໃຈ (ເດັກຍິງ) ເລີ້ມມີຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ບໍ່ສະບາຍໃຈຫລາຍທີ່ສຸດ.</p>	<p>ກໍລະນີສຶກສາ 2</p> <p>ທ້າວສຸກ (ເດັກຊາຍ 1) ອາຍຸ 12 ປີບາງຄັ້ງຄາວມັກຈະຢູ່ນອນຄ້າງຄືນກັບໝູ່ຂອງອ້າຍຂອງລາວ. ມື້ໜຶ່ງລາວໄດ້ຍິນພວກເຂົາລົມກັນກ່ຽວກັບເລື່ອງການມີເພດສຳພັນ ແລະ ເວົ້າເຖິງພາກສ່ວນທີ່ເປັນສ່ວນຕົວຂອງຮ່າງກາຍ.</p> <p>ທ້າວສຸກ (ເດັກຊາຍ 1) ຮູ້ສຶກຢາກຮູ້ຢາກເຫັນແຕ່ວ່າຮູ້ສຶກບໍ່ສະດວກ.</p> <p>ມີຊາຍອີກຄົນໜຶ່ງຊື່ວ່າ..... (ຊາຍຜູ້ທີ 2) ສັງເກດເບິ່ງທ່າທາງຂອງ.....(ຊາຍທີ 1) ແລະ ເວົ້າຢ່າງມີດຽບໃນເວລາທີ່ພວມຈະອອກໄປວ່າ "ເຈົ້າຕ້ອງເຮັດສິ່ງນັ້ນນຳ. ເຈົ້າຈະເຮັດໃຫ້ຂ້ອຍມີຄວາມສຸກຫຼາຍທີ່ສຸດ. ຖ້າເອົາເລື່ອງນີ້ບອກອ້າຍຂອງເຈົ້າຂ້ອຍຈະຂ້າເຈົ້າ".</p>
<p>ກິດຈະກຳ</p> <p>ໂດຍການຈັດເປັນຄູ່ໃຫ້ຕອບຄຳຖາມດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ການປະພຶດທີ່ບໍ່ເໝາະສົມຢູ່ແຕ່ລະກໍລະນີມີຄືແນວໃດ? ຍ້ອນຫຍັງການປະພຶດນີ້ຈຶ່ງບໍ່ເໝາະສົມ? 2. ໄວໜຸ່ມຜູ້ທີ່ຖືກເລັ່ງເປົ້າໝາຍໃສ່ອາດມີຄວາມຮູ້ສຶກແນວໃດຢູ່ໃນສະພາບການເຫລົ່ານີ້? 3. ສັນຍານຂອງຄວາມຮູ້ສຶກຂອງພວກເຂົາເປັນຄືແນວໃດຕໍ່ກັບສະພາບການທີ່ອາດມີການຂົ່ມຂູ່? 4. ປະຕິກິລິຍາທາງກາຍ ຫລື ຄວາມຮູ້ສຶກຂອງເຈົ້າເປັນຄືແນວໃດຖ້າຫາກເຈົ້າຕົກຢູ່ໃນສະພາບການແບບນີ້? 5. ພວກເຮົາສາມາດເຮັດສິ່ງໃດໄດ້ແຕ່ເພື່ອເຮັດໃຫ້ສະພາບການເຫລົ່ານີ້ມີຄວາມປອດໄພ: <ul style="list-style-type: none"> • ໃນເວລາທີ່ເກີດເຫດການ • ຫລັງເກີດເຫດການ • ໃນອະນາຄົດ? 	

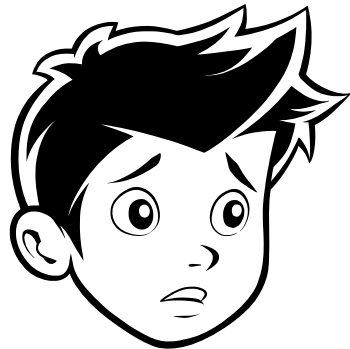
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 12: ເອກະສານກ່ຽວກັບສັນຍານເຕືອນ ອັນຕະລາຍສຳລັບເດັກ³⁰

ໃຊ້ສຳລັບຫົວຂໍ້ທີ 2, ເດັກອາຍຸ 11-17 ປີ

ຄຳແນະນຳ: ກະກຽມເອກະສານໜຶ່ງສະບັບໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ. ແຈກຢາຍເອກະສານກ່ຽວກັບສັນຍານບອກເຕືອນສຳລັບເດັກ ໃຫ້ເດັກແຕ່ລະຄົນ ແລະ ອ່ານແຕ່ລະເລື້ອງໃຫ້ທຸກຄົນໄດ້ຍິນ. ໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມຊອກຫາຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ໄວໝູ່ມແຕ່ຄົນອາດຈະມີໃນແຕ່ລະເລື້ອງ ແລະ ບັນທຶກເອົາຄຳຕອບລົງໃສ່ເອກະສານ. ເດັກສາມາດນຳໃຊ້ບັດອະທິບາຍພາບທີ່ເອົາໃຫ້ນັ້ນ ເພື່ອອະທິບາຍຄວາມຮູ້ສຶກຂອງຕົວຢ່າງທີ່ນຳໃຊ້ນັ້ນ. ອີກວິທີການໜຶ່ງທີ່ໄດ້ຜົນ ແມ່ນສຳເນົາຮູບພາບອະທິບາຍ ໃສ່ເຈ້ຍແຜ່ນໃຫຍ່ ແລະ ຕິດໃສ່ບ່ອນຕ່າງໆຂອງຫ້ອງ. ຈາກນັ້ນ, ເດັກກໍຈະສາມາດເຄື່ອນທີ່ໄປບ່ອນຮູບພາບ/ຄວາມຮູ້ສຶກທີ່ສອດຄ່ອງກັບກໍລະນີສຶກສາທີ່ຕົນໄດ້ຍິນ.

30 ຄັດມາຈາກກົມການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນຂອງ ນິວຊາວເວວ, ຄະນະຮັບຜິດຊອບສະຫວັດດີການຂອງນັກສຶກສາ (1997) ການສຶກສາກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກ: ເອກະສານຫລັກສູດເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ການຮຽນຮູ້ໃນການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ, ການສຶກສາດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ພາລະສຶກສາ

	ຄວາມຮູ້ສຶກ
1. ທຸກໆເຂົ້າທີ່ທ້າວສັກ ໄປຊື້ເຂົ້າຈີ່ຢູ່ໃນຮ້ານ ນາງຈິດ; ຊຶ່ງແມ່ນຄົນຂາຍເຄື່ອງຢູ່ໃນຮ້ານ, ຈ້ອງສາຍຕາເບິ່ງພ້ອມທັງກະພົບຕາໃສ່ລາວ.	
2. ໃນມື້ຄົບຮອບວັນເກີດ 12 ປີນາງໃຈ ໄດ້ຈັດງານວັນເກີດ. ປ້າ, ລຸງ, ລູກອ້າຍລູກນ້ອງ ແລະ ເພື່ອນຜູງໄດ້ມາຮ່ວມ. ທຸກຄົນໄດ້ກອດ ແລະ ຈູບລາວ.	
3. _____ (ຜູ້ຊາຍ) ມີຄວາມລຳບາກໃນການເບິ່ງເຫັນສິ່ງທີ່ຢູ່ໄກ. ມີໜຶ່ງໃນຂະນະທີ່ລາວຍ່າງກັບບ້ານ, ລາວຄິດວ່າມີຄົນຍ່າງຕາມຫຼັງລາວມາ.	
4. ແຟນຂອງນາງວຽງ ໄດ້ມາຊວນນາງໄປງານລ້ຽງສ້າງສັນຕອນກາງຄືນ. ນາງໄດ້ຕັດສິນໃຈໄປນຳ. ໃນເວລາທີ່ໄປຮອດລາວໄດ້ເຫັນວ່າມີຫລາຍຄົນສະແດງທ່າທີ່ແບບຜິດແປກ. ທຸກຄົນບໍ່ສາມາດຍ່າງແບບຊື່ຕົງໄດ້ ແລະ ທຸກຄົນເວົ້າສຽງດັງ ແລະ ສະແດງທ່າທີ່ກ້າວລ້າວ.	
5. ລຸງ ແລະ ປ້າຂອງນາງທິບ ໄດ້ມາຢາມເຮືອນຂອງລາວໃນຕອນທ້າຍອາທິດ. ລຸງຂອງລາວໄດ້ຈູບ ແລະ ກອດນາງເປັນເວລາດົນ.	
6. ນາງນົກ ຢາກຊື້ລົດຖີບໃໝ່. ລູກອ້າຍລູກນ້ອງຂອງລາວທີ່ມີອາຍຸ 25 ປີ _____ (ຜູ້ຊາຍ) ສະເໜີວ່າຈະເອົາເງິນໃຫ້ລາວ ຖ້າລາວຍອມ ເປັນຄົນພິເສດ.	
7. ໃນເວລາທີ່ທ້າວແກ່ນ (ເດັກຊາຍໜຶ່ງ) ແລະ ທ້າວແສງ (ເດັກຊາຍສອງ) ກຳລັງເຕະບານຢູ່ນັ້ນເດັກຊາຍຜູ້ທີສອງລົ້ມ ແລະ ເຈັບຫົວເຂົ້າເດັກຊາຍຜູ້ທີໜຶ່ງໄດ້ເອົາແຂນຂອງລາວໄປກອດໂຊມ ແລະ ຊ່ວຍເດັກຊາຍສອງຍ່າງອອກໄປນັ່ງ.	
8. ທ້າວສິງ (ເດັກຊາຍ) ກຳລັງສະແດງຕົວໃນການຂີ່ລົດຖີບໃນເວລາທີ່ລາວຂີ່ໄປຮອດສົ້ນຂອງຖະໜົນ. ເວລານັ້ນລາວເສຍຫລັກຊຶ່ງແມ່ນເວລາດຽວກັນທີ່ມີລົດໃຫຍ່ຄັນໜຶ່ງແລ່ນມາໃສ່.	
9. _____ (ຜູ້ຍິງ) ກຳລັງອອກໄປຫຼິ້ນກັບໝູ່ຂອງລາວຢູ່ໃນເມືອງ. ມີໄວໜຸ່ມຍິງຜູ້ໜຶ່ງຍ່າງເຂົ້າມາຫາລາວ ແລະ ຖາມວ່າລາວ ຢາກຫາເງິນເພີ່ມໂດຍການໃຊ້ເວລາຢູ່ໃນທ້ອງໂຮງແຮມກັບລາວ ແລະ ບັນດາໝູ່ຜູ້ຊາຍຂອງລາວທີ່ມາຢ້ຽມຢາມຕົວເມືອງນີ້ບໍ່.	

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 13: ບັດສຳລັບການປະເມີນສະພາບການ ³¹

ໃຊ້ສຳລັບຫົວຂໍ້ທີ 2, ເດັກອາຍຸ 11-17 ປີ

ຄຳແນະນຳ: ກະກຽມເອກະສານໜຶ່ງສະບັບໃຫ້ຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມແຕ່ລະຄົນ. ແບ່ງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມເປັນຫລາຍກຸ່ມນ້ອຍ. ແຈກຢາຍຊຸດບັດປະເມີນສະພາບການໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມ. ໃຫ້ພວກເຂົາສົນທະນາແຕ່ລະສະພາບການ ແລະ ກຳນົດວ່າພວກເຂົາຕ້ອງການຂໍ້ມູນອື່ນໜຶ່ງອີກເພື່ອກຳນົດວ່າສະພາບການໃດໜຶ່ງມີຄວາມສ່ຽງສູງ ຫລື ຕ່ຳ. ບອກໃຫ້ແຕ່ລະກຸ່ມເລືອກເອົາໜຶ່ງບັດມາອ່ານລາຍງານໃຫ້ທຸກຄົນຮູ້ນຳ.

31 ຄັດມາຈາກກົມການສຶກສາໃນໂຮງຮຽນຂອງ ນິວຊາວເວວ, ຄະນະຮັບຜິດຊອບສະຫວັດດີການຂອງນັກສຶກສາ (1997) ການສຶກສາກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກ: ເອກະສານຫລັກສູດເພື່ອສະໜັບສະໜູນການປົກປ້ອງ ແລະ ການຮຽນຮູ້ໃນການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ, ການສຶກສາດ້ານສຸຂະພາບ ແລະ ພາລະສຶກສາ.

<p>ເພື່ອນບ້ານມາຢູ່ໃໝ່ ໜຶ່ງຄົນໄດ້ເຂົ້າມາ ຫັກທາຍເຈົ້າ. ເວລານັ້ນ ເຈົ້າຢູ່ເຮືອນຄົນດຽວ. ເຈົ້າຢາກສະແດງຄວາມ ເປັນເພື່ອນມິດກັບລາວ.</p>	<p>ໃນເວລາຍ່າງກັບບ້ານ ຈາກການໄປເຮັດວຽກ ເຈົ້າຍ່າງຄົນດຽວໂດຍບໍ່ມີ ແສງໄຟຕາມຖະໜົນ.</p>	<p>ແຟນຂອງເຈົ້າ (ຊາຍ) ມາກອດເຈົ້າ ແລະ ເອົາມືມາແຕະນົມຂອງເຈົ້າ.</p>	<p>ຝົນກຳລັງຕົກ ແລະ ໄມ້ຄໍ້າຂາທີ່ເຈົ້າໃຊ້ ເພື່ອຊ່ວຍຍ່າງ ມັກ ມື່ນລົງໃນບວກນ້ຳ. ອ້າຍຂອງໝູ່ຂອງເຈົ້າ ໃຫ້ເຈົ້າຂັ້ນລົດຂອງລາວ ແລະ ຈະເມື່ອສິ່ງເຈົ້າຢູ່ ເຮືອນ.</p>
<p>ໝູ່ຂອງເຈົ້າເອົາ ໂທລະສັບມືຖື ໜ່ວຍໃໝ່ທີ່ລາວໄດ້ ຈາກເພື່ອນຊາຍໜຸ່ມ ຂອງລາວ ໃຫ້ເຈົ້າເບິ່ງ. ລາວບອກວ່າເຈົ້າ ກໍຈະໄດ້ ຄືກັບລາວ ຖ້າເຈົ້າຍອມໃຊ້ເວລາ ຢູ່ກັບລາວ ແລະ ເພື່ອນຊາຍລາວ.</p>	<p>ຄອບຄົວຂອງໝູ່ເຈົ້າ ອາໄສຢູ່ໃນເມືອງຫຼວງ. ລາວເຊິນເຈົ້າໄປຢາມ ລາວ ແລະ ຫາເງິນ ໃນໄລຍະເວລາພັກແລ້ງ.</p>	<p>ມັນເປັນລະດູການ ທ່ອງທ່ຽວໃນເມືອງຂອງ ເຈົ້າ. ເຈົ້າຕັດສິນໃຈຫາ ເງິນໂດຍການຂາຍເຄື່ອງ ທີ່ລະນຶກໃຫ້ກັບນັກ ທ່ອງທ່ຽວ ທີ່ມາຢ້ຽມຢາມ ບ້ານຂອງເຈົ້າ.</p>	<p>ເພື່ອນທີ່ດີຂອງເຈົ້າ ຄົນໜຶ່ງບໍ່ດີໃຈ ແລະ ໃຈຮ້າຍຫວ່າງບໍ່ດົນມານີ້. ເຈົ້າຕັດສິນໃຈໄປເບິ່ງ ຮູບເງົາກັບລາວ ແລະ ແປກປະຫລາດໃຈທີ່ເຫັນ ວ່າລາວຖືມິດດວງໜຶ່ງ ໄປນຳ.</p>
<p>ນັກທ່ອງທ່ຽວຄົນໜຶ່ງທີ່ ເຂົ້າມາປະເທດຂອງເຈົ້າ ພວກເຂົາຖາມເຈົ້າວ່າ ຫ້ອງນ້ຳຢູ່ໃສ.</p>	<p>ນາຍຂອງເຈົ້າຢູ່ສະຖານ ທີ່ເຮັດວຽກເອົາມືຕົບກິນ ຂອງເຈົ້າ.</p>	<p>ເຈົ້າຫລົງທາງ. ເຈົ້າຮູ້ວ່າ ຈະຕ້ອງຂໍຄວາມ ຊ່ວຍເຫຼືອຈາກ ຄົນທີ່ເຈົ້າບໍ່ຮູ້ຈັກ.</p>	<p>ໝູ່ຂອງເຈົ້າມີຄຳເຫັນຕີ ຕຽນກ່ຽວກັບເຄື່ອງນຸ່ງ ທີ່ເຈົ້າກຳລັງໃສ່.</p>
<p>ເຈົ້າກຳລັງຍືນລໍຖ້າລົດ ໄຟຢູ່ຄົນດຽວຢູ່ສະຖານນີ ລົດໄຟແຫ່ງໜຶ່ງໃນ ຫ້ອງຖິ້ນ.</p>	<p>ແມ່ບ້າຜູ້ໜຶ່ງມັກອາສາມາ ນວດໂຕໃຫ້ເຈົ້າ.</p>	<p>ເຈົ້າອາສາພານັກທ່ອງ ທ່ຽວໄປເລາະຊົມທົວທັດ ອ້ອມເມືອງ.</p>	<p>ຄູຝຶກກິລາຄົນໜຶ່ງເອົາ ແຂນກອດບ່ານັກຮຽນຄົນ ໜຶ່ງໃນເວລາທີ່ໃຫ້ຄຳ ແນະນຳ ແລະ ຄວາມ ອົບອຸ່ນ.</p>
<p>ຊາຍຄົນໜຶ່ງທີ່ນັ່ງລົດເມ ຢູ່ເບື້ອງກົງກັນຂ້າມກັບ ເຈົ້າໄດ້ຍ້າຍມານັ່ງຕິດ ກັບເຈົ້າ. ລາວນັ່ງອົງຕົວ ມາໃສ່ເຈົ້າ.</p>	<p>ເຈົ້າໄດ້ຟັງຄົນເວົ້າຕະລົກ ຊຶ່ງກ່ຽວຂ້ອງກັບສິ່ງບໍ່ດີຕໍ່ ແມ່ຍິງ ແລະ ພວກເຂົາ ເອົາຮູບພາບແມ່ຍິງ ເປືອຍກາຍອອກມາເບິ່ງ.</p>	<p>ເຈົ້າຍ່າງໄປຫ້ອງນ້ຳ ສາທາລະນະແຫ່ງໜຶ່ງ ເພື່ອໄປພົບຜູ້ໃຫຍ່ສອງ ຄົນທີ່ກຳລັງແລກປ່ຽນ ກ່ອງອັນໜຶ່ງນຳກັນ.</p>	<p>ນາຍຄູໄດ້ບອກໃຫ້ເຈົ້າ ຢູ່ໂຮງຮຽນກ່ອນພາຍ ຫລັງທີ່ເລີກຮຽນແລ້ວ ເພື່ອເຮັດວຽກເພີ່ມ ແລະ ຊ່ວຍເຫລືອຄູ.</p>

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 14: ບົດລາຍງານສຳລັບ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ

ຄຳແນະນຳ: ແບບຟອມນີ້ຕ້ອງແມ່ນຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກເປັນຜູ້ຕື່ມ ແລະ ແບ່ງບັນໃຫ້ຜູ້ບໍລິຫານ/ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຮັບຮູ້ ເພື່ອຕິດຕາມຜົນໄດ້ຮັບຂອງການຮຽນຮູ້ ແລະ ສືບຕໍ່ບັບປຸງກິດຈະກຳຕ່າງໆໃນອະນາຄົດ.

ການສັງເກດຂອງ ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ເປັນພາກສ່ວນໜຶ່ງຂອງການປະເມີນຜົນ ແລະ ການບັບປຸງກິດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ສຳຄັນ. ຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ້ອງສັງເກດວິທີການຕອບຄຳຖາມຂອງເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ; ພວກເຂົາເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳເປັນກຸ່ມຄືແນວໃດ; ພວກເຂົາມີຄວາມສົນໃຈ ຫຼື ບໍ່; ແລະ ພວກເຂົາຖາມຄຳຖາມຊວນຄິດ ຫຼື ບໍ່. ອັນນີ້ເປັນວິທີອັນໜຶ່ງ ໃນການວັດແທກ ປະຕິກິລິຍາຕອບໂຕ້, ການຮຽນຮູ້ ແລະ ການປ່ຽນແປງພຶດຕິກຳ ຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ.

1. ກະລຸນາອະທິບາຍຄວາມປະທັບໃຈໂດຍລວມຂອງເຈົ້າ ຕໍ່ກັບກິດຈະກຳນີ້.

.....
.....
.....
.....
.....

2. ກະລຸນາອະທິບາຍບອກປະເດັດຄວາມຫຍຸ້ງຍາກຕ່າງໆ ທີ່ທ່ານໄດ້ພົບພໍ້.

.....
.....
.....
.....
.....

3. ໄດ້ມີການຍົກບັນຫາສຳຄັນກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງເດັກຂຶ້ນ ຫລື ບໍ່?

.....
.....
.....
.....
.....

4. ກະລຸນາມີຄຳເຫັນກ່ຽວກັບລະດັບຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນຕອນຕົ້ນຂອງ ການຝຶກອົບຮົມ.

.....
.....
.....
.....

5. ກະລຸນາມີຄຳເຫັນກ່ຽວກັບລະດັບຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນຕອນສິ້ນສຸດການ ຝຶກອົບຮົມ (ລວມທັງ i) ການສັງເກດຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງຜູ້ເຂົ້າຮ່ວມກ່ຽວກັບເນື້ອໃນຫຼັກ, ii) ຂໍ້ສະຫຼຸບລວມ ກ່ຽວກັບຜົນໄດ້ຮັບຂອງການປະເມີນຜົນ).

.....
.....
.....
.....

6. ທ່ານຖອດຖອນໄດ້ບົດຮຽນຫຍັງແດ່ສຳລັບການຝຶກອົບຮົມໃນຕໍ່ໜ້າ?

.....
.....
.....
.....

7. ການສຶກສາ ແລະ ອຸປະກອນການສຶກສາ ຈະນຳໄປປັບປຸງຄືແນວໃດ?

.....
.....
.....
.....

8. ຈຳເປັນຕ້ອງມີການສຶກສາໃນຄັ້ງຕໍ່ໄປບໍ່? ສຳລັບໃຜ? ຍ້ອນຫຍັງ?

.....
.....
.....
.....

ໂຄງການເດັກແມ່ນແຜນງານລິເລີ່ມຂອງ ລັດຖະບານອົສຕຣາລີ ເພື່ອປົກປ້ອງໄດ້ກຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດໃນການທ່ອງທ່ຽວຢູ່ ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ (2011-2014). ໂຄງການເດັກ ເປັນການຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງ ອົງການສຸພະນິມິດ ແລະ ຫ້ອງການ ສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອຕ້ານຢາເສບຕິດ ແລະ ອາຊະຍາກຳ. ແຜນງານຍຶດຖືວິທີການຄູ່ ແບບປົກປ້ອງ ແລະ ປ້ອງກັນຄວບຄູ່ກັນໄປ.

ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ:
ປຶ້ມຄູ່ມືສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນການດຳເນີນເວທີສົນທະນາກັບ ຜູ້ຕາງໜ້າຊຸມຊົນ

ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ:
ປຶ້ມຄູ່ມືສຳລັບຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃນການດຳເນີນເວທີສົນທະນາກັບ ພໍ່ແມ່ ແລະ ຜູ້ເບິ່ງແຍງ

ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກ ການລ່ວງລະເມີດໃນການທ່ອງທ່ຽວ: ປຶ້ມຄູ່ມືຂອງຜູ້ອຳນວຍຄວາມສະດວກສຳລັບການຝຶກອົບຮົມຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວ

ຍັງມີສະບັບພາສາຂະແມ, ລາວ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ ເພື່ອໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບຂອງແຕ່ລະປະເທດ.

ເດັກທີ່ເຮັດວຽກ ແລະ ອາໄສຢູ່ໃນສະພາບແວດລ້ອມການທ່ອງທ່ຽວ ມີຄວາມສ່ຽງເປັນພິເສດຕໍ່ການຖືກລ່ວງລະເມີດທາງຮ່າງກາຍ, ທາງຈິດໃຈ ແລະ ທາງເພດ. ເຖິງວ່າເດັກທີ່ຍັງໜຸ່ມນ້ອຍ ແມ່ນສາມາດສິດສອນໃຫ້ເຂົາຮູ້ວິທີການປົກປ້ອງຕົນເອງຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ຊຶ່ງການໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການລ່ວງລະເມີດທາງເພດເດັກທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ຖືກພັດທະນາຢ່າງເໝາະສົມ ແມ່ນສໍາຄັນຍິ່ງ.

ການປ້ອງກັນເດັກໃຫ້ປອດໄພຈາກການລ່ວງລະເມີດ: ເປັນປຶ້ມຄູ່ມືສໍາລັບການໃຫ້ຄວາມຮູ້ແກ່ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມທີ່ປະກອບດ້ວຍເອກະສານໃນການເຮັດໃຫ້ເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມອາຍຸຕໍ່າກວ່າ 18 ປີ ມີຄວາມຮູ້ ແລະ ທັກສະທີ່ເໝາະສົມໃນການກຳນົດບັນຫາ, ປ້ອງກັນ ແລະ ຢຸດຕິການລ່ວງລະເມີດທາງເພດ. ປຶ້ມຄູ່ມືນີ້ຈະມີທຸກຢ່າງທີ່ຜູ້ອໍານວຍຄວາມສະດວກຕ້ອງການ ເພື່ອດໍາເນີນການຮຽນການສອນທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ກັບເດັກ ແລະ ໄວໜຸ່ມ, ທັງຮູບແບບທີ່ເປັນທາງການ ແລະ ບໍ່ເປັນທາງການ, ດ້ວຍການນໍາໃຊ້ ອຸປະກອນ ທີ່ມີຢ່າງຈໍາກັດ ຫຼື ທັນສະໄໝ.

ຍັງມີສະບັບພາສາຂະແມ, ລາວ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ ເພື່ອໃຫ້ແທດເໝາະກັບສະພາບຂອງແຕ່ລະປະເທດ.

Child Safe Tourism

Take action against abuse

ໂຄງການເດັກແມ່ນແຜນງານລິເລີ່ມຂອງ ລັດຖະບານອົດສະຕຣາລີ ເພື່ອປົກປ້ອງເດັກຈາກການລ່ວງລະເມີດທາງເພດໃນການທ່ອງທ່ຽວ ຢູ່ ກຳປູເຈຍ, ສປປ ລາວ, ໄທ ແລະ ຫວຽດນາມ (2011-2014) ໂຄງການເດັກ ເປັນການຮ່ວມມືກັນລະຫວ່າງ ອົງການສຸພະນິມິດ ແລະ ຫ້ອງການ ສະຫະປະຊາຊາດ ເພື່ອຕ້ານຢາເສບຕິດ ແລະ ອາຊະຍາກຳ. ແຜນງານຍຶດຖືວິທີການຄູ່ ແບບປົກປ້ອງ ແລະ ປ້ອງກັນຄວບຄູ່ກັນໄປ.

